

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

pentru perioada 2014-2020

Beneficiar

Primăria comunei Șieuț

Județul Bistrița-Năsăud

Consultant

ANDERSSEN CONSULTING GROUP SRL

Cuprins

05	Introducere	83	Cultură
15	Priorități și scenarii de dezvoltare	89	Economie
27	Privire de ansamblu	111	Sănătate și asistență socială
35	Agricultură	125	Urbanism
43	Demografie	141	Mediu
51	Mișcare naturală	149	Analiza SWOT
57	Mișcare migratorie	171	Portofoliul de proiecte
61	Forță de muncă	199	Surse de finanțare
67	Nivel de trai	215	Implementare și monitorizare
75	Activitatea de voluntariat	223	Indicatori de evaluare
77	Educație și învățământ	229	Surse de informații

INTRODUCERE

Delimitări conceptuale

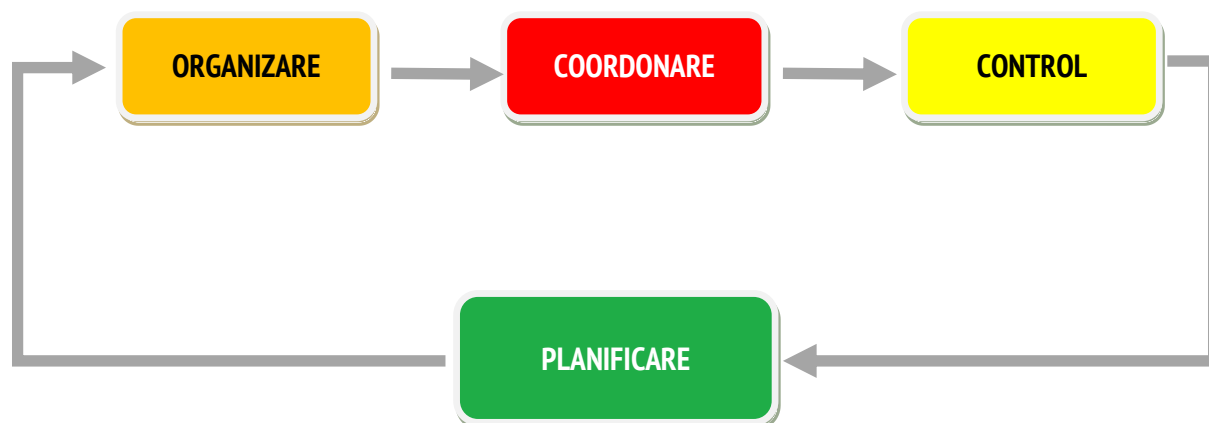
Strategia reprezintă cadrul care orientează alegerile ce determină natura și direcția unei comunități. Aceasta ajută la stabilirea unei direcții unitare pentru comunitate în termenii obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru orientarea acesteia spre atingerea scopului principal și a obiectivelor stabilite.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă instrumentul participativ care implică întreaga comunitate și care are drept scop asigurarea dezvoltării economice și sociale. De cele mai multe ori, o asemenea Strategie de Dezvoltare Locală este un demers pe termen scurt, mediu și lung, aceasta reprezentând o modalitate de protecție pentru viitorul comunității.

De asemenea, trebuie menționat faptul că Strategia de Dezvoltare Locală este instrumentul principal pentru luarea unor decizii care au la bază evaluări anterioare cu caracter justificativ.

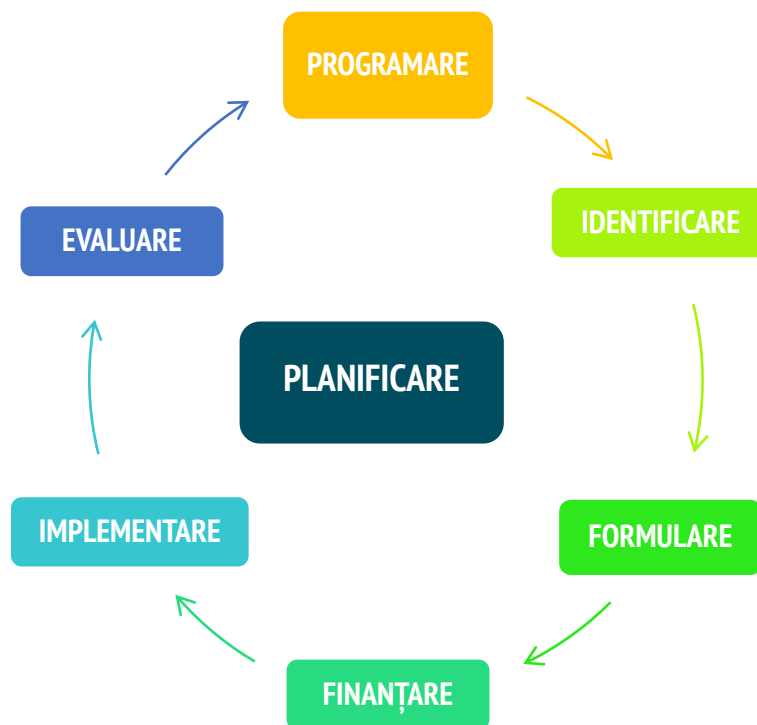
Construirea acesteia se realizează cu ajutorul datelor colectate în teren și a analizei documentelor oficiale întemeiate de specialiștii din domenii diferite.

Planificarea strategică reprezintă procesul sistematic prin care comunitatea, (în cazul acesta, comuna Șieut) agreează anumite priorități esențiale pentru îndeplinirea misiunii ei și se află în concordanță cu evoluția mediului înconjurător. Realizarea planificării este constituită din proiectarea și trasarea obiectivelor care vor fi menționate în Strategia de Dezvoltare Locală.

Planificarea reprezintă un proces continuu care nu are finalitate decât după ce strategia a fost implementată cu succes cu ajutorul organizării, coordonării și controlului. Controlul furnizează informații în legătură cu eficiența planurilor de acțiune și asigură date de intrare în noul proces de planificare.

Ciclicitatea procesului de planificare este reprezentată de stabilirea obiectivelor, planificarea propriu-zisă pentru atingerea acestora, un proces de autocontrol și un sistem periodic de revizuire, ultimii pași fiind evaluarea rezultatelor și decizia de a reîncepe exercițiul de programare.

Planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieuș se focalizează pe următoarele caracteristici:

- ✓ Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și pe introducerea de noi oportunități de acțiune;
- ✓ Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- ✓ Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe cazurile izolate;
- ✓ Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes;
- ✓ Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Pentru o bună analiză a situației socio-economice din comuna Șieuț, s-a apelat la constituirea unui comitet consultativ și a unui comitet de coordonare. Comitetul Consultativ este reprezentat de cetățenii comunei Șieuț, iar comitetul de coordonare este însăși Administrația Publică Locală, respectiv Primăria comunei Șieuț.

Etapele Planificării Strategice:

- ✓ Identificarea actorilor locali care se pot implica în realizarea strategiei (Societatea civilă, Mediul de afaceri, Administrația Publică Locală);
- ✓ Constituirea Grupului de Lucru și stabilirea calendarului în funcție de activitățile stabilite;
- ✓ Analiza documentelor realizate la nivelul comunei Șieuț (monografie, Plan Urbanistic General, strategie elaborată în trecut, alte planuri și proiecte);
- ✓ Analiza documentelor cu caracter strategic realizate la nivele ierarhice superioare (nivel județean, nivel regional, nivel național și nivel european);
- ✓ Culegerea informațiilor despre comunitate (studiu de opinie asupra populației, studiu asupra mediului de afaceri, studiu asupra capacității administrative și date oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică);
- ✓ Analiza SWOT;

- ✓ Identificarea scopului/ obiectivului general și a obiectivelor specifice;
- ✓ Stabilirea direcțiilor strategice;
- ✓ Identificarea domeniilor prioritare de intervenție și a proiectelor prioritare;
- ✓ Stabilirea planului de acțiune;
- ✓ Implementarea acțiunilor cu ajutorul resurselor proprii sau a celor din parteneriate;
- ✓ Redactarea documentului final.

Actorii care participă la procesul de planificare

Dezvoltarea documentului de planificare strategică este un proces consultativ de mare anvergură, implicând o mare varietate de grupuri, pe care le putem exprima sub forma a trei concepte dominante:

- I. **Societatea locală**, adică totalitatea oamenilor care trăiesc în comuna Șieuț, împreună cu **Societatea Civilă** formată din cetățeni, asociați sub diferite forme, care au aceleași interese și care își dedică timpul, cunoștințele și experiența pentru a-și promova și apăra aceste drepturi și interese.
- II. **Mediul de Afaceri**, reprezentat de totalitatea întreprinderilor active care își desfășoară activitatea pe raza comunei Șieuț (Societăți cu Răspundere Limitată, Societăți pe Acțiuni, Persoane Fizice Autorizate, Asociații Familiale, Întreprinderi Individuale,

Organizații non-guvernamentale, etc.)

- III. **Statul**, reprezentat la nivelul comunității prin **Administrația Publică Locală**.

Administrația Publică Locală din comuna Șieuț este formată din Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, și Primarul, ca autoritate executivă.

Consiliul Local este compus dintr-un număr de consilieri pe care legea îi determină în funcție de numărul populației unității administrativ-teritoriale. Consilierii sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber în condițiile stabilite de Legea privind alegerile locale. Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, cu respectarea legii, problemele de interes local cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice locale sau centrale.

Primarul este autoritatea executivă a colectivității locale care îndeplinește, în același timp, și rolul de reprezentant al statului în unitatea administrativ-teritorială în care este ales. În esență, primarul fiind definit ca autoritate executivă, are drept principale atribuții organizarea executării și executarea în concret a legilor, hotărârilor de guvern, precum și a hotărârilor Consiliului Local. În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai dacă sunt aduse la cunoștință publică sau după ce au

fost comunicate persoanelor interesate, după caz. Primarul, viceprimarul, secretarul comunei, împreună cu aparatul propriu de specialitate al Consiliului Local constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită **Primăria** comunei, care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Reglementări asupra Strategiei de Dezvoltare Locală

Legislație națională

Prezentăm lista de legi și alte reglementări juridico-economice la care se raportează documentele de planificare strategică în general și în particular strategiile de dezvoltare locală, în sensul obținerii beneficiilor enunțate anterior:

- ✓ Legea nr. 350/2001;
- ✓ Legea 315/2004 (care a abrogat Legea 151/1998);
- ✓ Legea nr. 500/2002;
- ✓ Legea nr. 108/2004;
- ✓ Legea nr. 84/2003;
- ✓ Legea nr. 672/2002;
- ✓ Hotărârea de Guvern nr. 1179/2004;
- ✓ Hotărârea de Guvern nr.1200/2004;
- ✓ Hotărârea de Guvern nr. 1115/2004;
- ✓ Hotărârea de Guvern nr. 68/2004;
- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 63/1999;
- ✓ Ordonanța Guvernului nr. 79/2003;
- ✓ Ordonanța Guvernului nr. 92/2003;

- ✓ Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020;
- ✓ Planul Național de Dezvoltare 2014-2020;
- ✓ Documentul de Politică Industrială a României pentru perioada 2014-2020;
- ✓ Strategia Națională în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării pentru perioada 2014-2020;
- ✓ Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice (SNEE);
- ✓ Strategia Națională pentru Transport Durabil (SNTD) 2007-2030;
- ✓ Strategia Națională de Gestiune a Siturilor Contaminate;
- ✓ Strategia Națională de Management a riscului la inundații;
- ✓ Strategia Națională de Management al Deșeurilor;
- ✓ Documentul Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Mediu 2014-2020;
- ✓ Master Planul pentru Turismul Național al României 2007-2026;
- ✓ Documentele Cadru de Implementare ale Programelor Operaționale 2014-2020;
- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2013-2020-2030;
- ✓ Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030);
- ✓ Cadru Național Strategic de Referință 2014-2020;
- ✓ Documentul de Programare în domeniul Transporturilor 2014-2020;
- ✓ Documentul de Programare Regional în domeniul Mediului 2014-2020;
- ✓ Documentul Regional Sectorial pentru Dezvoltarea Turismului 2014-2020;
- ✓ Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană ale Polilor de Creștere și dezvoltare din România;
- ✓ Planurile de acțiune regionale ale regiunilor de dezvoltare din România;
- ✓ Planul de Amenajare a Teritoriului Regional.

Legislație comunitară cu implicație directă

- ✓ Council Decision of 6 October 2006 on Community Strategic Guidelines on Cohesion, OJ L 291/11 of 21.10.2006;
- ✓ Council Regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 – general provisions on the European Regional Development Fund;
- ✓ Regulation (EC) No. 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006, OJ L 210/1 of 31.07.2006;
- ✓ „Fostering the urban dimension: analysis of the operational programmes co-financed by the European Regional Development Fund (2007-2013). Working document of the Directorate General for Regional Policy, Brussels, 25.11.2008;

- ✓ Communication from the Commission, „The regions for economic change”, COM (2006);
- ✓ Rules and conditions applicable to action co-financed from the Structural Funds and the Cohesion Fund - an overview of the eligibility rules in the programming period 2007-2013, EC, 2009;
- ✓ Regulation (EC) No 397/2006 of 6 May 2009 amending Regulation (EC) No. 1080/2006 of the ERDF as regards the eligibility of energy efficiency and renewable energy investments in housing;
- ✓ Communication from the Commission on Public Private Partnerships and Community Law on Public Procurement and Concessions, COM (2005);
- ✓ Decision No. 1411/2001/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on a Community Framework for cooperation to promote sustainable urban development;
- ✓ Decision No. 1600/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 22 July 2002 – The Sixth Community Environment Action Programme, OJ L 242/1 of 10.9.2002;
- ✓ Council Decision No 2006/971/EC of 19 December 2006 concerning the Specific Programme Cooperation implementing the Seventh Framework Programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities (2007 to 2013);
- ✓ Directive 2009/33/EC of the European Parliament and of the Council of 23 Aprilie 2009 on the promotion;
- ✓ Communication from the Commission to the Commission Council: A European Recovery Plan, COM (2008);
- ✓ Decision No 1639/2006/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 2006 establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme (2007 to 2013), OJ L 310/15 of 09.11.2006;
- ✓ Directive 2004/8/EC of the European Parliament and of the Council on the promotion of cogeneration based on a useful heat demand in the internal energy market;
- ✓ Directive 2006/32/EC of the European Parliament and of the Council on energy end-use efficiency and repealing Council Directive 93/76/EEC;
- ✓ Communication from the Commission: Implementing the Community Lisbon Programme: Modern SME Policy for Growth and Jobs, COM (2006);
- ✓ EU Environment and Health Action Plan (2004-2010), COM (2004);
- ✓ White Paper on a Strategy for Europe on Nutrition, Overweight and Obesity related health issues, COM (2007);

- ✓ Council Regional (EC) No 722/97 of 22 Aprilie 1997 on „environmental measures in developing countries in the context of sustainable development” ;
- ✓ Strategia Europa 2020.

Strategia Europa 2020 - document ce guvernează planificarea strategică la nivelul Uniunii Europene

Strategia Europa 2020 propune o viziune bazată pe trei piloni care este susținută de 7 direcții strategice:

- ✓ Creșterea inteligentă, bazată pe cunoaștere și inovare:
 1. Inovare: "O Uniune a inovării";
 2. Educație: "Tineretul în mișcare";
 3. Societate digitală: "O agendă digitală pentru Europa";
- ✓ Creșterea economică durabilă, promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al resurselor, mai ecologice și mai competitive:
 4. Mediu, energie și mobilitate: "Europa resurselor eficientizate";
 5. Competitivitate: "O politică industrială pentru era globalizării";
- ✓ Creșterea economică favorabilă incluziunii, promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a forței de

muncă, care returnează coeziune economică, socială și teritorială:

6. Ocuparea forței de muncă și competențe: "O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă";
7. Lupta împotriva sărăciei: "Platforma europeană de combatere a sărăciei".

Legislație comunitară cu implicare adiacentă, dar relevantă:

- ✓ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă: o contribuție europeană la ocuparea integrală a forței de muncă, Strasbourg, 23.11.2010 COM (2010);
- ✓ Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european central bank, the european economic and social committee and the committee of the regions, Enhancing economic policy coordination for stability, growth and jobs - Tools for stronger EU economic governance, Brussels, COM (2010);
- ✓ Agenda Teritorială a UE, Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile;

- ✓ COM (98) 605 „Sustainable Urban Development in the European Union”;
- ✓ Communication from the Commission to the Council and Parliament „Cohesion policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions”, COM Brussels, COM (2006);
- ✓ EC, „The Urban Dimension in EU policies”, 2010.

Motivația, importanța și metodologia de realizare a Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieuț 2014 - 2020

Tema de cercetare

Analiza de fezabilitate privind promovarea proiectelor de dezvoltare durabilă pentru perioada 2014 - 2020 converge către viziunea de dezvoltare locală în contextul economic mai larg al comunității din Șieuț prin elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieuț din Județul Bistrița-Năsăud.

Motivația studiului

Prezentul document, constând în Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Șieuț din Județul Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014 - 2020, reprezintă rezultatul demersului de analiză ale informațiilor obiective obținute și primite din surse oficiale (statisticile existente) și ale informațiilor subiective obținute în urma anchetelor realizate la nivelul populației și la nivelul mediului de afaceri, trecute prin filtrul catalizator al Consultanțului.

Necesitatea realizării acestui document rezidă din faptul că este un instrument tehnic de utilitate publică, o paletă largă de actori fiind interesată de existența, eficacitatea și beneficiile acestuia.

Aceasta poate fi utilizată în corespondență cu mediul căruia se adresează, astfel:

- ✓ Pentru Comunitate și Societatea civilă - SDL reprezintă un **document care furnizează informații** cu privire la dezvoltarea unității administrativ-teritoriale;
- ✓ Pentru mediul de afaceri - reprezintă un **instrument pragmatic**, prin care investitorii își pot construi strategia de dezvoltare la nivelul arealului geografic utilizând resursele de care dispune UAT;
- ✓ Pentru APL - reprezintă un **ghid de lucru permanent**, care conține direcțiile de urmat;
- ✓ Pentru factorii de decizie locali - reprezintă un **îndrumător**, care conține acțiunile clare ce pot fi întreprinse pentru atingerea obiectivelor strategice.

Importanța studiului

Importanța studiului pentru comunitatea de la nivelul unității administrativ-teritoriale rezidă în măsura în care dimensiunea practică a dezvoltării strategice a fost transpusă în documentele programatice de la nivelul

unității administrativ-teritoriale în general și în particular în Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Șieuiț din Județul Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014 - 2020, inclusiv în portofoliul de proiecte prioritare aferent, în concordanță cu politicile europene și naționale.

Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Locală sunt:

1. Coordonarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieuiț pentru perioada 2014 - 2020 cu documentele de planificare pentru perioada 2014 - 2020, care urmează să fie finalizate la nivel european, național, regional și județean;
2. Evaluarea impactului proiectelor de investiție realizate până în acest moment și propunerea altor proiecte necesare ținând cont de potențialul existent;
3. Atragerea resurselor financiare necesare implementării portofoliului de proiecte identificate atât din programe europene cu finanțare nerambursabilă, cât și din surse complementare (parteneriate public-private, credite externe, resurse proprii, etc.);
4. Stimularea cooperării inter-instituționale în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și

implementarea proiectelor finanțate în perioada 2014 - 2020;

5. Identificarea unei viziuni de dezvoltare propice pentru dezvoltarea optimă a comunității din comuna Șieuiț, în funcție de posibilele scenarii de dezvoltare cu probabilitate mare de realizare, consolidată pe valorificarea resurselor și a potențialului existent, a oportunităților pieței, structurate perfect pe patru piloni de dezvoltare, satisfăcând nevoile identificate și ținând cont de amenințările ce ar putea avea impact asupra comunității.

Metodologia cercetării

La nivel metodologic, în etapa de cercetare, pentru a asigura validitatea datelor obținute, am optat să utilizăm un design mixt de cercetare. În acest sens, am considerat oportun să urmărim principiile triangulației (Bazeley, 2004). Am optat pentru utilizarea unei metodologii mixte, care cuprinde atât metode calitative (în cazul nostru: sinteza, analiza de conținut, comparația și interviul individual de profunzime), cât și cantitative (anchete pe bază de chestionar).

Metodele și tehnicile de cercetare utilizate pentru elaborarea studiului au fost:

- ✓ **recenzia lucrărilor** (cărți, monografii, studii, articole, etc.) publicate în Europa și România pe teme planificării strategice, a caracterizării comunității, a județului ș.a.m.d;

- ✓ **consultarea documentelor programatice** de la nivelul Uniunii Europene, României, Regiunii Nord-Vest, dar și a Județului Bistrița-Năsăud aferente perioadei de programare curentă, dar și ale celor pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare;
- ✓ **consultarea surselor de informație online;**
- ✓ **organizarea de interviuri** cu reprezentanți ai aparatului de specialitate al primarului;
- ✓ **organizarea de anchete la nivelul populației, al mediului de afaceri.**

Primul pas în procesul cercetării l-a constituit identificarea celor mai relevante surse bibliografice. Am optat pentru o logică ierarhică a cercetării, o abordare de tip „up-to-bottom”, plecând de la sursele existente la nivel european, național, până la cele de la nivel regional, județean și local.

Pentru consultarea legislației și a documentelor programatice, care nu au fost disponibile în format tipărit, am apelat la sursele electronice, respectiv paginile web ale diferitelor instituții (Comisia Europeană, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Agenția pentru Dezvoltare Regională, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Agenția pentru Protecția Mediului, etc.). Deoarece disponibilitatea informațiilor de la nivel local

este limitată, am optat pentru completarea surselor de informații cu cele provenite din interviuri și sondaj.

În elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieuț pentru perioada 2014 - 2020 s-a urmărit ca rezultatele analizelor să fie puse în evidență prin evaluarea comparativă a documentelor programatice, respectiv a celor de la nivel european, național, regional și județean, cu cele de la nivel local, în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și implementarea proiectelor finanțate în perioada 2014 - 2020.

Beneficii obținute în urma realizării Strategiei de Dezvoltare Locală

Beneficii corelate la nivel macro

- ✓ Alinierea politicilor și programelor locale cu politicile naționale și internaționale, inclusiv cu Strategia Europa 2020;
- ✓ Corelarea SDL cu celelalte documente de planificare strategică și urbanistică de la nivel local, județean, regional, național și european.

Beneficii corelate la nivel micro

- ✓ Pregătirea organizată și clară/pragmatică a intervențiilor locale pentru perioada de timp 2014 - 2020;
- ✓ Accesarea de fonduri rambursabile și nerambursabile pe baza unui plan de acțiune bine delimitat în timp.

PRIORITĂȚI ȘI SCENARII DE DEZVOLTARE

1

Orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni poate duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Șieuiș vizează definirea reperelor strategice de dezvoltare ale comunității cu accent deosebit pe măsuri ce necesită a fi abordate în perioada 2014 - 2020. Principiile care au stat la baza elaborării strategiei de dezvoltare au fost asigurarea unui parteneriat viabil,

implicarea comunității locale, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Prioritățile de dezvoltare ale regiunii Nord-Vest pentru perioada 2014 - 2020 includ:

Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării:

- Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor și a microîntreprinderilor și creșterea gradului de internaționalizare ale acestora;
- Sprijinirea și promovarea activităților de CDI;
- Dezvoltarea și încurajarea antreprenoriatului;
- Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic.

Prioritatea 2 - Creșterea accesibilității regiunii și a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor prin:

- Dezvoltarea unui sistem de transport durabil și sustenabil;
- Îmbunătățirea accesului la infrastructura TIC și creșterea atractivității utilizării rețelelor de către mediul privat și public.

Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune prin:

- Investiții în educație, servicii sociale și de sănătate și în îmbunătățirea calității serviciilor din aceste domenii;
- Dezvoltarea capitalului uman;
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în zonele urbane și rurale;
- Dezvoltarea capacității administrative regionale.

Prioritatea 4 - Protecția mediului natural și antropoc, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante prin:

- Promovarea eficienței energetice în sectorul public și privat;

- Protecție împotriva efectelor schimbărilor climatice;
- Protejarea biodiversității și a resurselor naturale (apă, aer, sol);
- Dezvoltare urbană durabilă;
- Dezvoltarea infrastructurii de mediu în sectoarele apă și deșeuri;
- Dezvoltarea sustenabilă a patrimoniului cultural și construit.

Prioritățile de dezvoltare ale județului Bistrița-Năsăud pentru perioada 2014 - 2020 au la bază următoarele direcții strategice:

Infrastructură de transport și utilități:

- Coordonarea planurilor de dezvoltare cu cele de infrastructuri de transport și utilități: susținerea accesibilității și echipării structurilor asociative funcționale sau/ și cu potențial (GAL-uri, poli rurali, zone periurbane);
- Coordonarea dezvoltării acestora cu procesele de catalizare a dezvoltării economice locale (asigurarea resurselor financiare pentru funcționare, întreținere, dezvoltare) și gestionarea proceselor de avansare a uzurii fizice și morale;
- Coordonarea planurilor de dezvoltare a infrastructurilor de transport și utilități cu

asigurarea măsurilor de protejare a mediului, specificului și valorilor teritoriului (împotriva poluării aerului, monumentelor, râurilor, terenurilor în general etc.);

- Monitorizarea permanentă, pregătirea proiectelor și accesarea continuă a programelor relevante de scară teritorială mai largă și a celor guvernamentale;
- Parteneriate pe verticală pentru accesarea programelor de scară mare;
- Parteneriat interinstituțional pentru asigurarea Master Planurilor aferente infrastructurilor de transport și utilități, asigurarea de soluții inovative, sustenabile;
- Asigurarea resurselor prin planurile multianuale de investiții;
- Asigurarea soluțiilor instituționale;
- Asigurarea resursei umane competente.

Dezvoltare durabilă și mediu:

- Orientarea județului către configurarea unui brand în eco-agricultură și eco-turism;
- Program de ponderare a utilizării pesticidelor în agricultură, de asigurare a controlului utilizării chimicalelor;
- Crearea de spații verzi suplimentare în orașul Bistrița, inclusiv a acoperișurilor verzi, precum și proiecte de stopare a contaminării apelor cu reziduuri industriale, agricole și orășenești;
- Educarea la nivel de masă a populației din zonele rurale în direcția dezvoltării durabile a comunităților;

- Reconvertia fostelor zone miniere în arii pentru turism extrem, de aventură, pentru spații neconvenționale etc.;

- Exploatarea diversificată și inteligentă a apelor cu efect benefic pentru sănătate, prin dezvoltarea infrastructurii de tratament;
- Susținerea utilizării energiei solare, a utilizării biomasei pentru producerea de energie, a mini-centralelor eoliene de fermă, mai ales în zona de munte și câmpie;
- Finalizarea sistemului de management inteligent al deșeurilor și racordarea tuturor localităților rurale la acest sistem, asigurarea dotărilor necesare (inclusiv obligativitatea construirii de puțuri seci pentru animale moarte și grupuri sanitare conform normelor europene);
- Configurarea structurii specifice de potențial turistic și gestionarea acesteia: valorificarea reală a izvoarelor de apă minerală, dezvoltarea turismului tematic în natură, pentru valorificarea cu scop educativ a faunei și florei unicat din județ;
- Dezvoltarea de bănci de semințe și material seminal pentru speciile pe cale de dispariție;
- Condiționarea despăduririlor numai pentru activități productive cu valoare adăugată ridicată derulate în județ (mobiliu simplu, mobilier complex, mobilier de lux, module semifabricate pentru construcții, tâmplărie pentru clădiri etc.);
- Elaborarea și implementarea de politici publice inteligente;

- Exploatarea lemnului dacă acesta urmează a fi exportat din județ numai în forma primară;
- Dezvoltarea mentalității și a parteneriatului cu societatea civilă pentru a contrabalansa corupția și mafia din sistemul forestier;
- Redimensionarea suprafețelor de pădure care pot fi exploatare, monitorizarea din satelit cu ajutorul unor sisteme software specializate (și inclusiv a unor senzori adecvați) a zonelor de pădure, coroborată cu întărirea normelor de aplicare a legii etc.;
- Configurarea de parteneriate între ONG-urile „verzi” și Jandarmerie;
- Încurajarea de activități economice ca alternativă pentru localnicii care trăiesc din exploatarea lemnului.

Competitivitate economică:

- Introducerea de inovații multiple de grad ridicat atât în ceea ce privește productivitatea agenților economici, cât și în ceea ce privește infrastructura suport pentru inovare, calificarea forței de muncă etc.;
- Utilizarea tehnologiilor și inovației pentru dezvoltarea de produse cu valoare adăugată mai ridicată, cu elemente puternice de diferențiere;
- Reînființarea învățământului profesional și vocațional;
- Atragerea de investiții directe în orașele mari;
- Dezvoltarea de clustere funcționale:
 1. construcții de mașini și produse industriale,
 2. turism și balneo-turism,
 3. producția mobilei,
 4. agricultură și industrie alimentară;
- Dezvoltarea unui institut de cercetare interdisciplinară;
- Asigurarea instruirii pe toate nivelele în managementul inovării, creativitate, antreprenariat, managementul produselor noi, internaționalizarea afacerilor etc.;
- Creșterea reală a cooperării cu universitățile din regiune pentru a integra firmele din județ în proiecte de cercetare europene;
- Crearea de alianțe strategice cu centrele de cercetare din aceste universități, așa cum procedează deja firme mari;
- Înființarea de structuri de incubare de afaceri;
- Implicarea instituțiilor pentru colaborare (CCIA BN etc.) în promovarea inovării, configurarea de parteneriate strategice între firme cu competențe complementare pentru a proiecta și lansa pe piață împreună produse inovative (ex. combinație între mecanic-software-electronic), facilitarea interfeței între agenții economici orientați pe inovația de produs și diverse rețele de investitori formali și informali;
- Industrializare și creșterea productivității sectorului agro-zootehnic;
- Valorificarea crescută a potențialului de a produce vin (ex. din categoria „premium” sau „gold”);
- Susținerea dezvoltării de micro-fabrici pentru produse alimentare în zona rurală și a depozitelor frigorifice pentru fructe și legume, cu subvenții de la stat;
- Instruirea resurselor umane în utilizarea ultimelor tehnologii de producere a fructelor,

legumelor, cerealelor și a ultimelor tehnologii în domeniul zootehnic;

- Dezvoltarea eco-agriculturii, în condițiile în care producătorii ar fi integrați în rețele de distribuție și procesare a produselor agricole eco.

Capital uman:

- Dezvoltarea învățământului vocațional, de scurtă durată, pentru adulți, în vederea calificării în diverse meserii, dobândirii de cunoștințe practice în diverse domenii (ex. pentru populația rurală, cunoștințe în practicarea unei agriculturi performante);

- Diseminarea „exemplilor de succes” în diverse inițiative antreprenoriale în zona rurală;

- Reinventarea învățământului profesional și de meserii sub coordonarea consorțiilor de agenți economici;

- Colaborarea strânsă cu universitățile de prestigiu pentru a asigura un învățământ universitar de calitate, în vederea diminuării fenomenului de migrație a tinerilor;

- Înlocuirea schemelor de ajutor social cu alte forme de sprijin a populației sărace;

- Dezvoltarea mentalității și soluțiilor privind întreprinderile sociale.

Turism, sport și agrement:

- Protejarea reală a tuturor elementelor cu potențial cultural și turistic;

- Elaborarea și implementarea unui program eficient de marketing;

- Dezvoltarea rețelelor turistice (de exemplu la nivel de localitate / regiune turistică) și categoriile diverse de turism la care se pretează potențialul județului;

- Dezvoltarea de oferte integrate de circuite turistice;

- Dezvoltarea de clustere turistice în servicii balneare și medicale; activarea traseelor interjudețene, interregionale, naționale, internaționale;

- Împachetarea de oferte de turism integrate;

- Diseminarea, transferul și adaptarea volumului existent de bune practici pe turism identificate în regiunile învecinate;

- Punctele de acces către parcurile naționale trebuie făcute accesibile;

- Ansamblul medieval Bistrița trebuie pus în valoare, eventual prin extinderea spațiului pietonal și facilitarea dezvoltării infrastructurii turistice în imediata proximitate (restaurante, pensiuni);

- Funcționalizarea turistică a fostelor zone miniere.

Cultură, tradiții și patrimoniu:

- Restaurarea patrimoniului cultural și istoric și integrarea acestuia în circuite turistice;

- Regenerarea patrimoniului cultural local material și imaterial;

- Regenerarea evenimentelor tradiționale și utilizarea acestora ca instrumente de marketing regional, național, internațional, legat și de resursele naturale și de turism;

- Transferul de meșteșuguri, tradiții;

- Valorificarea interculturalității și interconfesionalismului;
- Protejarea (ateliere protejate) produselor specifice locale;
- Asigurarea instruirii în management cultural, dezvoltarea comunităților;
- Regenerarea mândriei locale;
- Catalizarea formării de lideri locali.

Dezvoltare teritorială, urbană și rurală:

- Consolidarea managementului structurilor de colaborare urban-rurală și rurală;
- Structurarea ierarhizată a sistemului de transport;
- Îmbunătățirea funcționării relațiilor Nord-Sud;
- Dezvoltare incluzivă pentru comunitățile județului;
- Organizarea partenerilor intersectoriali și interinstituționali în vederea valorificării sustenabile și integrate a capitalului teritorial;
- Conștientizarea și asumarea rolurilor localităților în susținerea poziției regionale a județului.

Administrație și bună guvernare:

- Dezvoltarea capacității instituționale;
- Dezvoltarea capacității profesionale;
- Dezvoltarea unui instrumentar inovativ de management;
- Diversificarea cooperării intersectoriale și interinstituționale pe orizontală și verticală;
- Articularea resurselor.

Cooperare teritorială:

- Conectarea teritorială printr-un sistem de poli și coridoare teritoriale;
- Promovarea domeniilor relevante și aderarea la rețelele de cooperare teritorială importante pentru județ;
- Promovarea proiectelor importante care susțin cooperarea teritorială;
- Angajarea instituțiilor de sprijin;
- Asigurarea continuității.

Integrând cele 9 domenii de analiză, direcțiile strategice importante ale județului Bistrița-Năsăud sunt:

- Necesitatea integrării componentelor "inteligentă, specializată și diversificată" în dezvoltarea județului;
- Necesitatea consolidării aspectelor durabile ale dezvoltării;
- Utilizarea inteligentă a tradiției și valorilor autentice ca resurse pentru diferențiere;
- Consolidarea, diversificarea relațiilor de conectivitate cu teritoriul.

Prioritățile de dezvoltare ale zonei de Sud-Est din care face parte și comuna Șieuț

Dezvoltare agricolă integrată (INTEGRARIS):

- Elaborarea cadastrului agricol, finalizarea punerii în posesie a proprietăților și elaborarea studiului privind amenajarea agricolă a teritoriului;
- Regularizarea Văii Șieului și amenajarea unor sisteme locale de irigație pentru susținerea activității agricole (legumicole, pomicole, viticole, ferme zootehnice);
- Înființarea unei rețele de perdele de protecție silvică cu scop de ameliorare a scurgerii hidrice și a elementelor microclimatice - completarea carcasi ecologice a teritoriului;
- Înființarea unor centre zonale de reproducere și furnizare a materialului săditor și reproductiv (vegetal și animalier);
- Înființarea și dezvoltarea unei rețele zonale de centre comunale de consultanță, training și asistență tehnică în domeniul agricol;
- Înființare centre comunale de mecanizare;
- Crearea unui centru expozițional polivalent zonal pentru: promovarea raselor de animale cu potențial de producție ridicat și prezervarea raselor autohtone, modele de microferme, asigurare de consultanță pentru constituire a microfermelor, asigurarea creditării pentru cofinanțarea proiectelor și constituirea unei burse zonale pentru administrarea activităților agrozootehnice;
- Constituirea și dezvoltarea exploatațiilor agro-zootehnice specializate semiintensive prin atragerea investițiilor private și publice, prin asocierea fermierilor în grupuri de producători sau asociații familiale și susținerea cultivării soiurilor locale și creșterii raselor locale de animale;
- Înființare unități de colectare, sortare și depozitare a produselor agricole primare;
- Refacerea plantațiilor legumicole, viticole, pomicole, cerealiere existente și ameliorarea pășunilor și fânețelor;
- Creșterea conectivității și accesibilității în cadrul zonei și cu teritoriul regional prin dezvoltarea infrastructurii de comunicare fizice și digitale (online) pentru stimularea dezvoltării agricole în zonă.

Dezvoltarea producției de energie verde (bazată pe resurse solare, eoliene și biomasă), în vederea creșterii nivelului de asigurare a necesarului de energie pentru uzul comunităților locale și unităților industriale [ELECTRYON]:

- Valorificarea potențialului energetic eolian din cadrul zonei și generarea energiei verzi prin intermediul turbinelor eoliene;
- Valorificarea potențialului energetic solar din cadrul zonei și generarea energiei verzi prin intermediul panourilor fotovoltaice;
- Valorificarea potențialului energetic din biomasă și generarea energiei verzi prin intermediul biogazului și brichetare masă organică.

Crearea unui sistem de protecție socială integrat de tip „îmbătrânire activă” a populației de vârstă a treia prin coordonarea unor activități de producție familială bazată pe resurse naturale și practici tradiționale [VERITAS]:

- Constituirea rețelei de servicii sociale (PROACTIV) afiliată CJ BN;
- Înregistrarea grupului de beneficiari în rețeaua de servicii sociale/integrarea persoanelor active îmbătrânite în rețeaua de beneficiari ai centrului zonal social pentru furnizarea de servicii și asistență specifică în sistem barter;

- Înființarea unor centre sociale zonale (cămine de bătrâni) de tip îmbătrânire activă pentru persoanele de vârstă a treia cu nevoi speciale (persoane care nu se mai pot susține în gospodăria proprie);

- Definirea tipurilor de practici și activități de producție cu desfășurare la nivel casnic;

- Crearea mediului de lucru și funcționare a beneficiarilor în cadrul comunităților și a lanțului de producție-desfacere pe piața economică locală.

Dezvoltarea competitivă a activităților economice alternative generatoare de profit (altele decât agricole) bazate pe resurse locale prin înființarea atelierelor sociale meșteșugărești în cadrul comunităților locale pentru generarea produselor tradiționale cu valoare adăugată ridicată [COMPETIS]:

- Identificarea și prezervarea moștenirii culturale în arta meșteșugurilor tradiționale prin inventarierea produselor, tehnicilor și metodelor de producție, persoanelor care dețin cunoștințele și deprinderile aferente;

- Elaborarea portofoliului de produse artizanale, uz casnic, comerciale și de altă natură pretabile a fi produse în cadrul atelierelor sociale meșteșugărești;

- Calificarea resursei umane fără loc de muncă prin cursuri de specialitate în meșteșuguri și meserii tradiționale: împletituri din nuiele,

sculptura lemnului, țesut/cusut, olărit, cărămidărie, prelucrare ceramică, prelucrare piatră, pielărie/cojocărie, prelucrarea tradițională a resurselor alimentare în parteneriat cu școli profesionale, meșteri populari locali și universități de specialitate în artă și design;

- Înființarea atelierelor sociale meșteșugărești de producție cu management privat și a expozițiilor cu vânzare aferente pentru produsele proprii;

- Dezvoltarea rețelei de distribuție, a parteneriatelor pentru desfacere și vânzare pe piețe emergente;

- Creșterea valorii adăugate a producției prin colaborarea fabricilor sociale meșteșugărești cu studio-uri de design, universități de profil pentru creație, cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și fundamentarea procesului de inovare;

- Certificarea, înregistrarea produselor și crearea unor brand-uri specifice zonei.

Constituire pol zonal de creștere economică Șieu și dezvoltarea industriei agro-alimentare [BIOPOLIS ȘIEU]:

- Identificarea materiei prime agro-zootehnice și a productivității disponibile cu potențial de prelucrare în industria alimentară;

- Stabilirea locației parcului agroindustrial în cadrul zonei, a planului de dezvoltare și profilul acestuia;

- Înființarea unor unități de colectare, sortare și depozitare primară a produselor agricole în teritoriu;

- Creșterea valorii adăugate la produsele agroalimentare și creșterea competitivității unităților agroindustriale în cadrul parcului prin procesarea avansată și diversificată a produselor, crearea unor produse tradiționale și dezvoltarea și certificarea unor brand-uri locale (produs în Bistrița-Năsăud) prin colaborarea cu universități de profil pentru creație, cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și fundamentarea procesului de inovare;

- Dezvoltarea lanțurilor scurte de colectare-procesare-desfacere prin inițierea unor parteneriate între producătorii agricoli locali și zonali, unitățile agroindustriale de producție din incinta parcului și unități de desfacere a produselor agroalimentare pentru fluidizarea procesului de producție-desfacere și reducerea costurilor producător-consumator;

- Extinderea rețelei de distribuție și desfacere a produselor agroalimentare prin stabilirea unui parteneriat de colaborare cu polul de creștere Bistrița și alte unități și piețe la nivel județean, regional și național (internațional pentru produsele tradiționale);

- Asigurarea necesarului de resursă umană în cadrul parcului agroindustrial prin calificarea și recalificarea forței de muncă (reconversie

profesională) fără loc de muncă în meseriile specifice industriilor de procesare materie primă agricolă în parteneriat cu licee tehnologice și școli profesionale specializate în industrie alimentară și alte unități de training specializat.

Vacanță la țară pe Valea Șieului [REGENIS]:

- Identificarea, prezervarea și completarea pachetului de resurse și obiective turistice reprezentative pentru zona Valea Șieului;
- Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii turistice existente și a dotărilor specifice pentru creșterea accesibilității și vizibilității atracțiilor turistice (pentru practicarea turismului cultural, recreativ și itinerant);
- Amenajarea complexului lacustru Valea Șieului pentru agrement, pescuit și turism de weekend;
- Înființare centru de vinificație și cramă pentru reabilitarea moștenirii culturale viticole Teaca;
- Dezvoltarea turismului rural și agroturismului în cadrul zonei;
- Dezvoltarea unor noi produse turistice specifice și promovarea unor posibile brand-uri locale;
- Dezvoltarea infrastructurii de informare și promovare turistică a zonei Valea Șieului;

- Amenajare infrastructură conexă pentru dezvoltarea zonei turistice Valea Șieului;
- Dezvoltarea resursei umane în domeniul serviciilor turistice;
- Dezvoltarea comunităților locale și a activităților economice complementare în scopul creșterii veniturilor populației prin încurajarea parteneriatelor de vânzare a produselor agroalimentare prelucrate cu specific local, practicarea meșteșugurilor tradiționale și vânzarea produselor specifice de tip suveniruri;
- În căutarea lăunii de aur în ținutul Coțșilor Teleki;
- Drumul vinului - tradiție și cultura de pe câmpie;
- Reabilitarea și restaurarea Castelului din localitatea Posmuș.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Șieuț va stabili axa principală viitoarei dezvoltări a comunei, explicând principalele roluri și direcții, bazate pe propriile principii și valori.

Comuna Șieuț se va moderniza până în anul 2020 prin îmbunătățirea serviciilor publice, domeniului agricol și prin reabilitarea infrastructurii necesare pentru creșterea standardelor de viață și îmbunătățirea mediului social și educațional, cu o atenție

deosebită în a asigura durabilitate acestui proces.

Strategia de dezvoltare pune bazele pentru creșterea susținută și dezvoltarea economică, subliniază oportunitățile și provocările unei comune europene și oferă linii directoare pentru dezvoltarea tuturor sectoarelor existente în cadrul comunității noastre.

Strategia de Dezvoltare Locală se realizează pentru cetățeni și cu participarea cetățenilor. Aceasta are la bază o viziune de lungă durată și integrează prioritățile economice sociale și de mediu ale comunității, fundamentată pe resursele locale și ține seama de interdependențele între provocările locale, naționale și globale.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Șieuț își propune să valorifice potențialul, oportunitățile și realele disponibilități pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante din țară și străinătate.

Planificarea strategică reprezintă unul din instrumentele pe care comunitățile locale îl pot utiliza pentru a avea certitudinea că politicile și programele prognozate corespund așteptărilor cetățenilor și necesităților de dezvoltare durabilă.

Printre obiectivele propuse, se poate menționa importanța formării unei deprinderi în participarea publică, stimularea capacității

de adaptare a cetățenilor la cultura schimbării, transformarea comunei Șieuț într-un punct de referință pentru alte comune și, nu în ultimul rând, utilizarea eficientă și concentrată a tuturor resurselor locale, corelată cu atragerea și utilizarea rațională a fondurilor de finanțare publice și private, interne și internaționale.

Misiunea Primăriei comunei Șieuț este de a fi permanent în slujba nevoilor comunității locale pentru a le rezolva într-o manieră legală, transparentă, echitabilă, competentă și eficientă, asigurând astfel prosperitatea locuitorilor comunei.

Priorități de dezvoltare a comunei Șieuț în perioada 2014 - 2020

Analiza factorilor interni și externi care influențează dezvoltarea locală au permis elaborarea direcțiilor strategice de intervenție pentru dezvoltarea comunei Șieuț:

Dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități:

Dezvoltarea infrastructurii este o necesitate pentru comuna Șieuț întrucât are implicații în susținerea mediului de afaceri local și în îmbunătățirea calității vieții populației din teritoriu. Prin îmbunătățirea infrastructurii rutiere se urmărește creșterea gradului de accesibilitate în teritoriu și mobilitatea populației, bunurilor și serviciilor, în vederea stimulării dezvoltării economice durabile. Prin

dezvoltarea infrastructurii de utilități se urmărește creșterea gradului de conectare a populației la utilități.

Protecția mediului:

Chiar dacă o parte din problemele de mediu se vor rezolva o dată cu implementarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare, se urmărește implementarea tehnologiilor moderne de ardere pentru a reduce cantitățile de emisii în atmosferă, întrucât pe teritoriul comunei se utilizează ca și combustibil, în marea majoritate lemnul.

Dezvoltarea economică:

Se urmărește atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă pe teritoriul comunei, în special în domeniile turistic și agricol. Se vizează dezvoltarea economiei locale și prin atragerea de investiții străine, iar în acest fel, mediul economic va contribui la formarea bugetului local generos, cu implicații directe asupra îmbunătățirii serviciilor publice.

Dezvoltarea sectorului de agrement:

Se urmărește amenajarea de noi spații de agrement și recreere în toate satele componente ale comunei. Se vizează și modernizarea spațiilor de agrement deja existente în teritoriu din fonduri administrative și europene.

Dezvoltarea serviciilor publice:

Principalele investiții în vederea dezvoltării serviciilor publice ce vor fi realizate țin de modernizarea și dezvoltarea infrastructurii existente. Domeniile importante de investiții sunt: educația, sănătatea, serviciile sociale (asistență și protecție socială), salubritatea, siguranța și ordinea publică.

Creșterea nivelului calității vieții:

Prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și a serviciilor publice, cât și prin atragerea de investitori pe teritoriul comunei și crearea de locuri de muncă bine remunerate se urmărește creșterea nivelului de trai, și implicit, a calității vieții populației din comuna Șieuț. Astfel, dezvoltarea sectoarelor prioritare va influența calitatea vieții la nivelul comunei și nivelul de trai al locuitorilor.

Dezvoltarea capacității administrative:

Se urmărește îmbunătățirea proceselor de luare a deciziilor, inclusiv îmbunătățirea calității investițiilor importante și a selecției de proiecte, asigurarea unei implementări și aplicări mai bune a legislației, îmbunătățirea procesului decizional la nivelul administrației publice locale, asigurarea calității și eficienței furnizării de servicii publice în comună.

PRIVIRE DE ANSAMBLU 2

Teritoriul comunei Șieuiț este situat în nord-estul Depresiunii Transilvaniei, la contactul acesteia cu Munții Călimani. Partea centrală a comunei face parte din Piemontul Călimanului, pe când partea nord-estică atinge vestul ramei muntoase a Călimanilor, iar partea de sud-vest este încadrată în subunitatea Dealurilor Șieului. Principalele coordonate geografice care străbat teritoriul comunei sunt paralela de 47 grade latitudine nordică și meridianul de 24 grade 40 minute longitudine estică. Din punct de vedere administrativ, comuna Șieuiț este încadrată în județul Bistrița-Năsăud, aflându-se în partea sud-estică a acestuia, la granița cu județul Mureș. Teritoriul comunei se învecinează la vest și la nord-vest cu teritoriul comunei Șieu, la est cu cel al comunei Vătava (județul Mureș), la sud și la sud-est cu teritoriul comunei Monor, iar la sud-vest cu cel al comunei mureșene Batoș. Comuna Șieuiț este situată la 31 km de orașul Bistrița și la 28 km de orașul Reghin. Legătura cu aceste centre

urbane se realizează cu ajutorul drumului județean modernizat (DJ 154 Bistrița - Reghin). De asemenea, prin comună trece și calea ferată electrificată Sărățel-Deda, care face parte din magistrala București Nord - Baia Mare.

Comuna Șieuiț cuprinde între limitele sale o suprafață de 62.64 km², ceea ce reprezintă aproximativ 1.2% din teritoriul județului. Această suprafață este împărțită de cele patru sate componente: Șieuiț, localitatea de reședință, satul Ruștior situat pe râul Șieu în amonte la 2 km față de satul de reședință, satul Sebiș, așezat la izvoarele râului Șieu la 7 km distanță față de centru de comună, iar satul Lunca este situat la stânga satului Ruștior la o distanță de 7 km față de satul de reședință pe pârâul Frijna, afluent al râului Șieu. Cele trei sate sunt legate între ele prin drumul județean Nr. 154 Șieuiț-Sebiș, iar satul Lunca prin drumul comunal 12 A Ruștior - Lunca.

Istoricul comunei Șieuț

În urma investigațiilor arheologice s-au descoperit pe teritoriul satului Șieuț urme de locuire din epoca bronzului. De asemenea, în satele Sebiș și Ruștior s-au găsit vestigii datând din epoca fierului. Sunt numeroase și descoperirile aparținând epocii dacice și epocii romane.

Primele documente care vorbesc despre acest teritoriu apar în secolul al XII-lea în anul 1228 și 1230 (în anul 1228 Andrei al II-lea, regele Ungariei, dăruiește lui "Dionisie" marele vistier, moșia Saplac, confiscată de la baronul Simion. Pe teritoriul acestei moșii se aflau și satele Șieuț, Ruștior, Sebiș și Lunca). În aceste documente se amintește de râul Șieu, de la care hidrnum și-a luat numele satul Șieu, iar mai târziu satul vecin Șieuț (Șieul mic sau Șieul de sus - Kissaj, tot de aici derivă numele german al satului "Kleinschogen" sau sășesc "Klinscholgen").

În documentele din 13 mai 1319 când Carol Robert, regele Ungariei, restituie magistratului Simion satele și moșiile sale și 28 iulie 1329, dăruiește magistratului "Toma" cometatele de Arad, Baci și Șimleu, mai multe moșii din Transilvania, găsim atestate satele Șieul Mare (Nagy-Sojo), Sebiș (Sebișul de sus) și Lunca. Acest lucru dovedește existența satului Șieuț, fiindcă altfel nu trebuia determinat satul Șieu, cu adjectivul "mare".

În secolul XIII – XIV aceste sate, din punct de vedere al organizării bisericești, aparțineau de decanatul din Reghin, în cadrul arhidiaconatului din Ozd. Din punct de vedere administrativ și patrimonial ele aparțineau familiei "Tomaj de Losoncz", din care, Ladislau de Losoncz, devine Voievodul Transilvaniei.

Din listele dijmei papale (secolul XIV-XV) lipsesc satele Lunca și Ruștior, ceea ce denotă că ele în acel timp erau locuite de romani, respectiv romani și ucraineni de religie ortodoxă, iar satele Șieuț și Sebiș de religie săsească catolică.

Din secolul al XIV, satul Lunca, apare atestat sub numele de "Friss". Probabil că satul a fost numit după pârâul pe care a fost așezat și care curge prin sat, pârâul "Friss", adică "Rece". Această ipoteză este sprijinită și de alte fapte: pe de o parte de-a lungul hotarului comun între satele Lunca și Sebiș curge pârâul "Rece" și care se varsă tot în Râul Șieu; pe de altă parte, numele maghiar al satului "Friss" coincide cu apelativul "friss" - "proaspăt, rece".

Numele satului "Sebiș" provine de la numele cursului superior al râului Șieu, numit "Sebiș" sau Valea Sebișului sau simplu "Vale" format din apelativul maghiar "Sebeș" - "repede, iute". Satele Sebiș și Ruștior sunt amintite împreună în documentele vremii din secolul XV.

ANDERSSEN

Satul Ruștior, precum și satele Sebiș și Lunca erau sate iobăgești, în cursul istoriei, ele aparținând de diferite familii nobile. Satul Șieuț a avut o altă cale de dezvoltare. Aici sașii s-au menținut până la sfârșitul secolului al XVII. Populația săsească în mare parte a fost omorâtă și dispersată de trupele generalului Basta, la începutul secolului al XVII. Ultimul preot G. Schuller, a părăsit satul distrus de invazia turcă în anul 1661. Existența îndelungată a sașilor n-a lăsat nici o urmă în toponimia actuală a satului, ceea ce denotă că sașii au părăsit satul fără o conviețuire prea lungă cu romanii. Apar doar 3-4 nume tipice care amintesc despre sași - "Bungard", "Căsuța lui Linder", "Mora Săsească" și poate "Velci (Vels)", iar în onomastica unui nume de familie "Gotea".

Satul Șieuț până, la 1783, a fost sat iobăgesc. În secolul al XV, aparținea lui Ladislau de Lasonez, apoi lui Mihai Silagyi din Bistrița, iar la începutul secolului al XVI intra în posesia familiei Petki, apoi a familiilor Kekedi, Banffy și în cele din urmă trece la familia Kemeny. După formarea regimentelor grănicerești (1783) Budacul românesc și Șieuțul formează batalionul 2 al Regimentului al II-lea grăniceresc. Satul este ridicat din iobăgie, urmând dezvoltarea economică și culturală, devenind un sat prosper pe cursul superior al Văii Șieului.

ȘIEUȚ (KLUNSCHOGEN, KISSAJO) - în anul 1900 satul era locuit de 895 de persoane din

care 871 români uniți și 11 sași luterani și 13 evrei.

RUȘTIIOR (UNITERSEBESCH, ALOSEBES, SAJOSEBES) - la 1721 satul cuprindea un număr de 13 familii. Conscriptia lui Klein din 1733, înregistrează localitatea ca așezare românească cu 15 familii ortodoxe și 1 preot. La 1906 erau 527 suflete în 207 case din care 519 români uniți, 6 sași și 2 maghiari.

SEBIȘ (OBERSCHBESCH, SAJOFELSASEBES) - la 1600 în sat locuiau 23 familii pentru ca în 1721 să fie înregistrate 13 familii. La 1900 era edificată o bisericuță din lemn donată de familia Ursu; în 1830 biserica cu hramul "Înălțarea Domnului" era renovată de Ioniță a lui Mihai.

LUNCA (FREIBENDORF, FRISS) - la 1900 satul avea o populație de 419 locuitori din care 410 români Greco-catolici și 9 evrei. În primul și cel de-al II-lea Război mondial comuna Șieuț dă o mare jertfă de sânge, numai din satul Șieuț numărând 35 de tineri soldați căzuți pe câmpurile de luptă, pentru eliberarea și întregirea neamului. Odată cu ocuparea sovietică apar în Șieuț primele celule comuniste care au forțat colectivizarea în anul 1962, doar în satul Șieuț, celelalte sate rămânând necolectivizate. Revoluția din 1989 spulberă comunismul, făcând loc altei orânduiri, în care locuitorii comunei Șieuț au trecut legal la repunerea lor în dreptul de proprietate.

Clima

Din punct de vedere climatic, comuna Șieuț ca și județul Bistrița-Năsăud se încadrează în zona continentală moderată, cu unele influențe polar maritime și temperat maritime. Vânturile suflă din sectorul estic și au o viteză medie de 3.1 m/s.

Temperatura medie anuală coboară sub 0°C în regiunile montane, la peste 1 900 m și se ridică la peste 8.5°C în zona sud-vestică de deal și câmpie) a județului. Evoluția temperaturii este tipic continentală, cu maximă în luna iulie și minimă în luna ianuarie - februarie. Vârful temperaturilor înregistrate de-a lungul timpului a fost de 37.7°C în anul 1952, iar cea mai scăzută temperatură -33.8°C, a fost înregistrată în iarna anului 1963. Data medie de apariție a primului îngheț este 4 octombrie, iar a ultimului - 29 aprilie, durata medie a intervalului fără îngheț fiind de 158 de zile. Numărul mediu al zilelor de vară este de 52, iar al celor de iarnă de 33.

Precipitațiile, în funcție de anotimp, depășesc în general media pe țară, media anuală înregistrând 680 mm/metru pătrat. Precipitațiile medii anuale, urmărind treptele de relief, cresc treptat de la 630 la peste 1 000 ml, pe culmile înalte.

Radiația solară este în medie de 125 Kcal/cm². Durata de strălucire a soarelui este de 2 200 - 2 300 ore pe an.

Rețeaua hidrografică

Teritoriul comunei Șieuț este inclus în totalitate în bazinul hidrografic superior al Șieului, așadar toate cursurile de apă sunt tributare acestuia. Aspectul actual al rețelei hidrografice este rezultatul unei evoluții îndelungate.

Șieul este afluent al Someșului Mare, dar, inițial, a fost afluent al Mureșului. El are o lungime de aproximativ 70 de km, din care pe teritoriul comunei Șieuț se află 15 km. Șase izvoare importante își au originea sub Vârful Poiana Tomii. Apele acestora, unindu-se, formează râul Șieu. Aceste izvoare sunt: Recele, Holobici-Compe, Tinosul, Cuarini, Bistrei și Tăietura.

Apele izvoarelor Holobici-Compe, Tinosul și Cuarini se unesc înainte de intrarea în Sebiș și formează Valea Vălcuța. Apele izvoarelor Bistrei și Tăietura se unesc la intrarea în pășunea În Tăietură, formând Valea lui Pavel, care curge pe latura sudică a satului Sebiș. Valea lui Pavel se unește cu Valea Vălcuței în partea de sud-vest a Sebișului, noua vale luând numele acestui sat. Aceasta, după ce parcurge o distanță de aproximativ un kilometru își unește apele cu acelea ale Recelui, pârâul care drenează partea de nord - est a comunei. În aval de acest punct de confluență râul poartă numele de Șieu. În zona izvoarelor panta este accentuată, dar după confluența cu Recele panta devine mai domoală, în aval de Ruștior apărând chiar

meandrarea. Până la părăsirea teritoriului studiat, Șieul mai primește o serie de afluenți. De pe partea dreaptă, în vatra satului Ruștior, se efectuează confluența cu pârâul Frijna (numit și Ruștior), iar în vatra Șieuțului are loc confluența cu pârâul Cofăanii. Afluenții de stânga sunt: pârâul Măliniș (confluența are loc între satele Sebiș și Ruștior), pârâul Dosului, pârâul Gledinului (confluența e în vatra Șieuțului), iar la ieșirea din Șieuț apele Șieului se unesc cu cele ale Văii Ciorii, cea care își colectează apele din Dealurile Șieului.

Solurile

Învelișul de sol, rezultat al interacțiunii factorilor fizico-geografici se prezintă destul de divers, dar se remarcă la nivel general influența deosebită a rocii reliefului și a apei freactice. Solurile se împart în mai multe unități zonale și intrazonale care constituie potențialul pedologic valorificat ca bază de dezvoltare a biocenozelor și a diverselor culturi în raport cu condițiile mediului înconjurător. Distingem următoarele tipuri de soluri: soluri brune argiloiluviale, soluri brun luvice, regosoluri, erodisoluri.

Vegetația

Vegetația este specifică zonei de deal caracterizată de păduri de fag și conifere. Vegetația naturală se încadrează în două mari unități vegetale:

- ✚ zona I, forestieră cu dealuri acoperite cu păduri de foioase în amestec de

stejar, fag și alte specii ca plop, mesteacăn carpen, salcâm și tei. Jumătate din teritoriul comunei este acoperit cu păduri de stejar și de fag și din alte specii ca plop, mesteacăn și carpen.

- ✚ zona a II-a - predomină fânețele bogate în specii de plante din ierburi melifere cu diferite specii de plante medicinale.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, se regăsește o floră bogată și variată. Fondul forestier este specific cu păduri de gorun (8.0%), fag (40.0%) și rășinoase (34.0%), care alternează cu pășuni de dealuri sau pajiști alpine. Suprafețele împădurite se află în zona montană și ocupă o treime din suprafața sa. Alături de resursele de masă lemnoasă, zona montană mai cuprinde și alte resurse naturale, specii rare sau endemice ocrotite, fructe de pădure și ciuperci.

Fauna

Configurația geografică oferă o resursă naturală pe care o constituie fauna și care este pusă în valoare prin fondul cinegetic, fiind de notat că în județul Bistrița-Năsăud se află cea mai mare concentrare de urs brun din Europa. Fauna comunei Șieuț este reprezentată de urs, cerb, căprior, mistreț, lup, vulpi, iepuri, fazani, jderi, dihorii. Fauna comunei mai cuprinde și o serie de specii ocrotite: furnica roșie, broasca țestoasă de apă, cocoșul de munte, râsul etc. În cadrul comunei se află cea mai mare concentrare de urs brun din județ.

Riscuri naturale

Procesele și fenomenele naturale, deși legitime, își mențin caracterul aleator. Cu toate că apar ca o necesitate în evoluția sistemului, ele se manifestă ca întâmplare, intrând, din acest punct de vedere, în sfera hazardului, a neprevăzutului.

Riscurile se pot clasifica fie după modul de manifestare (lente sau rapide), fie după cauză (naturale sau antropice). Acestea produc pagube mai mici sau mai mari în funcție de amplitudinea acestora și de factorii favorizanți în locul sau regiunea în care se manifestă, uneori îmbrăcând un aspect catastrofal: produc încetarea sau perturbarea gravă a funcționării societății și victime omenești, mari pagube și distrugerii ale mediului, astfel s-a publicat Hotărârea Guvernului nr. 762/2008 pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență.

Ca urmare a acțiunilor omului, uneori necontrolate și nehibzuite, alteori firești, impuse de necesitatea dezvoltării economice și sociale, planeta noastră a cunoscut, în anumite regiuni sau zone, o degradare accentuată, în unele cazuri iremediabilă.

Riscurile pot fi:

- ✚ **fenomene naturale** distructive de origine geologică sau meteorologică, ori îmbolnăvirea unui număr mare de persoane sau animale, produse în mod

brusc, ca fenomene de masă. În această categorie sunt cuprinse: cutremurele, alunecările și prăbușirile de teren, inundațiile și fenomenele meteorologice periculoase, epidemiile și epizootiile.

- ✚ **evenimente cu urmări deosebit de grave** asupra mediului înconjurător, provocate de accidente. În această categorie sunt cuprinse: accidentele chimice, biologice, nucleare, în subteran, avariile la construcțiile hidrotehnice sau conducte magistrale, incendiile de masă și exploziile, căderile de obiecte cosmice.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Șieut, în perioada 2008 - 2012 au avut loc o serie de calamități naturale. Astfel, în anii 2008 și 2009, în luna martie, respectiv aprilie și iulie au avut loc inundații și alunecări de teren. În luna martie 2008 inundațiile și alunecările de teren au afectat 2 case, 2 anexe și un pod/ podeț, în aprilie 2009 au fost afectate 2 case, o linie aeriană de medie tensiune și 2 poduri/ podețe, iar în iulie 2009 fenomenele naturale au dus la afectarea a 2 case, 2 km DJ, 3 km DC și 3 poduri/ podețe. Precipitațiile abundente au avut loc în aprilie 2010 și ianuarie - februarie 2012, fiind afectate 2 anexe, 3 km DJ, 2 km DC și 6 trasee aeriene de telecomunicații.

Ultimele alunecări de teren au avut loc în luna aprilie 2012, afectând 0.5 km de DJ și 2 linii aeriene de medie tensiune.

Aspecte pozitive ale comunei enumerate de populație

Conform studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Șieuț, în martie 2014, **infrastructura rutieră** este considerată principalul aspect pozitiv al comunei (21.2%). Pe locul doi se află primarul, 20.1% dintre respondenți fiind mulțumiți de implicarea acestuia în dezvoltarea comunei, iar pe locul trei se regăsește amplasarea geografică.

Aspecte pozitive enumerate de populația comunei Șieuț	
Infrastructura rutieră	21.2%
Primarul	20.1%
Amplasarea geografică	10.6%
Calitatea oamenilor	9.9%
Zona frumoasă	9.9%
Infrastructura comunitară	7.3%
Infrastructura utilitară – apă, canalizare	6.6%
Biserica	6.6%
Potențialul agrozootehnic	3.3%
Iluminatul public	1.8%
Îndiguire râu	1.1%
Altele***	1.6%

***Turismul, modernizarea satelor, investițiile

La sfârșitul anului 2013 a fost inaugurată terminarea lucrărilor de modernizare a infrastructurii rutiere agricole în comună. Modernizarea drumurilor agricole are implicații benefice asupra dezvoltării economice a zonei. Investițiile în infrastructura rutieră generează o serie de efecte pe termen lung, cum ar fi reducerea discrepanței între zonele rurale și urbane,

crearea de noi locuri de muncă, creșterea capacității Administrației Publice Locale de a identifica și implementa soluții pentru rezolvarea problemelor legate de dezvoltarea economică a zonei, precum și creșterea gradului de confort și civilizație.

Calitatea oamenilor este un alt aspect pozitiv apreciat de localnicii comunei Șieuț (9.9%). 1.8% dintre localnici au apreciat iluminatul public și 1.1% îndiguirea râului ca fiind aspecte pozitive ale comunei.

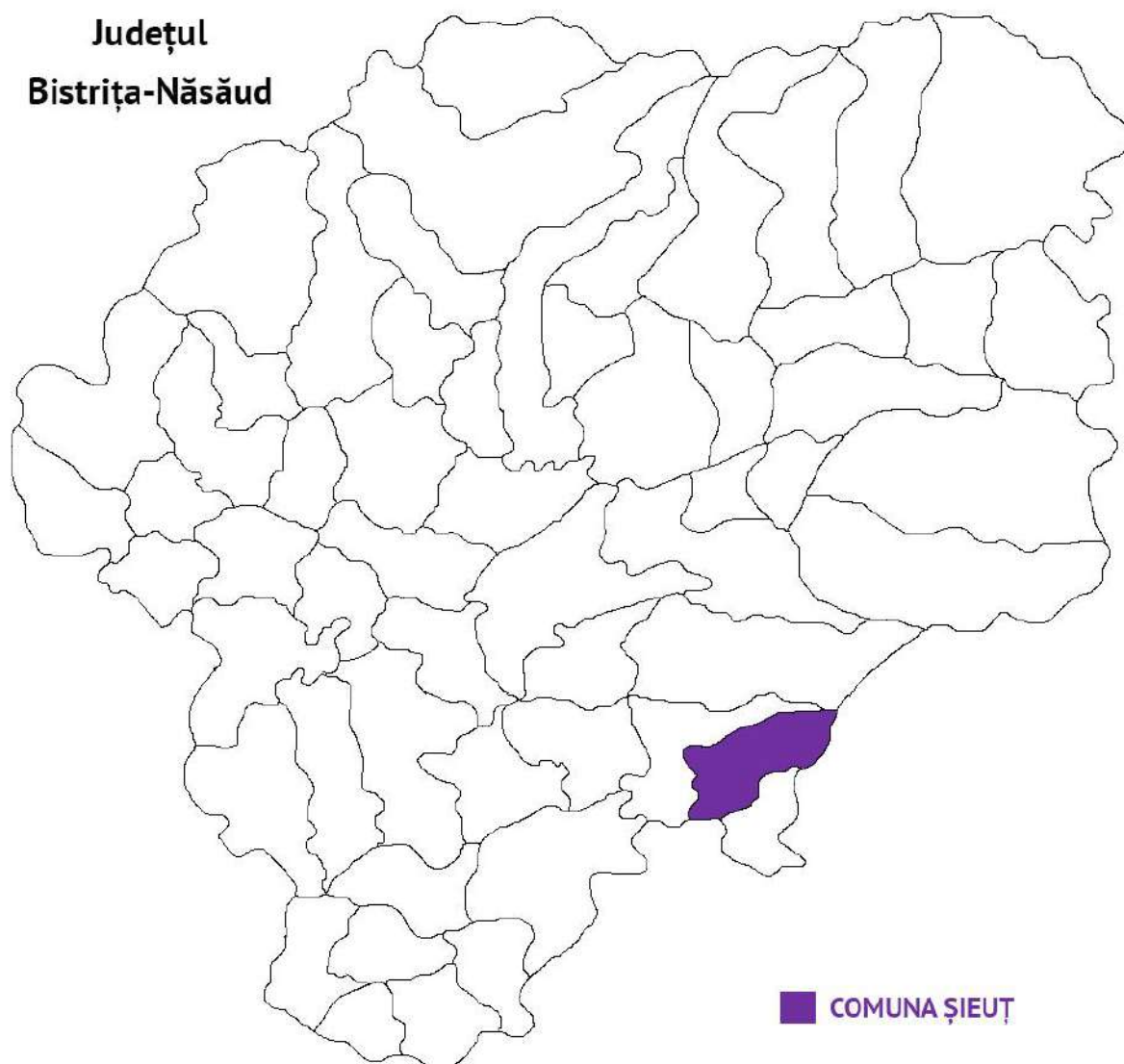
Aspecte pozitive ale comunei enumerate de agenții economici

Agenții economici care își desfășoară activitatea în teritoriu consideră că principalul aspect pozitiv al comunei Șieuț este **calitatea oamenilor** (31.4%).

În cadrul studiului realizat în decembrie 2014, 21.1% au apreciat amplasarea geografică ca fiind un aspect pozitiv. 10.5% dintre operatorii economici chestionați au apreciat și investițiile din comună ca fiind un aspect pozitiv al comunei.

O pondere de 5.3% dintre oamenii de afaceri susțin că sunt mulțumiți de serviciile primarului, potrivit studiului realizat în decembrie 2014. Aceeași pondere revine și agenților economici care sunt de părere că infrastructura rutieră, infrastructura utilitară, modul de organizare din comună și zona nepoluată sunt aspecte pozitive ale comunei.

Județul
Bistrița-Năsăud

AGRICULTURĂ 3

Agricultura reprezintă un sector de primă importanță în România, atât prin contribuția pe care o are în economia națională, cât și prin rolul său social vital. Cu o contribuție considerabilă la valoarea adăugată brută națională, sectorul agricol a jucat dintotdeauna un rol important pentru economia României.

Contribuția agriculturii României în Produsul Intern Brut (PIB) a fost întotdeauna ridicată. Ponderea înregistrată a scăzut în ultimul deceniu, însă oscilațiile agricole induc încă variații semnificative ale PIB. Astfel, dacă la începutul anilor 2 000, contribuția agriculturii României în VAB (valoarea adăugată brută a agriculturii, silviculturii și pescuitului, raportată la totalul valorii adăugate brute) era aproape de 12%, evoluția sa se situează în prezent pe o curbă descendentă, pentru

prima dată coborând sub 10% în 2005 și atingând nivelurile minime de 6.5% în 2007 și de 6.7% în 2010.

Sectorul agricol și rural românesc continuă să aibă un potențial de creștere substanțial, încă insuficient exploatat, restructurarea agriculturii și revitalizarea economiei rurale reprezentând pârgii importante de dezvoltare economică a României.

În Regiunea Nord-Vest, **suprafața fondului funciar**, constituit din terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sunt deținute sau de domeniul din care fac parte, prezintă o valoare de 3 416 046 ha (anul 2013, sursa datelor INS). Din totalul acesteia, peste jumătate reprezintă suprafața agricolă (60.5%) formată în special din terenurile arabile (2 067 045 ha).

Comuna Șieuț dispune de suficiente terenuri orizontale sau cu panta domoală, de fertilitate mijlocie, precum și de condiții naturale favorabile participării unei agriculturi diversificate.

Suprafața fondului funciar din comuna Șieuț

Fondul funciar al comunei Șieuț este constituit de totalitatea terenurilor aflate în limitele sale administrative. Principalele categorii de folosință a fondului funciar, în funcție de destinația terenurilor, sunt: arabil, vii, livezi, pășuni, fânețe, păduri, ape, terenuri ocupate cu clădiri, terenuri ocupate cu căi de comunicație, alte suprafețe.

La nivelul anului 2013, suprafața fondului funciar din comuna Șieuț era de 6 264 ha, dintre care 4 739 ha reprezintă suprafața agricolă, iar 1525 ha suprafața neagricolă.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, se observă că **suprafața**

de pășuni reprezintă 35.5% din totalul suprafeței agricole. De asemenea, suprafața agricolă a comunei Șieuț mai cuprinde și 32.5% suprafață arabilă, 30.7% fânețe, 1.1% livezi și pepiniere pomicole, respectiv 0.2% vii și pepiniere viticole.

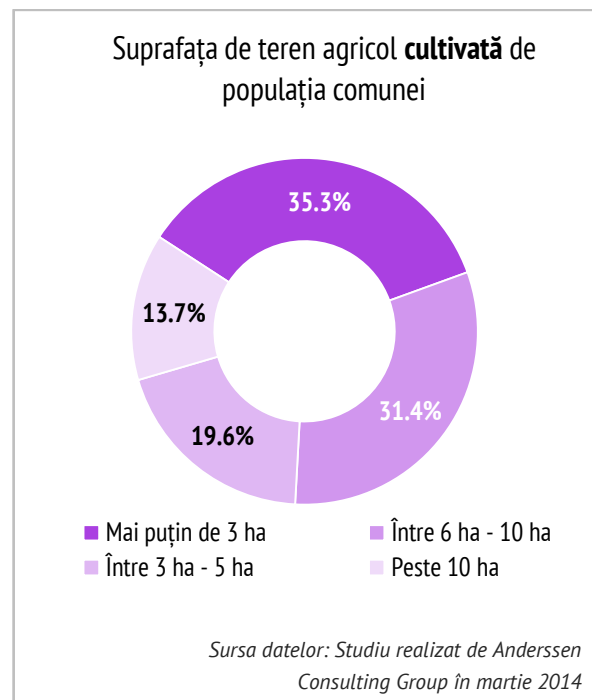
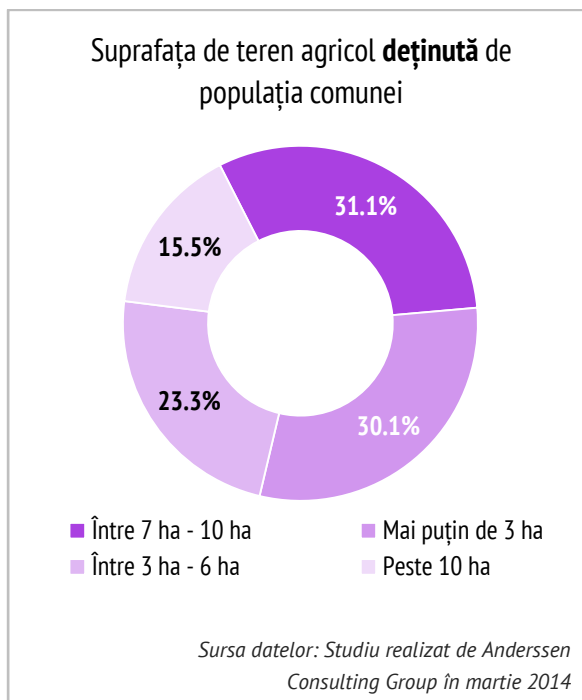
Cea mai mare parte din suprafața neagricolă de pe raza comunei Șieuț este ocupată de păduri - 70.0%, următoarea pondere înregistrându-se pentru suprafața ocupată de terenuri degradate și neproductive - 19.6%.

4.3% din suprafața neagricolă este ocupată de construcții. Suprafața ocupată de ape și bălți reprezintă 3.3% din totalul suprafeței neagricole din comuna Șieuț. La nivelul județului Bistrița-Năsăud, acestea înregistrează o pondere mai mică, 3.0% din totalul suprafeței neagricole de pe teritoriul județului.

Căile de comunicații și căile ferate reprezintă 2.8% din totalul suprafeței neagricole de pe teritoriul comunei.

Suprafața fondului funciar în hectare din comuna Șieuț la nivelul anului 2013

Suprafața agricolă		<i>% din fondul funciar</i>	Suprafața neagricolă		<i>% din fondul funciar</i>
Pășuni	1680	35.5%	Păduri	1069	70.0%
Arabilă	1540	32.5%	Terenuri degradate și neproductive	297	19.6%
Fânețe	1457	30.7%	Construcții	66	4.3%
Livezi și pepiniere pomicole	50	1.1%	Ape și bălți	50	3.3%
Vii și pepiniere viticole	12	0.2%	Căi de comunicații și căi ferate	43	2.8%
Total	4739	100.0%	Total	1525	100.0%

Condițiile naturale variate ale regiunii au oferit posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe care constituie a doua ramură ca pondere și importanță participând semnificativ la realizarea Produsului Intern Brut. Relieful diversificat a permis dezvoltarea unei agriculturi variate cu activități tipice zonelor de munte, deal și câmpie.

Conform datelor obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Șieut, realizat în martie 2014, se observă că **cei mai mulți dintre localnici** (31.1%) dețin suprafețe de teren agricol cuprinse între 7 ha - 10 ha.

Ponderea celor care dețin terenuri agricole cu suprafețe mai mici de 3 ha reprezintă 30.1% din total.

Suprafețe de teren agricol mai mari de 10 ha dețin doar 13.7% dintre localnicii comunei. Structura suprafeței cultivate cunoaște în ultimii ani importante modificări de la o structură dominată de cerințele unei agriculturi de subzistență către una care va răspunde cerințelor economiei de piață prin utilizarea cât mai completă a potențialului arabil.

În comuna Șieut, la nivelul anului 2014, 35.3% din totalul localnicilor aveau culturi întinse pe suprafețe mai mici de 3 ha. Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului, se poate observa că nu există diferențe semnificative între suprafața de teren deținută și cea cultivată, localnicii comunei Șieut cultivând terenul deținut.

Principalele culturi agricole

În Regiunea Nord-Vest se cultivă cu preponderență cerealele pentru boabe (60.9% din suprafața cultivată totală în anul 2011).

Conform Recensământului General Agricol 2010, o pondere mai mică a terenului arabil este cultivat cu grâu în Regiunea Nord-Vest (13.3%), decât pe plan național (26.8%), iar cultivarea porumbului este mai răspândită în Regiunea Nord-Vest (31.9%), decât la nivel național (24.1%).

Terenul arabil existent în comuna Șieuț este cultivat cu următoarele culturi : grâu, ovăz, porumb, cartofi, plante de nutreț și legume .

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Șieuț în anul 2014, **cei mai mulți localnici cultivă porumb** pe suprafețele de teren proprii (26.2%).

Datorită particularităților biologice, porumbul nu este pretențios față de planta premergătoare, el putând fi cultivat mai mulți ani pe același teren fără să se manifeste fenomenul de oboseală al solului.

O altă pondere ridicată este reprezentată de **culturile de cartofi** de pe raza comunei Șieuț, reprezentând 25.4% din totalul culturilor localnicilor.

În ciuda costurilor ridicate de achiziție a îngrășămintelor, cultura grâului reprezintă 16.4% din totalul culturilor localnicilor. Fertilizarea lanurilor de grâu este motivată prin faptul că, în lipsa acestora, productivitatea este redusă, calitatea grâului este slabă, obținându-se mai mult grâu furajer și mai puțin grâu de panificație, care poate fi comercializat la prețuri mai bune.

Principalele culturi agricole

Porumb	26.2%
Cartofi	25.4%
Grâu	16.4%
Pășune	11.5%
Ovăz	7.4%
Plante furajere	6.6%
Cereale	4.1%
Legume	2.4%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

11.5% dintre localnicii intervievați susțin că suprafețele proprii sunt ocupate cu pășune, iar 7.4% cu ovăz.

Chiar dacă principalele culturi agricole din comuna Șieuț sunt ocupate cu porumb, cartofi și grâu, există și localnici care cultivă plante furajere ori legume. Ponderea acestora reprezintă 6.6% din total, respectiv 2.4%.

4.1% dintre respondenți au declarat că dețin terenuri cu alte cereale.

Număr efective de animale existente în comuna Șieuț și producțiile estimative în anii 2014 și 2015

Agricultura și creșterea animalelor este ramura de bază a economiei comunei, având condiții generale prielnice pentru dezvoltarea viitoare. Comuna, fiind așezată pe valea Șieului, dispune de suficiente terenuri orizontale sau cu pantă domoală, de fertilitate mijlocie, precum și de condiții naturale favorabile participării unei agriculturi diversificate.

Al doilea sector al producției agricole este **creșterea animalelor**. Aceasta este bine dezvoltată și, din cauza condițiilor naturale, cultura cerealelor este mai puțin favorabilă și, prin urmare, mai puțin profitabilă.

Creșterea bovinelor este o activitate tradițională a țării. Diversitatea producțiilor pe care le realizează, consumul redus de energie și natura furajelor pe care le consumă, conferă creșterii și exploatării bovinelor caracterul unei activități durabile și de perspectivă. Există posibilitatea realizării de export de carne de bovine care să aducă venituri mari producătorilor. De asemenea, este o sursă pentru schimburile comerciale și asigură stabilitatea forței de muncă în zona rurală și montană.

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț, în anul 2014, existau 3 914 bovine. Un

an mai târziu, numărul acestora a fost mai scăzut cu 165 bovine (3 749 bovine).

În ceea ce privește producția de lapte, la nivelul anului 2015, comuna Șieuț avea o producție de 28 000 hectolitri de lapte, față de 25 000 hectolitri de lapte în anul 2014. Prețul a rămas același în 2014 și 2015 (60 lei/hl).

Cea mai veche și mai vestită rasă de cai din lume este rasa Arabă, ea stând la baza formării tuturor raselor culturale de cabaline existente în acest moment în lume. În comuna Șieuț, la nivelul anului 2014, existau 545 cabaline, iar în anul 2015 numărul acestora a scăzut, ajungând la 540 cabaline.

Creșterea oilor în țara noastră are tradiție de secole. Această specie valorifică cel mai bine pășunile și fânețele, din care o bună parte se află în zona de munte. Acesta este motivul alături de producția diversificată, care face din creșterea ovinelor o ramură foarte importantă a zootehniei, având o tradiție atât de veche. În furajarea oilor se folosesc fânuri, grosiere, suculente, masă verde, în funcție de sezon.

Numărul ovinelor din comuna Șieuț, în anul 2014, a fost de 25 089, producția estimativă fiind de 50 178 kg lână la un preț între 1.5 - 2 lei/kg și 19 000 kg carne miel viu la o valoare de 228 000 lei. În anul 2015 existau 28 029 ovine, cu o producție de 56 058 kg lână la același preț (între 1.5 - 2 lei) și 19 000 kg carne miel viu cu o valoare de 171 000 lei.

Dacă în anul 2014, pe teritoriul comunei existau 179 caprine (printre primele animale domestice de către om), în următorul an, numărul lor a crescut cu 16.2%, ajungând la 208 caprine.

Creșterea porcinelor este o activitate tradițională, asigurând stabilitatea forței de muncă în zona rurală. Producția estimativă la 1 062 porcine în anul 2014 a fost de 159 300 kg carne cu o valoare de 8 496 lei. Un an mai târziu, în comuna Șieuț, s-a înregistrat o producție de 181 050 kg carne la o valoare de 1 267 350 lei. Numărul porcinelor din acest an a fost de 1 065.

Referitor la numărul păsărilor, conform datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț, în anul 2014 existau 4 708 păsări cu o producție de 706 200 bucăți ouă la o valoare de 353 100 lei. În anul 2015 s-a înregistrat o scădere cu 4.2% a păsărilor din comună. Producția din acest an a fost de 676 500 bucăți ouă cu o valoare de 338 250 lei.

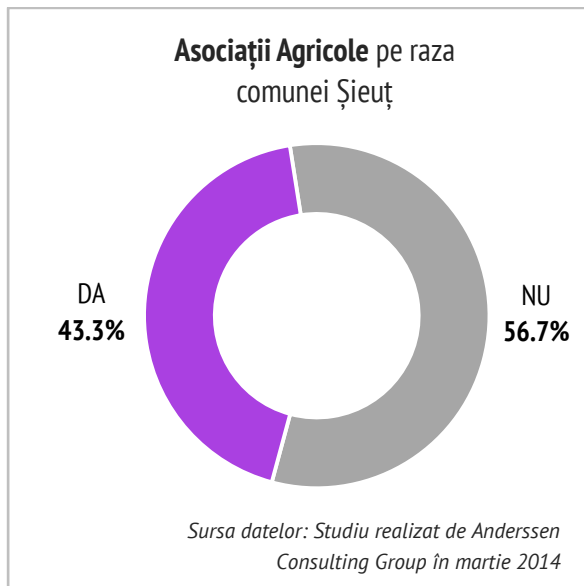
Albinele sunt adaptate la hrănirea cu nectar și polen, primul ca sursă de energie (din cauza conținutului de zaharuri), al doilea ca sursă de proteine (folosit mai mult la hrănirea larvelor). Aceste vietăți harnice, care trăiesc în comunități bine organizate, sunt cunoscute încă din antichitate ca furnizori de miere, ceară și alte substanțe folositoare.

În anul 2014, la nivelul comunei Șieuț existau 853 familii albine, producția estimativă fiind de 8 530 kg miere la o valoare de 102 360 lei. Anul următor, producția estimativă pentru 850 familii albine a fost de 10 200 kg miere cu o valoare de 10 200 lei.

Număr efective de animale din comuna Șieuț							
Anul	Nr. bovine	Nr. cabaline	Nr. ovine	Nr. caprine	Nr. porcine	Nr. păsări	Nr. Familii albine
2014	3914	545	25089	179	1062	4708	853
Producții estimative în anul 2014	25 000 hl lapte 60 lei/hl	--	50 178 kg lână 19 000 kg carne miel viu	--	159 300 kg carne val. 8 496 lei	706 200 buc. ouă val. 353 100 lei	8 530 kg miere 102 360 lei
2015	3749	540	28029	208	1065	4510	850
Producții estimative în anul 2015	28 000 hl lapte 60 lei/hl	--	56 058 kg lână 19 000 kg carne miel viu	--	181 050 kg carne val. 1 267 350 lei	676 500 buc. ouă val. 338 250 lei	10 200 kg miere 10 200 lei
Total	7663	1085	53118	387	2127	9218	1703

Sursa datelor: Primăria comunei Șieuț

Odată cu integrarea României în Uniunea Europeană, producătorii agricoli nu mai sunt protejați de barierele vamale și astfel oferta deficitară de produse agricole din țara noastră este invadată de oferta agroalimentară europeană, fapt ce implică o imposibilitate de acoperire a pierderilor prin creșterea prețurilor și astfel o decapitalizare accentuată a acestora, în special în anii preponderent secetoși.

Constituirea producătorilor agricoli în forme asociative deschide noi oportunități de dezvoltare economică prin atragerea unor avantaje locale, zonale sau regionale și folosirea puterii colective în scopul creșterii prosperității membrilor, a familiilor acestora și a comunității din care fac parte.

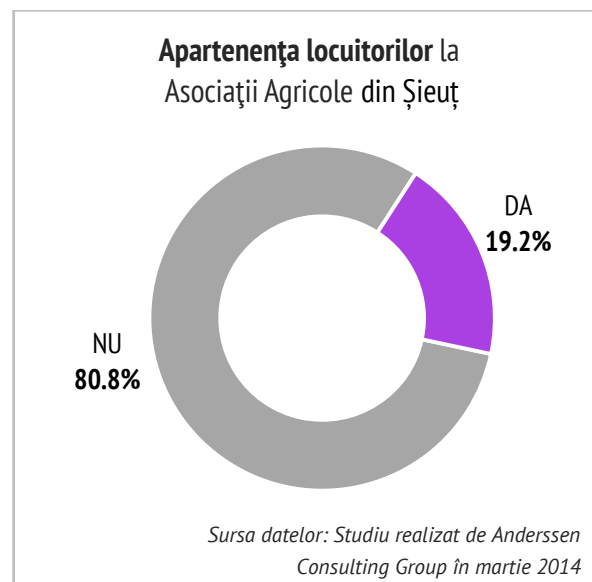
La Recensământul General Agricol din anul 2010 s-au înregistrat 3 856 mii de exploatații agricole, din care 99.2% sunt exploatații

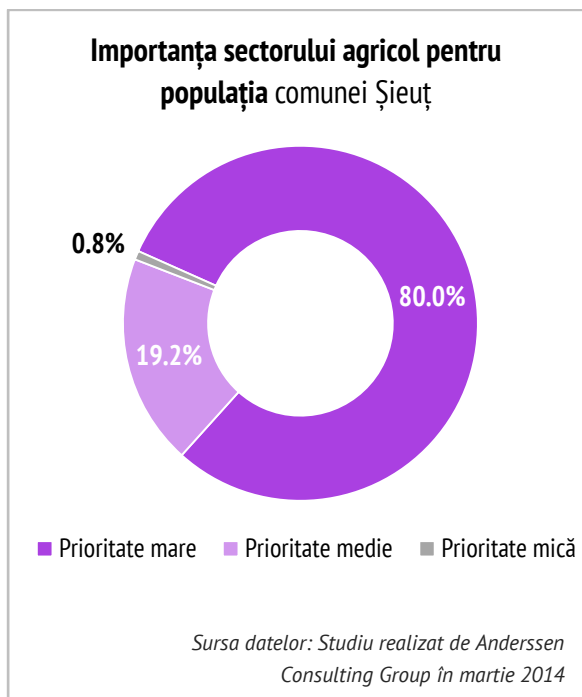
agricole fără personalitate juridică și 0.8% sunt exploatații agricole cu personalitate juridică.

Potrivit studiului realizat în martie 2014, 43.3% din totalul populației comunei Șieuț știu de existența Asociațiilor Agricole din teritoriu.

Ponderea persoanelor care fac parte din Asociațiile Agricole existente în comuna Șieuț este relativ redusă. Numai 19.2% din totalul localnicilor sunt într-o astfel de formă asociativă.

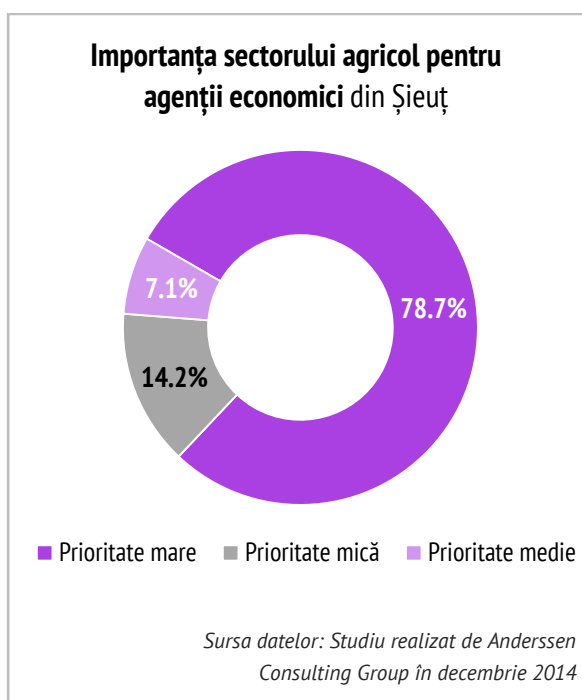
Deși avantajele existenței formei asociative sunt incontestabile în întreaga lume, fermierii români ezită atunci când vine vorba să se unească într-o asociație agricolă. Lipsa formelor de asociere este cauzată în mare parte de reticența și interesul scăzut al producătorilor agricoli față de formele asociative.

În ultima vreme s-a vorbit din ce în ce mai des despre **importanța sectorului agricol** în ansamblul economiei românești. Cu toate acestea, evaluările și analizele asupra performanțelor agricole din țara noastră rămân în continuare modeste, principalele motive fiind lipsa de control asupra importurilor și prețurile extrem de mici oferite pe marfa locală.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației din comuna Șieuiț evidențiază faptul că agricultura este considerată un sector cu **prioritate mare** de către cei mai mulți localnici (80.0%). Totuși, există și localnici care sunt de părere că dezvoltarea sectorului agricol are o prioritate mică în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai din comună, ponderea acestora fiind de 0.8%.

Opinia agenților economici care își desfășoară activitatea pe raza comunei Șieuiț nu diferă de cea a populației. Aceștia consideră sectorul agricol **prioritar** pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună, în proporție de 78.7%.

Ponderea oamenilor de afaceri care acordă acestui sector de activitate o prioritate mică este redusă. Doar 14.2% dintre aceștia nu consideră prioritar domeniul agricol pentru dezvoltarea teritoriului. Cu alte cuvinte, agenții economici locali consideră importantă dezvoltarea sectorului agricol din comuna Șieuiț.

DEMOGRAFIE 4

Demografia studiază fenomene și procese cu privire la numărul, repartiția geografică, structura, densitatea, mișcarea populației umane și compoziția ei pe grupe de vârstă. Acestea se studiază cu ajutorul metodelor cantitative.

Situația demografică a României în ultimii ani arată o scădere a populației ca urmare a sporului natural negativ. În țara noastră principalul grup etnic îl formează românii, aceștia reprezentând 88.9% din totalul populației, conform recensământului realizat în anul 2011. După români, următoarea comunitate etnică importantă este cea a maghiarilor, care reprezintă 6.5% din populație. Conform datelor oficiale, în România trăiesc 665 000 de rromi.

În ceea ce privește religia, cea mai mare parte a populației României se declară de religie

ortodoxă. De asemenea, importante comunități religioase ce aparțin altor religii decât ortodoxia, sunt reprezentate de romano-catolici, protestanți, penticostali și greco-catolici. Astfel, populația creștină din România reprezintă 99.3% din totalul populației țării.

Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populației din 20 octombrie 2011, populația stabilă a județului Bistrița-Năsăud a fost de 286 225 persoane, din care 144 612 femei (50.5%). Față de recensământul anterior (18 martie 2002), s-a înregistrat o scădere a populației cu 25 432 persoane. Prin numărul total al populației stabile, județul Bistrița-Năsăud se întoarce în timp cu 34 de ani în urmă (la recensământul din 1977 având 286 628 locuitori). Consiliul Județean administrează un teritoriu pe care se desfășoară un sistem de localități compus

din: municipiul Bistrița care este și reședința de județ, 3 orașe (Beclean, Năsăud, Sângeorz-Băi) și 58 de comune cu 235 de sate.

Evoluția populației din comuna Șieui

Evoluția populației din comuna Șieui prezintă un trend descendent în perioada 2008-2014, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

În anul 2014, populația comunei Șieui înregistra o valoare de 2 630 locuitori, reprezentând 0.9% din totalul populației județului Bistrița-Năsăud, respectiv 0.1% din totalul populației de la nivelul regiunii Nord-Vest.

Raportat la anul 2008, **populația comunei Șieui a scăzut** cu 5.0% în anul 2014. Reducerea populației se datorează, în principal, migrației, care s-a accentuat puternic cu câțiva ani înainte de aderarea României la Uniunea Europeană, dar și după aderare. Un alt motiv al reducerii numărului de locuitori este sporul natural negativ, numărul persoanelor decedate fiind cu mult mai mare decât numărul celor născute vii. De asemenea, și mortalitatea infantilă accentuează reducerea populației. În România, acest fenomen demografic este la

cele mai ridicate cote din întreaga Uniune Europeană.

În ceea ce privește distribuția populației din comună pe sexe, se observă că populația de sex feminin este mai numeroasă comparativ cu cea de sex masculin, în perioada 2008 - 2012.

Comparativ cu anul 2008, în anul 2014 populația masculină a scăzut cu 4.6%, iar cea feminină cu 5.3%.

La nivel județean, populația a înregistrat o scădere cu 0.6% în anul 2014 comparativ cu anul 2012.

Scăderea populației este un fenomen întâlnit și la nivel național, astfel România se află în al 26-lea an de declin demografic. Comparând rezultatele de la recensământul din 2002 cu cele de la recensământul din 2011, se poate observa că populația României a înregistrat o scădere cu 12.2% fiind una dintre cele mai drastice scăderi de la nivelul Uniunii Europene.

Alarmant este faptul că în perioada următoare se previzionează scăderi și mai accentuate ale numărului de locuitori din România, fenomen strâns corelat și cu reducerea ratei de natalitate.

Evoluția populației din comuna Șieui							
Anul	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bărbați	1381	1363	1344	1342	1329	1322	1317
Femei	1387	1364	1352	1350	1341	1318	1313
Total	2768	2727	2696	2692	2670	2640	2630

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

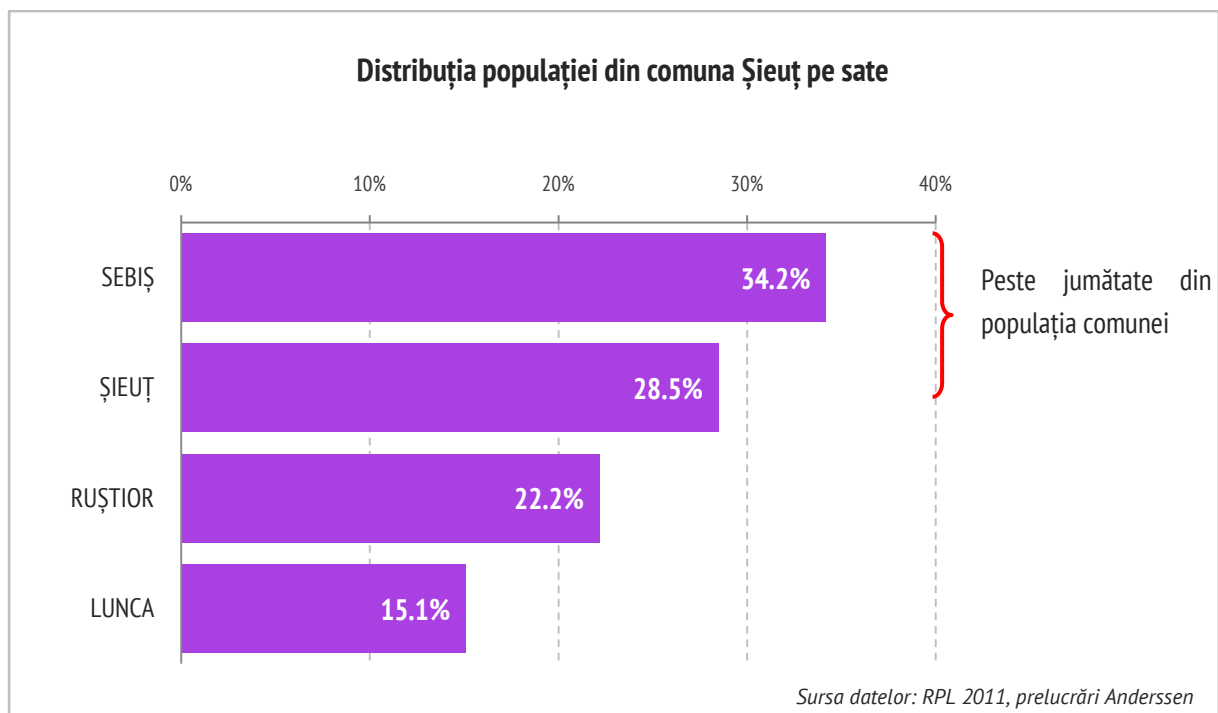
Distribuția populației pe sate

Comunele, orașele și județele sunt unități administrativ-teritoriale în care se exercită autonomia locală și în care se organizează și funcționează autoritățile ale administrației publice locale. Comunele pot fi formate din unul sau mai multe sate. Comuna Șieuț este formată din 4 sate, după cum urmează: Șieuț, Lunca, Ruștior și Sebiș.

Potrivit rezultatelor Recensământului Populației din anul 2011, **satul Sebiș** are cea mai numeroasă populație din comună - 906 persoane. Populația acestui sat reprezintă mai mult de un sfert din totalul populației comunei.

Pe locul doi se situează **satul Șieuț**. La nivelul anului 2011, populația acestui sat era de 755 persoane, reprezentând 28.5% din totalul populației comunei. Populația satelor Albești și Șieuț reprezintă peste jumătate din populația comunei (62.7%).

O pondere ridicată a populației se înregistrează și în **satul Ruștior** (22.2%). În acest sat, în anul 2011, existau 590 persoane. **Satul Lunca** are o populație de 401 persoane, reprezentând 15.1% din totalul populației comunei Șieuț, potrivit RPL 2011.

Distribuția populației pe sexe

Potrivit Institutului Național de Statistică, populația rezidentă stabilă a României înregistrată la recensământul din 2011 a fost de 20 121 600 locuitori din care 9 788 600 bărbați (48.6%) și 10 333 000 femei (51.4%).

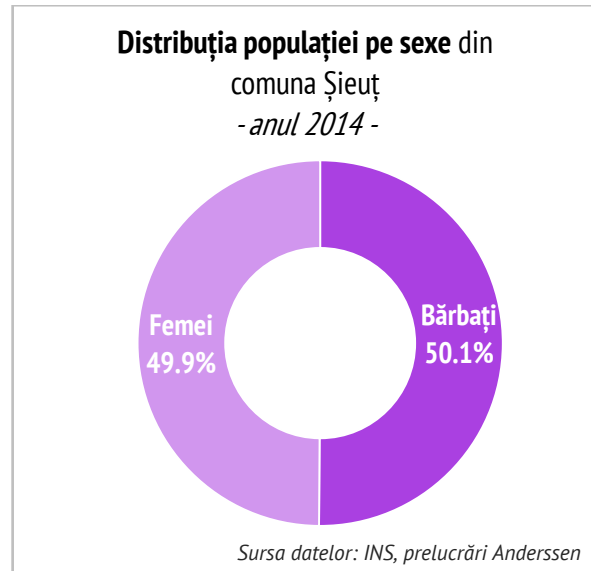
Structura populației pe sexe evidențiază faptul că populația feminină continuă să fie predominantă. Conform datelor oficiale, populația de sex feminin se concentrează în mediul urban într-o proporție mai mare (54.9% din totalul populației feminine) decât cea masculină (53.0%).

În anul 2014, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, ponderea femeilor (50.2%) este mai mare cu 0.5% față de cea a bărbaților (49.7%). Cu toate acestea, din punct de vedere statistic, nu există diferențe semnificative între cele două sexe.

Populația de sex masculin din comuna Șieuiț înregistra o valoare de 1 317 locuitori în anul 2014. Ponderea bărbaților din comuna Șieuiț reprezintă 0.4% din totalul populației de sex masculin de la nivelul județului Bistrița-Năsăud.

În același an, populația de sex feminin înregistra o valoare de 1 313 locuitori. Așadar, potrivit calculului statistice, femeile reprezintă tot o pondere de 0.4% din totalul populației de sex feminin de la nivel județean.

În comuna Șieuiț, la nivelul anului 2014, ponderea bărbaților (50.1%) era mai ridicată decât cea a femeilor (49.9%) potrivit datelor furnizate de INS.

Se poate evidenția faptul că **diferența dintre femei și bărbați** ca număr **nu este semnificativă**.

În martie 2014, în comuna Șieuiț s-a realizat un studiu asupra opiniei populației. De asemenea, potrivit acestor date, ponderea bărbaților este superioară celei a femeilor.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra agenților economici din comuna Șieuiț, cea mai ridicată pondere revine întreprinzătorilor de sex masculin (66.7%). Această pondere este mai mare cu 33.4% față de cea a întreprinzătorilor de sex feminin (33.3%).

Densitatea populației

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitatea de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, densitatea populației României în anul 2013 înregistra o valoare de 89 pers/kmp, fiind pe locul 83 din lume.

Cu o populație de 2 707 926 de locuitori, regiunea Nord-Vest prezintă o densitate de 79 pers/kmp fiind inferioară celei naționale.

În anul 2013, Județul Bistrița-Năsăud avea o suprafață de 5 355.20 kilometri pătrați și o populație de 315 734 locuitori, densitatea populației fiind de 59 persoane/kmp.

Densitatea populației în comuna Șieuț a înregistrat valoarea de 42 pers/kmp în anul 2013, fiind cu mult mai scăzută față de

densitatea județului și cea a regiunii. Astfel, în comuna Șieuț se poate observa că locuiesc 42 de persoane pe fiecare kilometru pătrat.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, densitatea populației (59 pers/kmp) este mai ridicată față de densitatea înregistrată în comuna Șieuț, dar mai scăzută față de densitatea înregistrată la nivel regional (79 pers/kmp), respectiv național (89 pers/ kmp).

Densitatea la nivel regional este oarecum apropiată de cea la nivel național, existând o diferență de 10 pers/ kmp.

Populația de la nivelul regiunii Nord-Vest este de 2 707 926 și reprezintă 12.7% din totalul numărului de locuitori din România. Suprafața regiunii este de 34 160.46 și reprezintă 14.3% din suprafața țării. Județul Bistrița-Năsăud se află pe locul 4 din cele 6 județe din regiunea Nord-Vest după suprafață.

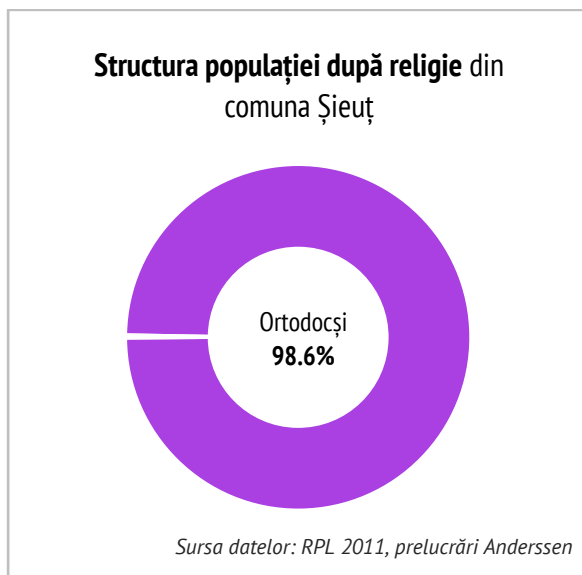
La nivel național, regiunea Nord-Vest se situează pe poziția a patra din punct de vedere al densității, după regiunea București-Ilfov, Nord-Est și Sud-Muntenia.

Densitatea populației la nivelul anului 2013			
	Nr. persoane	Suprafața/kmp	Densitatea populației pers/kmp
România	21305097	238390.71	89
Regiunea Nord - Vest	2707926	34160.46	79
Județul Bistrița-Năsăud	315734	5355.20	59
Șieuț	2640	62.64	42

Structura populației după religie

În România, conform datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, există 86.5% populație ortodoxă. Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul populației de religie romano-catolică (4.6%).

Potrivit datelor de la Recensământul Populației din anul 2011, din punct de vedere confesional, la nivelul regiunii Nord-Vest predomină populația de religie ortodoxă, aspect strâns legat de structura etnică. Populația de religie romano-catolică, penticostală, adventistă sau alte religii deține ponderi mai scăzute.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, structura confesională arată că 82.5% dintre persoanele care au declarat religia sunt de religie ortodoxă, 7.4% de religie penticostală, iar

4.2% de religie reformată. Diferența până la 100.0% este reprezentată de persoanele care au declarat alte religii.

Structura populației după religie evidențiază faptul că, în comuna Șieuț, la nivelul anului 2011, existau 98.6% ortodocși, diferența fiind reprezentată de alte religii.

Structura populației pe grupe de vârstă

Potrivit datelor înregistrate la Recensământul Populației realizat în anul 2011, copiii (0 - 14 ani) dețin o pondere de 15.9% din totalul populației stabile, populația tânără (15 - 24 ani) reprezintă 12.3%, persoanele mature (25 - 64 ani) formează majoritatea (55.7%), iar persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă 16.1% din total. Persoanele în vârstă de 85 ani și peste dețin o pondere de 1.3% în totalul populației stabile. Comparativ cu anul 2002, distribuția populației stabile pe grupe de vârstă arată clar fenomenul de îmbătrânire al populației. Astfel, grupele de vârstă 10 - 14 ani, 15 - 19 ani și 20 - 24 ani s-au redus ca pondere în totalul populației stabile, ca urmare a scăderii continue a numărului de nașteri după anul 2002.

La nivelul regiunii Nord-Vest, distribuția populației pe principalele grupe de vârstă evidențiază o structură relativ echilibrată, comparabilă cu cea existentă în UE-28. Astfel, la 1 ianuarie 2014, populația tânără (din grupa de vârstă 0-14 ani) reprezenta aproximativ 16.0% din total, situându-se cam

la același nivel cu cel din UE-28 (la 1 ianuarie 2013). Ponderea populației vârstnice a regiunii Nord-Vest este mai mică decât cea înregistrată la nivelul UE-28.

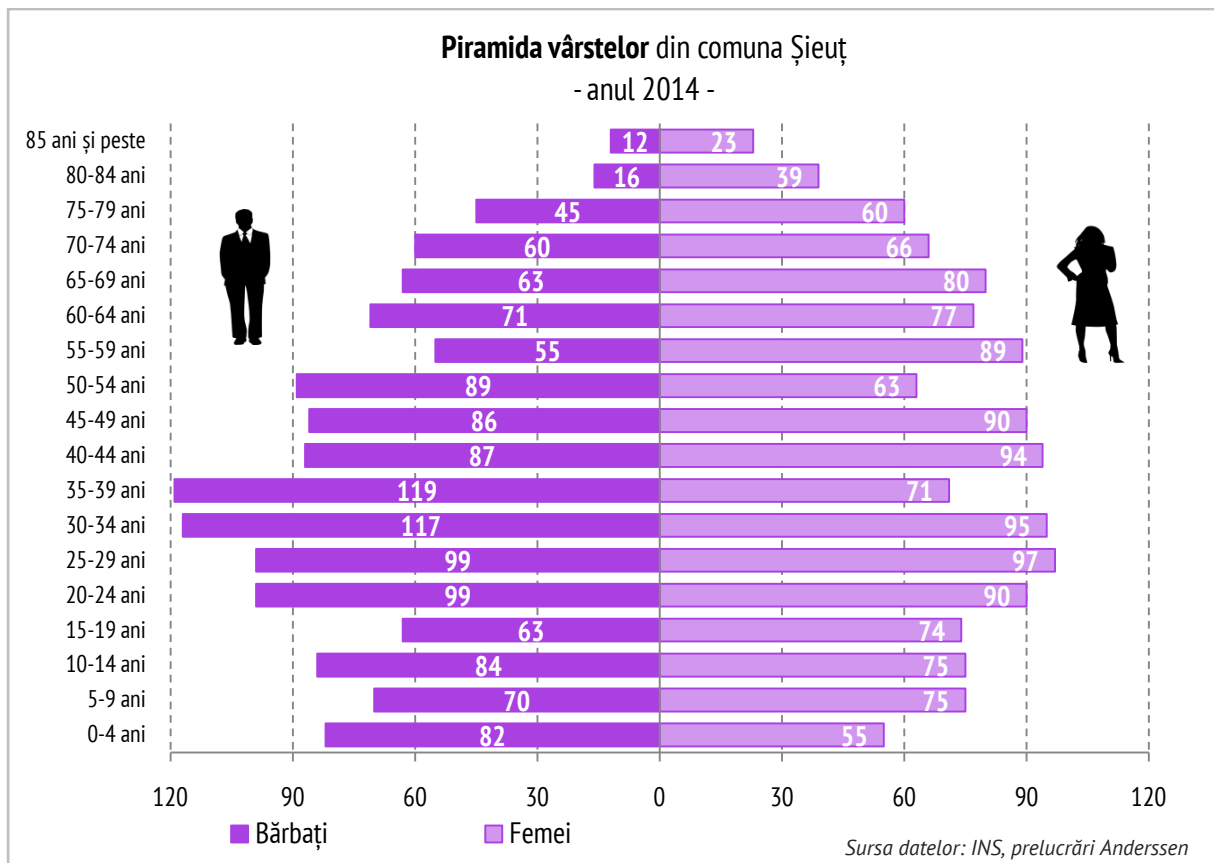
Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2014, numărul persoanelor de sex masculin este superior numărului de persoane de sex feminin cu vârsta cuprinsă între 0 - 14 ani cu 15.1%.

Putem observa că și la nivelul comunei Șieuț predomină populația matură, cu vârsta

cuprinsă între 25 - 64 ani ponderea acestora fiind de 53.2% din populația totală a comunei. După vârsta de 50 ani, se remarcă o pierdere a membrilor de sex masculin și feminin, determinând îngustarea piramidei spre vârf.

În comuna Șieuț, **rata de îmbătrânire demografică este de 23.3%**, ceea ce arată faptul că populația nu este îmbătrânită.

La nivelul anului 2014, în comuna Șieuț, există 16.7% tineri cu vârsta până în 14 ani, 65.5% adulți cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani și 17.6% vârstnici de 65 ani și peste.

Repartizarea populației pe grupe de vârstă

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Șieut, realizat în martie 2014, evidențiază faptul că, în comună, predomină populația cu vârsta peste 65 ani (20.8%), respectiv cea cu vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani (19.3%) și cea cu vârsta cuprinsă între 35 - 44 ani (18.3%).

O pondere de 15.8% dintre cei chestionați au declarat că au vârsta cuprinsă între 25 - 34 ani, respectiv între 45 - 54 ani.

De asemenea, se evidențiază faptul că cel mai mic procent îi revine populației tinere cu vârsta cuprinsă între 18 - 24 ani (10.0%).

Vârsta medie a localnicilor din comuna Șieut este de 49 ani.

Distribuția agenților economici pe grupe de vârstă

Sprijinirea dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii este o prioritate atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național, deoarece această numeroasă categorie de agenți economici, mai dinamici și mai flexibili decât societățile mari, constituie coloana vertebrală a oricărei economii moderne.

Rezultatele studiului realizat în decembrie 2014 evidențiază faptul că în comuna Șieut predomină agenții economici cu vârsta între 35 - 44 ani (50.0%).

De asemenea, în urma repartizării agenților economici pe grupe de vârstă, se observă că 5.6% dintre aceștia **sunt tineri** cu vârsta cuprinsă între 25 - 34 ani.

Repartizare după vârstă		
	Populație	Agenți economici
Între 18 - 24 ani	10.0%	--
Între 25 - 34 ani	15.8%	5.6%
Între 35 - 44 ani	18.3%	50.0%
Între 45 - 54 ani	15.8%	33.2%
Între 55 - 64 ani	19.3%	5.6%
Peste 65 ani	20.8%	5.6%
Total	100.0%	100.0%

Sursa datelor: Studii realizate de Anderssen Consulting Group

MIȘCAREA NATURALĂ

5

Mișcarea naturală a populației este un fenomen biologic-social aflat sub influența unor evenimente demografice pure (nașterea și decesul). Aceasta exprimă procesul de reînnoire al unei populații de tip închis, nesupuse fluxurilor migratorii. În majoritatea țărilor lumii, natalitatea continuă sistematic tendința de scădere, apropiindu-se de nivelul mortalității.

Intrarea României în procesul de tranziție demografică (caracterizat prin niveluri scăzute ale natalității și mortalității) a avut loc mai târziu comparativ cu țările nordice și occidentale. Decalajul de aproape un secol se datorează dezvoltării întârziate din punct de vedere economic, social și politic. Schimbările sociale și economice au influențat puternic populația și structura populației, precum și evoluția natalității și a mortalității.

Natalitatea a avut în România, în ultimele șase decenii, mișcări care prin amplitudinea lor îi conferă o anumită specificitate în raport

cu celelalte țări europene. Începând cu anul 1956, natalitatea a înregistrat o tendință de scădere rapidă, influențată atât de liberalizarea avorturilor, cât și de cauze de ordin social, economic și educațional cum ar fi: accesul larg la învățământ și mobilitatea profesională și socială generată de industrializare și de urbanizare.

Analiza natalității pe medii de rezidență pune în evidență faptul că în ultimii ani rata natalității a fost mai ridicată în mediul rural comparativ cu mediul urban. Decalajul dintre nivelul natalității celor două medii de rezidență are la bază diferențele de structură pe vârste a populației și de pondere a populației feminine de vârstă fertilă dintre urban și rural, nivelul de instruire, tradiția, activitatea femeilor în gospodărie sau în afara gospodăriei, cât și nivelul migrației interne din cele două medii. În mediul urban, un număr destul de mare de cupluri familiale se limitează la un singur copil. În comparație cu rata natalității, **rata mortalității** a urmat o

curbă inversă, crescătoare. Începând cu anul 2004, rata mortalității fluctuează între 11.7% și 12.1%, fiind mai ridicată față de media Uniunii Europene.

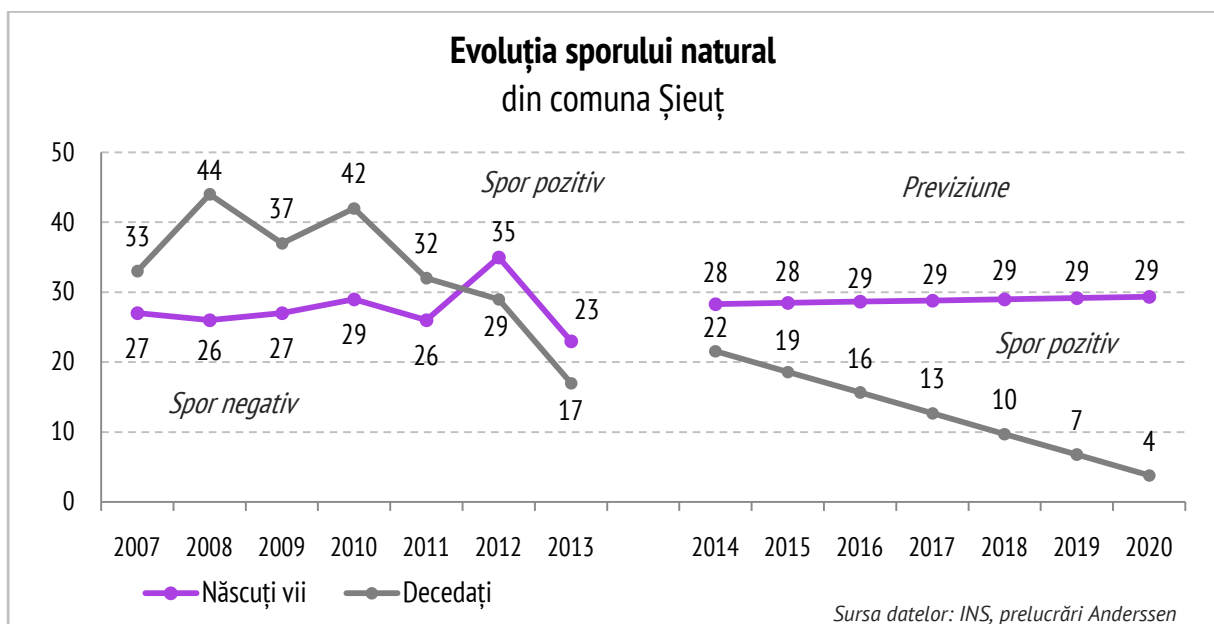
Evoluția sporului natural din comuna Șieuț

Potrivit datelor furnizate de INS, la nivelul anului 2013, în comuna Șieuț s-au născut 23 persoane și au decedat 17, înregistrându-se un **spor natural pozitiv**. În mod cert, spectrul crizei, care a venit cu scumpiri ale serviciilor și produselor, riscul șomajului, creșterea dobânzilor la creditele bancare, nu îi face pe localnici să ia decizia de a amâna nașterea unui copil pentru vremuri mai bune din punct de vedere financiar.

În anul 2013, numărul născuților vii din comuna Șieuț a scăzut cu 34.3% față de anul 2012.

Analizând perioada 2007 - 2011, comuna Șieuț a înregistrat un **spor natural negativ**. În anul 2008 s-au născut 26 persoane și au decedat 44 persoane. În anul 2013 s-a înregistrat cea mai scăzută valoare a născuților vii din comună, și anume 23 persoane.

Numărul decedaților din comuna Șieuț a scăzut în anul 2013 cu 48.5% față de anul 2007. În același an s-a înregistrat și cea mai scăzută valoare a persoanelor decedate din comună (17 persoane).

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în România, în anul 2013, s-au înregistrat 176 013 de născuți vii cu reședința obișnuită în România, 46.4% dintre aceștia fiind din zona rurală.

În județul Bistrița-Năsăud, numărul acestora înregistra o valoare de 2 881 în anul 2012 și o valoare de 3 013 în anul 2013. În anul 2013 numărul născuților vii cu reședința în România la nivel județean a crescut cu 4.6% comparativ cu anul 2012.

La nivelul comunei Șieui, **numărul născuților vii cu reședința în România** din anul 2013 a fost de 21 persoane, fiind mai scăzut cu 36.4% față de anul 2012.

Numărul născuților vii din comuna Șieui		
Anul	Cu reședința în România	Cu reședința în străinătate
2012	33	2
2013	21	2

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, în comuna Șieui s-au înregistrat **2 născuți vii cu reședința în străinătate**. În anul 2012 în comuna Șieui s-au înregistrat tot 2 persoane născute în străinătate.

La nivel județean, numărul născuților vii cu reședința în străinătate înregistrați în anul

2013 prezintă o valoare de 468 persoane, fiind cu 2.4% mai ridicat comparativ cu anul 2012.

În comuna Șieui, în anul 2012, s-au înregistrat 29 de decese, toate persoanele decedate având reședința în România, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

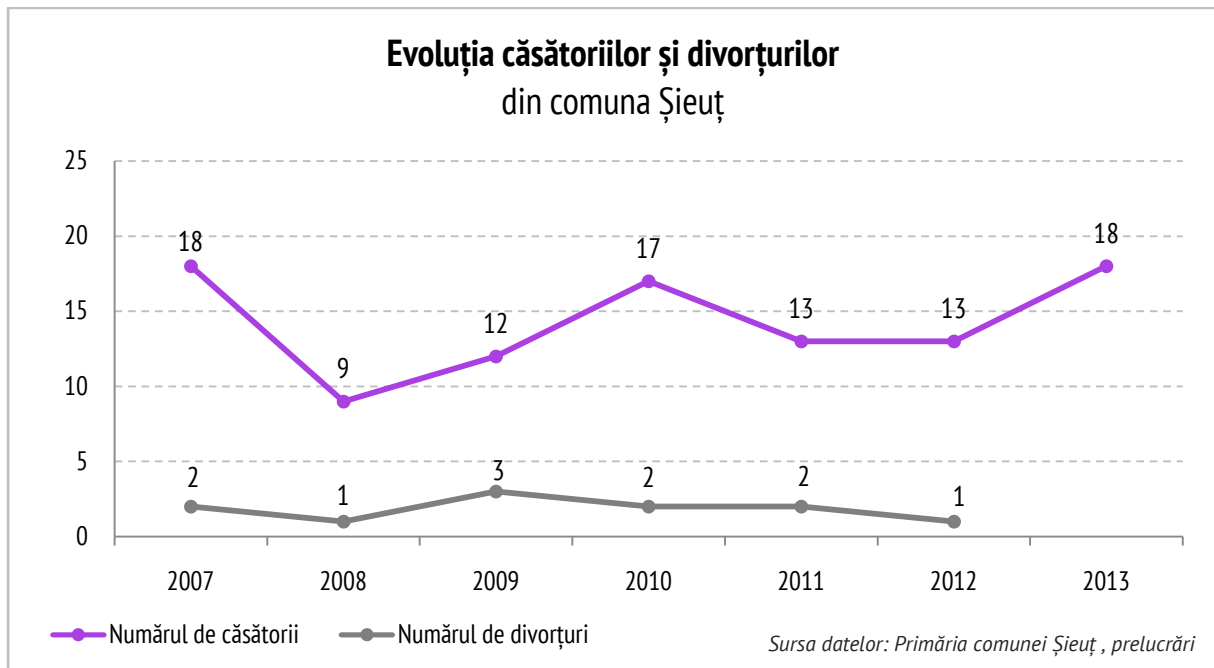
Numărul persoanelor decedate din comuna Șieui		
Anul	Cu reședința în România	Cu reședința în străinătate
2012	29	--
2013	17	--

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

La nivelul anului 2013, în comuna Șieui, s-au înregistrat 17 persoane decedate cu reședința în România. În județul Bistrița-Năsăud, numărul acestora a fost de 3 159 persoane, persoanele decedate din mediul rural reprezentând o pondere de 26.8%. În regiunea Nord-Vest, numărul decedaților cu reședința în România a înregistrat o scădere în perioada 2012 - 2013 (cu 2.3%).

În ceea ce privește **numărul decedaților din comuna Șieui cu reședința în străinătate**, se poate observa că în anul 2012, respectiv 2013 nu s-a înregistrat nici o persoană.

La nivel județean, s-au înregistrat 37 decedați cu reședința în afara țării în anul 2012 și 30 decedați în anul 2013.

Nupțialitatea este într-o scădere continuă în toate țările Europei, fiind influențată de o serie de factori cum ar fi: modificarea raporturilor între sexe, dificultățile economice în cazul cuplurilor tinere, dar și diferențele sociale dintre acestea.

Un alt fenomen demografic important este reprezentat de **divorțialitate**. Studiarea acestuia are importanță atât din punct de vedere demografic, cât și din punct de vedere economic și social. Divorțurile influențează direct atât fertilitatea conjugală, cât și stabilitatea familială.

Evoluția nupțialității din comuna Șieuț prezintă un trend ascendent în perioada 2008 - 2010. În anul 2008 se înregistrează cea mai scăzută valoare din perioada analizată (9 căsătorii).

În comuna Șieuț, în anul 2013, s-au înregistrat 18 căsătorii, același număr înregistrându-se și în anul 2007. La nivel județean, în anul 2013 s-au înregistrat cele mai puține căsătorii din ultimii 7 ani (1 768 căsătorii).

În ceea ce privește **numărul divorțurilor din comuna Șieuț**, se observă că cea mai scăzută valoare s-a înregistrat în anii 2008, respectiv 2012 (1 divorț), iar cea mai ridicată în anul 2009 (3 divorțuri). În anii 2007, 2010 și 2011 s-au înregistrat câte 2 divorțuri în comună, potrivit datelor furnizate de Primăria comunei.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul divorțurilor din județul Bistrița-Năsăud a scăzut în anul 2013 cu 46.6% față de anul 2007. La nivel de regiune, numărul acestora a scăzut cu 21.0% în anul 2013 față de anul 2007.

Conform Recensământului Populației realizat în anul 2011, în România aproximativ jumătate din populația stabilă sunt persoane care au starea civilă legală de căsătorit(ă). Două persoane din 5 nu au fost niciodată căsătorite, persoanele văduve reprezintă o zecime din totalul populației stabile, iar persoanele divorțate dețin o pondere de 4.2%. În concubinaj au declarat că trăiesc 745.5 mii persoane.

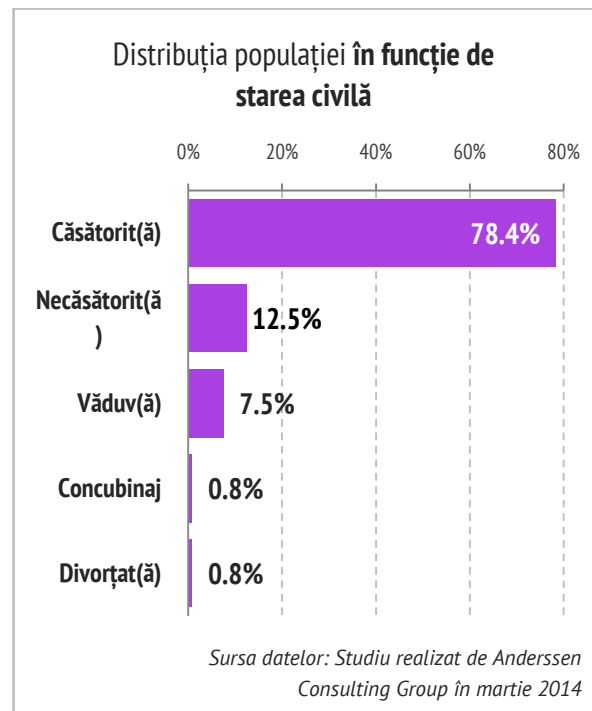
Distribuția pe sexe a populației stabile după starea civilă relevă unele diferențe notabile la nivel național. Astfel, dacă 29.4% dintre bărbații de 18 ani și peste nu au fost niciodată căsătoriți, ponderea femeilor aflate în aceeași situație este de 18.2%. Datorită speranței de viață mai mari la femei, ponderea femeilor văduve în numărul celor de 18 ani și peste este mai mare decât în cazul bărbaților (18.4% față de 4.5%). La 20 octombrie 2011, 5.9% dintre femeile majore erau divorțate, pondere superioară celei înregistrate în cazul bărbaților (4.5%).

Distribuția populației din comuna Șieuț în funcție de starea civilă

Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației în martie 2014, **ponderea persoanelor căsătorite din comuna Șieuț reprezintă 78.4% din totalul populației.** Dintre acestea, cele mai multe au vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani (16.7%), respectiv între 35 - 44 ani (16.7%), iar cele mai puține au vârsta cuprinsă între 18 și 24 ani (3.3%).

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul persoanelor necăsătorite de pe raza comunei, și anume 12.5%. Cele mai multe persoane cu o astfel de stare civilă se regăsesc în satele Sebiș (4.2%), Șieuț (3.3%) și Ruștior (3.3%).

Populația văduvă din comuna Șieuț reprezintă 7.5% din total, iar cea divorțată 0.8%.

La nivelul comunei Șieuț există și persoane care au declarat că trăiesc în uniune consensuală (concubinaj). Ponderea acestora este cea mai scăzută comparativ cu celelalte stări civile declarate de populație, persoanele care trăiesc în concubinaj reprezentând doar 0.8% din total. Respondenții care au declarat acest lucru locuiesc în satul Sebiș și au peste 65 ani.

Analiza indicatorilor socio-demografici

Potrivit datelor oficiale, în anul 2013, la nivelul comunei Șieuț **rata de natalitate** înregistrează o valoare de 8.7‰, ceea ce reflectă faptul că la 1000 de locuitori revin 8.7 născuți vii. Această valoare este inferioară valorilor înregistrate la nivel național (9.3‰), regional (9.8‰) și județean (11.0‰).

În ceea ce privește **rata de mortalitate**, comuna Șieuț înregistrează cea mai scăzută valoare (6.4‰) comparativ cu valorile înregistrate la nivel județean (10.1‰), regional (11.4‰) și național (11.7‰).

La nivelul anului 2013, **rata de nupțialitate** din comuna Șieuț înregistrează o valoare de 6.8‰, reprezentând numărul căsătoriilor ce revine la 1000 de locuitori. Această valoare este superioară valorii înregistrate pentru județul Bistrița-Năsăud (5.6‰).

În anul 2013, în comuna Șieuț nu s-a înregistrat nici un divorț, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

La nivel județean, rata de divorțialitate, în anul 2013, este de 0.9‰, 1.2‰ la nivel regional și 1.3‰ la nivel național.

Raportul de masculinitate reprezintă proporția dintre numărul bărbaților și cel al femeilor. Astfel, în comuna Șieuț la 100 de femei revin 100 bărbați.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, raportul de masculinitate este de 99, ceea ce arată faptul că la 100 de femei revin 99 de bărbați.

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoanele de sub 15 ani și de peste 64 ani) și populația în vârstă de muncă (15 - 64 ani) exprimat la 100 de persoane.

În anul 2013, în comuna Șieuț, raportul de dependență demografică a fost de 53.8%. Adică erau aproximativ 53 persoane în vârstă de dependență (0 - 14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15 - 64 ani).

Indicatori din comuna Șieuț la nivelul anului 2013						
	Rata de natalitate	Rata de mortalitate	Rata de nupțialitate	Rata de divorțialitate	Raportul de masculinitate	Raportul de dependență demografică
România	9.3‰	11.7‰	5.1‰	1.3‰	95	43.0%
Regiunea Nord - Vest	9.8‰	11.4‰	5.6‰	1.2‰	95	--
Județul Bistrița-Năsăud	11.0‰	10.1‰	5.6‰	0.9‰	99	43.3%
Șieuț	8.7‰	6.4‰	6.8‰	--	100	53.8%

MIȘCAREA MIGRATORIE

6

Mișcarea totală a unei populații se compune din **mișcarea naturală și mișcarea migratorie**. Populația unei țări sau a unei unități administrativ-teritoriale își modifică numărul nu numai ca urmare a intrărilor și ieșirilor determinate de nașteri și decese, ci și în urma imigrărilor și emigrărilor. Întrucât fluxurile migratorii pot să afecteze grupe particulare de persoane sub raportul caracteristicilor vârstă și sex, migrația modifică nu numai numărul populației, ci și structura acesteia după sex și vârstă și, eventual, după alte caracteristici. Deplasările locuitorilor se pot face în afara localității, între țări, pot avea o durată mai mică sau definitivă etc., ceea ce face necesară o clasificare detaliată a diferitelor tipuri de migrație. Fiind parte a mișcării totale a unei populații, migrația interesează nu numai demografia, ci și sociologia, care studiază fenomenele de adaptare sau aculturație a

persoanelor migrante, influența migrației asupra structurii populației, asupra instituțiilor sociale etc.

În raport cu granițele oficiale ale unei țări, migrația poate fi:

- ✚ **internă**: totalitatea deplasărilor, însoțite de schimbarea definitivă (permanentă) a domiciliului obișnuit, în cadrul unei țări, între unitățile teritorial-administrative;
- ✚ **internațională** - totalitatea deplasărilor, însoțite de schimbarea definitivă (permanentă) a domiciliului între două țări.

În raport cu localitatea de destinație, respectiv de plecare, se folosesc termenii de imigrare (privit din punct de vedere al localității de destinație) și emigrare (privit din punct de vedere al localității de plecare).

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă)

Dinamica demografică a ultimului deceniu confirmă faptul că populația României a scăzut. Analiza comparativă a informațiilor statistice obținute în cadrul recensămintelor populației din 2002 și 2011 arată că cea mai mare parte a localităților României au pierdut din populație ca urmare a unui spor natural și migratoriu negativ.

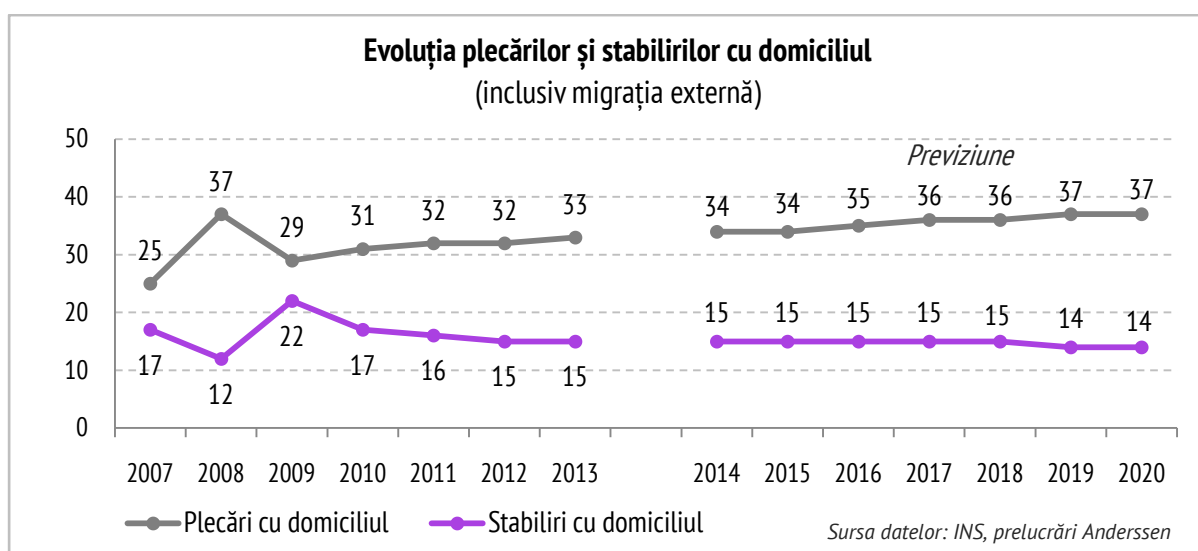
Numărul persoanelor plecate temporar sau pentru perioade mai îndelungate în țară sau străinătate demonstrează faptul că migrațiile sunt realități ce antrenează un număr mare de cetățeni români, fapt care impune o atentă analiză a efectelor sociale, demografice sau economice ale acestora.

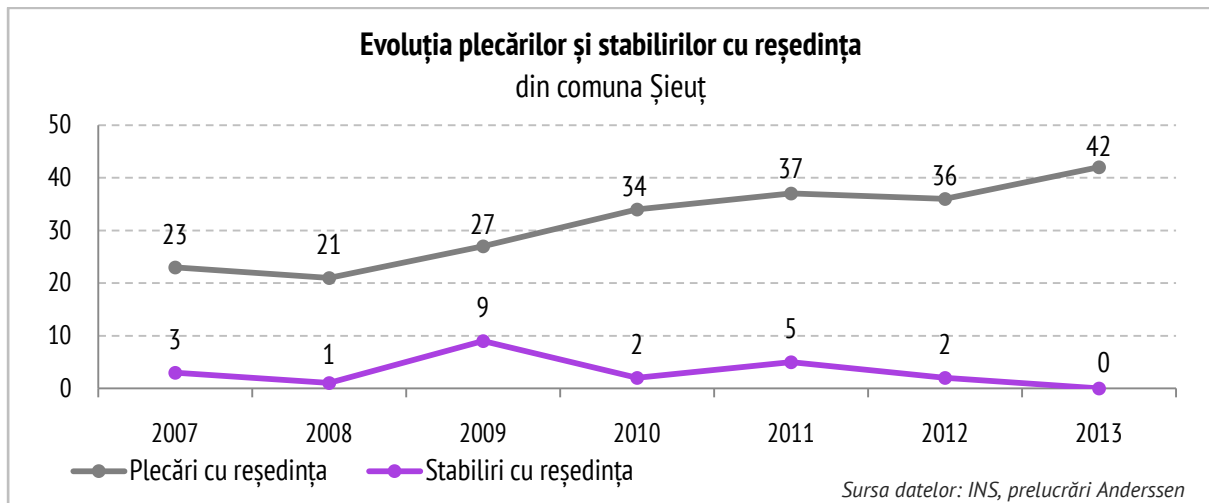
În perioada analizată, în comună, numărul stabilirilor cu domiciliul a fost inferior numărului plecărilor cu domiciliul.

În comuna Șieuț, la nivelul anului 2013, au fost înregistrate **33 de plecări cu domiciliul** și **15 stabiliri cu domiciliul**, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Astfel, în anul 2013, în comună s-au înregistrat cu 32.0% mai multe plecări cu domiciliul comparativ cu anul 2007. Numărul stabilirilor cu domiciliul a scăzut în anul 2013 față de anul 2007 cu 11.8%. **Sporul negativ migratoriu** evidențiază o scădere a populației din comuna Șieuț, o scădere a necesarului de forță de muncă, deoarece populația care trebuie deservită este mai mică, ceea ce duce la o regresie economică.

Cele mai puține plecări cu domiciliul din comună au fost înregistrate în anul 2007 (25 plecări), iar cele mai multe stabiliri cu domiciliul au fost înregistrate în anul 2009 (22 stabiliri).

Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința

Reședința este adresa la care persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu.

Stabilirile/ plecările cu reședința reprezintă persoanele sosite/ plecate într-o altă localitate decât cea de domiciliu, care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență a populației mențiunea de stabilire a reședinței.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2013, în comuna Șieuiț s-au înregistrat **42 de plecări cu reședința și nici o stabilire cu reședința**.

Pe toată perioada analizată numărul plecărilor cu reședința din comuna Șieuiț este superior numărului stabilirilor cu reședința, înregistrându-se un spor migratoriu negativ, o

mare parte a populației deplasându-se către mediile urbane apropiate.

La nivelul anului 2013, în comună, numărul plecărilor cu reședința **a crescut** cu 82.6% față de anul 2007.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, numărul plecărilor cu reședința **a scăzut** în anul 2013 cu 20.9% raportat la anul 2007 și **a crescut** cu 1.2% raportat la anul 2012.

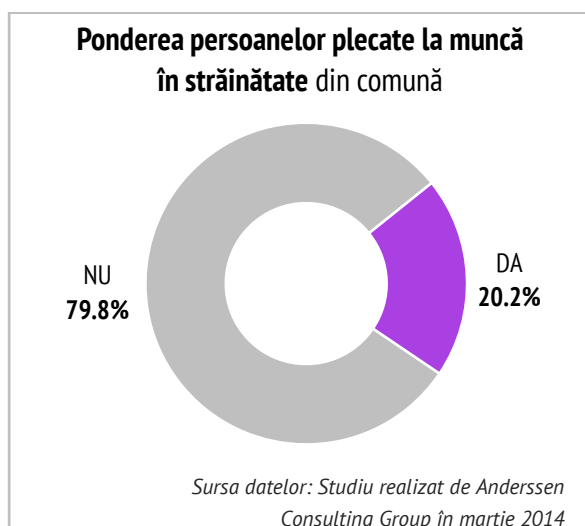
În județul Bistrița-Năsăud, cele mai multe plecări cu reședința s-au înregistrat în anul 2007 (3 991 plecări). Cele mai multe stabiliri cu reședința (2 176 stabiliri) s-au înregistrat în anul 2009.

În comuna Șieuiț, cea mai mare valoare pentru plecările cu reședința a fost înregistrată în anul 2013 (42 plecări), iar cea mai mare valoare pentru stabilirile cu reședința s-a înregistrat în anul 2009 (9 stabiliri).

Ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate din comună

Criza economică este o perioadă caracterizată printr-o scădere dramatică a activității economice mondiale. Aceasta a afectat puternic piața muncii din toate statele Uniunii Europene, iar transformările suferite de economiile acestor țări au avut la rândul lor repercusiuni asupra migrației forței de muncă.

Pe piața muncii din România criza economică s-a manifestat printr-o puternică reducere a ocupării și creștere a numărului de șomeri. În acest context, ideea de a pleca în străinătate pentru muncă a devenit tot mai atractivă pentru români. Locurile oferite de piața internă se dovedesc insuficiente pentru a satisface cererea, de asemenea salariile sunt mici, prin urmare, plecarea în țări unde salariile rămân satisfăcătoare și în cuantum

suficient pentru a menține un nivel de trai decent reprezintă o soluție pentru români.

Conform studiului realizat în martie 2014, în comuna Șieuiș, ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate este de **20.2%**.

Diferența până la 100.0% este reprezentată de gospodăriile în care nici un membru nu este plecat la muncă în străinătate.

Potrivit studiului realizat, cea mai ridicată pondere (53.9%) se înregistrează în cazul gospodăriilor cu 2 membri plecați să muncească în străinătate.

Următorul procent aparține gospodăriilor în care un singur membru este plecat la muncă în străinătate (42.3%).

Există și gospodării în comuna Șieuiș în care numărul celor plecați în afara țării este de 3 persoane (3.8%).

În comuna Șieuiș, aproape jumătate din populația plecată să muncească în străinătate a ales ca destinație Spania (43.6%).

De asemenea, locuitorii comunei Șieuiș au ales să plece la muncă și în țări precum: Germania (26.1%) ori SUA (13.0%).

Există și persoane din comuna Șieuiș plecate la muncă în Italia (8.7%), Anglia (4.3%) sau Elveția (4.3%).

FORȚĂ DE MUNCĂ

7

Piața muncii este formată din totalitatea relațiilor de vânzare-cumpărare a factorului muncă, în interacțiunea lor și în strânsă legătură cu spațiul economic în care are loc. Pe piața muncii se întâlnesc, se confruntă și se negociază ofertanții de muncă cu cei ce au nevoie de factorul muncă.

În prezent, în condițiile crizei economice care încă persistă în Europa, economia românească se confruntă cu probleme serioase în domeniul utilizării forței de muncă, cu o serie de distorsiuni pe piața muncii, care se traduc prin coexistența unui deficit de forță de muncă, în anumite ramuri economice sau zone geografice, cu slaba utilizare a acesteia pe ansamblu.

Conform datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, rata de ocupare a forței de muncă din România a fost de 62.8%. În regiunea Nord-Vest, rata de

ocupare a forței de muncă din grupa de vârstă 20 - 64 ani a fost sub nivelul național în intervalul 2009 - 2010, din 2011 situându-se peste acesta.

În ceea ce privește ratele de ocupare ale tinerilor (15 - 24 ani), media în România în anul 2011 a fost de 31.1%, cu circa 11.0% mai redusă decât media UE (42.6%). La nivel regional, cele mai reduse rate de ocupare se înregistrează în regiunile Vest (27.9%) și Nord-Vest (27.6%), în timp ce regiunile Nord-Est (36.4%) și Sud-Muntenia (34.5%) rămân în mod clar peste media națională.

În contextul unor discrepanțe tot mai mari față de media UE și tendințele actuale ale ocupării forței de muncă, este puțin probabil ca obiectivul național pentru 2020 - creșterea ratei de ocupare a forței de muncă până la 70.0% a persoanelor cu vârsta între 20 - 64 ani să fie atins.

Numărul de salariați

Salariatul este persoana care își exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială, indiferent de forma ei de proprietate sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, plătit în bani.

Numărul mediu al salariaților reprezintă numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru, pe perioada de referință.

Potrivit INS, în comuna Șieut numărul mediu al salariaților **a scăzut** în anul 2013 cu 21.7% față de anul 2007.

În perioada 2007 - 2011 se observă un trend descendent al numărului mediu de salariați din comună. De asemenea, din reprezentarea grafică se poate observa că în anul 2007 se

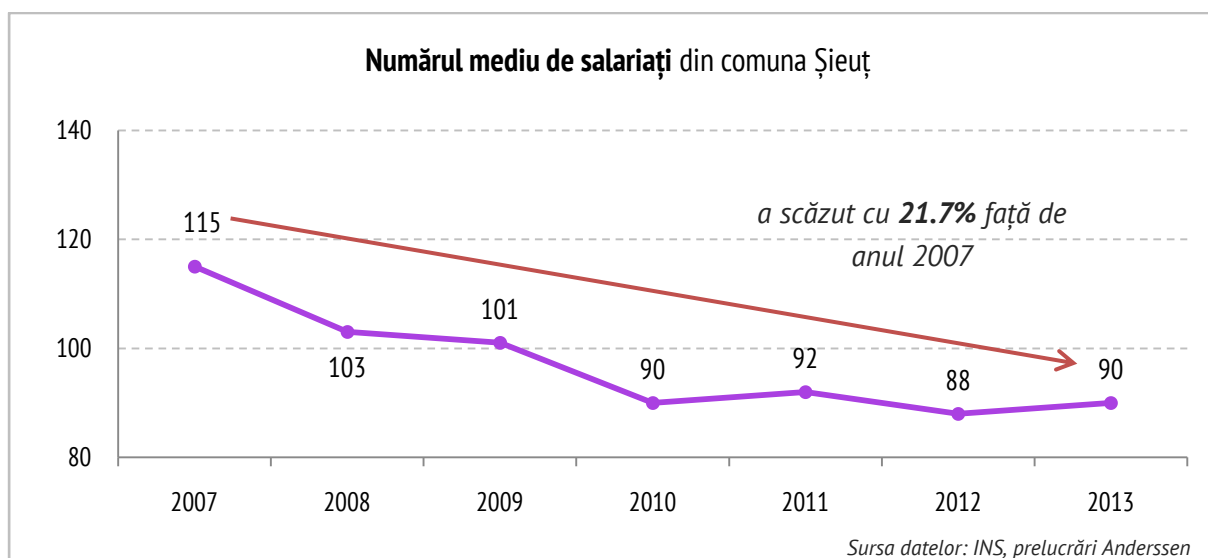
înregistrează cei mai mulți salariați din perioada 2007 - 2013 (115 salariați).

În județul Bistrița-Năsăud, în anul 2013, numărul mediu al salariaților înregistra o valoare de 56 734 salariați, fiind cu 4.3% mai scăzut față de anul 2007.

Cele mai multe persoane din județul Bistrița-Năsăud lucrau în domeniul serviciilor (49.1%), dintre care 26.9% în servicii comerciale și 22.2% în servicii publice, potrivit Recensământului General al Populației și Locuințelor din 2002.

Pe locul doi se află persoanele care lucrează în sectorul industrial (35.4%). Județul Bistrița-Năsăud se află detașat pe locul 4 în Regiunea Nord-Vest, depășind doar economiile județelor Maramureș și Satu Mare.

În regiunea Nord-Vest, în anul 2013, numărul salariaților a scăzut cu 6.5% comparativ cu anul 2007, pe când cel al șomerilor a crescut în aceeași perioadă cu 43.0%.

Gradul de informare al agenților economici cu privire la oferta forței de muncă de la nivel local

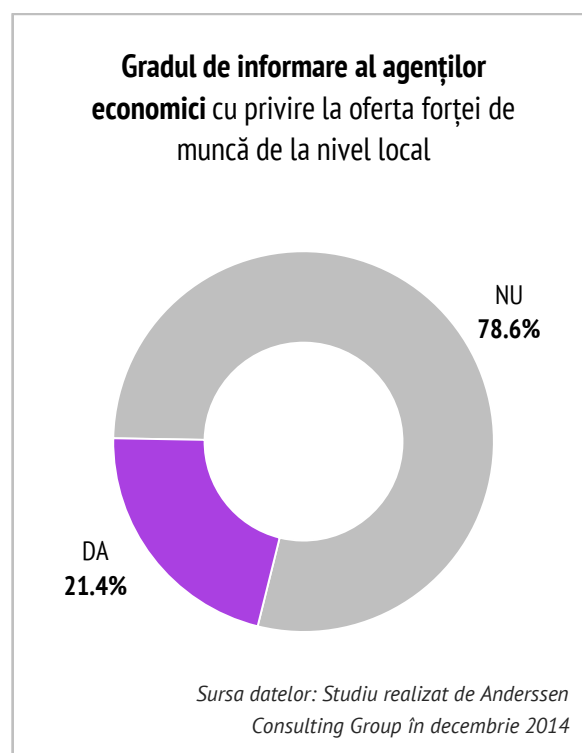
Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. Încadrarea populației pe categorii, după participarea la activitatea economică, se face conform principiului priorității ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

În România, forța de muncă este caracterizată prin lipsa personalului calificat, în special din cauza fenomenului de migrație înregistrat după anul 2007. Odată cu scăderea numărului de absolvenți de liceu și de facultate scad rezervele de forță de muncă cu calificare medie și superioară și apare problema îmbătrânirii forței de muncă.

De menționat este faptul că, în regiunile în care investițiile directe sunt substanțiale, oportunitățile de angajare sunt mai mari față de regiunile cu activități preponderent agricole, acești factori influențând valorile ratei șomajului.

În ultimii ani au avut loc schimbări semnificative în conținutul și tipul ocupațiilor, în sensul că cele existente deja s-au diversificat și au apărut altele noi, care necesită calificări specifice.

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, 21.4% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț **sunt informați** cu privire la gradul de pregătire al forței de muncă de la nivel local.

Chestionați cu privire la caracteristicile forței de muncă din Șieuț, **toți agenții economici** care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei consideră că **forța de muncă** de la nivel local **nu este calificată**.

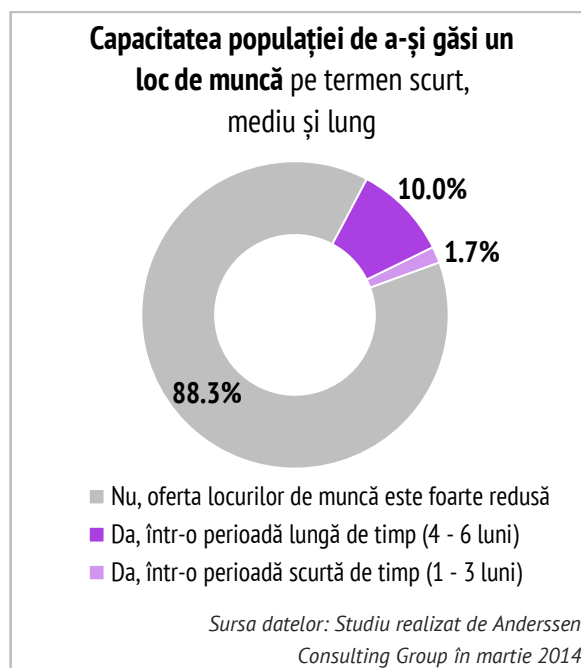
De asemenea, 73.3% dintre agenții economici chestionați afirmă că forța de muncă de la nivel local este insuficientă, iar 53.3% susțin că forța de muncă din comuna Șieuț nu este **pregătită**.

Capacitatea populației de a-și găsi un loc de muncă pe termen scurt, mediu și lung

Criza economică globală a afectat puternic piața muncii din toate statele Uniunii Europene, iar transformările suferite de economiile acestor țări au avut la rândul lor repercusiuni asupra locurilor de muncă.

În anul 2014, pe piața muncii din România existau 620 000 de șomeri și aproape 40 000 de locuri de muncă vacante, potrivit Institutului Național de Statistică. Explicațiile pentru care sunt întâlnite simultan șomajul și locurile de muncă vacante nu sunt foarte complicate, ci țin de mobilitatea redusă a forței de muncă, de tipul serviciului oferit pe piața muncii și de o insuficientă reformare a pieței muncii. Având în vedere faptul că sistemul de educație român nu formează specialiști ceruți de piață, iar fenomenul de îmbătrânire demografică este din ce în ce mai accentuat, calificările de care dispun șomerii nu mai corespund cu cele cerute la locurile de muncă vacante. Abilitățile de găsire a unui loc de muncă a persoanelor adulte sunt mai reduse comparativ cu cele ale tinerilor, iar în timp apare sentimentul de descurajare și renunțare la căutarea unui loc de muncă.

Potrivit datelor obținute în urma studiului realizat în comuna Șieut, 88.3% dintre respondenți consideră că **oferta locurilor de muncă existentă este foarte redusă**. Ponderea persoanelor care consideră că își vor găsi un loc de muncă într-o perioadă scurtă de timp este redusă (1.7%).

10.0% dintre respondenți consideră că își vor găsi un loc de muncă într-o perioadă lungă de timp (4 - 6 luni).

Rezultatele studiului asupra opiniei populației, evidențiază faptul că majoritatea locuitorilor din satele Șieut, Sebiș, Ruștior și Lunca consideră că oferta locurilor de muncă din teritoriu este foarte redusă.

În satul Șieut, persoanele chestionate consideră în proporție de 4.2% că populația are capacitatea de a-și găsi un loc de muncă într-o perioadă lungă de timp (4 - 6 luni).

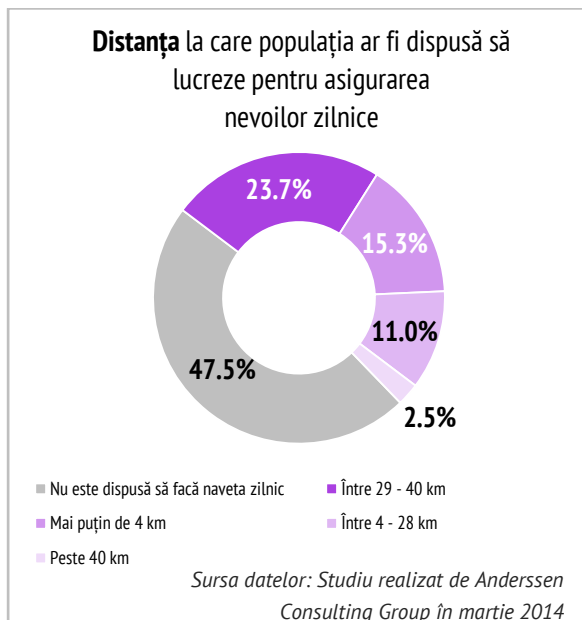
0.8% dintre respondenții din satul Șieut, respectiv 0.8% dintre cei din satul Lunca consideră că localnicii au posibilitatea de a găsi un loc de muncă într-o perioadă scurtă de timp (1 - 3 luni).

Distanța la care populația ar fi dispusă să lucreze pentru asigurarea nevoilor zilnice

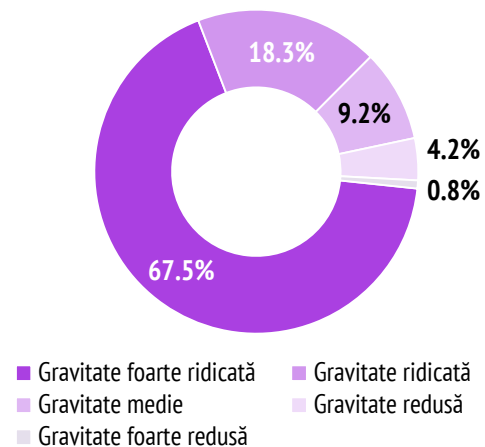
Potrivit studiului realizat în martie 2014, 88.3% dintre locuitorii comunei Șieuț au afirmat că oferta locurilor de muncă de la nivel local este foarte redusă. Așadar, există respondenți care au declarat că ar fi dispuși să facă zilnic naveta.

15.3% dintre respondenți au menționat că ar fi dispuși să se deplaseze pe o distanță mai mică de 4 km pentru asigurarea nevoilor.

Există însă și persoane care ar fi dispuse să parcurgă peste 40 km (2.5%) pentru asigurarea unui trai decent. Acest lucru se poate datora faptului că aceste persoane au vârsta cuprinsă între 18 - 24 ani, fiind de regulă necăsătorite, iar populația este dispusă să facă eforturi mai mari pentru a-și asigura nevoile zilnice.

Locurile de muncă în comuna Șieuț

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Gradul de mulțumire al populației privind locurile de muncă

Potrivit datelor obținute în teren, cei mai mulți respondenți au afirmat faptul că **numărul locurilor de muncă este insuficient**. De asemenea, aceștia se declară foarte nemulțumiți și de nivelul salariilor (67.5%).

18.3% dintre cei chestionați au declarat că locurile de muncă de la nivel local reprezintă o problemă cu gravitate ridicată, aceștia considerând că oferta locurilor de muncă este foarte redusă.

În concluzie, localnicii comunei Șieuț se declară foarte nemulțumiți de oferta locurilor de muncă din teritoriu și ar fi dispuși să facă zilnic naveta în zonele urbane deoarece există mai multe posibilități de angajare și salarii cu mult mai ridicate.

Numărul de șomeri

Șomerii sunt persoanele în vârstă de 15 - 74 ani care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- ✚ nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- ✚ sunt în căutarea unui loc de muncă;
- ✚ sunt disponibili să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni (inclusiv săptămâna în care s-a desfășurat interviul), dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

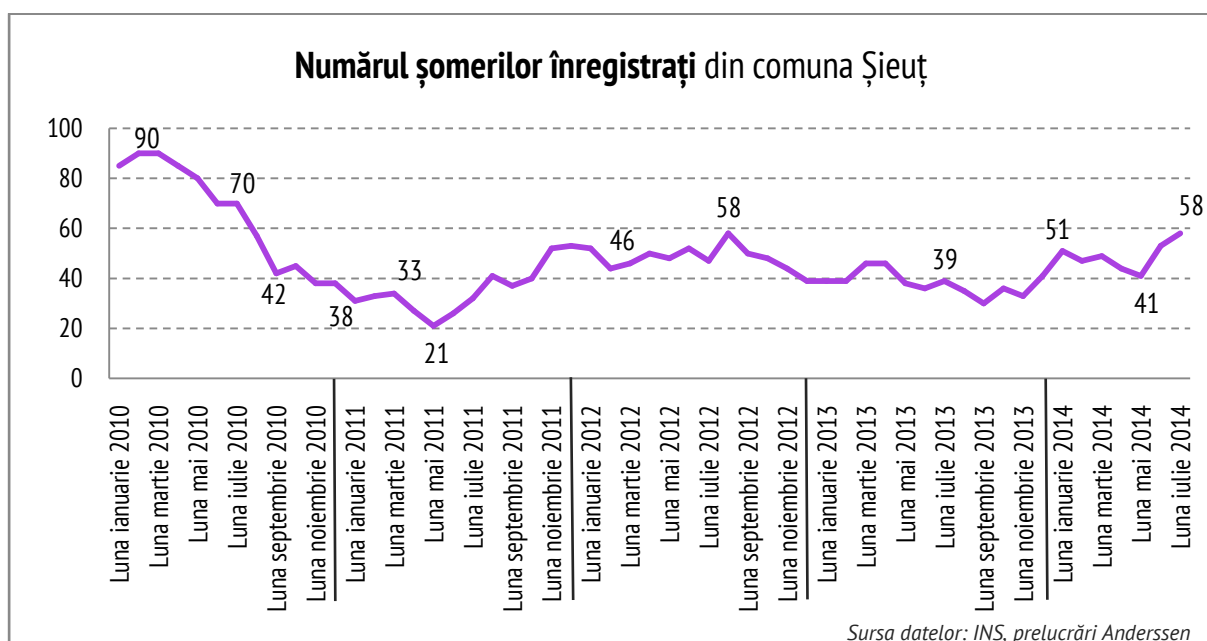
Șomajul este un fenomen contemporan, complex, cuprinzător, care include în sfera sa aspecte economice, sociale, politice, psihologice și morale. Acesta apare ca rezultat exclusiv al ofertei de muncă sau al forței de muncă, cererea nefiind luată în considerare.

De cele mai multe ori, șomajul este analizat ca suma agregată a tuturor acelor persoane care au statut (oficial) de șomer. În acest caz, se are în vedere persoana - șomer.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Șieuț, **cei mai mulți șomeri** s-au înregistrat în luna februarie 2010 (90 șomeri), iar cei mai puțini s-au înregistrat în luna mai 2011 (21 șomeri).

În luna iulie 2014, numărul șomerilor din comuna Șieuț era de 58 șomeri. Se poate observa că numărul acestora a scăzut cu doar 17.2% comparativ cu luna iulie 2010.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2014, numărul șomerilor înregistra o valoare de 6 042 șomeri, fiind cu 29.8% mai scăzut față de anul 2010.

NIVEL DE TRAI

8

În anul 2013, **nivelul de trai din România** era cel mai scăzut din Uniunea Europeană. Prețurile alimentelor și băuturilor non-alcoolice din țara noastră reprezentau 67.0% din media UE. În anul 2014, România și-a îmbunătățit indicatorul de nivel de trai de la 49.0% din media UE la 54.0% din această medie. Faptul că puterea de cumpărare în termeni reali este aproape la jumătate din media europeană se datorează prețurilor încă destul de scăzute. Inevitabil, însă, aceste prețuri se vor alinia la uzanțele din Occident, ceea ce înseamnă că vom avea pe termen lung o inflație persistentă "de aliniere" a acestora la media europeană, odată cu creșterea semnificativă a veniturilor exprimate în lei.

Potrivit Institutului Național de Statistică, în anul 2013, o gospodărie din România a consemnat venituri medii de 2 528 lei/lună din care cheltuielile totale au fost, în medie,

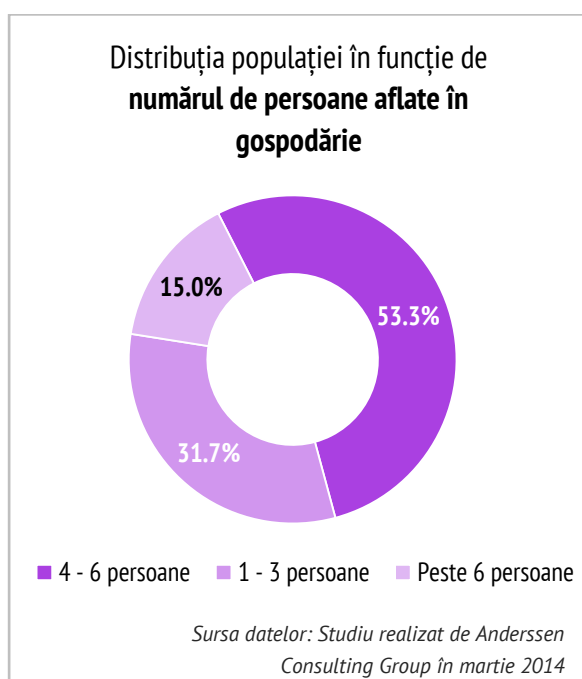
2 267 lei/lună. Datele oferite de INS evidențiază faptul că diferențe de nivel și, mai ales, de structură între veniturile gospodăriilor din România s-au înregistrat în funcție de mediul de rezidență. Astfel, în anul 2013, **veniturile totale medii pe o gospodărie din mediul urban au fost cu 38.7% mai mari decât ale gospodăriilor din mediul rural** și cu 13.7% mai mari față de ansamblul gospodăriilor.

În mediul urban, veniturile gospodăriilor au provenit în proporție de 65.2% din salarii, de 21.2% din prestații sociale, veniturile în natură reprezentând 6.9% din total. În mediul rural, principala sursă a veniturilor gospodăriilor a reprezentat-o producția agricolă, care a asigurat 35.2% din totalul veniturilor. Cea mai mare parte a acestora (24.8% din totalul veniturilor) a fost formată de contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii.

Numărul de persoane aflate în gospodăriile comunei Șieuț

Potrivit studiului realizat în martie 2014, **cele mai multe gospodării de pe teritoriul comunei Șieuț sunt compuse din 4 - 6 persoane** (53.3%). Cele mai multe astfel de gospodării se regăsesc în satele Sebiș și Ruștior. La nivel național, mărimea medie a gospodăriei este mai mică în mediul urban (2.53 persoane/gospodărie) comparativ cu cel rural (2.83 persoane/gospodărie), conform rezultatelor recensământului din anul 2011.

Se observă că în 31.7% din gospodăriile de pe raza comunei Șieuț locuiesc 1 - 3 persoane, în timp ce în restul gospodăriilor întâlnim peste 6 persoane (15.0%).

Numărul mediu de camere din care sunt compuse locuințele comunei Șieuț

Conform rezultatelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, în mediul rural locuințele convenționale au un număr de camere mai mare comparativ cu mediul urban. Cu toate acestea, locuințele din mediul urban au o suprafață a camerelor de locuit mai mare.

La nivelul comunei Șieuț, potrivit studiului realizat în martie 2014, **cele mai multe gospodării sunt formate din 1 - 3 camere** (60.9%). Pe locul doi se află locuințele formate din 4 - 6 camere, cu o pondere de 33.9%.

Locuințele cu peste 6 camere reprezintă 5.2% din total. Cele mai multe astfel de locuințe se regăsesc în satul Sebiș (3.5%) și în satul Lunca (1.7%).

Localnicii care dispun de locuințe compuse din 8, respectiv 9 camere înregistrează ponderi egale, de 0.9% fiecare. Cei care au locuințe cu 8, respectiv 9 camere se regăsesc în satul Sebiș.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în anul 2014 evidențiază faptul că, pe teritoriul comunei, **există locuințe compuse din 10 camere**. Pondera acestora este redusă, reprezentând doar 0.9% din total. Acest tip de locuință se găsește doar în satul Lunca.

Repartizarea populației din comuna Șieuț după nivelul venitului

Conform datelor obținute în urma studiului realizat în comuna Șieuț, în anul 2014, cei mai mulți localnici au afirmat că au venituri cuprinse între 501 și 1000 lei (35.5%). Dintre aceștia, cea mai mare parte aparține categoriei de vârstă peste 65 ani.

Nivelul mediu al venitului localnicilor din comuna Șieuț este de **835 lei**.

Pe locul doi se află populația care obține un venit lunar pe gospodărie cuprins între 251 - 500 lei (22.7%). Cei mai mulți localnici care au astfel de venituri sunt cei cu vârsta peste 65 ani, fiind urmați de cei cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 ani. Rezultatele studiului scot în evidență faptul că cea mai mare parte a populației cu venituri cuprinse între 251 - 500 lei se regăsește în satul Sebiș.

21.0% din populația comunei a declarat venituri lunare pe gospodărie mai mici de 250 lei, cei mai mulți fiind din satul Ruștior.

Totuși, există și localnici care au declarat venituri lunare pe gospodărie ce depășesc suma de 1 500 lei. Ponderea acestora reprezintă 10.9% din total. Populația cu cele mai mari venituri se găsește, în egală măsură, în satele Ruștior și Sebiș, 9.8% dintre locuitorii celor două sate declarând venituri de peste 1 500 lei. Distribuția pe grupe de vârstă scoate în evidență faptul că cei mai mulți dintre aceștia au vârsta cuprinsă între 45 - 54 ani.

Aprecieri asupra veniturilor din gospodărie

Aprecieri asupra veniturilor din gospodărie	
Nu ajung nici pentru strictul necesar	57.1%
Ajung numai pentru strictul necesar	31.9%
Ajung pentru un trai decent	10.1%
Ajung și pentru bunuri mai scumpe	0.9%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Potrivit studiului realizat, **57.1% dintre localnicii comunei Șieuț** susțin că veniturile gospodăriei nu ajung nici pentru strictul necesar. Dintre aceștia, cei mai mulți aparțin categoriei de vârstă peste 65 ani și locuiesc în satul Sebiș.

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care susțin că veniturile lunare din gospodărie ajung numai pentru strictul necesar (31.9%). 7.6% dintre aceștia au vârsta cuprinsă între 45 și 54 ani.

Localnicii care susțin că veniturile lunare le asigură un trai decent reprezintă 10.1% din total, cei mai mulți regăsindu-se în satele Șieuț și Sebiș.

De menționat este faptul că s-au identificat respondenți care au declarat că veniturile lunare din gospodărie ajung și pentru bunuri mai scumpe, cu efortul de a reduce alte cheltuieli, sau pentru tot ce le trebuie fără restricții. Ponderea acestora este de 0.9%, au vârsta cuprinsă între 25 și 34 ani și sunt din satul Sebiș.

Evaluarea comunei ca loc unde să trăiești

Potrivit datelor culese în teren, **comuna Șieuț este evaluată de peste jumătate dintre localnici ca fiind un loc bun în care să trăiești** (75.8%). Cea mai mare parte din populația care consideră acest lucru locuiește în satul Sebiș.

O pondere de 21.7% din totalul participanților la studiu apreciază comuna ca fiind un loc excelent în care să trăiești. Dintre localnicii care evaluează comuna în acest mod cei mai mulți locuiesc în satul Șieuț.

Populația tânără (18 - 24 ani) consideră comuna Șieuț, atât un loc bun în care să trăiești (2.4%), cât și un loc excelent (6.6%). Cei mai mulțumiți de comună sunt respondenții de sex masculin.

Evaluarea comunei ca loc unde să trăiești

Bun	75.8%
Excelent	21.7%
Satisfăcător	2.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Cea mai mică pondere se înregistrează în rândul localnicilor care evaluează comuna Șieuț ca fiind un loc satisfăcător în care să trăiești și să-ți întemeiezi o familie (2.5%). Cei mai mulți dintre aceștia locuiesc în satul Șieuț, fiind urmași de localnicii satelor Sebiș și Lunca, cu vârsta cuprinsă între 45 - 54 ani, respectiv între 18 - 24 ani.

Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber

Modalitățile de petrecere a timpului liber reprezintă acel segment de timp în care fiecare individ are anumite preocupări cărora se consacră benevol, după ce s-a eliberat de obligațiile profesionale, familiale și sociale. Aceste preocupări au trei funcții: odihnă, distracție și dezvoltarea personalității.

Modalitățile de petrecere a timpului liber în comuna Șieuț

Gravitate foarte redusă	34.2%
Gravitate redusă	20.8%
Gravitate medie	18.3%
Gravitate ridicată	14.2%
Gravitate foarte ridicată	12.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Cei mai mulți localnici din comuna Șieuț se declară mulțumiți de modalitățile de petrecere a timpului liber din teritoriu, evaluând această problemă ca fiind cu gravitate foarte redusă (34.2%). Pe locul doi se află localnicii care acordă o gravitate redusă modalităților de petrecere a timpului liber din comună (20.8%).

Ponderea localnicilor nemulțumiți de modalitățile de petrecere a timpului liber de pe teritoriul comunei este de 26.7%. O mare parte dintre aceștia sunt persoane cu vârsta cuprinsă între 55 și 64 ani. De asemenea, cei mai nemulțumiți localnici cu privire la acest aspect se găsesc în satele Sebiș și Șieuț.

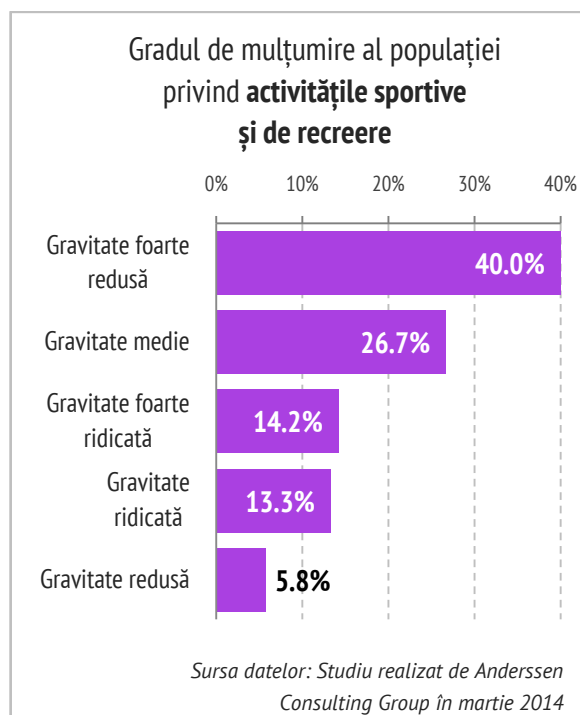
Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere

Activitatea sportiv-recreativă constituie o necesitate care condiționează randamentul solicitat cetățeanului indiferent de vârstă și profesie. Prin rolul atribuit de societate, activitățile sportive recreative depășesc dimensiunile unor activități de agrement, înscriindu-se în vastul program de pregătire și formare a cetățeanului.

Cea mai mare parte dintre localnicii participanți la studiul realizat în martie 2014 au menționat că **sunt foarte mulțumiți** de activitățile sportive și de recreere care se realizează în comuna Șieuț (40.0%). Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta cuprinsă între 45 - 54 ani (8.3%). Aceste persoane sunt originare din satul Șieuț. Doar un procent de 5.8% dintre respondenți au menționat că sunt mulțumiți de numărul și diversitatea activităților sportive.

26.7% dintre respondenți au acordat activităților sportive o gravitate medie.

Regăsim și o parte din populație care s-a declarat nemulțumită de activitățile sportiv-recreative care se desfășoară pe teritoriul comunei Șieuț, 14.2% fiind foarte nemulțumiți și 13.3% fiind nemulțumiți de acest aspect. Cei mai nemulțumiți sunt cei cu vârsta cuprinsă între 55 - 64 ani, fiind urmași de cei cu vârsta cuprinsă între 35 - 44 ani și peste 65 ani.

De menționat este faptul că, atât la nivelul regiunii Nord-Vest, cât și la nivelul județului Bistrița-Năsăud, numărul secțiilor sportive și de recreere prezintă un trend crescător în perioada 2007 - 2013.

La nivel de regiune, în anul 2013, s-a înregistrat un număr de 1078 secții sportive aproape dublu față de anul 2007 când existau 561 secții sportive. La nivelul județului Bistrița-Năsăud numărul acestora s-a dublat în aceeași perioadă.

Numărul unităților sportive, diversitatea și numărul activităților recreative duc la îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației.

Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică

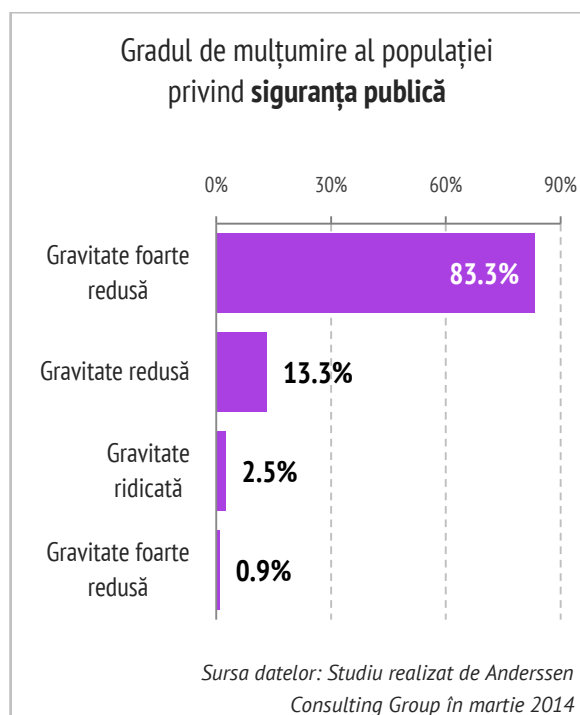
Într-o lume globală complexă, dinamică și conflictuală, puternic afectată de criza economică și financiară, siguranța cetățenilor și ordinea publică reprezintă obiective fundamentale ale guvernării țării noastre. Ele au ca domeniu de referință drepturile fundamentale ale omului, ordinea constituțională și se desfășoară în contextul participării active la construcția europeană, cooperării euroatlantice și evoluțiilor globale.

Siguranța publică exprimă sentimentul de liniște și încredere pe care îl conferă serviciul de pază și protecție pentru aplicarea măsurilor de menținere a ordinii și liniștii publice, a gradului de siguranță al persoanelor, colectivităților și bunurilor, precum și pentru realizarea parteneriatului societate civilă - organe de ordine, în scopul soluționării problemelor comunității, al apărării drepturilor, libertăților și intereselor legale ale cetățenilor.

Sistemul de ordine publică românesc a cunoscut, în ultimii 20 de ani, importante transformări, circumscrise procesului de tranziție către o societate democratică, în care statul de drept, drepturile și libertățile cetățeanului sunt garantate.

Într-un spațiu european, pentru fiecare cetățean trebuie să existe un mediu de securitate, în care libertatea, securitatea și

justiția sunt garantate. Astăzi, este necesar să se construiască un sistem integrat de ordine publică orientat proactiv către nevoile de securitate și în serviciul cetățenilor.

Analiza cantitativă a datelor obținute în urma studiului realizat asupra cetățenilor din comuna Șieuț, în martie 2014, evidențiază faptul că, 83.3% dintre respondenți se simt în siguranță atunci când circulă pe stradă. Dintre aceștia, cei mai mulți au vârsta cuprinsă în intervalul 35 - 44 ani (15.8%), respectiv 55 - 64 ani (15.8%).

Cel mai mic procent (0.9%) este înregistrat de locuitorii comunei Șieuț care sunt foarte nemulțumiți de serviciile privind siguranța publică, fiind originari din satul Șieuț.

Gradul de mulțumire al populației privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației în anul 2014, mai mult de jumătate dintre localnicii comunei Șieuț afirmă că sunt **foarte mulțumiți** de măsurile luate de autorități pentru siguranța tinerilor în spațiile publice (83.3%). De asemenea, o pondere de 15.0% dintre aceștia susțin că sunt mulțumiți de serviciile privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice din aer liber de pe teritoriul comunei.

Doar 0.9% dintre localnicii chestionați se declară foarte nemulțumiți și 0.8% nemulțumiți de măsurile luate de autorități pentru siguranța tinerilor în spațiile publice. Astfel, se poate afirma că siguranța cetățeanului se află în atenția organelor specializate.

Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung

Potrivit studiului realizat în comuna Șieuț în martie 2014, 50.0% din totalul localnicilor consideră că vor trăi mai bine peste 1 an. Următoarea pondere mai ridicată privind

viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt se înregistrează în rândul celor care consideră că vor trăi aproximativ la fel (32.5%). Totuși, există și localnici care consideră că nivelul de trai nu se va îmbunătăți în următorul an.

În ceea ce privește **viziunea asupra nivelului de trai pe termen mediu**, cei mai mulți localnici susțin, în egală măsură, că vor trăi aproximativ la fel sau chiar mai bine ca în prezent (39.2%). Îmbucurător este faptul că cei mai mulți dintre aceștia sunt localnicii cu vârsta cuprinsă între 35 - 44 ani. Ponderea celor care consideră că peste 10 ani se va trăi mult mai bine ca în prezent în comuna Șieuț este de 10.0%.

Viziunea asupra nivelului de trai pe termen lung nu diferă de viziunea localnicilor pe termen mediu. Cea mai mare parte dintre localnici sunt de părere că în comuna Șieuț se va trăi mai bine decât în prezent în următorii 20 de ani (39.2%). Ponderea celor care consideră că pe termen lung nivelul de trai va fi aproximativ același este de 39.2%.

Există și o pondere de 10.8% dintre localnicii chestionați care sunt de părere că peste 20 de ani nivelul de trai din comuna Șieuț se va înrăutăți.

Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung				
	Mult mai bine	Mai bine	Aproximativ la fel	Mai rău
1 an	4.2%	50.0%	32.5%	13.3%
10 ani	10.0%	39.2%	39.2%	10.8%
20 ani	10.0%	39.2%	39.2%	10.8%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Numărul infracțiunilor din comuna Șieuț

Potrivit Inspectoratului de Poliție Județean Bistrița-Năsăud, în comuna Șieuț, în anul 2012, s-au înregistrat **6 infracțiuni**. Se poate observa că **numărul acestora a scăzut** la nivelul acestui an cu 78.6% față de anul 2007, când s-au înregistrat 28 de infracțiuni.

Din totalul infracțiunilor de la nivelul anului 2012, 33.3% dintre acestea erau de natură **economico-financiară și juridică**, diferența fiind reprezentată de infracțiunile **de altă natură**. Un lucru îngrijorător este reprezentat de faptul că în comuna Șieuț, în perioada 2007 - 2012 în fiecare an **a existat cel puțin o infracțiune de natură economico-financiară**, excepție făcând anul 2009 când nu s-a înregistrat nici o infracțiune de acest fel.

Din această categorie de infracțiuni fac parte cele contra patrimoniului (gestionarea frauduloasă, înșelăciunea, delapidarea), infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul (abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor, abuzul în serviciu în formă calificată, neglijența în serviciu), precum și infracțiuni de fals (falsul material în înscrisuri oficiale, falsul intelectual, falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals, falsul în declarații, falsul privind identitatea).

Cel mai mare număr al infracțiunilor din comuna Șieuț s-a înregistrat în anul 2010 (31 infracțiuni). Din totalul infracțiunilor din acest an, 64.5% au fost de natură economico-

financiară, 3.2% de natură juridică, iar 32.3% au fost de altă natură.

Infracțiuni din comuna Șieuț	
Anul	Număr
2007	28 infracțiuni
2008	13 infracțiuni
2009	18 infracțiuni
2010	31 infracțiuni
2011	25 infracțiuni
2012	6 infracțiuni

Sursa datelor: IPJ Bistrița-Năsăud

În ceea ce privește numărul de agenți de poliție, în perioada 2007 - 2010 au existat 2 agenți la Postul de Poliție din comuna Șieuț, iar în perioada 2011 - 2012 a existat un singur agent de poliție în comună.

Zonele critice din punct de vedere al siguranței publice în comuna Șieuț

Potrivit Postului de Poliție Șieuț, punctele critice din punct de vedere al ordinii și siguranței publice sunt barurile de pe zona de competență, locuri unde pot degenera scandaluri pe fondul consumului de alcool și se pot comite fapte cu violență.

Pentru reducerea riscurilor din aceste puncte, una dintre măsurile implementate constă în patrularea în sistem integrat în zonele de risc, dar și o bună colaborare între factorii de decizie locali, în vederea cunoașterii situației operative și intervenția promptă la evenimente.

ACTIVITATEA DE VOLUNTARIAT

9

Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială.

În România, activitatea de voluntariat este reglementată prin Legea nr. 78/2014. Prezenta lege reglementează participarea persoanelor fizice la activitățile de voluntariat desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de persoane juridice de drept public sau de drept privat fără scop lucrativ. Voluntariatul este un factor important în crearea unei piețe europene competitive a muncii și, totodată, în dezvoltarea educației și formării profesionale, precum și pentru creșterea solidarității sociale.

Autoritățile administrației publice sprijină derularea activităților de voluntariat prin

inclusiunea în strategiile de dezvoltare locală sau națională a unor capitole distincte despre rolul voluntariatului ca resursă de dezvoltare a bunăstării sociale, și nu ca modalitate de reducere a cheltuielilor, precum și modul de sprijinire a voluntariatului pentru atingerea priorităților locale sau naționale.

Autoritățile administrației publice locale susțin voluntariatul ca metodă recunoscută prin care cetățenii pot participa activ la activități de voluntariat în comunitățile lor, metodă ce le permite acestora să abordeze probleme legate de acțiuni umanitare, mediu înconjurător, probleme sociale, și altele asemenea.

În data de 5 decembrie a fiecărui an se sărbătorește Ziua Internațională a Voluntariatului, astfel autoritățile publice locale promovează și susțin organizarea de

evenimente prin care voluntarii au ocazia de celebra munca în folosul celorlalți.

În România, interesul în dezvoltarea relației dintre sectorul guvernamental și cel neguvernamental a crescut apreciabil în ultimele două decenii, recuperând rapid modelele de abordare a problematicii parteneriatelor sectoriale dezvoltate la nivel internațional. Parteneriatul social reprezintă o formulă modernă de elaborare și punere în practică a politicilor sociale, în domenii cum ar fi: incluziunea socială, servicii sociale și de ocupare, economie socială și solidară. Pentru a funcționa, parteneriatul social are nevoie de compatibilitatea scopurilor între parteneri, de coordonarea deciziilor și de hotărârea de a pune împreună resurse pentru realizarea scopului comun împărtășit.

Obiectivul general al proiectului este întărirea capacității organizațiilor neguvernamentale în vederea sprijinirii procesului de modernizarea și eficientizarea administrației publice locale și a dezvoltării durabile a comunităților.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud se organizează diferite activități de voluntariat care au ca scop dezvoltarea bunăstării sociale.

Cele mai multe activități de voluntariat sunt organizate de Societatea Națională de Cruce Roșie din România, Filiala Bistrița-Năsăud. Principalele domenii de interes comunitar în care se implică voluntarii județului Bistrița-Năsăud cu sprijinul autorităților publice sunt: asistență și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea.

La nivelul comunei Șieuț s-a organizat o activitate de voluntariat care s-a intitulat ” Fiecare copil sădește un pom” la care au participat atât membrii Asociației Tășuleasa Social, cât și elevii școlilor gimnaziale din comună. Aceștia au plantat pe teritoriul comunei Șieuț circa 600 de puiți de stejari pe o suprafață de aproximativ 15 ari. Alături de elevi, la aceasta activitate de voluntariat au participat și autoritățile publice locale, respectiv dascălii de la unitățile de învățământ din comună.

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT 10

Sistemul de învățământ reprezintă principala componentă a sistemului de educație. Structura sistemului de învățământ din România cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul secundar inferior, învățământul general obligatoriu, învățământul secundar superior, școlile de arte și meserii, școlile de ucenici, învățământul post-liceal și învățământul superior.

În anul 2004, aproximativ 4.4 milioane din populația României era înscrisă la școală. Dintre aceștia, 650 000 în grădinițe, 3.11 milioane (14.0% din populație) în învățământul primar și secundar și 650 000 (3.0% din populație) la nivel terțiar (universități). În anul 2009, în România existau 3.3 milioane de elevi, față de 4.8 milioane în anul 1990. În anul 1990, numărul profesorilor din mediul preuniversitar era de aproape 260 000, în 2001 depășea 275 000,

iar în 2007 era mai mic de 250 000. În anul 2010, în România existau 4 700 de școli generale.

Potrivit studiilor realizate, România se află pe locul 6 în clasamentul țărilor cu cele mai slabe rezultate școlare ale elevilor și cu cei mai nefericiți elevi. Comparația se bazează pe un studiu efectuat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în 65 de țări. Gradul de fericire al elevilor este un indice care rezultă din gradul de acord sau dezacord cu afirmația „mă simt fericit la școală”. Scorurile la teste combină rezultatele elevilor la matematică, citire și științe. România nu se va putea situa printre locurile fruntașe din Europa la capitolul educație atât timp cât țara se află în tranziție la acest capitol. Mai mult decât atât, țara noastră nu va putea concura prea curând cu școlile europene câtă vreme nu se va investi în calitatea actului de învățământ și în profesori.

Populația școlară din comuna Șieuț

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul anului 2013, **în comuna Șieuț populația școlară era de 341 copii**. Dintre aceștia, 85 de copii au fost înscriși la grădiniță, 139 copii în învățământul primar (inclusiv special) și 117 copii în învățământul gimnazial (inclusiv special). În anul 2013, populația școlară a comunei Șieuț a scăzut cu 9.3% comparativ cu anul 2007.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2013, populația școlară a înregistrat o scădere comparativ cu anul 2007 (cu 7.3%). În anul 2013, populația școlară din comuna Șieuț reprezenta 0.9% din populația școlară județeană, respectiv 0.11% din cea regională.

În ceea ce privește **evoluția copiilor înscriși în grădinițele din comuna Șieuț**, se poate observa că aceasta prezintă un trend descendent în perioada analizată. La nivelul anului 2013, numărul copiilor înscriși în grădinițele de pe raza comunei a fost cu 29.2% mai scăzut comparativ cu anul 2007. Cel mai mic număr al copiilor înscriși la grădinițe a fost înregistrat în anii 2012 și 2013 (doar 85 copii).

Numărul elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) din comuna Șieuț prezintă o valoare mai ridicată în anul 2013 față de anii 2007 - 2008. Numărul acestora a crescut cu 1.4% comparativ cu anul 2007 și cu 13.0% față de anul 2008, dar a scăzut cu 9.7% față de anul 2012. La nivel de județ, numărul elevilor înscriși în învățământul primar (inclusiv cel special) a crescut în anul 2013 cu 5.4% față de anul 2007.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Șieuț, la nivelul anului 2013, **numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special)** a fost de 117 elevi, fiind cu 1.7% mai scăzut față de anul 2007. Elevii înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special) reprezintă 34.3% din totalul populației școlare din comună. La nivel județean numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv cel special) a scăzut cu 11.9% în anul 2013 comparativ cu anul 2007. Același trend este prezent și la nivel de regiune, unde numărul de elevi înscriși în învățământul gimnazial a scăzut cu 13.1% în anul 2013 comparativ cu anul 2007.

Populația școlară pe niveluri de educație din comuna Șieuț							
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Copii înscriși la grădinițe	120	135	116	106	94	85	85
Elevi în învățământul primar (și special)	137	123	121	126	139	154	139
Elevi în învățământul gimnazial (și special)	119	122	131	131	133	117	117
Totalul populației școlare	376	380	368	363	366	356	341

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Infrastructura de învățământ din comuna Șieuț

Orice societate, pentru a supraviețui, trebuie să își pregătească membrii să fie productivi și să-și îndeplinească rolurile care le revin. Funcțiile de bază sau scopurile educației sunt aceleași în cele mai multe societăți, dar importanța acestor funcții și semnificația acordată realizării lor variază de la o societate la alta. Din punct de vedere sociologic, educația îndeplinește în societățile contemporane mai multe funcții:

- Socializarea;
- Transmiterea culturii;
- Disciplinarea și dezvoltarea personală;
- Selectarea, pregătirea și plasarea indivizilor în societate;
- Schimbare și dezvoltare;

În interiorul unui sistem de educație funcționează mai multe tipuri de instituții și organizații.

Conform Institutului Național de Statistică, la nivelul comunei Șieuț, în anul 2013, exista o **singură unitate de învățământ** cu 4 unități în subordine localizate câte una în fiecare sat component.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Șieuț, la nivelul anului 2013, în cadrul unității de învățământ din comuna Șieuț existau **24 de săli de clasă și cabinete școlare**. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, Școala Gimnazială Șieuț dispune de

doar 17 săli de clasă. La nivelul anului 2013, în unitatea de învățământ de pe teritoriul comunei existau **3 laboratoare școlare, 2 săli de gimnastică și 2 terenuri de sport**. Potrivit datelor furnizate de INS, școala gimnazială Șieuț nu dispune de **atelier școlare**.

Infrastructură școlară la nivelul anului 2013	
	Număr
Unități școlare	1
Săli de clasă și cabinete școlare	24
Laboratoare școlare	3
Săli de gimnastică	2
Atelier școlare	--
Terenuri de sport	2
Numărul calculatoarelor	57

Sursa datelor: INS, Primăria Șieuț, prelucrări Anderssen

Raportând numărul populației școlare la numărul sălilor de clasă se observă că în anul 2013, în comuna Șieuț, într-o sală de clasă învățau, în medie, 14 elevi.

În ceea ce privește **numărul de calculatoare** ce revin populației școlare, 6 elevi folosesc același calculator din unitatea de învățământ a comunei, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Infrastructura școlară a comunei Șieuț este deficitară, în sensul că materialele didactice sunt într-o stare proastă de funcționare, băncile elevilor, scaunele și catedrele sunt într-o stare foarte proastă, cu excepția claselor primare unde mobilierul este într-o stare mai bună. Grupurile sanitare, în toate cele 4 subunități, se află într-o stare foarte

proastă, și chiar imposibil de folosit, potrivit datelor furnizate de Primăria comunei. Școala Gimnazială Șieut necesită reabilitare la acoperiș și tavane. Școala Primară Ruștiori necesită reparație capitală. Școala Sebiș, necesită igienizare completă și zugrăveli interioare și exterioare. Școlile Sebiș și Lunca necesită amenajarea grupurilor sanitare.

Personalul didactic din comuna Șieut pe niveluri de educație

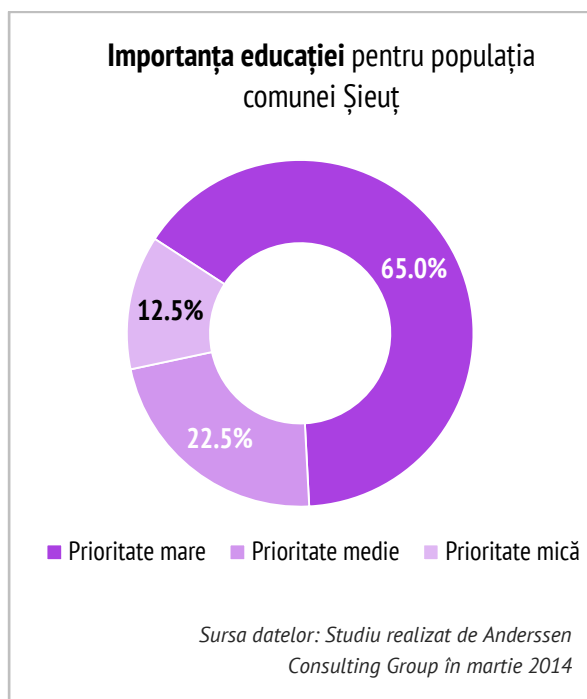
Pregătirea școlară presupune un anumit nivel de dezvoltare fizică, intelectuală și morală a copilului, capacități, abilități, priceperi și deprinderi absolut necesare școlarității. **Profesorul** ocupă un loc important în activitatea educațională deoarece contribuie la formarea personalității elevilor, la conduita lor în societate, la formarea lor ca indivizi și cetățeni. Acesta rămâne principalul modelator al personalității elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspirațiilor și idealurilor lor de viață.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul comunei Șieut, în anul 2013, existau **28 cadre didactice**. Numărul acestora a rămas același

comparativ cu anii 2007 și 2009. La nivelul **învățământului preșcolar** din comuna Șieut, numărul cadrelor didactice a înregistrat o scădere ușoară în perioada analizată. Dat fiind faptul că numărul copiilor înscriși în grădinițe a scăzut în perioada 2007-2013, s-a redus și personalul didactic cu un educator, ajungând de la un număr de 6 persoane în 2007 la 5 în anul 2013. Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, ponderea educatorilor reprezenta 17.8% din totalul personalului didactic al comunei Șieut. **Personalul didactic din învățământul primar (inclusiv cel special)** a rămas același în anii 2007 și 2013 pe când **personalul din învățământul gimnazial (inclusiv cel special)** a ajuns de la un număr de 14 persoane în anul 2007 la 15 în anul 2013. La nivel de județ, numărul personalului didactic din învățământul primar și gimnazial (inclusiv cel special) a înregistrat o scădere cu 4.3% respectiv cu 15.6%. Numărul personalului didactic din cadrul Școlii Gimnaziale Șieut a înregistrat un trend constant în perioada analizată, cu foarte mici oscilații. Cei mai puțini profesori la Școala Gimnazială Șieut s-au înregistrat în anul 2007 (25 profesori). În perioada 2010 - 2012 numărul cadrelor didactice a fost de 27 profesori.

Personalul didactic pe niveluri de educație din comuna Șieut							
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Învățământul preșcolar	6	5	5	5	6	5	5
Învățământul primar (și special)	8	6	6	7	7	9	8
Învățământul gimnazial (și special)	14	14	17	15	14	13	15
Numărul total al personalului didactic	28	25	28	27	27	27	28

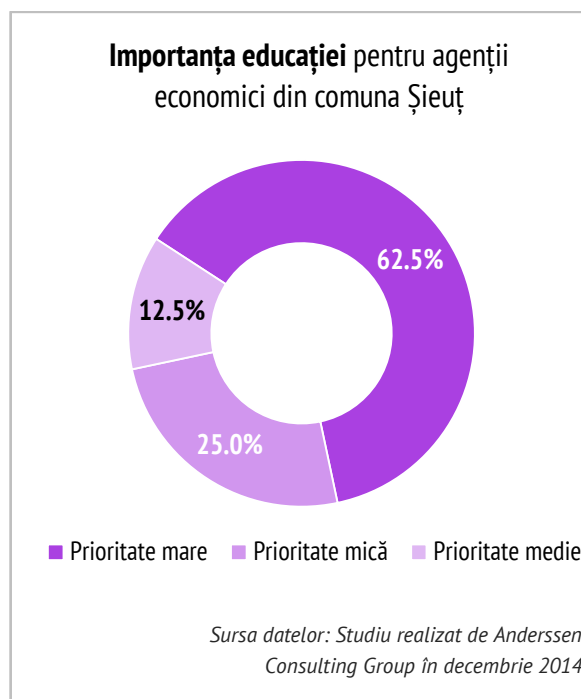
Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Importanța educației pentru populația comunei

Un rol deosebit de important pentru reușita în viață îl are educația. Este necesară o creștere a nivelului de educație pentru a face față schimbărilor cerințelor de pe piața muncii. O educație favorabilă duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în martie 2014 evidențiază faptul că cea mai mare parte dintre localnicii chestionați **consideră sectorul educațional prioritar** pentru dezvoltarea nivelului de trai al comunei Șieuț (65.0%). Doar 12.5% din totalul populației este de părere că educația nu este prioritară pentru îmbunătățirea condițiilor de trai din teritoriu.

Importanța educației pentru agenții economici din comuna Șieuț

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în comuna Șieuț în decembrie 2014 evidențiază faptul că opinia agenților economici nu diferă semnificativ de cea a populației. Peste jumătate dintre aceștia **consideră sectorul educațional prioritar** pentru îmbunătățirea nivelului de trai din comună (62.5%).

12.5% dintre oamenii de afaceri care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei acordă educației o prioritate medie și 25.0% din totalul acestora consideră educația un sector cu prioritate mică pentru dezvoltarea nivelului de trai. Astfel, educația și formarea profesională reprezintă o prioritate pentru oamenii de afaceri care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei.

Gradul de mulțumire al populației comunei Șieșu privind învățământul și educația

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației, realizat în martie 2014, evidențiază faptul că **numărul grădinițelor și școlilor** din comuna Șieșu **este suficient**. De asemenea, localnicii consideră că unitățile de învățământ sunt dotate corespunzător, 41.6% dintre aceștia menționând faptul că educația este o problemă cu gravitate foarte redusă la nivel local.

Ponderea localnicilor care sunt de părere că învățământul și educația din comuna Șieșu reprezintă o problemă cu gravitate medie este de 20.0%.

Învățământul și educația în comuna Șieșu	
Gravitate foarte redusă	41.6%
Gravitate redusă	26.7%
Gravitate medie	20.0%
Gravitate ridicată	9.2%
Gravitate foarte ridicată	2.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Localnicii care sunt nemulțumiți de numărul grădinițelor și școlilor din comuna Șieșu reprezintă 11.7% din total. Dintre aceștia, 9.2% consideră învățământul și educația o problemă cu gravitate ridicată la nivel local, iar 2.5% o problemă cu gravitate foarte ridicată. De asemenea, aceștia sunt de părere că unitățile de învățământ din comuna Șieșu nu sunt dotate corespunzător.

Opinia populației asupra comunei Șieșu ca loc de creștere și educare a copiilor

Potrivit studiului realizat în martie 2014, 84.9% dintre localnicii intervievați consideră comuna Șieșu **un loc bun pentru creșterea și educarea copiilor**.

Opinia populației asupra comunei Șieșu ca loc de creștere și educare a copiilor

Bun	84.9%
Excelent	9.2%
Satisfăcător	5.9%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care susțin că Șieșu este un loc excelent pentru creșterea și educarea copiilor (9.2%).

Doar 5.9% dintre localnicii comunei declară că Șieșu este un loc satisfăcător de creștere și educare a copiilor. Dintre aceștia, cei mai mulți locuiesc în satul Sebiș, fiind urmași de localnicii din satul Ruștior. De asemenea, cea mai ridicată pondere a celor care consideră comuna un loc satisfăcător pentru creșterea și educarea copiilor se înregistrează în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 18 - 24 ani și 35 - 44 ani.

De asemenea, dintre respondenții care au participat la studiul realizat asupra opiniei populației, cei mai mulțumiți de comună sunt localnicii din satele Șieșu și Sebiș.

CULTURĂ 11

În ultimii ani, dezvoltarea economică și globalizarea, pericolul marginalizării și cel al dispariției cu care se confruntă numeroase comunități, precum și erodarea treptată a credințelor și convingerilor tradiționale au făcut imperios necesară reconsiderarea pe plan național a locului patrimoniului cultural, precum și a rolului acestuia în viitorul societăților.

În ceea ce privește protejarea patrimoniului cultural și integrarea sa în marile proiecte de dezvoltare durabilă, România nu a pus în aplicare cu determinare și consecvență măsuri eficiente, în conformitate cu prevederile convențiilor internaționale la care a aderat și cu interesul public pe care îl reprezintă patrimoniul cultural și natural. Rezultatul care se poate observa este o pierdere accelerată și irecuperabilă a patrimoniului. Această stare de fapt are deopotrivă cauze istorice și recente.

Factorul agravant pentru pericolul în care se află patrimoniul construit și natural din România îl constituie însă, o dată cu creșterea economică, presiunea investițiilor imobiliare și a dezvoltărilor necontrolate, care antrenează distrugerea a ceea ce a mai rămas intact după demolările ceaușiste: centrele istorice ale orașelor, zonele de arhitectură protejată, siturile arheologice, arhitectura rurală tradițională, siturile și rezervațiile naturale, peisajele și căile de acces la acestea. Aceste distrugerii sunt favorizate de menținerea, sub pretextul încurajării dezvoltării, a unei legislații extrem de permissive în domeniile urbanismului, amenajării teritoriului, protejării mediului și a patrimoniului istoric. Distrugerea sau degradarea patrimoniului construit și natural înseamnă dispariția memoriei și a identității culturale a cetățenilor României și, în consecință, incapacitatea de a transmite această moștenire generațiilor următoare.

Patrimoniul cultural al comunei Șieuț

Activitatea culturală în cadrul comunei Șieuț se poate spune că a existat dintotdeauna. Ea apare în evidență încă din anul 1946, anul în care s-a înființat și prima formație de dansuri sub directa îndrumare a învățătorului pensionar Vasile Gotea, urmat de învățătorul Ignat Pantea, formație care în decursul timpului a participat la diferite festivaluri și concursuri județene și interjudețene, unde au primit numeroase diplome și premii culturale.

O frumoasă activitate culturală a existat și există și în celelalte sate din comuna Șieuț: formația de dansuri din satul Sebiș, înființată de învățătorul Alexandru Melean și continuată de Oltean Vasile, formația de dansuri din satul Ruștior, înființată de învățătorul Dumitru Creta și continuată de Albin Buta.

Toate aceste formații de dansuri activează și astăzi în cadrul căminelor culturale din cadrul comunei. Actualmente funcționează Ansamblul folcloric "Poienița" Sebiș cu sute de jocuri populare specifice satului.

Culte la nivelul comunei Șieuț sunt reprezentate de 4 biserici ortodoxe, câte una în fiecare sat, cu un număr de 3 preoți, întrucât satele Ruștior și Lunca formează o singură parohie și o Casă de adunare Adventistă de ziua a 7-a în satul Ruștior.

În localitatea Șieuț există construit un Monument al Eroilor neamului - eroi care au

căzut la datorie în Primul și cel de-al Doilea război Mondial.

Evenimente organizate la nivelul comunei Șieuț

Berea feciorilor - obicei tradițional de sărbătorile de iarnă, la care participă tot tineretul și bătrânii satului, care se adună la căminul cultural.

Jocul însuraților sau jocul bătrânilor - obicei tradițional la care participă toți cei însurați cu familiile lor îmbrăcați în costume populare, obicei care durează o zi și o noapte.

Lăsatul secului - joc țărănesc, organizat la intrarea în postul Sfințelor Sărbători de Paște, la care participă toți tinerii și însurații comunității, în costume tradiționale.

Împreunatul și măsura oilor - se adună și se formează turmele de oi, se constituie stănilile de oi, se face măsura laptelui și se încheie cu petreceri și jocuri populare tradiționale.

De mălai la Sebiș - se organizează ieșitul tuturor gospodariilor cu diferite bucate și băutură în țarina satului și se termină cu un joc mare țărănesc.

Coborâtul oilor - bucuria revederii, manifestată prin cântec și dans, prin joc țărănesc tradițional, la care participă tot tineretul satului și ciobanii întorși cu oile de la munte.

Infrastructura culturii din comuna Șieuț

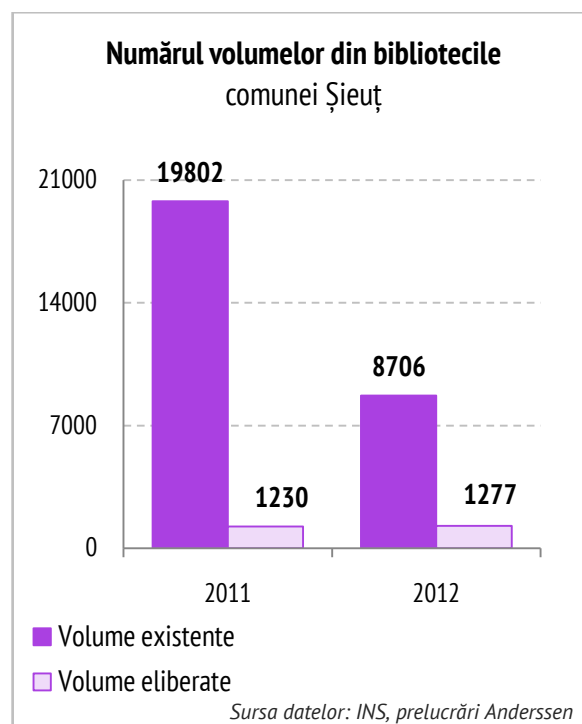
Biblioteca este instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații periodice, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora de către persoane fizice (utilizatori) în scop de informare, cercetare, educație sau recreere.

Tipurile de biblioteci sunt:

- naționale;
- universitare;
- publice (județene, municipale, orășenești și comunale);
- școlare;
- specializate (ale instituțiilor academice și de cercetare, ale instituțiilor publice centrale și locale, ale instituțiilor de cultură și culte, ale operatorilor economici, sindicatelor, ale altor organizații asociative).

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2012, existau **209 biblioteci** dintre care 41 publice, iar în 2013 existau **220 biblioteci** dintre care 41 publice. Dintre acestea, **1 bibliotecă** se afla în comuna Șieuț, aceasta fiind publică. În perioada 2007-2012 în comună au existat 2 biblioteci, dintre care una publică.

Numărul **volumelor existente** în bibliotecile comunei Șieuț, pentru perioada 2007 - 2012, a fost de 13 701, conform datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț.

În anul 2011, în bibliotecile comunei Șieuț existau 19 802 volume, dintre care 1 230 au fost eliberate cititorilor locali. Numărul cititorilor din acest an a fost cu 3.7% mai scăzut comparativ cu numărul cititorilor din anul 2012, potrivit datelor furnizate de INS.

La nivel de județ, în anul 2011 numărul volumelor existente în biblioteci era de 1 897 202, iar numărul volumelor eliberate era de 705 775.

Numărul cititorilor activi din comuna Șieuț

Cititorul activ (utilizatorul) este persoana fizică care a împrumutat pentru acasă (sau a consultat în sediul bibliotecii) cel puțin o dată într-un an calendaristic o carte, broșură sau o altă publicație aparținând unei biblioteci.

Cititorii activi din județul Bistrița-Năsăud/ comuna Șieuț			
	2011	2012	2013
Județul Bistrița-Năsăud	60744	58162	49738
Șieuț	233	239	220
% din Județ	0.4%	0.4%	0.4%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Astfel, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, la nivelul comunei Șieuț existau 239 de **cititori activi**. Numărul acestora a crescut cu 2.6% față de anul 2011. La nivel județean numărul cititorilor activi a scăzut în anul 2012 comparativ cu anul 2011 (cu 4.3%).

La nivelul anului 2013, numărul cititorilor activi din comuna Șieuț înregistra valoarea de 220, reprezentând 0.4% din totalul cititorilor activi din județul Bistrița-Năsăud.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2011, în comuna Șieuț s-au înregistrat 233 cititori activi. Ponderea acestora reprezintă 0.4% din totalul cititorilor activi de pe raza județului Bistrița-Năsăud.

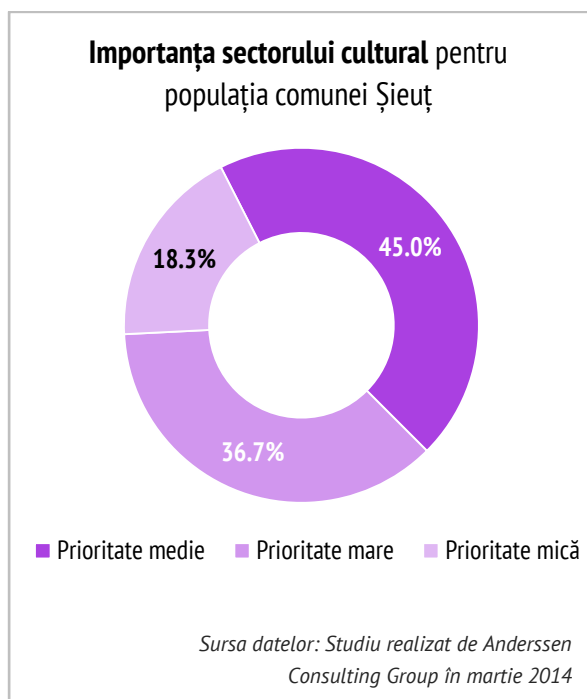
Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț, pentru perioada 2007 - 2010, numărul cititorilor prezintă un trend ascendent. Astfel, dacă în anul 2007, la nivelul comunei existau 50 de cititori, în anul 2010 numărul acestora ajunge la 140 când se înregistrează cei mai mulți cititori. În anul 2009, respectiv 2012 numărul cititorilor a fost același (130).

Personal angajat în bibliotecile din comuna Șieuț

Misiunea bibliotecilor din România face referire la satisfacerea intereselor de studiu, lectură, informare, documentare, educare și recreere ale populației prin promovarea cunoașterii. În acest sens, bibliotecile au un rol major în oferta națională de informații, la care au acces, fără discriminare, toți cetățenii României. De asemenea, personalul angajat în biblioteci asigură asistență de specialitate oricărei persoane/organizații care dorește să facă o cercetare în scop personal, profesional, științific sau comercial.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Șieuț nu există personal angajat în bibliotecile de pe raza comunei.

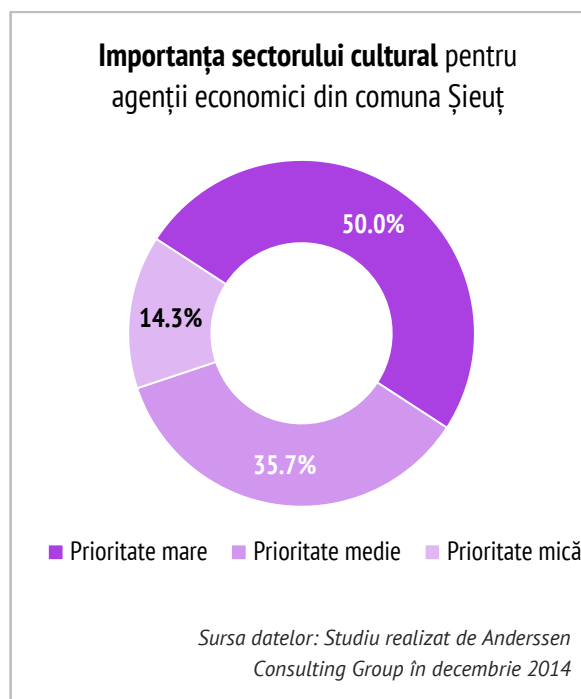
La nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2013 au fost înregistrați 69 de angajați în cele 220 de biblioteci existente. Numărul de angajați în bibliotecile din județ a crescut față de anul 2012 cu 2.9% (2 angajați).

Importanța sectorului cultural pentru populația comunei Șieuiț

Într-o perioadă a globalizării, cultura devine o calitate esențială a unei regiuni. Dezvoltarea culturii la nivel local consolidează identitatea locală și caracterul distinctiv, creând produse culturale cu o valoare unică. O comunitate care investește în cultură, educație și sport generează în același timp mai multă bogăție, bunăstare și siguranță. Astfel, este creat un mediu favorabil pentru generațiile viitoare, cu posibilitatea dezvoltării locurilor de muncă și creșterea, în același timp, a nivelului de trai.

Așa se explică faptul că 36.7% din populația comunei acordă o **importanță mare** sectorului cultural în vederea îmbunătățirii nivelului de trai local.

Importanța sectorului cultural pentru agenții economici din comuna Șieuiț

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în comuna Șieuiț în decembrie 2014 evidențiază faptul că opinia agenților economici este oarecum apropiată de cea a populației. Jumătate dintre aceștia **consideră sectorul cultural prioritar** pentru îmbunătățirea nivelului de trai din comună (50.0%).

Cultura are o prioritate medie pentru 35.7% dintre oamenii de afaceri care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei. Ponderea acestora este mai ridicată cu 1.0% față de ponderea înregistrată de populația comunei care consideră dezvoltarea sectorului cultural cu prioritate medie.

Gradul de mulțumire al populației comunei Șieuț privind cultura și divertismentul

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației, realizat în martie 2014, evidențiază faptul că **numărul spațiilor culturale** pentru petrecerea timpului liber din comuna Șieuț **este suficient**. De asemenea, localnicii consideră că spațiile culturale sunt dotate corespunzător, 39.2% dintre aceștia menționând faptul că divertismentul și cultura sunt probleme cu gravitate foarte redusă la nivel local.

Ponderea localnicilor care sunt de părere că divertismentul și cultura din comuna Șieuț reprezintă o problemă cu gravitate medie este de 30.0%.

Cultura și divertismentul din comuna Șieuț	
Gravitate foarte redusă	39.2%
Gravitate medie	30.0%
Gravitate redusă	12.5%
Gravitate ridicată	10.8%
Gravitate foarte ridicată	7.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Localnicii care nu sunt mulțumiți de numărul spațiilor culturale din comuna Șieuț reprezintă 18.3% din total. Dintre aceștia, 10.8% consideră divertismentul și cultura o problemă cu gravitate ridicată la nivel local, iar 7.5% o problemă cu gravitate foarte ridicată.

Gradul de acces al populației la manifestări culturale realizate în comuna Șieuț

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, localnicii intervievați se declară foarte mulțumiți de manifestările culturale organizate în comuna Șieuț (46.7%). Populația este mulțumită de numărul spațiilor culturale și de dotarea acestora și consideră că se organizează suficiente evenimente locale.

În comună se organizează suficiente manifestări culturale

Acord total	46.7%
Acord	22.5%
Dezacord	18.3%
Dezacord total	12.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

De asemenea, următoarea pondere mai ridicată se înregistrează tot în rândul localnicilor mulțumiți de numărul evenimentelor culturale din comună (22.5%).

Doar 12.5% dintre localnicii comunei se declară **foarte nemulțumiți** de acest aspect. Dintre aceștia, cei mai mulți locuiesc în satul Șieuț (4.2%), respectiv satul Ruștior (4.2%). De asemenea, cea mai ridicată pondere a celor care susțin că sunt foarte nemulțumiți de numărul evenimentelor culturale organizate în comună se înregistrează în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 35 ani și 44 ani, dar și în rândul populației tinere cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 ani (2.5%) și 25 și 34 ani (2.5%).

ECONOMIE 12

Stadiul de dezvoltare economico-socială a României poate fi caracterizat prin urmărirea indicatorilor macroeconomici care exprimă potențialul și nivelul economiei, structura acesteia, eficiența folosirii factorilor de producție, gradul de competitivitate internațională și nivelul de trai al populației.

Analiza situației actuale evidențiază faptul că economia României are un nivel de competitivitate mult sub media Uniunii Europene.

Numărul firmelor inovative este de trei până la patru ori mai mic ca pondere în total firme, comparativ cu media Uniunii Europene, principalele decalaje constând în nivelul scăzut al implementării și absența structurilor de susținere a start-up-urilor inovative. România este deficitară și în ceea ce privește infrastructura de afaceri necesară pentru a face față competiției pe piața internațională,

în special în sectorul inovativ și de înaltă tehnologie. În acest scop, ar trebui acordată atenție structurilor de sprijinire a afacerilor. În același timp, o parte dintre firmele românești nu sunt complet operaționale și necesită asistență în continuare pentru a îmbunătăți serviciile oferite.

Economia României dovedește o tendință pozitivă de dezvoltare în ceea ce privește industria și serviciile suport, dar încă insuficientă pentru a acoperi decalajele. Multe domenii economice se bazează fie pe resurse naturale (industria lemnului, materiale de construcții), fie sunt rezultatul istoric al industrializării forțate (industria grea, metalurgia, chimia, petrolul). Acești factori nu au stimulat coeziunea și cooperarea în cadrul acestor ramuri, afectând temeinicia lanțului de producție și capacitatea de a crea valoare adăugată.

Agenți economici din comuna Șieuț

Denumirea societății	Punct de lucru	Domeniul de activitate
LINORA PRODCOM-SERV SRL	Șieuț	Industria prelucrătoare
SEMSARATA SRL	Șieuț	Transport și depozitare
SANIVAN TRANS SRL	Șieuț	Transport și depozitare
DUOPANIFIC SRL	Șieuț	Industria prelucrătoare
CRINUL SRL	Șieuț	Industria prelucrătoare
HORTIVET SRL	Șieuț	Activități profesionale, științifice și tehnice
VANIROTRANS SRL	Șieuț	Transport și depozitare
DECLIC SRL	Șieuț	Comerț
DAFPROCUM SRL	Șieuț	Comerț
CIRA SRL	Șieuț	Comerț
NEGREA-VALPAN SRL	Șieuț	Industria prelucrătoare
RALUJO BENI TRANS SRL	Șieuț	Construcții
DIV UTIL PRODLEMN SRL	Șieuț	Industria prelucrătoare
SOCIETATE COOPERATIVĂ AGRICOLĂ DE GRADUL I "GRUPUL DE PRODUCĂTORI ȘIEUȚ"	Șieuț	Comerț
SOCIETATE COOPERATIVĂ DE CONSUM DE GRADUL I " CONSUMCOOP ȘIEUȚ"	Șieuț	Comerț
CABINET MEDICAL VETERINAR CIMPEAN SABIN	Șieuț	Activități profesionale
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE SEBIȘ	Sebiș	Agricultură
PFA GORDON IACOB	Lunca	Agricultură
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE ȘIEUȚ	Șieuț	Agricultură
SC MARGE COM SRL	Sebiș	Comerț
PFA OLAR DORU BOGDAN	Șieuț	Sănătate și asistență socială
PFA MARIA CRETA	Ruștior	Comerț
PFA ANDRECUT MARIA MIRELA	Lunca	Comerț
SC GORDON SRL	Ruștior	Comerț
I.F. OLTEAN MARIA	Sebiș	Comerț
NIK EURORUTA TRANS SRL	Șieuț	Transport și depozitare
ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE RUȘTIIOR	Ruștior	Agricultură
I.F. PUIU LEONTINA	Șieuț	Comerț

Sursa datelor: Primăria comunei Șieuț

Agenții economici sunt persoane sau grupuri de persoane fizice și/ sau juridice care, în calitate de participanți la viața economică, îndeplinesc roluri și au comportamente economice similare.

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieut, date statistice care au fost preluate din bilanțurile depuse de agenții economici de pe raza Administrației municipiului Bistrița, se poate observa că, în comună, la nivelul anului 2009 s-au înregistrat cei mai mulți agenți economici (128).

Numărul acestora a crescut, comparativ cu anul 2007, cu 50.6% și doar cu 2.4% față de anul 2008. Și în următorii ani oamenii de afaceri sunt destul de numeroși. La nivelul comunei Șieut, în anul 2010 s-au înregistrat 118 agenți economici, în anul 2011 - 120 agenți, iar în 2012 a scăzut la 114 agenți economici.

Cei mai puțini agenți economici au fost înregistrați în anul 2013, 25 la număr, cu 69.5% mai puțini decât au fost în anul 2007 și cu 80.5% mai puțini față de anul 2009.

În ceea ce privește numărul angajaților agenților economici, la nivelul anului 2008 existau 491 de angajați în comuna Șieut, în anul 2013 ajungând la 339 angajați, cu 31.0% mai puțini.

Cifra de afaceri a firmelor care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieut a înregistrat cea mai ridicată valoare în anul 2011 ajungând la 28 402 315 RON. În schimb, cel mai mare profit a fost obținut în anul 2008, în același an când s-au înregistrat și cei mai mulți angajați ai agenților economici.

Situația agenților economici din comuna Șieut							
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012	SEM.2013
Agenti economici	82	125	128	118	120	114	25
Numar angajati	380	491	450	417	462	474	339
Cifra de afaceri	15 884 304	24 574 319	23 698 713	22 473 115	28 402 315	22 392 032	9 617 772
Profit	534 962	960 179	753 304	594 606	520 717	562 964	235 519

Sursa datelor: Primăria comunei Șieut

Dacă în 2007 și 2008 s-au înființat 7, respectiv 6 firme pe teritoriul comunei Șieuiș, din 2009 numărul lor este în creștere, tot mai multe unități economice având sediul/punctul de lucru în comună. Astfel, în anul 2009 s-au înființat 76 firme, ajungând anul următor la 194 firme, când erau înregistrate cele mai multe unități economice pentru perioada 2007 - 2012. În anul 2012 firmele înregistrate în comuna Șieuiș sunt în scădere, cu 22.8% față de anul anterior și cu 77.3% față de anul 2010.

Cele trei etape care trebuie urmate în vederea închiderii unei afaceri în România, adică a lichidării acesteia sunt următoarele: dizolvarea, lichidarea și, abia apoi, radierea societății comerciale.

Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale sunt două noțiuni diferite, dar ambele se referă la același proces economic de încetare a activității societăților comerciale. Dizolvarea societăților comerciale constă în operațiunile de declanșare a acestui proces și asigură premisele lichidării patrimoniului social. Prin dizolvare, societatea comercială nu se desființează, ea își continuă existența juridică, însă numai pentru

operațiunea de lichidare. După lichidarea societății comerciale urmează etapa de radiere a unităților economice din Registrul Comerțului. Radierea marchează încetarea deplină a capacității de folosință a societății comerciale.

Potrivit datelor furnizate de ORC - Bistrița-Năsăud, în anul 2007, au fost dizolvate 4 firme, iar 2 au fost lichidate. În anii 2008 și 2011 nu a fost dizolvată nici o firmă de pe teritoriul comunei Șieuiș. De asemenea, nu au fost nici lichidări de firme în anii 2009, 2010 și 2011. La nivelul anului 2012, din numărul de firme care s-au înregistrat în comună, 2 au fost dizolvate și doar 1 a fost lichidată.

În ceea ce privește radierea unei firme, ultima etapă din procesul de desființare a unei societăți economice, la nivelul fiecărui an au existat cel puțin 2 radieri. În anii 2007 și 2008 au fost câte 3 radieri, în 2009 au existat 2 societăți comerciale care au încetat să mai funcționeze, iar în anul următor s-au înregistrat cele mai multe radieri (24). În 2012 s-au înregistrat 6 radieri la nivelul comunei, mai puțin cu 25.0% față de anul anterior și mai mult cu jumătate (50.0%) comparativ cu anul 2007.

Situția agenților economici din comuna Șieuiș						
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Înmatriculări	7	6	76	194	57	44
Dizolvări	4	--	1	2	--	2
Lichidări	2	1	--	--	--	1
Radieri	3	3	2	24	8	6

Sursa datelor: Primăria comunei Șieuiș

Numărul de angajați ai agenților economici

Numărul de angajați este un criteriu esențial pentru a determina în ce categorie se încadrează fiecare întreprindere.

IMM-urile se clasifică în microîntreprinderi, întreprinderi mici și întreprinderi mijlocii. Potrivit acestei clasificări, microîntreprinderile sunt acele întreprinderi care au de la 0 până la 9 salariați, iar cifra de afaceri anuală netă, sau activele totale, sunt mai mici de 2 milioane de euro. Întreprinderile mici sunt acele întreprinderi care au între 10 și 49 de salariați, iar cifra de afaceri anuală netă, sau activele totale, sunt cel mult 10 milioane de euro. Întreprinderile mijlocii sunt acele întreprinderi care au între 50 și 249 de salariați, cifra de afaceri anuală netă este de cel mult 50 milioane de euro, iar activele totale sunt de cel mult 43 milioane euro.

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, **cei mai mulți agenți economici** care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț au 1 - 2 angajați (64.3%).

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul agenților economici care au afirmat că au 3 - 4 angajați (28.6%).

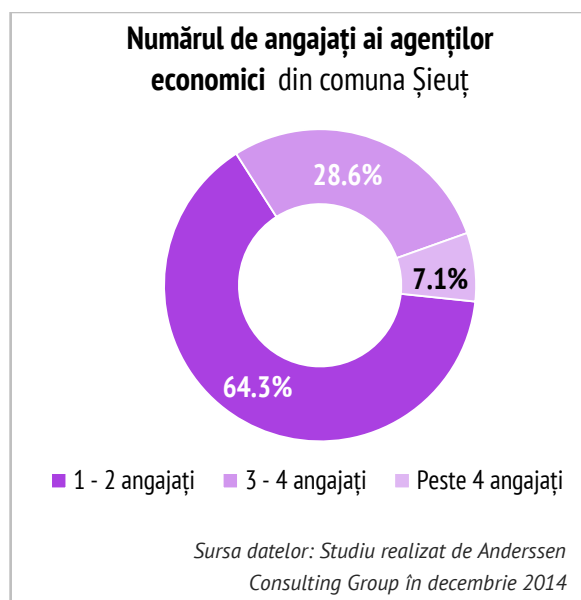
Cel mai mic procent revine persoanelor chestionate care au declarat că în firma pe care o administrează există peste 4 angajați (7.1%).

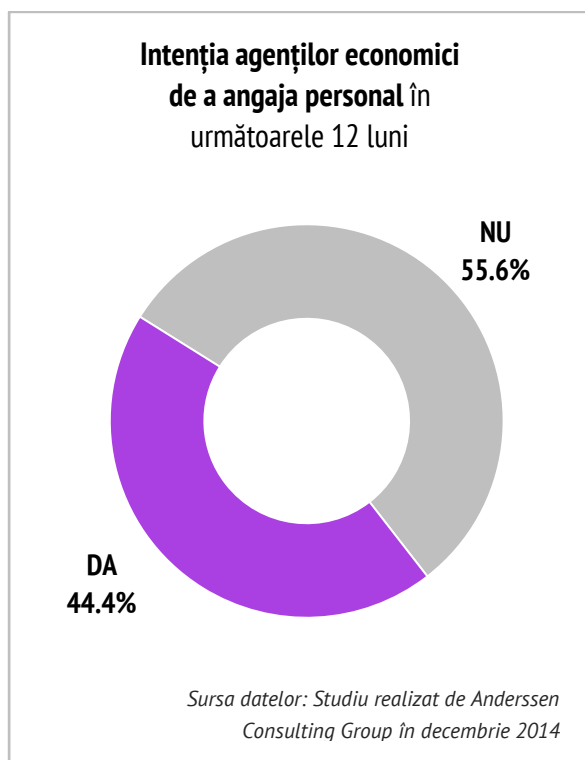
Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț evidențiază faptul că 62.2% dintre angajații agenților economici din comună sunt bărbați, iar 37.8% sunt femei.

Din totalul angajaților oamenilor de afaceri din comuna Șieuț, 63.9% au vârsta cuprinsă între 25 - 40 ani, 33.3% au vârsta între 40 - 55 ani, iar 2.8% au vârsta sub 25 ani.

Dintre angajații calificați ai agenților economici din comuna Șieuț, 61.9% au studii generale, 28.6% au absolvit liceul, iar 9.5% au studii superioare.

Potrivit rezultatelor obținute, printre angajații oamenilor de afaceri există și **angajați necalificați** cu studii liceale (**33.3%**). În rândul personalului necalificat, nu se găsește niciun angajat cu studii superioare.

Intenția agenților economici de a angaja personal în următoarele 12 luni

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuiț, în decembrie 2014, **cei mai mulți dintre agenții economici** prezenți la studiu care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei nu intenționează să angajeze personal în următoarele 12 luni (55.6%).

La polul opus, se regăsesc 44.4% dintre agenții economici chestionați care susțin că vor face angajări în următoarele 12 luni, adică în anul 2015, principalele motive fiind extinderea firmei și volumul ridicat de muncă.

Intenția agenților economici de a concedia personal în următoarele 12 luni

Rezultatele studiului realizat în comuna Șieuiț în decembrie 2014 evidențiază faptul că nici un **agent economic** de pe teritoriul comunei nu intenționează să concedieze personal în următoarele 12 luni.

Pentru a reduce mobilitatea angajaților, agenții economici vor trebui să găsească stimulente potrivite pentru a-i păstra pe cei mai competenți angajați în vederea îmbunătățirii performanței afacerii.

Mobilitatea muncitorilor din mediul rural spre cel urban are implicații majore asupra protecției sociale, educației, sistemelor de sănătate și chiar asupra pensiilor.

Evoluția cifrei de afaceri a agenților economici

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieut evidențiază faptul că aproape jumătate dintre agenții economici care își desfășoară activitatea în teritoriu declară că **cifra de afaceri a crescut în ultimii 3 ani**.

35.3% dintre cei intervievați susțin că cifra de afaceri a stagnat în ultimii 3 ani și 17.6% susțin că cifra de afaceri a scăzut.

Procentul alocat investițiilor din profitul anual

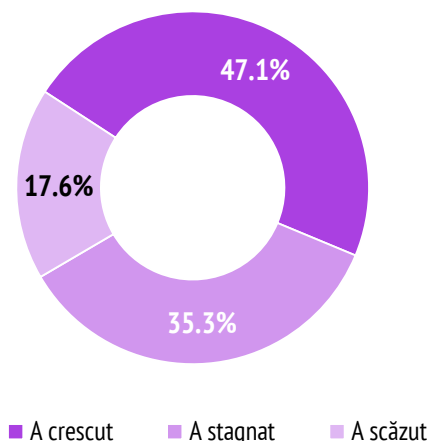
Investiția este suma pe care un agent economic este dispus să o folosească cu scopul de a genera profit pe termen mediu și lung.

Cei mai mulți agenți economici din comuna Șieut (76.9%) au alocat investițiilor **peste 10%** din profitul obținut. Dintre aceștia, 38.4% au declarat că cifra de afaceri a crescut în ultimii 3 ani.

15.4% dintre cei intervievați au declarat că procentul alocat investițiilor a fost între 5 - 10% din profitul obținut. Dintre aceștia 7.7% susțin că cifra de afaceri a crescut în ultimii 3 ani.

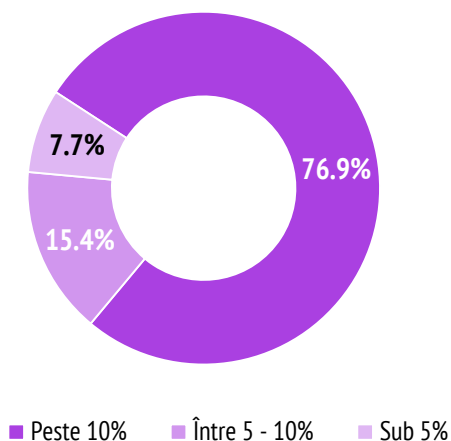
7.7% dintre agenții economici din teritoriu au alocat investițiilor un procent sub 5% din profitul obținut.

Evoluția cifrei de afaceri a agenților economici în ultimii 3 ani

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Procentul alocat investițiilor din profitul anual

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Forma de organizare juridică a agenților economici

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra agenților economici de pe teritoriul comunei Șieuț evidențiază faptul că, în comună, cele mai multe firme sunt înregistrate ca și **Societăți cu Răspundere Limitată** (44.4%).

SRL-ul este acea societate ce se constituie de către una, două sau mai multe persoane care pun în comun anumite bunuri pentru a desfășura o activitate comercială, în vederea dobândirii și împărțirii beneficiilor și care răspund pentru obligațiile societății în limita aportului.

Forma de organizare juridică	
SRL	44.4%
PFA	27.9%
AA	16.6%
AF	11.1%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul Persoanelor Fizice Autorizate (27.9%). Persoanele Fizice Autorizate desfășoară orice activitate economică permisă de lege, folosind în principal forța sa de muncă.

O pondere de 16.6% se înregistrează în rândul Asociațiilor Agricole, iar cea mai mică pondere revine firmelor care sunt înregistrate ca Asociații Familiale (11.1%).

Asociația Familială este o formă de afacere în care se implică doar membrii unei familii, neputându-se extinde și la alte persoane.

Constituirea producătorilor agricoli în forme asociative poate deschide noi oportunități de dezvoltare economică prin folosirea puterii colective în scopul creșterii prosperității membrilor, a familiilor lor și comunităților din care fac parte.

În concluzie, înființarea de SRL-uri și PFA-uri este mult mai complexă decât înființarea de AF-uri și AA-uri.

Gradul de mulțumire privind implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri

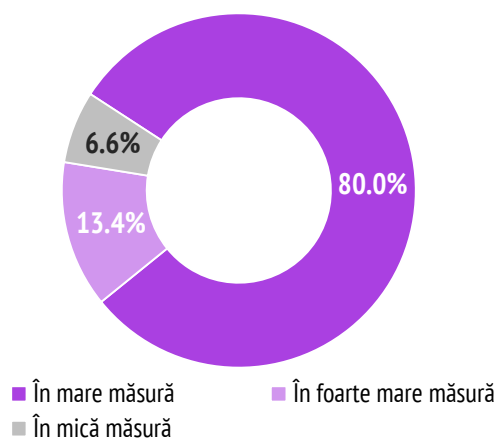
Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, **mai mult de jumătate** dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieuț se declară **mulțumiți** de implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri (76.5%).

Gradul de mulțumire privind implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri	
Mulțumit	76.5%
Foarte mulțumit	23.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Dintre reprezentanții mediului de afaceri, 23.5% susțin că sunt foarte mulțumiți de implicarea Primăriei comunei Șieuț în dezvoltarea mediului de afaceri local.

Implicarea Primarului în rezolvarea problemelor agenților economici

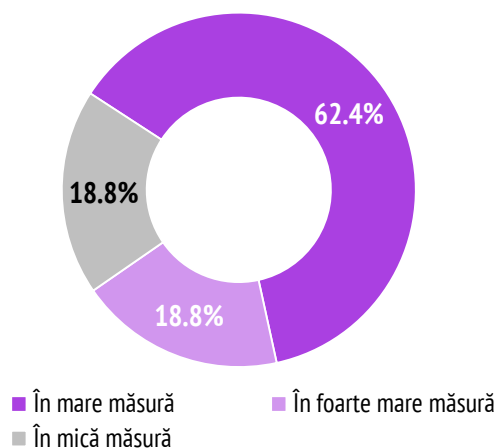
Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Implicarea Primarului în rezolvarea problemelor agenților economici

Economia din mediul rural poate fi caracterizată printr-o serie de puncte tari ce trebuie să constituie pârgurile pe care să se bazeze intervențiile care să conducă la dezvoltarea și diversificarea activităților economice ca o premisă a dezvoltării durabile a spațiului rural. În acest sens, agenții economici din mediul rural au nevoie de sprijin din partea Autorităților Publice Locale.

Potrivit studiului realizat, **80.0%** dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieut se declară **mulțumiți** de sprijinul oferit de Primar în rezolvarea problemelor.

Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor agenților economici

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Doar 6.6% dintre respondenți sunt nemulțumiți de implicarea Primarului în rezolvarea problemelor întâmpinate.

Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor agenților economici

Peste jumătate dintre agenții economici din comuna Șieut consideră că angajații Primăriei se implică **în mare măsură** în rezolvarea problemelor cu care se confruntă (62.4%).

Reprezentanții mediului de afaceri care sunt nemulțumiți de implicarea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor pe care le întâmpină se regăsesc în proporție de 18.8%.

Probleme întâmpinate de agenții economici în derularea activității zilnice

România de astăzi, stat membru al Uniunii Europene, are un uriaș potențial de dezvoltare economică și socială pe termen lung, existent îndeosebi la nivel local, acolo unde întreprinzătorii și IMM-urile sunt încurajate și stimulate să valorifice, într-un mod profitabil și judicios pentru societatea românească, oportunitățile de afaceri curente și de perspectivă previzibilă.

În ceea ce privește mediul rural, patru rezultate sunt relevante pentru succesul antreprenoriatului și, în același timp, ele pot fi considerate obiective ale oricărui program de sprijinire a antreprenoriatului rural: în primul rând, creșterea numărului micilor întreprinderi sau micilor afaceri; în al doilea rând, creșterea ocupării în zonele rurale; în al treilea rând, consolidarea și extinderea afacerilor deja existente; în al patrulea rând, atragerea de investiții.

Succesul antreprenoriatului rural generează avantaje indirecte, cum sunt: identificarea unor practici de succes ca exemple pentru comunitatea de afaceri locală, răspândirea bunelor practici și a valorilor antreprenoriale, îmbunătățirea activității economice a comunităților sau crearea unei baze pentru creșteri și dezvoltări ulterioare.

În România, antreprenoriatul rural poate căpăta o dimensiune mai pregnantă în

condițiile în care reformele din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale vor continua, însă, de cele mai multe ori, agenții economici se confruntă cu diferite probleme.

Probleme întâmpinate de agenții economici în derularea activității zilnice

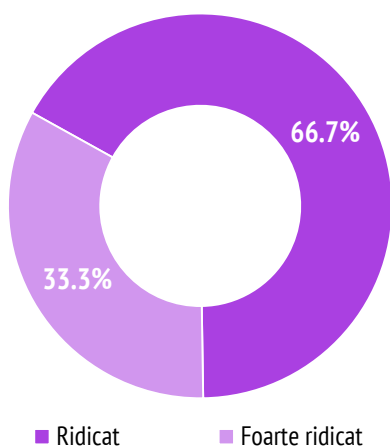
Lipsa unei piețe de desfacere a produselor	21.8%
Infrastructura rutieră precară	14.3%
Amplasarea geografică	7.1%
Atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă	7.1%
Birocrația existentă la nivel local	7.1%
Iluminatul public slab dezvoltat	7.1%
Lipsa de informare cu privire la fondurile existente	7.1%
Lipsa investițiilor	7.1%
Lipsa materiei prime	7.1%
Programul de funcționare a punctului comercial	7.1%
Suprafața redusă a pășunilor	7.1%

Cei mai mulți dintre agenții economici cu sediul social în comuna Șieut susțin că principala problemă cu care se confruntă cel mai des în derularea activității zilnice este **lipsa unei piețe de desfacere a produselor** pentru dezvoltarea afacerii (21.8%).

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul agenților chestionați care au declarat faptul că o altă problemă importantă în desfășurarea activității este **infrastructura rutieră precară** (14.3%).

Restul problemelor menționate de către agenții economici din comună înregistrează ponderi egale, de 7.1% fiecare.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Primărie

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Primărie

Agenții economici cu sediul social în comuna Șieuț au afirmat că au un grad **ridicat** (66.7%), respectiv **foarte ridicat** (33.3%) de colaborare cu Primăria.

Aceste rezultate evidențiază faptul că între Primăria Șieuț și agenții economici din teritoriu există o colaborare strânsă în vederea dezvoltării economiei locale.

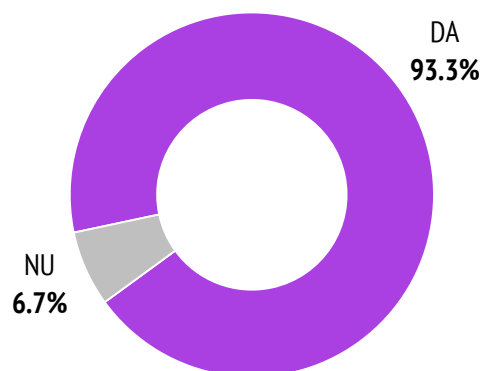
Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat între agenții economici și Primărie

Conceptul de parteneriat public-privat reprezintă o formă de cooperare între o autoritate publică și sectorul privat, respectiv organizații neguvernamentale, asociații ale oamenilor de afaceri, ori companii, pentru realizarea unui proiect care produce efecte pozitive pe piața forței de muncă și în dezvoltarea locală.

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, **93.3%** dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieuț **își doresc să realizeze un parteneriat public-privat** cu Primăria comunei.

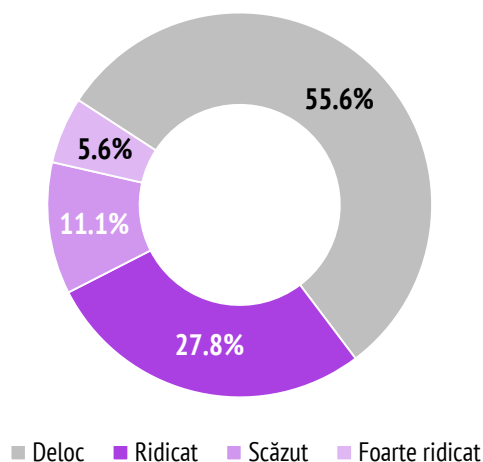
Există și o pondere de 6.7% dintre participanții la studiu care nu văd posibilă o colaborare cu Primăria comunei Șieuț.

Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat între agenții economici și Primărie

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Consiliul Județean Bistrița-Năsăud

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

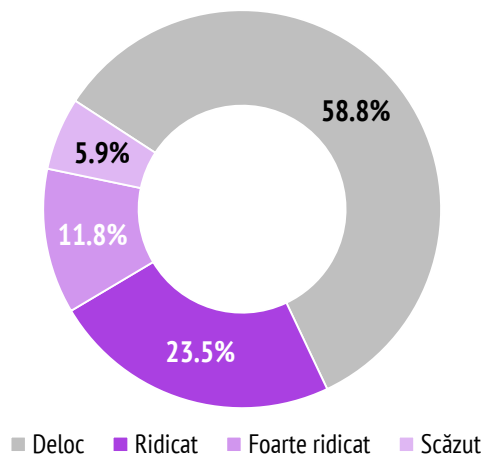
Gradul de colaborare dintre agenții economici și Consiliul Județean Bistrița-Năsăud

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, **55.6%** dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț susțin că nu colaborează cu Consiliul Județean Bistrița-Năsăud.

O pondere de 27.8% dintre agenții chestionați declară că au un grad ridicat de colaborare cu Consiliul Județean Bistrița-Năsăud.

Având în vedere faptul că zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial datorat resurselor existente, autoritățile publice ar trebui să sprijine activitățile întreprinzătorilor.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și Prefectura Județului Bistrița-Năsăud

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

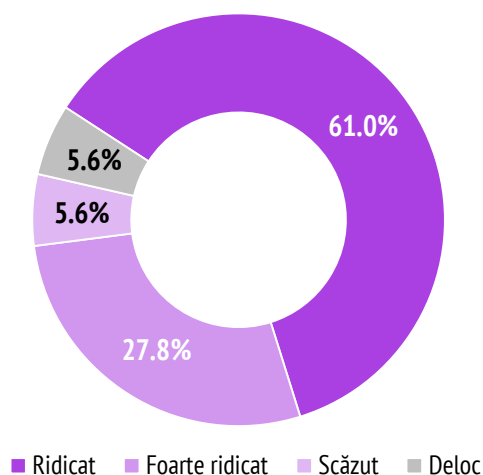
Gradul de colaborare dintre agenții economici și Prefectura Județului Bistrița-Năsăud

Peste jumătate dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieuț susțin că nu colaborează cu Prefectura Județului Bistrița-Năsăud (58.8%).

Totuși, există și respondenți care afirmă că au un grad de colaborare ridicat (23.5%), respectiv foarte ridicat (11.8%) cu această instituție publică.

Sprijinul acordat de instituțiile publice de la nivel local și județean este foarte important pentru dezvoltarea economică a mediului rural din România.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu același domeniu de activitate

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

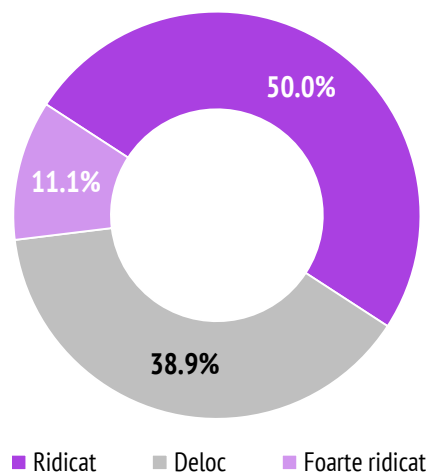
Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu același domeniu de activitate

Peste jumătate dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieuț susțin că au un grad ridicat de colaborare cu firmele cu același domeniu de activitate (61.0%). De asemenea, 27.8% dintre respondenți au afirmat că există o foarte bună colaborare cu firmele concurente.

Există și un procent de 5.6% dintre agenții economici care nu colaborează cu firmele concurente.

Aceste rezultate evidențiază faptul că agenții economici cu același domeniu de activitate colaborează între ei, neexistând concurență.

Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu domenii de activitate diferite

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu domenii de activitate diferite

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în decembrie 2014 evidențiază faptul că jumătate dintre agenții economici de pe teritoriul comunei Șieuț colaborează la un nivel ridicat cu firmele din domenii de activitate diferite.

O pondere de 38.9% dintre persoanele intervievate susțin că nu colaborează cu firmele din domenii de activitate diferite și doar 11.1% dintre oamenii de afaceri susțin că au un grad de colaborare foarte ridicat cu firmele din alte domenii.

Piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor agenților economici

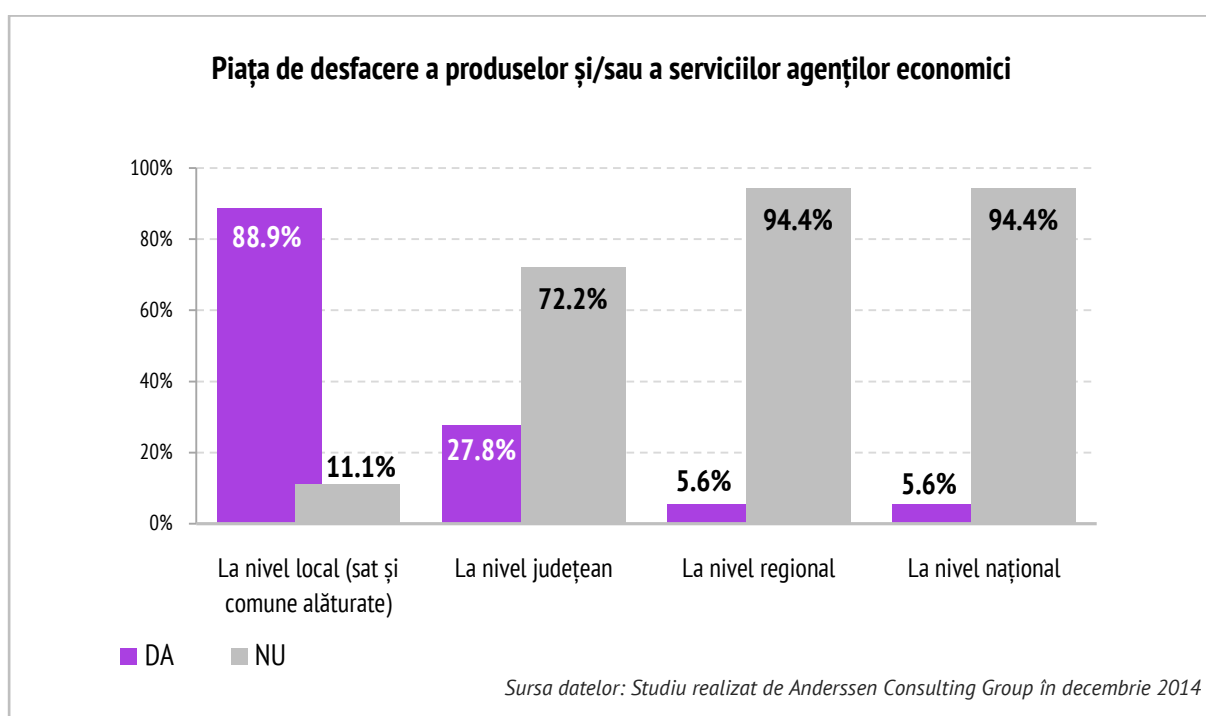
Conform studiului realizat în decembrie 2014, 88.9% dintre agenții economici cu sediul social pe teritoriul comunei Șieut își vând produsele și/sau serviciile **la nivel local**, mai exact în satul unde își desfășoară activitatea sau în comunele alăturate. Cealaltă parte (11.1%) a oamenilor de afaceri de pe raza comunei Șieut susțin că produsele și/sau serviciile nu se vând pe piața locală.

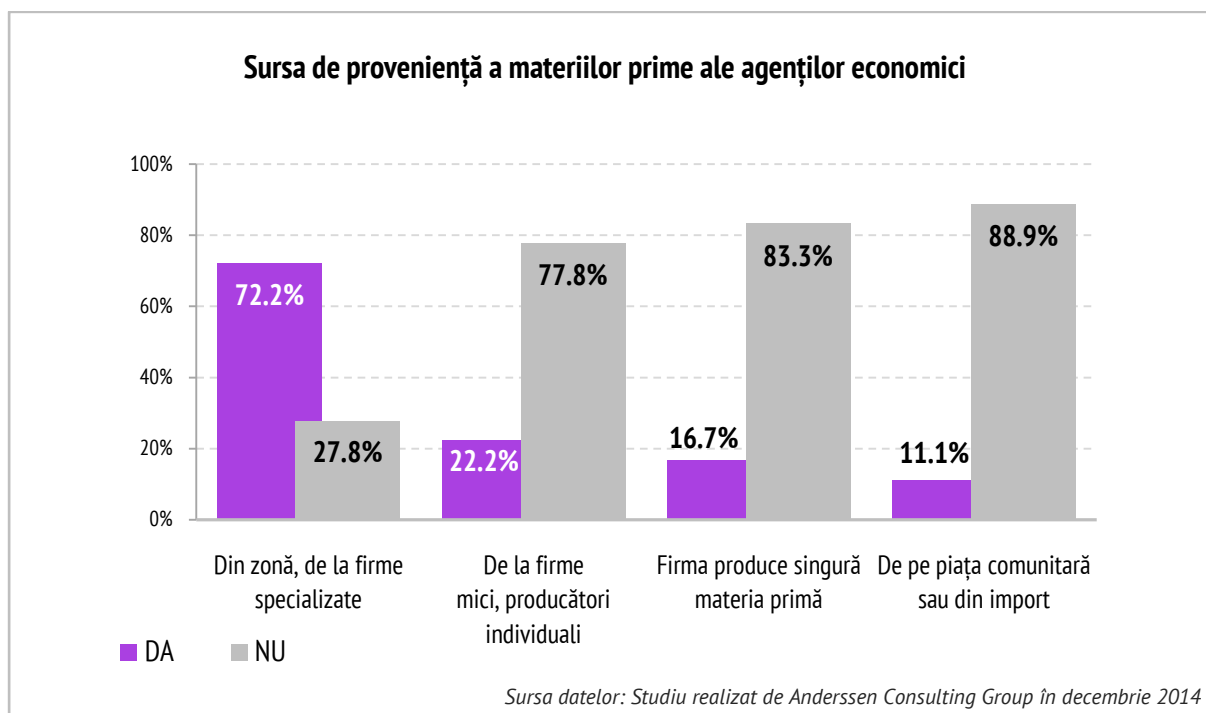
Ponderea agenților economici care susțin că piața de desfacere a produselor și/sau a serviciilor este extinsă **la nivel județean** este de 27.8% din totalul celor intervievați. Dintre aceștia, 11.1% își desfășoară activitatea în

domeniul transportului și depozitării, restul agenților economici, în egală măsură, activând în domeniul agricol, industriei prelucrătoare, respectiv în domeniul sănătății și asistenței sociale (5.6%).

O pondere de 5.6% se regăsește și în cazul operatorilor economici care își vând produsele la **nivel regional** și activează în domeniul agricol.

Din studiul realizat în decembrie 2014, se poate observa că există și o pondere de 5.6% dintre agenții economici care își vând produsele și/sau serviciile **la nivel național**, domeniul principal de activitate fiind agricultura.

Sursa de proveniență a materiilor prime ale agenților economici

Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț, la nivelul anului 2014, cei mai mulți agenți economici din teritoriu **își procură materia primă din zonă**, de la firme specializate (72.2%). Cea mai mare parte dintre aceștia au vârsta cuprinsă între 45 și 54 ani și activează în domeniul comerțului. Ponderea celor care nu valorifică materia primă locală reprezintă doar 27.8% din total, printre aceștia numărându-se agenții economici cu vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani.

Există și agenți economici care susțin că își procură materia primă de la firmele mici sau

de la producătorii individuali, ponderea acestora fiind de doar 22.2%. Aceștia se ocupă cu activități din domeniul agriculturii, respectiv domeniul comerțului.

Agenții economici care susțin că principala sursă de proveniență a materiei prime este **piața comunitară sau importul**, înregistrează o pondere de **11.1%**.

În ceea ce privește **producția proprie a materiei prime**, se poate observa că doar 16.7% dintre agenții comerciali care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei susțin că firma produce singură materia primă. Aceștia au vârsta cuprinsă între 45 și 54 ani, respectiv peste 65 ani și activează în domeniul agriculturii, dar și în domeniul comerțului.

Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat în decembrie 2014, **lipsa spațiilor de depozitare nu reprezintă o problemă** pentru cei mai mulți dintre agenții economici din comuna Șieuț (69.2%). Totuși, există și o pondere de 30.8% dintre aceștia care au declarat că nu au suficient spațiu de depozitare. Doar 23.1% dintre cei chestionați se confruntă cu lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor.

Accesul la diferite surse de finanțare cum ar fi creditele sau fondurile externe pare să fie una dintre principalele probleme cu care se confruntă agenții economici de pe raza comunei Șieuț, fapt susținut de 57.1% dintre agenții economici chestionați. Dintre aceștia, 50.0% consideră că această problemă are un grad de influență foarte ridicat, iar 7.1% un grad de influență ridicat. Pentru 71.4% dintre agenții economici care își desfășoară

activitatea pe teritoriul comunei, **nivelul de pregătire al forței de muncă** nu reprezintă o problemă întâmpinată, neavând influență asupra desfășurării activității. Totuși, există o pondere de 28.6% dintre cei chestionați care consideră că forța de muncă de la nivel local are un nivel slab de pregătire, acest aspect reprezentând o problemă cu un grad de influență ridicat.

Infrastructura de transport reprezintă o problemă întâmpinată de 50.0% dintre agenții economici ce își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț. Pentru 42.9% dintre aceștia, infrastructura de transport precară are un grad de influență foarte ridicat, iar pentru 7.1% are un grad de influență ridicat.

Fiscalitatea existentă la nivel local are un grad de influență ridicat doar pentru 7.1% dintre agenții economici din comună. **Birocrația existentă la nivel local** nu îi influențează semnificativ pe agenții economici care își desfășoară activitatea în comuna Șieuț.

Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora

	Foarte ridicat	Ridicat	Scăzut	Deloc
Lipsa spațiilor de depozitare	15.4%	15.4%	--	69.2%
Lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor	--	23.1%	15.4%	61.5%
Accesul la diferite surse de finanțare (credite/ fonduri externe)	50.0%	7.1%	--	42.9%
Nivelul de pregătire al forței de muncă	--	28.6%	28.6%	42.8%
Infrastructura de transport	42.9%	7.1%	21.4%	28.6%
Fiscalitatea existentă la nivel local	7.1%	7.1%	28.6%	57.2%
Birocrația existentă la nivel local	7.1%	14.3%	35.7%	42.9%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Tipuri de servicii necesare în dezvoltarea activității în următorii 5 ani

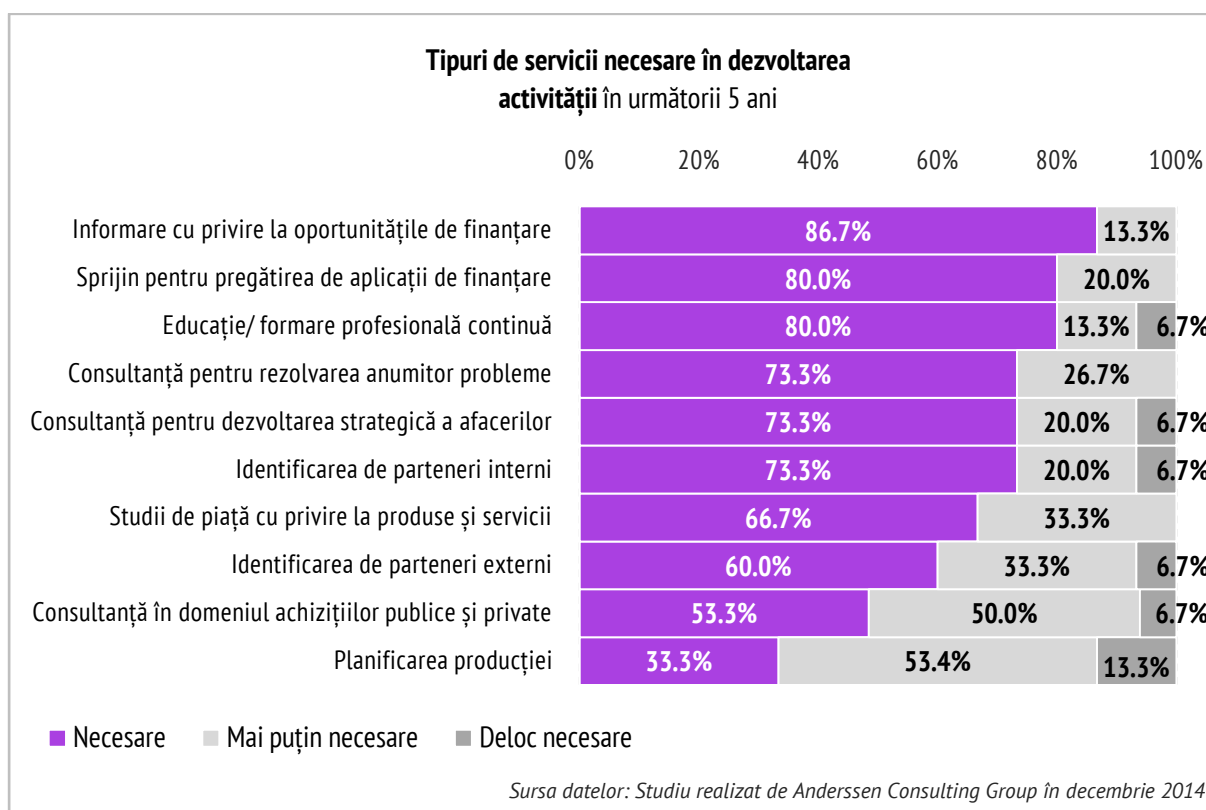
Potrivit studiului realizat, **cei mai mulți dintre agenții economici** din comuna Șieuț consideră că au nevoie de informare cu privire la oportunitățile de finanțare (86.7%). De asemenea, o pondere ridicată se înregistrează și în rândul agenților economici care consideră că au nevoie de sprijin pentru pregătirea de aplicații de finanțare (80.0%), educație/formare profesională continuă (80.0%), și de consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme (73.3%).

De asemenea, 73.3% susțin că **ar avea nevoie de servicii de consultanță** pentru dezvoltarea strategică a afacerilor în perioada următoare.

Aceeași pondere revine agenților economici care sunt de părere că au nevoie de studii în identificarea de parteneri interni.

O pondere de 66.7% se înregistrează în rândul oamenilor de afaceri care consideră că, în următorii 5 ani, au nevoie de studii de piață cu privire la produse și servicii. 60.0% dintre cei chestionați au susținut că ar avea nevoie să identifice parteneri externi în următorii 5 ani.

53.3% dintre respondenți consideră că serviciile de consultanță în domeniul achizițiilor publice și private și planificarea producției (**33.3%**) sunt mai puțin necesare în următorii 5 ani pentru dezvoltarea activității firmei pe care o administrează.

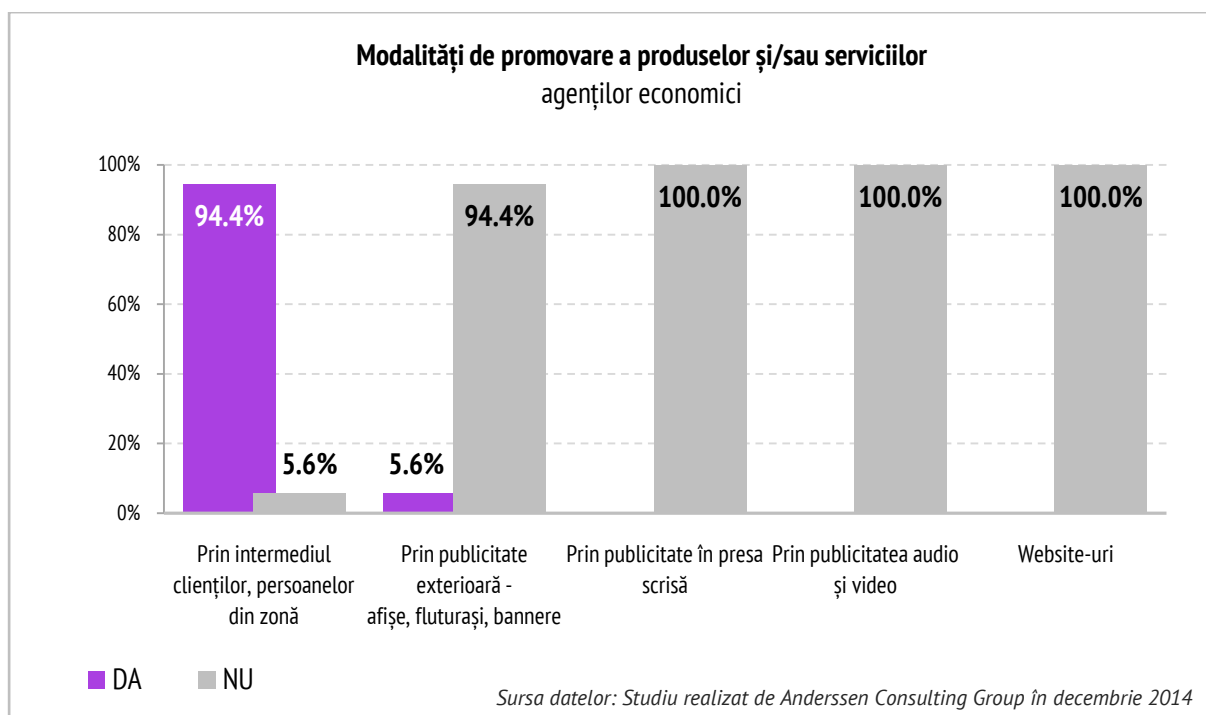
Modalități de promovare a produselor și/sau serviciilor agenților economici

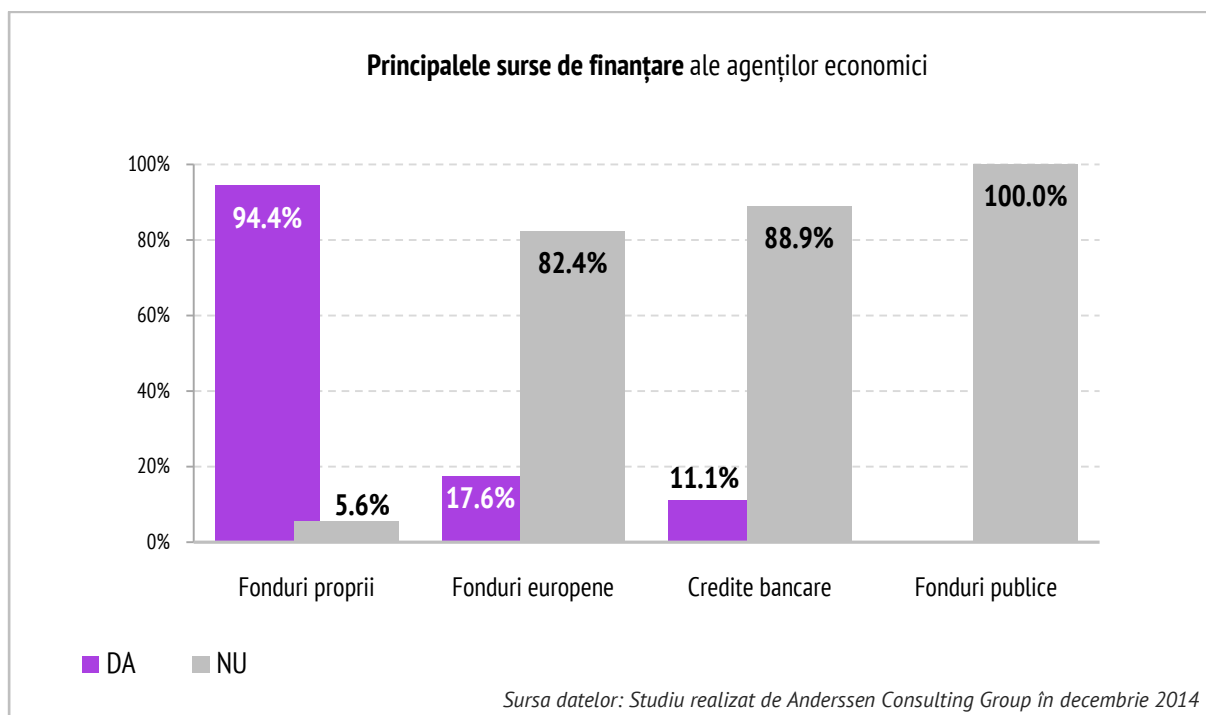
Potrivit studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț, 94.4% dintre agenții economici din teritoriu își promovează produsele și/sau serviciile prin intermediul **clienților sau a persoanelor din zonă**.

Există și agenți economici care susțin că principala modalitate de promovare a produselor și/sau serviciilor este **publicitatea exterioară**, cu ajutorul afișelor sau a fluturașilor, ponderea acestora reprezentând doar 5.6% din total. Dintre oamenii de afaceri care își promovează produsele și/sau serviciile prin publicitate exterioară se evidențiază cei tineri, cu vârsta între 35 și 44 ani, care activează în domeniul comerțului.

Aceste două modalități de promovare menționate anterior sunt singurele utilizate de mediul de afaceri din comuna Șieuț. Nici un agent economic de pe teritoriul comunei nu folosește ca modalitate de promovare publicitatea prin intermediul website-urilor, cu toate că această metodă oferă avantajul unei promovări eficiente.

Publicitatea audio și video sau publicitatea în presa scrisă sunt, de asemenea, metode străine pentru agenții economici din comuna Șieuț, potrivit studiului realizat în decembrie 2014. Nici unul dintre agenții chestionați nu a declarat că utilizează astfel de metode de promovare.

Principalele surse de finanțare ale agenților economici

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț, cei mai mulți agenți economici din teritoriu folosesc **fondurile proprii** ca principală sursă de finanțare (94.4%). Dintre oamenii de afaceri care obișnuiesc să se autofinanțeze se evidențiază cei cu vârsta cuprinsă în intervalul 35 - 44 ani, cu domeniul de activitate comercial.

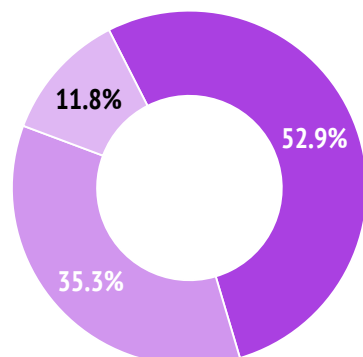
O pondere destul de ridicată se înregistrează și în rândul agenților economici care au apelat la **fondurile europene** pentru dezvoltarea afacerii (17.6%). Dintre aceștia, cei mai mulți se încadrează în categoria de vârstă 35 - 44 ani, 45 - 54 ani și peste 65

ani și au firma înregistrată ca Asociație Agricolă.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat asupra agenților economici, în decembrie 2014, evidențiază faptul că doar 11.1% dintre întreprinzătorii comunei Șieuț au apelat la **credite bancare**. Aceștia au vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani, activează în domeniul industriei prelucrătoare, respectiv transportului și depozitării și au firma înregistrată ca Societate cu Răspundere Limitată.

În ceea ce privește utilizarea **fondurilor publice** ca principală sursă de finanțare, se poate observa că nici un agent economic din comuna Șieuț nu a beneficiat de astfel de fonduri în vederea dezvoltării afacerii.

Accesul la serviciile de consultanță în vederea obținerii surselor de finanțare

- Încă nu, dar mă gândesc să apelez
- Da, am apelat
- Nu apelez pentru că momentan nu am nevoie

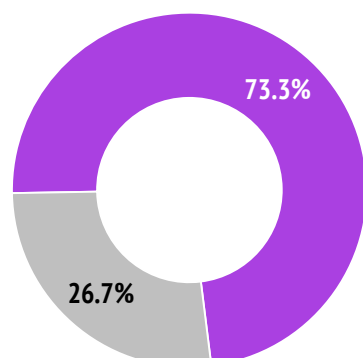
Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Accesul agenților economici la serviciile de consultanță în vederea obținerii surselor de finanțare

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț, **mai mult de jumătate** (52.9%) dintre agenții economici locali susțin că încă nu au apelat la servicii de consultanță, dar se gândesc să apeleze. Aceștia consideră că apelând la servicii de consultanță vor obține mai ușor surse de finanțare pentru dezvoltarea afacerii.

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul oamenilor de afaceri care susțin că au apelat la servicii de consultanță în vederea obținerii unor surse de finanțare (35.3%). 11.8% dintre agenții chestionați au declarat că nu vor apela la servicii de consultanță.

Gradul de cunoaștere privind fondurile externe nerambursabile accesate prin intermediul GAL

- DA
- NU

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Gradul de cunoaștere al agenților economici privind fondurile externe nerambursabile accesate prin intermediul GAL

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, 73.3% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț știu de existența fondurilor externe nerambursabile care se pot accesa prin intermediul Grupurilor de Acțiune Locală. Doar 26.7% dintre aceștia susțin că nu au auzit de posibilitatea accesării unor astfel de fonduri.

Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare

Fondurile europene sunt fonduri publice din sursă europeană, nerambursabile. Ele reprezintă principala formă de finanțare acordată de către Uniunea Europeană și au ca scop diminuarea diferențelor economice între diferitele sectoare sau regiuni de dezvoltare ale statelor membre UE. Accesarea fondurilor europene este încă un lucru dificil pentru România. De cele mai multe ori, procesul greoi primează în raportul cu tentația câștigării "banilor grațiuți". Deși dificilă, accesarea banilor europeni nu este imposibilă. Mai mult decât atât, există beneficiari care au reușit și fără ajutorul firmelor de consultanță în managementul de proiecte.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri din comuna Șieuț, 63.6% dintre agenții economici din teritoriu **au în vedere pregătirea unui proiect și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate**. Dintre aceștia, cei mai mulți au ca domeniu de activitate comerțul, dar activează și în domeniul transportului și depozitării.

Totuși, 36.4% dintre agenții economici de pe raza comunei Șieuț au susținut că nu au în vedere pregătirea unui proiect de finanțare. Dintre aceștia, cei mai mulți activează în domeniul agricol și comercial, au ca formă de organizare juridică Societate cu Răspundere Limitată și au vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în decembrie 2014 scot în evidență faptul că în comună există agenți economici care au un proiect de finanțare aprobat, ponderea acestora fiind de 9.1%. De asemenea, nici unul dintre oamenii de afaceri locali nu are un proiect de finanțare implementat.

O pondere de 18.2% dintre agenții economici de pe raza comunei susțin că nu sunt interesați cu privire la implementarea unui proiect de finanțare. Dintre aceștia, cei mai mulți realizează activități agricole și comerciale. Agenții economici care nu sunt interesați cu privire la implementarea unui proiect de finanțare nu au mai accesat până în prezent fonduri europene. 81.8% din totalul întreprinzătorilor din comuna Șieuț declară că firma este interesată să implementeze un proiect de finanțare în perioada următoare.

Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare

	DA	NU
Are în vedere pregătirea unui proiect și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate	63.6%	36.4%
Are un proiect în pregătire	9.1%	90.9%
Are un proiect de finanțare depus și așteaptă aprobarea acestuia	--	100.0%
Are un proiect de finanțare aprobat	9.1%	90.9%
Are un proiect de finanțare implementat	--	100.0%
Nu este interesată	18.2%	81.8%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Suma alocată din fonduri proprii pentru dezvoltarea afacerii

Rezultatele obținute în urma studiului asupra mediului de afaceri din comuna Șieut evidențiază faptul că agenții economici din această comună ar fi dispuși să își utilizeze fondurile proprii pentru dezvoltarea afacerii.

Cei mai mulți dintre întreprinzătorii din Șieut ar fi dispuși să aloce pentru dezvoltarea afacerii 5 000 Euro (25.0%).

De asemenea, oamenii de afaceri care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieut ar folosi din fondurile proprii și sume de 10 000 Euro și chiar 15 000 Euro în vederea dezvoltării întreprinderii în perioada următoare.

Suma alocată din fonduri proprii pentru dezvoltarea afacerii

5.000 Euro	25.0%
10.000 Euro	25.0%
1.000 Euro	16.7%
2.000 Euro	8.3%
4.000 Euro	8.3%
15.000 Euro	8.3%
150.000 Euro	8.3%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Totuși, există și agenți economici care susțin că ar fi dispuși să utilizeze din fondurile proprii pentru dezvoltarea afacerii **150 000 Euro**. Ponderea acestora reprezintă 8.3% din totalul agenților economici chestionați.

Gradul de informare al agenților economici cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria

Potrivit studiului realizat în decembrie 2014, **mai mult de jumătate** dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieut susțin că nu sunt informați cu privire la proiectele pe care le realizează în prezent Primăria comunei (52.9%).

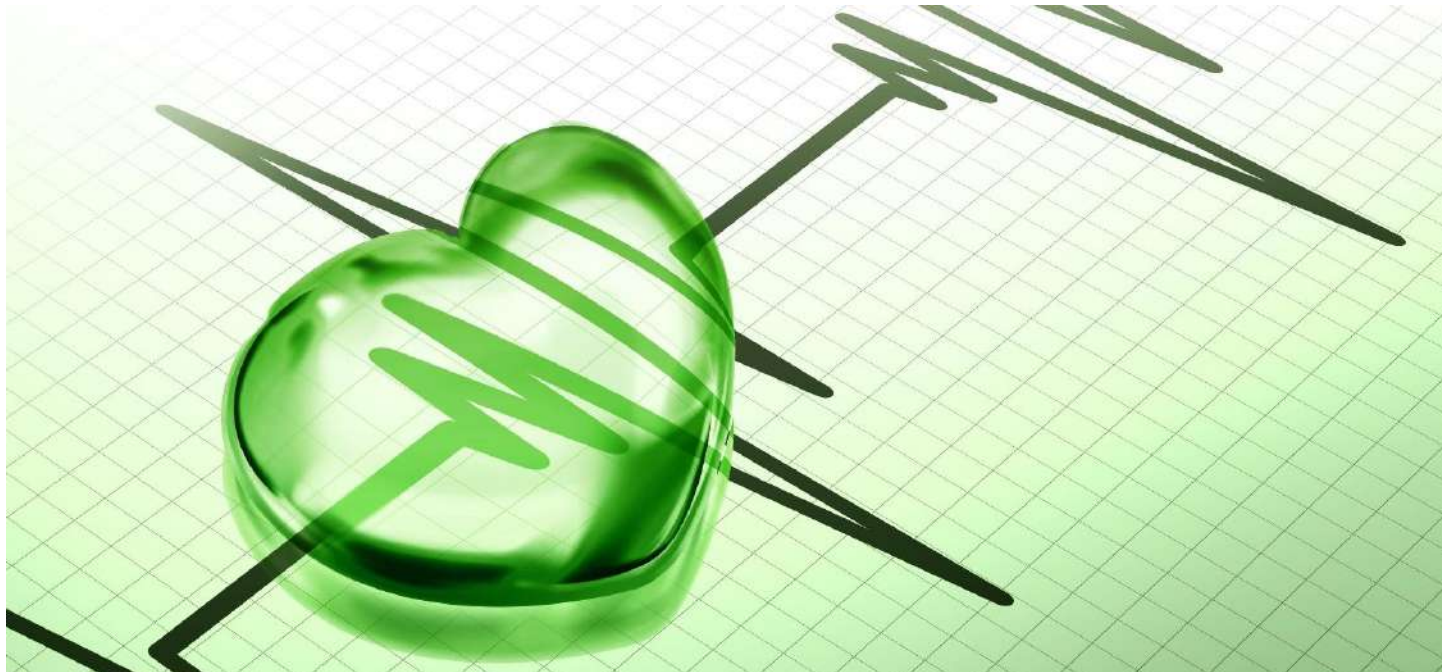
Gradul de informare al agenților economici cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria comunei Șieut

NU	52.9%
DA	47.1%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în decembrie 2014

Dintre cei care susțin că nu au cunoștință de proiectele pe care le realizează Primăria comunei Șieut în prezent, cei mai mulți desfășoară activități comerciale și au vârsta cuprinsă între 35 și 44 ani.

Ponderea agenților economici din Șieut care susțin că dețin informații cu privire la proiectele strategice pe care Primăria dorește să le implementeze la nivel local reprezintă 47.1% din total. Printre acești întreprinzători se numără și cei tineri, cu vârsta cuprinsă între 25 - 34 ani. Domeniile de activitate ale acestor agenți economici sunt agricultura, comerțul, industria prelucrătoare și transportul și depozitarea.

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

13

Aderarea României la Uniunea Europeană a făcut ca **starea de sănătate și serviciile sanitare** oferite la nivelul țărilor membre ale Uniunii Europene să devină cadru de referință și pentru cetățenii din România. Datele disponibile arată că un copil care s-a născut în România în anul 2007 are de 6 ori mai multe șanse de a deceda înaintea primei sale aniversări, în comparație cu un copil născut în aceeași perioadă în Suedia și de aproape 3 ori mai multe decât unul născut în Ungaria. În același timp, afecțiunile care în multe state ale UE sunt aproape eradicate continuă să afecteze un număr mult prea mare de români, mai ales acelea care pot fi prevenite și controlate printr-un sistem sanitar public eficient și aici se află atât multe dintre bolile transmisibile, precum și multe alte afecțiuni.

În aceste condiții, **sistemul de sănătate românesc** continuă să se bazeze pe asistența

spitalicească ca principală metodă de intervenție, România înregistrând în continuare una dintre cele mai mari rate de spitalizare din UE și una dintre cele mai ridicate din lume. De asemenea, **accesul la medicamente**, în special pentru categoriile defavorizate, rămâne o problemă perpetuă pentru pacienți, epuizarea medicamentelor compensate în primele zile ale unei luni ajungând să fie considerată o situație cvasi-normală, așa cum se întâmplă de altfel și la nivelul multor spitale.

În acest context nu este surprinzător că, deși eforturile financiare ale statului român au crescut considerabil, aproape toate veniturile și cheltuielile dublându-se în ultimii patru ani pentru aproape toate categoriile de servicii medicale, senzația de lipsuri din sistemul de sănătate continuând să persiste și să se acutizeze.

Sistemul de asistență socială din România

cuprinde ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. Sistemul de asistență socială este non-contributiv fiind susținut din bugetul de stat și bugetele locale.

Misiunea sistemului național de asistență socială este aceea ca, prin serviciile sociale și beneficiile sociale acordate, să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/ sau comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și pentru creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

România dorește să construiască un sistem de asistență socială sustenabil, echilibrat, bazat pe principiile justiției sociale, care promovează incluziunea socială prin măsuri active. Măsurile de modernizare a sistemului de asistență socială vor contribui la atingerea următoarelor obiective:

- reducerea sărăciei;
- promovarea muncii ca cea mai bună formă de protecție pentru cei care pot munci, în paralel cu protecția veniturilor persoanelor și familiilor cu venituri mici;

- îmbunătățirea măsurilor de dezvoltare de oportunități egale pentru persoanele cu handicap;
- acordarea prestațiilor și serviciilor sociale numai celor îndreptățiți, prin limitarea nivelului erorilor sau a fraudelor.

În România, **acoperirea sistemului de protecție socială** este ridicată, peste 84.0% dintre cetățeni sunt acoperiți de cel puțin un beneficiu monetar, în mod direct sau indirect (ca membri ai gospodăriei prin împărțirea veniturilor). În ceea ce privește tipul transferurilor, aproape jumătate dintre indivizi au în gospodărie cel puțin o sursă de venit provenind din beneficii contribuției de protecție socială (46.0%), dintre acestea cele mai răspândite fiind pensiile pentru vechimea în muncă (29.4%), cele pentru pierderea capacității de muncă (10.2%) și cele de agricultor (9.9%).

În cazul beneficiilor necontribuției, de care beneficiază, direct sau indirect, peste 57.0% din populația României, cea mai mare acoperire o au alocațiile pentru copii (ele având cea mai mare răspândire, respectiv 52.2%), fiind urmate de alocația complementară (7.9%) și ajutoarele speciale pentru persoane cu handicap (4.4%).

Creșterea cheltuielilor cu prestațiile de asistență socială în ultimii ani poate conduce la concluzia că, în România, sistemul de asistență socială s-a dezvoltat semnificativ, existând totuși unele probleme care limitează realizarea și întărirea incluziunii sociale.

Infrastructura sanitară din comuna Șieut

Calitatea serviciilor de sănătate publică care sunt accesibile pentru locuitorii unei localități sau regiuni are o influență desăvârșită asupra calității vieții locale și asupra bunăstării locuitorilor.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, în comuna Șieut exista un singur **cabinet medical** de familie public și o **farmacie** privată.

Personalul medico-sanitar din comuna Șieut

Personalul medico-sanitar reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unități de ocrotire a sănătății, de învățământ medico-farmaceutic și în unități de cercetare științifică în domeniul medical atât în sectorul public, cât și în cel privat. Personalul sanitar este format din: personal sanitar cu pregătire medicală superioară, personal sanitar mediu și personal sanitar auxiliar.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2013, la nivelul comunei Șieut, exista **1 medic de familie**, aparținând sistemului public. Ponderea acestora reprezintă jumătate din totalul personalului medico-sanitar din comună. În județul Bistrița-Năsăud, la nivelul anului 2013, numărul medicilor de familie prezenta valoarea de 98 medici, înregistrând o scădere cu 18.3% față de anul 2007.

Personal medico - sanitar din comuna Șieut în anul 2013		
	Nr. persoane	%
Medici de familie	1	50.0%
Personal sanitar mediu	1	50.0%
Total	2	100.0%

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

În anul 2013, potrivit datelor INS, în comuna Șieut nu exista **nici un medic stomatolog** și **nici farmaciști**, cu toate că pe teritoriul comunei există un punct farmaceutic privat. Astfel, medicamentele la nivelul comunei sunt comercializate de către persoane nespecializate.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în comuna Șieut, la nivelul anului 2013, **numărul personalului sanitar mediu** era de 1 persoană. În județul Bistrița-Năsăud, numărul acestora era de 1 098 la nivelul aceluiași an, fiind cu 14.8% mai scăzut comparativ cu anul 2007.

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieut, în anul 2012, au fost înscriși 1 645 pacienți pentru care s-au efectuat 5 380 de consultații. Numărul pacienților înscriși a crescut în anul 2013 cu 19.5% față de anul 2007. Aproximativ 16.0% dintre consultații au beneficiat de trimiteri către alte unități medicale. Conform aceleiași surse, în comună nu există paturi disponibile pentru tratarea pacienților.

Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate din comuna Șieuț

În ultimii 10 ani, din România au plecat la muncă în străinătate 2 000 000 de oameni. Numai în Italia și Spania există 1 400 000 de români integrați în sistem. Copiii ai căror părinți sunt plecați să lucreze în altă țară reprezintă o categorie extrem de vulnerabilă. Ei au nevoie de suport specializat emoțional și educațional. Statul român își propune asigurarea unui sistem de protecție pentru copiii lipsiți de îngrijire parentală adecvată din cauza migrației economice în străinătate.

Conform datelor înregistrate de Serviciul Public Local de Asistență Socială Șieuț, în anul 2012, **numărul copiilor ai căror părinți erau plecați la muncă în străinătate** era de 53 copii, acesta fiind cu 70.9% mai scăzut comparativ cu anul 2007. Dintre aceștia, cei mai mulți se află în grija rudelor până la gradul IV (46 copii).

Cel mai ridicat număr al copiilor cu ambii părinți plecați să muncească în străinătate s-a

înregistrat la nivelul anului 2007 (55 copii). În anul 2012, numărul acestora a fost de aproape 10 ori mai scăzut.

În perioada 2007 - 2012 în comuna Șieuț a existat un singur **copil cu părinte unic susținător al familiei monoparentale**.

Numărul **copiilor aflați în grija rudelor până la gradul IV fără măsură de protecție asigurată** a scăzut în anul 2012, comparativ cu anul 2007 de 2.7 ori. Cea mai scăzută valoare s-a înregistrat în anul 2011 (38 copii), iar cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2007 (126 copii), potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț.

Cu toate că numărul copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate prezintă un trend descrescător în perioada 2007 - 2012, Autoritățile Publice Locale ar trebui să realizeze mai multe campanii de informare și conștientizare adresate părinților în vederea reducerii numărului copiilor ai căror părinți sunt plecați să muncească în străinătate.

Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate din comuna Șieuț						
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cu ambii părinți	55	50	26	15	13	6
Cu părinte unic susținător al familiei monoparentale	1	1	1	1	1	1
Copii aflați în grija rudelor până la gradul IV fără măsură de protecție asigurată	126	106	91	40	38	46
Total	182	157	118	56	52	53

Sursa datelor: Primăria comunei Șieuț, prelucrări Anderssen

Persoane cu dizabilități din comuna Șieuț

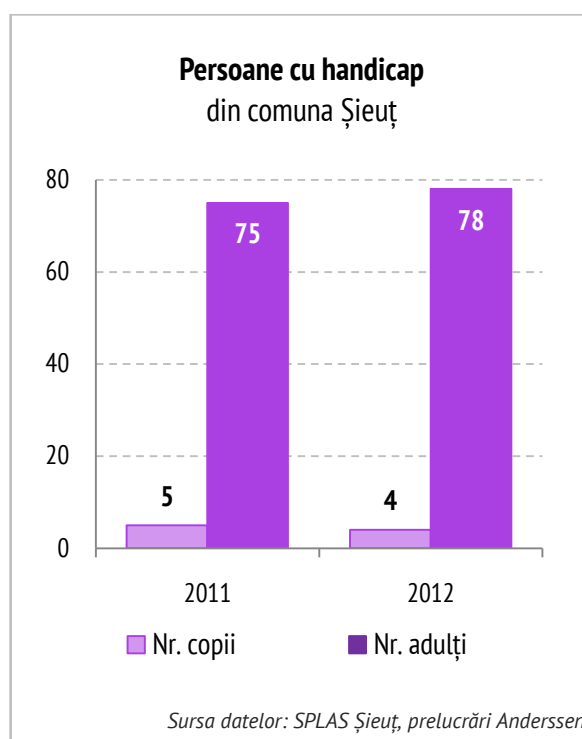
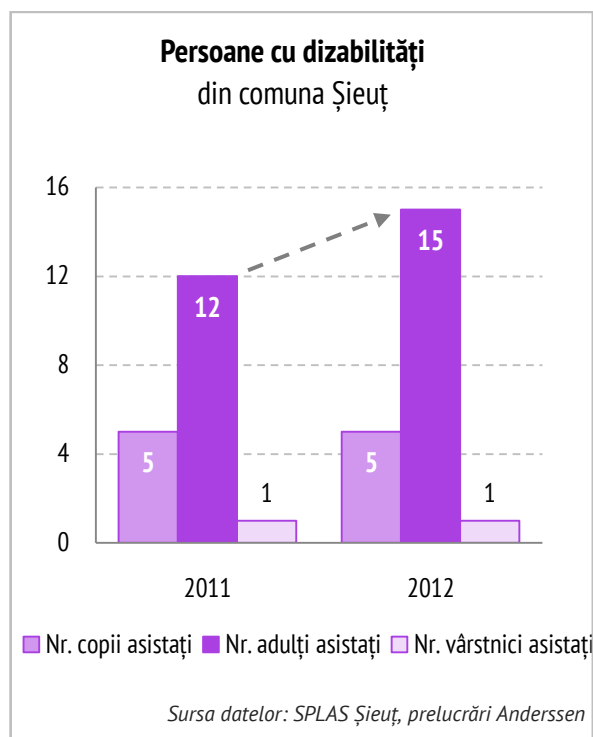
Potrivit datelor înregistrate de Serviciul Public Local de Asistență Socială, în comuna Șieuț, la nivelul anului 2012, existau **21 persoane cu dizabilități**. Dintre acestea, 5 persoane erau copii, 15 persoane erau adulți și 1 persoană era vârstnică. Numărul adulților cu dizabilități din comuna Șieuț a crescut în anul 2012 cu 25.0% față de anul 2011.

Numărul vârstnicilor asistați social era de 1 persoană în anul 2011, rămânând același și la nivelul anului 2012.

Persoane cu handicap din comuna Șieuț

Cadrul legislativ internațional privind rezoluția nr. 97/1996 a Consiliului Europei și a reprezentanților guvernelor țărilor membre în cadrul Consiliului susține Egalizarea Șanselor pentru Persoanele cu Handicap.

Potrivit datelor furnizate de Serviciul Public Local de Asistență Socială Șieuț, în comună, la nivelul anului 2012, existau **82 persoane cu handicap**, dintre care 95.1% erau adulți. La nivelul aceluiași an, ponderea copiilor cu handicap reprezintă doar 4.9% din totalul persoanelor cu handicap din comună. Numărul acestora a scăzut în anul 2012 față de anul 2011, ajungând de la 5 copii în 2011 la 4 în anul 2012.

Copii aflați în plasament familial în comuna Șieuț

Plasamentul familial este o încercare de a crea un mediu pozitiv atât pentru copil, cât și pentru reabilitarea familiei. Dintre categoriile de copii care pot fi introduși în plasament fac parte:

- copiii neglijanți sau expuși abuzurilor din partea părinților;
- copiii din familiile incapabile de a face față problemelor cu care se confruntă.

Astfel, persoanele specializate care pot avea în grijă copii din familiile defavorizate sunt atât asistenții sociali, cât și asistenții maternali.

În comuna Șieuț, din anul 2007 și până în anul 2012 a existat un singur **copil aflat în plasament familial**.

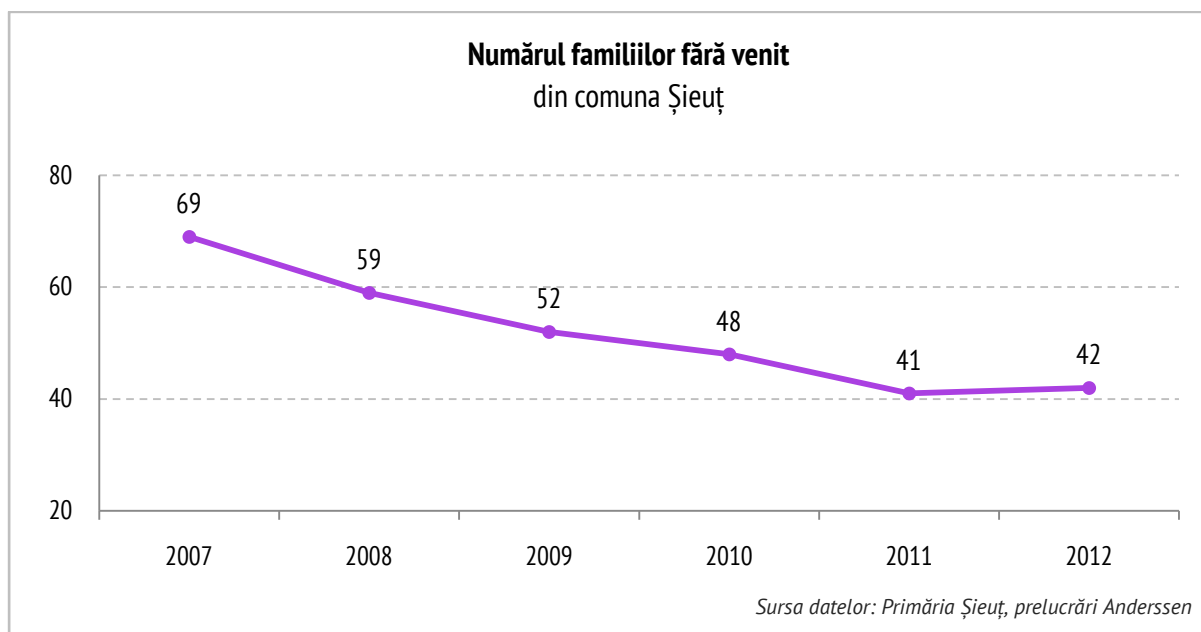
Familii cu risc social din comuna Șieuț

Legea cadru a asistenței sociale (nr. 292/2011) definește grupul vulnerabil ca

persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială. Conform clasificării avansate de către MMFPSPV în 2011, din familiile cu risc social pot face parte următoarele categorii de persoane:

- a) persoane cu dizabilități fizice și/ sau mentale;
- b) persoane fără educație sau pregătire profesională;
- c) persoane toxico-dependente, după efectuarea tratamentului de dezintoxicare;
- d) victime ale violenței în familie;
- e) persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială;
- f) imigranți, refugiați;
- g) persoanele beneficiare de ajutor social potrivit prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- h) persoane vârstnice;
- i) persoane afectate de boli ocupaționale;
- j) persoane fără adăpost, etc.

Potrivit datelor furnizate de Primărie, pe teritoriul comunei în anul 2007 existau 18 familii cu risc social. Numărul acestora s-a redus până în anul 2012, ajungând la un număr de doar 11 familii. În anul 2008 existau 15 familii cu risc social, iar în anul 2010 - 12 familii cu risc social.

Familii fără venit din comuna Șieuiț

În prezent, unul din cinci români se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient, și o mare parte din sărăcia bazată pe venit este persistentă, trei sferturi dintre persoanele sărace aflându-se în această situație de cel puțin trei ani. Sărăcia este de trei ori mai răspândită în zonele rurale decât în zonele urbane. În 2012, în timp ce doar 11 procente dintre persoanele care trăiau în zonele urbane erau expuse riscului de sărăcie, 38 de procente dintre cele care trăiau în zonele rurale erau expuse acestui risc. În ceea ce privește sărăcia la nivelul regiunii Nord-Vest, aceasta se situează sub media națională.

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuiț, în anul 2012, existau 42 familii care nu înregistrau venituri. Numărul acestora a fost

mai ridicat comparativ cu anul 2011, când se înregistrau 41 familii fără venituri.

Cele mai multe familii fără venituri din comuna Șieuiț s-au înregistrat în anul 2007 (69 familii). În anul 2012 numărul familiilor fără venituri a scăzut cu 39.1% față de 2007. Numărul familiilor fără venituri din comuna Șieuiț prezintă un trend descrescător în perioada 2007 - 2012.

În acest sens Primăria comunei trebuie să întreprindă măsuri de identificare a nevoilor specifice ale familiilor sărace și vulnerabile în scopul implementării politicilor de incluziune socială eficiente. Una dintre aceste măsuri adoptate la nivel național este Legea privind venitul minim garantat, aplicarea căreia a condus la diminuarea numărului de cetățeni, și implicit de familii, fără venituri și supuși riscului de a trăi în sărăcie.

Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat din comuna Șieuț

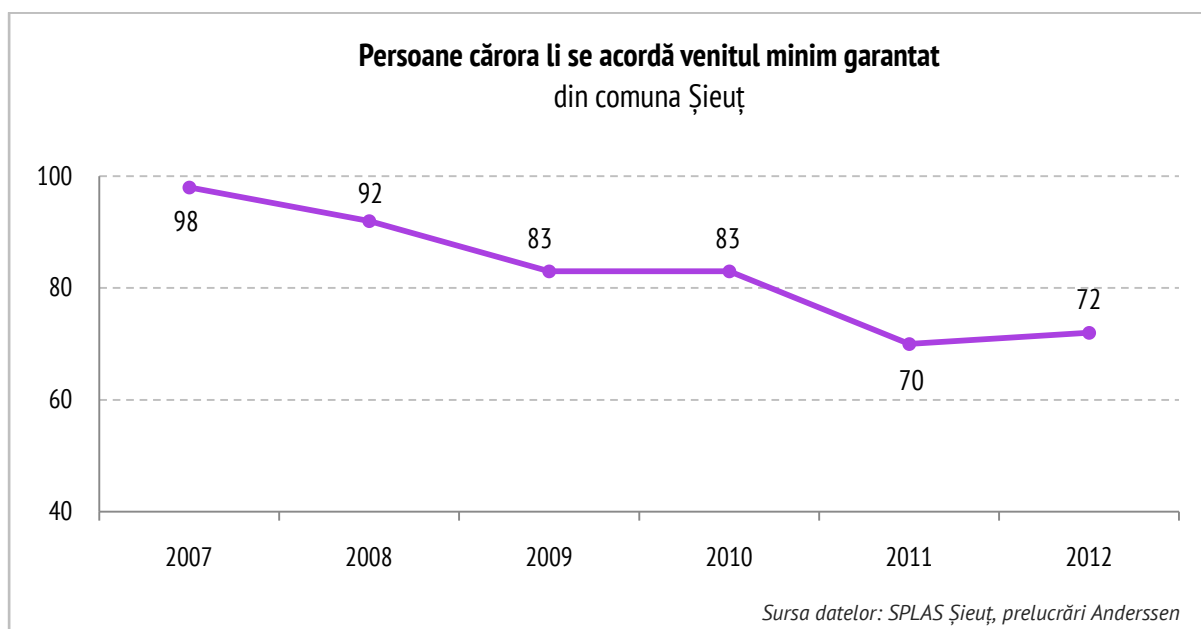
În ceea ce privește incluziunea socială și reducerea sărăciei, se vizează reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială cu 580 000 persoane până în anul 2020. O măsură importantă este revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fie **garantat un venit minim oricărui cetățean**.

Conform datelor înregistrate de Serviciul Public Local de Asistență Socială, în comuna Șieuț, la nivelul anului 2012, existau **72 de persoane** cărora li s-a acordat venitul minim garantat. În anul 2011 s-a înregistrat un număr de 70 de persoane care au beneficiat de un venit minim garantat. Comparativ cu anul 2007, numărul persoanelor cărora li s-a

acordat venitul minim garantat a fost mai scăzut cu 26.5% în anul 2012.

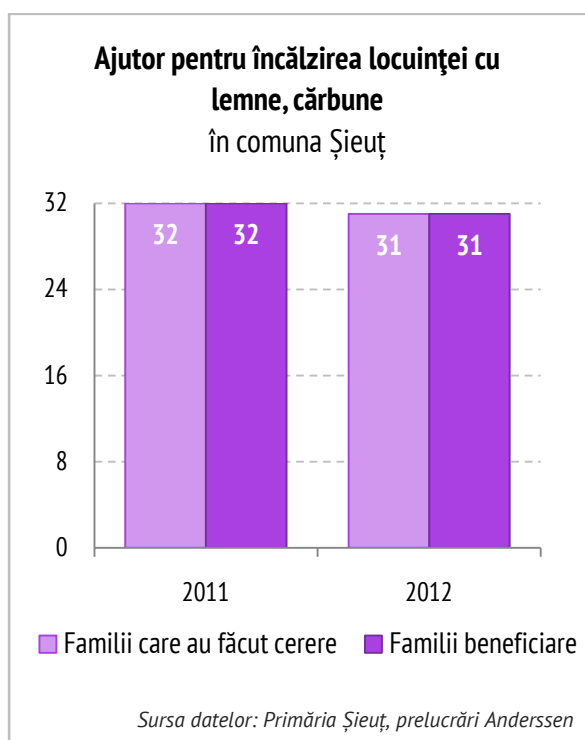
Cea mai ridicată valoare a acestor persoane cu risc social s-a înregistrat în anul 2007 (98 persoane). În anul 2011 s-a înregistrat minimul persoanelor care au primit venitul minim garantat, având în vedere că se analizează perioada 2007 - 2012.

În perioada analizată 2007 - 2012, evoluția numărului de persoane cărora li s-a acordat venitul minim garantat prezintă un trend descendent. Acest lucru se datorează aplicării Legii privind venitul minim garantat, ca parte a Programului Guvernului privind reforma în domeniul asistenței sociale, în concordanță cu reglementările Uniunii Europene în domeniu și cu practica din țările cu experiență înaintată în asistența socială.

Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbune

Conform OUG 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, primăriile sunt obligate să asigure fondurile necesare pentru achitarea subvenției la căldură către toți beneficiarii de ajutor social.

În comuna Șieuț, la nivelul anului 2012, **31 familii au făcut cerere pentru primirea ajutorului de încălzire**. În anul 2011 numărul acestora a fost de 32 familii. Atât la nivelul anului 2011, cât și la nivelul anului 2012, toate familiile care au depus cerere pentru primirea ajutorului de încălzire au beneficiat de acesta.

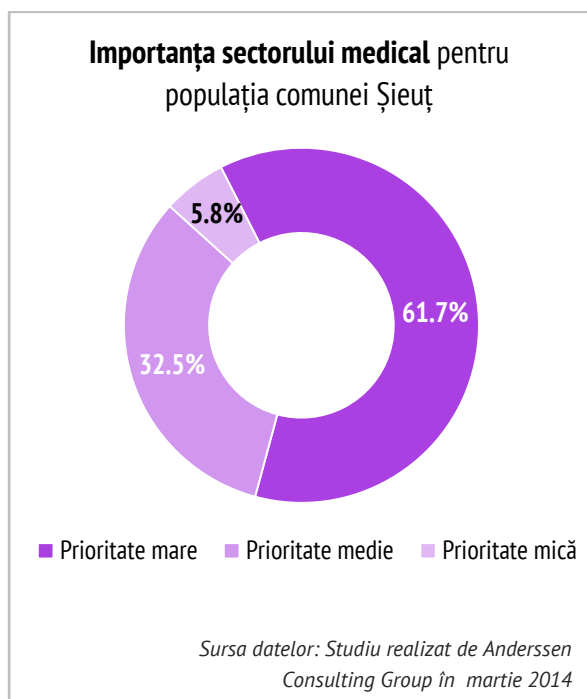
Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei din comuna Șieuț

Prin Legea nr. 277 din 24 decembrie 2010 privind **alocația pentru susținerea familiei** se instituie alocația pentru susținerea familiei ca formă de sprijin pentru familiile cu venituri reduse care au în creștere și îngrijire copii în vârstă de până la 18 ani, denumită în continuare alocație.

Acordarea alocației are drept scop completarea veniturilor familiilor în vederea asigurării unor condiții mai bune pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, precum și stimularea frecvenței de către copiii de vârstă școlară, aflați în îngrijirea familiilor cu venituri reduse, a cursurilor unei forme de învățământ, organizate potrivit legii.

Potrivit datelor furnizate de Serviciul Public Local de Asistență Socială, numărul familiilor beneficiare de alocația de susținere a familiei din comuna Șieuț a fost de 32 familii în anul 2012. Numărul acestora a scăzut în perioada 2007 - 2012, ajungând de la 415 familii beneficiare în 2007 la 32 familii în anul 2012.

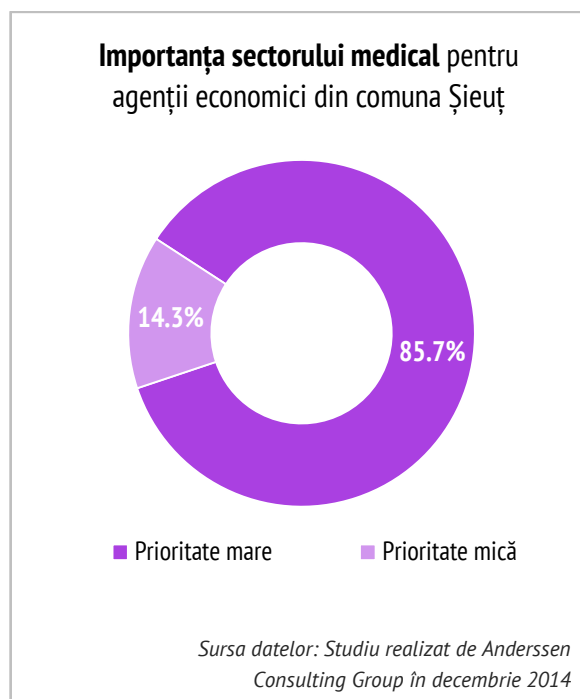

Importanța sectorului medical pentru populația comunei Șieuț

În orice societate modernă, sistemul public de servicii medicale are o importanță vitală. Aceasta decurge din caracterul lui indispensabil, din investițiile mari în capitalul uman, din numărul ridicat al persoanelor deservite și din implicațiile capitale ale funcționării serviciilor medicale în toate domeniile vieții sociale.

În opinia a celor mai mulți locuitori din comuna Șieuț, **sectorul medical are prioritate mare** (61.7%). Totuși, există și localnici care consideră că dezvoltarea sectorului medical este neprioritară în vederea îmbunătățirii nivelului de trai din comună. Ponderele acestora reprezintă doar 5.8% din totalul participanților la studiu.

Importanța sectorului medical pentru agenții economici din comuna Șieuț

Sectorul medical are un potențial crescut de dezvoltare pe întreaga piață a României, iar agenții economici pot avea cea mai mare contribuție la realizarea acesteia.

Rezultatele obținute în urma studiului realizat în decembrie 2014 evidențiază faptul că opinia agenților economici din comună nu diferă semnificativ de cea a populației. **85.7% dintre agenții economici** participanți la studiu au declarat că **sectorul medical este prioritar** pentru îmbunătățirea nivelului de trai din comună.

O pondere ridicată de 14.3% se înregistrează în rândul agenților economici care acordă sectorului medical o prioritate mică.

Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației, realizat în martie 2014, evidențiază faptul că **numărul unităților sanitare** din comuna Șieuț este **relativ suficient**. De asemenea, localnicii consideră că unitățile sanitare sunt dotate corespunzător, 40.1% dintre aceștia menționând faptul că sectorul medical reprezintă o problemă cu gravitate foarte redusă la nivel local, iar 20.0% o problemă cu gravitate redusă.

Ponderea localnicilor care sunt de părere că sectorul medical din comuna Șieuț reprezintă o problemă cu gravitate medie este de 23.3%.

Sectorul medical în comuna Șieuț	
Gravitate foarte redusă	40.1%
Gravitate medie	23.3%
Gravitate redusă	20.0%
Gravitate ridicată	10.8%
Gravitate foarte ridicată	5.8%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Localnicii care sunt nemulțumiți de numărul unităților medicale din comuna Șieuț reprezintă 16.6% din total. Dintre aceștia, 10.8% consideră sectorul medical o problemă cu gravitate ridicată la nivel local, iar 5.8% o problemă cu gravitate foarte ridicată. De asemenea, aceștia sunt de părere că unitățile sanitare din comuna Șieuț sunt dotate corespunzător.

Grupuri defavorizate care ar trebui sprijinite mai mult în viitor

În ceea ce privește persoanele care ar trebui sprijinite mai mult în viitor, populația comunei Șieuț consideră că **bătrânii** (62.2%) sunt cei care trebuie să fie susținuți de către Primărie și de Autoritățile Locale.

O atenție deosebită trebuie acordată și **copiilor instituționalizați** (11.8%), dar și **persoanelor cu dizabilități** (10.1%).

Grupuri defavorizate care ar trebui sprijinite mai mult în viitor

Bătrâni	62.2%
Copii instituționalizați	11.8%
Persoane cu dizabilități	10.1%
Șomeri înregistrați/ neînregistrați	8.4%
Persoane cu venituri reduse	7.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Potrivit rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra populației din comună, 8.4% dintre cei chestionați consideră că șomerii înregistrați/ neînregistrați reprezintă un grup defavorizat care ar trebui sprijinit de Autoritățile Publice Locale în viitor. Cei mai mulți localnici care susțin acest grup defavorizat sunt persoanele cu vârsta cuprinsă între 55-64 ani.

Cea mai mică pondere revine persoanelor cu venituri reduse, doar 7.5% dintre localnicii comunei Șieuț considerând că aceștia ar trebui sprijiniți mai mult pe viitor.

Srijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate din comuna Șieui

Grupurile defavorizate sunt grupurile lipsite de suport, care se află adesea în stare de sărăcie, fiind în incapacitate de a profita de oportunități sau de a se apăra în fața problemelor care pot să apară.

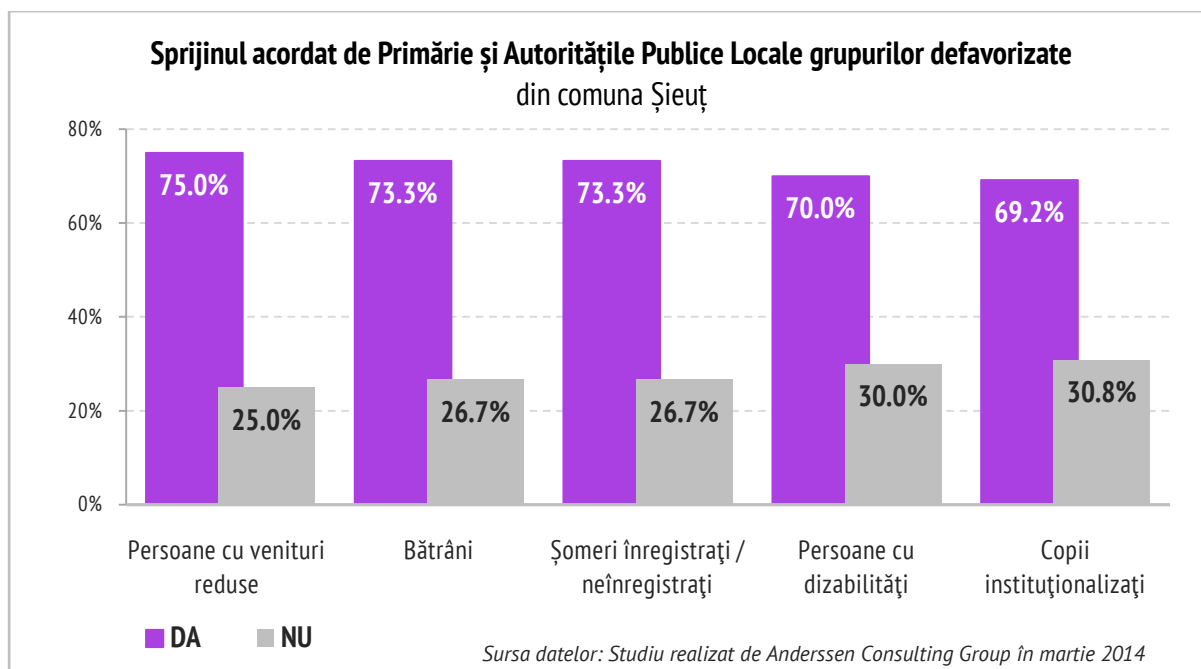
Grupurile defavorizate reprezintă o categorie care cumulează riscuri pe toate dimensiunile vieții fiind incapabile să facă față dificultăților.

Potrivit opiniei cetățenilor, Primăria și Autoritățile Publice Locale din comuna Șieui **srijină grupurile defavorizate**, în special persoanele cu venituri reduse (75.0%).

La această categorie se adaugă bătrânii. Pondere localnicilor care consideră că Primăria și Autoritățile Publice Locale srijină acest grup defavorizat reprezintă 73.3% din total.

În ceea ce privește srijinul acordat șomerilor înregistrați ori neînregistrați de pe raza comunei, 73.3% consideră că acest grup defavorizat este srijinit, iar 26.7% consideră contrariul. Persoanele cu dizabilități sunt și ele srijinite, potrivit opiniei a 70.0% dintre respondenți.

Potrivit opiniei a 69.2% dintre respondenți, copiii instituționalizați se află în atenția Primăriei și Autorităților Publice Locale. 30.8% dintre aceștia sunt de părere că Autoritățile nu srijină îndeajuns copiii instituționalizați.

Evoluția numărului de pensionari și cuantumului pensiilor din comuna Șieuț

Pensiile constituie cea mai importantă prestație de asigurări sociale acordată în cadrul sistemului public. Orice tip de pensie se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a mandatarului desemnat de aceasta cu procura specială, a tutorelui sau a curatorului acesteia. Cererea de pensionare, împreună cu actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, se depun la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul asiguratului.

Statul român oferă cinci tipuri de pensii prin sistemul de asigurări sociale: de la pensia pentru **limită de vârstă** până la pensia **anticipată**, cea de **invaliditate** sau de **urmaș**. Pe lângă acestea, statul român mai suportă și alte tipuri de **indemnizații**, cum ar fi ajutorul de deces sau indemnizația socială pentru pensionari.

În perioada 2000-2011, numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat a crescut la nivel național, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. În România, la nivelul anului 2011, erau cu 11.7% mai mulți pensionari decât în anul 2000, numărul acestora ajungând la 4 743 756, reprezentând circa 23.6% din totalul populației țării.

De asemenea, o evoluție ascendentă a avut-o și numărul pensionarilor de asigurări sociale

de stat atât la nivelul regiunii Nord-Vest, cât și la nivelul județului Bistrița-Năsăud. În anul 2011 la nivelul regiunii Nord-Vest existau 625 239 pensionari, care reprezintă circa 24.0% din totalul populației regiunii. La nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2011, 19.5% din populație era pensionară de asigurări sociale de stat.

În ceea ce privește pensia medie lunară de asigurări sociale de stat, valoarea acesteia la nivel național a crescut considerabil în perioada 2000 - 2011. Astfel, în anul 2011, pensia medie lunară a crescut cu 682 RON față de 91 RON în anul 2000 și cu 507 RON față de anul 2005.

Atât la nivelul regiunii Nord-Vest, cât și la nivelul județului Bistrița-Năsăud, situația este similară cu cea la nivel național. Pensia medie lunară de asigurări sociale de stat la nivelul regiunii era de 743 RON în anul 2011, de 2.9 ori mai mare decât în anul 2005. La nivelul județului Bistrița-Năsăud, valoarea medie a pensiei lunare era de 2.8 ori mai mare în anul 2011 decât în anul 2005.

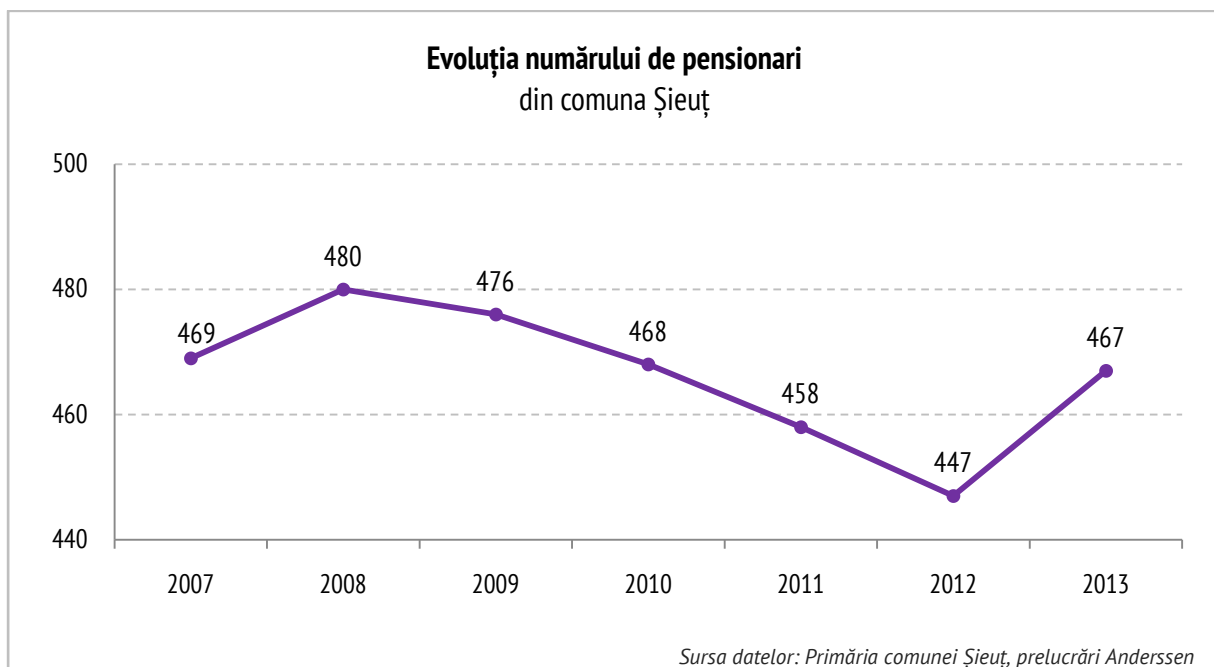
La nivel de comună, se poate observa că numărul mediu anual al pensionarilor înregistrează un trend descrescător pentru perioada 2008 - 2012. În anul 2007 numărul pensionarilor era de 469 persoane, cu 11 persoane mai puțin decât în anul 2008, potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuiț. În anul 2013, în comuna Șieuiț existau 467 pensionari, cu 4.5% mai mulți decât în anul 2012.

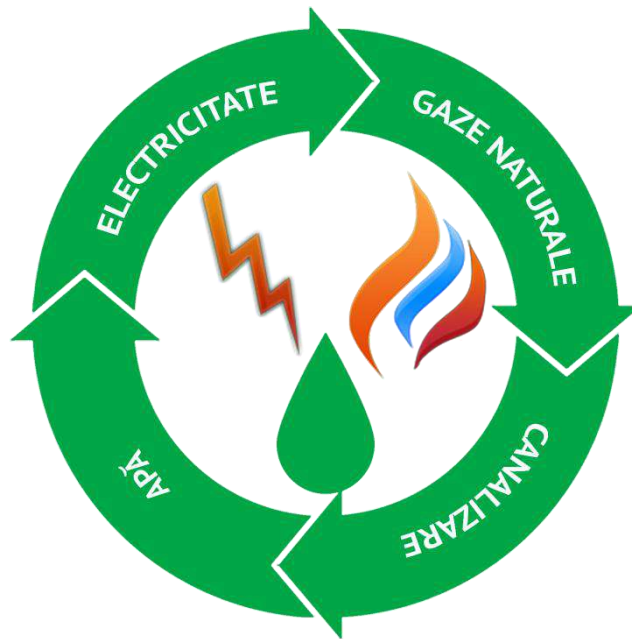
Cu referire la pensia minimă lunară, din anul 2009 valoarea acesteia este de 350 RON. Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuiț, în anul 2007, o persoană primea maxim 1 216 RON lunar pentru limita de vârstă. În același an, persoanele invalide primeau maxim 534 RON lunar, iar un agricultor primea maxim 462 RON. Pentru limită de vârstă, în anul 2008 o persoană primea maxim 1 513 RON, cu 24.4% mai mult decât în anul

2007. În anul 2009, aceleași persoane primeau între 350 și 1 644 RON.

În perioada 2007 - 2013, cuantumul pensiei maxime primite de o persoană lunar pentru limită de vârstă a fost în continuă creștere. Astfel, în anul 2007, cuantumul unei pensii se încadra între 41 și 1 216 RON, pe când în anul 2013 - între 350 și 1 977 RON.

În ceea ce privește pensia pentru agricultori, aceasta a înregistrat o creștere în anii 2007 - 2009, ajungând de la maxim 462 RON lunar la o valoare de 585 RON. Începând cu anul 2010 cuantumul maxim al unei pensii pentru agricultor s-a aflat în scădere, astfel încât în anul 2013 un agricultor primea minim 350 RON și maxim 469 RON. Cuantumul unei pensii pentru invaliditate se încadra în anul 2007 între 166 și 534 RON, iar în anul 2013 o persoană invalidă primea între 350 și 744 RON.

URBANISM

14

Serviciile publice de gospodărie comunală reprezintă ansamblul activităților și acțiunilor de utilitate și de interes local, desfășurate sub autoritatea Administrației Publice Locale, având drept scop furnizarea de servicii de utilitate publică, prin care se asigură: alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea localităților, alimentarea cu energie termică produsă centralizat, alimentarea cu gaze naturale, administrarea domeniului public.

România se situează sub media țărilor Europene în ceea ce privește calitatea locuirii. Accesul la apă potabilă, apă caldă curentă, canalizare, prezența dependențelor etc., toate înregistrează niveluri medii mai reduse decât standardele europene, dar și față de așteptările populației.

Zonele rurale din România prezintă o deosebită importanță din punct de vedere

economic, social și din punct de vedere al dimensiunii, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin.

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România și care, cu atât mai mult, reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale.

Pentru diminuarea decalajelor care persistă încă între mediul rural și cel urban și pentru crearea unor condiții decente de viață la nivelul populației rurale, sunt necesare realizarea de investiții în crearea și

modernizarea infrastructurii de bază a spațiului rural.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural.

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitate și, în general, condiții optime de trai. Infrastructura asigură, de asemenea, premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

Situația actuală a României indică faptul că este nevoie de dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor din zonele rurale. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, doar 13.6% dintre localitățile rurale sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă.

Chiar dacă în ultimii ani infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de canalizare) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

În perioada următoare, cu ajutorul fondurilor europene, se dorește îmbunătățirea infrastructurii de apă/apă uzată. Astfel, se vor

diminua tendințele de declin social și economic și se va îmbunătăți nivelul de trai în zonele rurale.

În Regiunea Nord-Vest, cel mai mare volum de apă de suprafață captată pentru alimentarea cu apă a populației a fost înregistrat pentru bazinul hidrografic Someș-Tisa, la 94.28 milioane metri cubi în 2011, volum redus față de 2008 (99.22 milioane metri cubi) cu 4.94 milioane metri cubi.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, alimentarea cu apă potabilă și industrială a populației se face atât din ape de suprafață (râurile Bistrița, Someșul Mare, Geamănu, pârâul Anieș, Blidireasa, Rebra), cât și din surse subterane (Cușma, Colibița, freatic Someșul Mare). Astfel, în județ un număr de aproximativ 134 000 locuitori sunt racordați la rețeaua centrală de aprovizionare cu apă, din care: 88 856 locuitori sunt alimentați din stația de tratare Bistrița, 8 500 locuitori din stația de tratare Sângeorz-Băi, 11 490 locuitori din stația de tratare Beclenuț, 10 763 locuitori din stația de tratare Rebra, 4 561 locuitori din stația de tratare Bistrița Bârgăului și 9 548 locuitori din stația de tratare Anieș.

Un proiect dintre cele pentru care au fost încheiate contracte și decizii de finanțare, face referire la **"Lucrări de amenajare a cursurilor de apă necadastrate din comuna Șieuț"**. Valoarea proiectului a fost de 6 686 700 lei, respectiv 1 500 000 Euro, fiind finalizat la 30 noiembrie 2013.

Gospodărirea apelor și canalizarea

Accesul la apă potabilă reprezintă o nevoie elementară a omului, calitatea vieții fiind grav afectată de absența acesteia.

Rețeaua publică de alimentare cu apă este amplasată de regulă pe domeniul public. În cazul în care condițiile tehnico-economice sunt avantajoase, rețeaua publică de alimentare cu apă poate fi amplasată, cu acordul deținătorilor, pe terenuri private.

Rețeaua de canalizare este parte a sistemului public de canalizare, alcătuită din canale colectoare, canale de serviciu, cămine, guri de scurgere și construcții anexe care asigură preluarea, evacuarea și transportul apelor uzate.

Racordarea la rețeaua de apă potabilă, cât și la canalizare reprezintă o necesitate pentru întreaga populație. Astfel, este stimulată dezvoltarea durabilă ceea ce duce la o creștere a nivelului de trai.

De menționat este faptul că regiunea Nord-Vest înregistrează valori destul de ridicate în ceea ce privește numărul locuințelor racordate la rețeaua de apă și canalizare, poziționându-se pe locul patru față de celelalte 7 regiuni.

Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din comuna Șieuiț, în anii 2008 -

2013, este de 1.6 km, cea mai mică valoare fiind înregistrată în anul 2007 - 0.9 km, conform Institutului Național de Statistică.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile din comuna Șieuiț, pentru aceeași perioadă 2007 - 2013, rămâne constantă, de 880 metri cubi pe zi.

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuiț, toate satele, respectiv Șieuiț, Ruștior, Sebiș și Lunca au introdusă apă potabilă prin cădere din izvoare de suprafață din Vârful "Poiana Tomii". Există 5 bazine de acumulare a apei potabile, din care: 1 la Șieuiț de 200 metri cubi, 1 la Ruștior de 200 metri cubi, 2 la Sebiș fiecare cu o capacitate de 200 metri cubi și 1 la Lunca de 200 metri cubi.

Locuințe convenționale din comuna Șieuiț			
Alimentarea cu apă în locuință		Instalație de canalizare în locuință	
Număr	Pondere	Număr	Pondere
612	86.9%	612	86.9%

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

Conform Recensământului Populației realizat în anul 2011, în comuna Șieuiț erau înregistrate **612 locuințe alimentate cu apă și 612 locuințe racordate la rețeaua de canalizare**. Raportând numărul locuințelor racordate la rețeaua de apă potabilă și canalizare la numărul total al locuințelor din comuna Șieuiț, se poate observa că mai mult de jumătate dintre localnici beneficiază de utilități în locuință.

Rețeaua de apă

Rețeaua de apă reprezintă totalitatea construcțiilor și instalațiilor utilizate pentru satisfacerea necesarului de apă al populației.

Sistemul de alimentare cu apă este format din: captarea apei, instalații pentru tratarea apei, conducte de transport, rezervoare de înmagazinare, stații de pompare, conducte de distribuție.

Problema evacuării apelor uzate este foarte importantă deoarece acestea conțin diferite substanțe sau bacterii patogene ce reprezintă un pericol pentru sănătatea publică. Pentru a evita aceste inconveniente este necesară colectarea acestor ape, evacuarea lor și tratarea în stații de epurare.

Apele uzate pot fi:

- ✚ ape industriale - care provin din diverse procese tehnologice;
- ✚ ape agrozootehnice - care sunt legate de creșterea și îngrijirea animalelor;
- ✚ ape menajere - rezultate din activitatea zilnică a oamenilor în locuințe și locuri publice.

În satul Șieut este înființat Serviciul Public de Apă care se compune din: captare izvor "Recele" pe o suprafață construită de 15 metri

pătrați, conducte de aducțiune în lungime de aproximativ 13 km, rezervor de înmagazinare apă potabilă pe o suprafață de 30 metri pătrați cu capacitatea de 200 metri cubi și conducta de distribuție apă potabilă din satul Șieut în lungime totală de 5 600 metri liniari. Rețeaua de aducțiune și de alimentare cu apă în toată comuna este de aproximativ 80 km.

În total, în anul 2013 a fost distribuită consumatorilor o cantitate de 255 000 metri cubi de apă, aceeași valoare înregistrându-se și în perioada 2007 - 2012. Pentru aceeași perioadă lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din Șieut este constantă, de 15 km, potrivit datelor de pe Institutul Național de Statistică.

Conform informațiilor furnizate de Primăria comunei Șieut, cel mai mare număr al gospodăriilor racordate la rețeaua de apă a fost în anul 2012 (645), fiind mai mare cu 0.8% față de anul 2007. În același an populația deservită a fost de 2650 persoane.

Canalizarea în cadrul comunei este realizată pe o lungime de 800 m care începe de la blocul de locuințe cu 8 apartamente racordate, sediul Primăriei comunei Șieut și căminul cultural din comună. Gazul este folosit numai la bucătărie în regim de butelie.

Asigurarea alimentării cu apă în comuna Șieut						
Anul	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr gospodării racordate	640	640	640	643	645	645
Populația deservită	2680	2680	2680	2652	2652	2650

Sursa datelor: Primăria comunei Șieut, prelucrări Anderssen

Suprafața locuibilă existentă

Suprafața locuibilă a locuințelor terminate în cursul anului reprezintă suma suprafețelor camerelor de locuit măsurată după dimensiunile interioare, la nivelul pardoselii.

Suprafața locuibilă existentă în comuna Șieuț la nivelul anului 2013 a fost de 47 747 metri pătrați, 47 340 metri pătrați fiind în proprietate privată și 407 metri pătrați fiind în proprietate publică. Raportând suprafața locuibilă existentă în comună din anul 2013 la cea din anul 2007, se poate observa o creștere cu 20.7%.

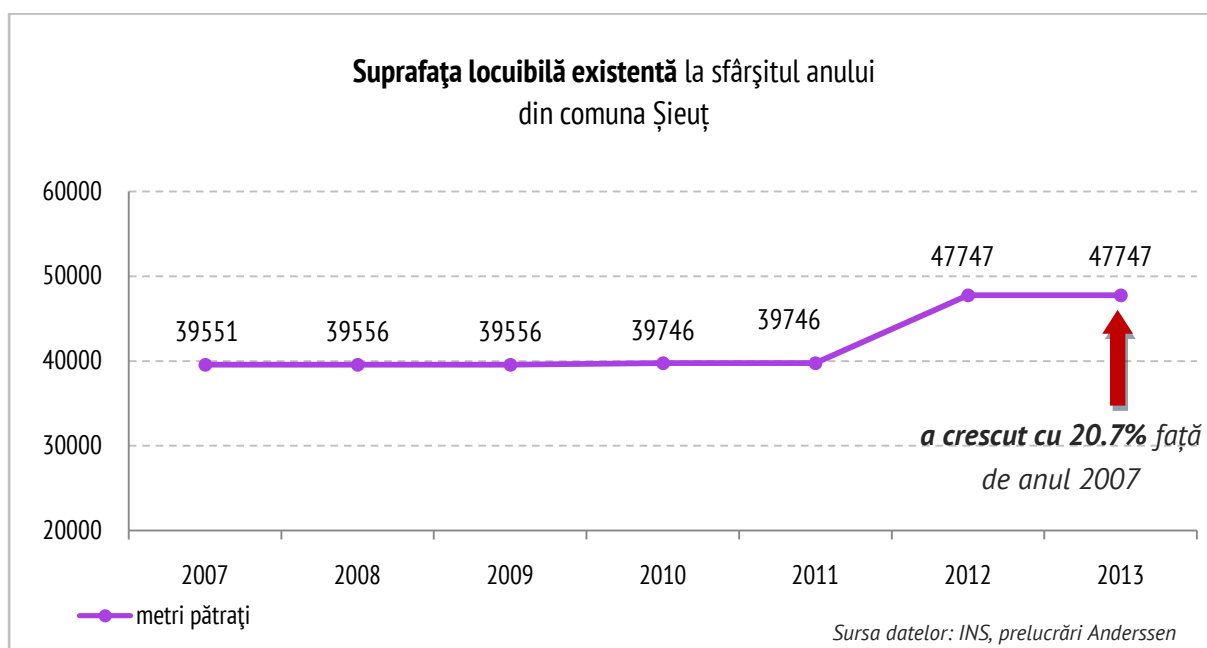
În anul 2013, **suprafața locuibilă privată** existentă în comuna Șieuț a înregistrat o creștere cu 20.7% față de anul 2007.

În comuna Șieuț, la nivelul anului 2013, **unei persoane îi revenea 17.9 metri pătrați** de suprafață privată locuibilă.

Suprafața locuibilă existentă în județul Bistrița-Năsăud era de 5 949 168 metri pătrați, dintre care 48 379 metri pătrați - proprietate publică, iar 5 900 789 - proprietate privată.

Fiecărei persoane din județul Bistrița-Năsăud îi revine 17.9 metri pătrați de suprafață privată locuibilă, valoarea fiind aceeași cu cea de la nivelul comunei Șieuț.

Comparativ cu anul 2007, **suprafața locuibilă existentă** la nivel de județ **a crescut** cu 25.8% în anul 2013.

Locuințe existente

Locuința este construcția formată din una sau mai multe camere de locuit situate la același nivel al clădirii sau la niveluri diferite, prevăzută în general cu dependințe (bucătărie, baie etc.) sau alte spații de deservire, independentă din punct de vedere funcțional, având intrare separată din casa scării, curte sau stradă și care a fost construită, transformată sau amenajată în scopul de a fi folosită, în principiu, de o singură gospodărie.

Pentru a putea construi o locuință, este necesară obținerea unei autorizații de construire, eliberată de Primărie pe baza unui dosar ce cuprinde o serie de avize și acorduri.

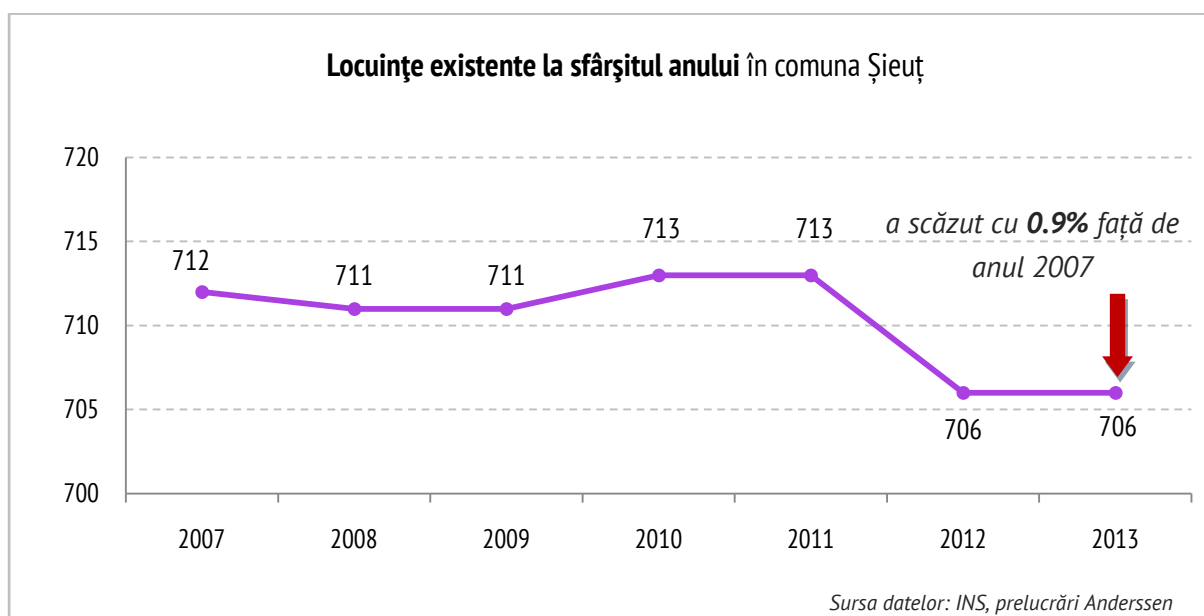
Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la sfârșitul anului 2013,

în comuna Șieuț **existau 706 locuințe**, 697 fiind în proprietate privată și 9 în proprietate publică.

Numărul locuințelor existente la sfârșitul anului 2013 în comună a scăzut cu 0.9% comparativ cu anul 2007.

În anul 2013, numărul locuințelor private a scăzut cu 0.6% față de anul 2007, iar numărul locuințelor publice a scăzut cu 18.2%. De menționat este faptul că, în perioada 2007 - 2011, au existat 11 locuințe publice, mai mult cu 2 locuințe față de anii 2012 și 2013.

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, în anul 2013, existau 116 949 locuințe, dintre care 1 466 erau în proprietate publică și 115 483 în proprietate privată.

Locuințe terminate

Locuința terminată în cursul unui an este construcția terminată complet în anul de referință, care nu a existat anterior și la care s-au realizat toate lucrările prevăzute în documentația de execuție, fiind recepționată de beneficiari.

Locuințe terminate în comuna Șieuț	
Anul	Număr
2008	1 locuință
2010	3 locuințe
2012	3 locuințe

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

Potrivit Institutului Național de Statistică, în anul 2008, în comuna Șieuț s-a finalizat 1 singură locuință.

Cele mai multe locuințe s-au finalizat în anii 2010, respectiv 2012 (3 locuințe).

Autorizații de construire

Autorizația de construire constituie actul de autoritate al administrației locale pe baza căruia se asigură aplicarea măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor.

Autorizația de construire se eliberează beneficiarului lucrării, în temeiul și cu respectarea documentațiilor de urbanism și

amenajare a teritoriului, în vederea începerii lucrărilor de construcții.

Autorizația de construire se eliberează pentru următoarele tipuri de construcții:

- ❖ lucrări de construire, reconstruire, consolidare, modificare, extindere, schimbare de destinație sau de reparare a construcțiilor de orice fel, precum și a instalațiilor aferente acestora;
- ❖ lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție, stabilite potrivit legii;
- ❖ lucrări de construire, reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare privind căi de comunicație, inclusiv lucrări de artă, rețele și dotări tehnico-edilitare, lucrări hidrotehnice, amenajări de albie, lucrări de îmbunătățiri funciare, lucrări de instalații de infrastructură, noi capacități de producere, transport, distribuție a energiei electrice și/sau termice, precum și de reabilitare și re tehnologizare a celor existente;
- ❖ împrejurimi și mobilier urban, amenajări de spații verzi, parcuri, piețe și alte lucrări de amenajare a spațiilor publice;
- ❖ lucrări de foraje și excavări necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, prospecțiunilor geologice, exploatărilor

de cariere, balastiere, sonde de gaze și petrol, precum și alte exploatari de suprafață sau subterane;

- ❖ lucrări, amenajări și construcții cu caracter provizoriu necesare în vederea organizării execuției lucrărilor de bază, dacă nu au fost autorizate o dată cu acestea;
- ❖ organizarea de tabere de corturi, căsuțe sau de rulote;
- ❖ lucrări de construcții cu caracter provizoriu: chioșcuri, tonete, cabine, spații de expunere situate pe căile și spațiile publice, corpuri și panouri de afișaj, firme și reclame, precum și anexele gospodărești ale exploatațiilor agricole situate în extravilan;
- ❖ cimitire - noi și extinderi.

Numărul total de autorizații eliberate în comuna Șieuț	
Anul	Număr
2007	7 autorizații
2008	2 autorizații
2009	6 autorizații
2010	17 autorizații
2011	6 autorizații
2012	6 autorizații
2013	10 autorizații

Sursa datelor: INS, prelucrări Anderssen

În comuna Șieuț, în perioada 2007 - 2013, au fost eliberate o serie de autorizații de construire de către Administrația Publică Locală. Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2007, au fost eliberate 7 autorizații, dintre care o autorizație a fost

pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 246 metri pătrați și 6 autorizații au fost pentru construcția **altor clădiri (hoteluri și clădiri similare, clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul etc.)** cu o suprafață de 536 metri pătrați.

În anul 2008 au fost eliberate doar 2 autorizații pentru construirea altor clădiri (hoteluri și clădiri similare, clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul etc.) cu o suprafață de 321 metri pătrați.

În anul 2010 au fost eliberate **cele mai multe** autorizații, 17 la număr. Pentru construirea clădirilor rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități) cu o suprafață de 485 metri pătrați au fost eliberate 3 autorizații, restul autorizațiilor (14) fiind eliberate pentru construcția altor clădiri cu o suprafață de 1289 metri pătrați.

La nivelul anului 2013 au fost eliberate 10 autorizații, 2 pentru construirea clădirilor rezidențiale cu o suprafață de 277 metri pătrați și 8 pentru construirea altor clădiri cu o suprafață de 1023 metri pătrați

Clădirea rezidențială este o construcție alcătuită din una sau mai multe camere folosite pentru locuit, cu dependențele, dotările și utilitățile necesare, care satisface cerințele de locuit ale unei persoane sau familii, conform prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dotarea locuințelor

În mediul rural din România, accesul la serviciile infrastructurii de bază sunt încă slab dezvoltate. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, doar 13.6% dintre localitățile rurale sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă.

Locuințe convenționale care au bucătărie/ baie în locuință din comuna Șieuiș		
Anul	Bucătărie în locuință	Baie în locuință
2011	73.0%	61.9%

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

Potrivit datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, în comuna Șieuiș, 73.0% dintre locuințele existente sunt **dotate cu bucătărie**. Această valoare este inferioară celei înregistrate la nivel județean (81.9%), regional (85.3%) și național (84.6%).

În anul 2011, la nivelul comunei Șieuiș, existau 612 locuințe alimentate cu apă și tot 612 locuințe racordate la rețeaua de canalizare. Astfel, și ponderea gospodăriilor care beneficiază de baie în locuință este ridicată (61.9%).

La nivelul județului Bistrița-Năsăud, ponderea locuințelor dotate cu baie reprezintă 61.8% din total. Această valoare este foarte apropiată de valoarea înregistrată la nivel național (61.9%).

Termoficare și echipare energetică

Lipsa conectării la rețeaua publică de furnizare a energiei electrice încă mai reprezintă o problemă a spațiului rural. În vederea dezvoltării nivelului de trai este necesar ca populația din mediul rural să beneficieze de condiții decente de viață.

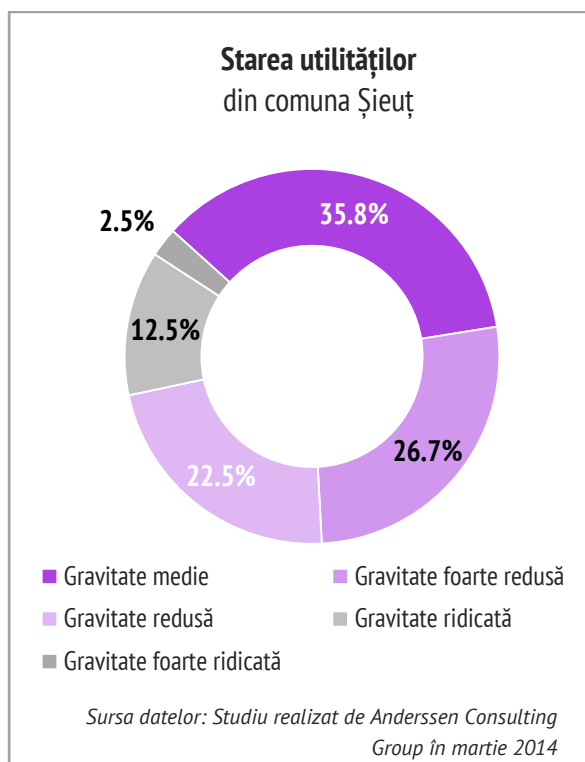
Conform datelor înregistrate la Recensământul Populației din anul 2011, în comuna Șieuiș **erau 688 locuințe racordate la rețeaua de energie electrică**. Ponderea acestora reprezintă 97.7% din totalul locuințelor de pe teritoriul comunei. În anul 2012 existau **705 locuințe** racordate la rețea, mai mult cu 5 locuințe față de 2007, potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuiș.

Alimentarea cu energie electrică a comunei Șieuiș este realizată prin operatorul S.C. Electrica SA - sucursala Bistrița-Năsăud.

Locuințe convenționale din comuna Șieuiș			
Instalație electrică în locuință		Termoficare și centrală termică proprie	
Număr	Pondere	Număr	Pondere
688	97.7%	98	13.9%

Sursa datelor: RPL 2011, prelucrări Anderssen

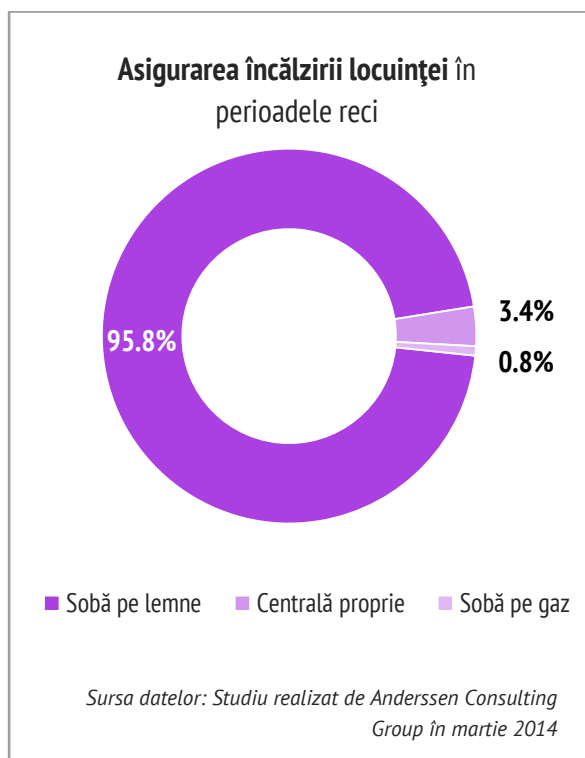
Doar 13.9% dintre locuințele de pe teritoriul comunei Șieuiș dispun de **termoficare și centrală termică proprie**. Această valoare se poziționează mult sub nivelul mediu județean de 34.1%, respectiv sub nivelul național de 44.4%.

Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților

Rezultatele obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Șieut, realizat în martie 2014, scot în evidență faptul că **starea utilităților reprezintă o problemă cu gravitate medie** pentru cea mai mare parte dintre locuitori (35.8%).

2.5% dintre respondenți au afirmat că sunt foarte nemulțumiți de utilitățile din comună (alimentarea cu apă/canalizare/energie electrică/gaz/iluminat public). Aceștia consideră infrastructura utilitară o problemă cu gravitate foarte ridicată în comuna Șieut.

Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci

Conform studiului realizat, principala sursă de încălzire a locuințelor din comuna Șieut este **soba pe lemne** (95.8%).

Populația din mediul rural utilizează cu precădere soba pe lemne în perioadele reci, deoarece lemnul reprezintă resursa cea mai accesibilă pentru populație.

3.4% dintre respondenți au afirmat că își încălzesc locuințele în perioadele reci cu ajutorul unei centrale proprii.

Doar 0.8% dintre respondenți utilizează soba pe gaz ca și sursă de încălzire în locuință în perioadele reci.

Sistemul de salubritate

Salubritatea teritoriului este o necesitate pentru a supraviețui, natura fiind pentru om avutul său cel mai prețios. Salubritatea centrelor populate are nu numai importanță igienică, ci și economică, deoarece unele reziduuri sunt folosite în calitate de îngrășăminte, etc.

Există două sisteme de evacuare a reziduurilor: sistemul de evacuare al deșeurilor utilizând mijloacele de transport și sistemul de evacuare al deșeurilor prin conductele de canalizare.

În comuna Șieut, serviciul de salubritate se efectuează prin "Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Bistrița-Năsăud" și prin Asociația de dezvoltare intercomunitară pentru gestionarea integrată al deșeurilor municipale în județul Bistrița-Năsăud prin S.C. Vitalia SRL.

Iluminatul public

Nivelul calitativ și cantitativ al iluminatului public este unul din indicatorii privind standardul de viață al unei zone.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Șieut, pe teritoriul comunei, numărul de stâlpi a rămas constant în perioada 2007 - 2012 (571). Starea stâlpilor, la nivelul anului 2012, era bună, folosindu-se becurile economice pentru asigurarea unui iluminat corespunzător, iar înlocuirea lor se face ori de câte ori este nevoie.

Aria de acoperire, în aceeași perioadă, înregistra un trend ascendent. În anul 2007, cei 571 de stâlpi acopereau 60.0% din suprafața comunei, în 2012 ajungând la 80.0%, când s-a înregistrat și cea mai ridicată valoare pentru perioada 2007 - 2012.

Operatorul care asigură alimentarea cu energie electrică în comuna Șieut este S.C. Electrica SA - sucursala Bistrița-Năsăud.

Infrastructura rutieră

Infrastructura rutieră este elementul central într-un sistem de transport rutier. Aceasta poate fi definită ca fiind alcătuită din facilitățile, serviciile și instalațiile de bază necesare pentru funcționarea transportului pe autostrăzi, șosele și străzi. Infrastructura rutieră este un domeniu vast și include utilizarea terenului și planificarea rețelei, (re)construcția și proiectarea secțiunilor de drum și a intersecțiilor, semnalizarea și marcajele, menținerea și, în egală măsură, proceduri de asigurare a calității cum ar fi auditurile, analizele de impact și inspecțiile privind siguranța.

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului și, în general, condiții optime de trai.

Printre proiectele din comuna Șieuț pentru care au fost încheiate contracte și decizii de finanțare se regăsesc: **”Modernizarea DC 12 A**

Ruștior - Lunca” cu o valoare de 3 054.314 mii lei (cu TVA), respectiv 694.794 mii Euro (cu TVA), proiectul urmând a fi finalizat pe data de 29 iulie 2015 și **”Modernizarea infrastructurii rutiere agricole în comuna Șieuț, județul Bistrița-Năsăud”** cu o valoare de 4 347 000 lei, respectiv 1 000 000 Euro, proiect finalizat la 30 noiembrie 2013.

În comuna Șieuț, există **12.0 km de drum județean** asfaltat. Potrivit datelor furnizate de Administrația Publică Locală, starea drumului județean este bună și este necesară reabilitarea a 5 km din DJ 154. De asemenea, comuna este străbătută de drumuri comunale, cu o lungime de 4.7 km, dintre care 0.8 km de drum asfaltat în stare bună, fiind necesară asfaltarea pe o lungime de 4 km.

Drumurile satești și de exploatare au o lungime de 20.7 km, sunt pietruite și de pământ. De asemenea, există și drumuri forestiere cu o lungime de 10.5 km. Acestea sunt drumuri pietruite, având o stare satisfăcătoare. Pentru îmbunătățirea acestora este necesară modernizarea în proporție de 100.0%.

Categorie drum	Lungime (km)	Tip	Stare drum
Național	--	--	--
Județean	12	asfaltat	stare bună
Comunal	4.7	0.8 km asfaltat	stare bună
Sătești și de exploatare	20.7	pietruite și de pământ	satisfăcătoare
Drumuri forestiere	10.5	pietruite	satisfăcătoare

Sursa datelor: Primăria comunei Șieuț, prelucrări Anderssen

Circulație și transporturi

La nivelul Regiunii Nord-Vest, rata de motorizare (numărul de autoturisme la 1000 de locuitori) determinată pentru perioada 2008 - 2012 s-a situat mult sub valoarea europeană a anului 2012, situându-se între 181 în anul 2008 și 221 în anul 2012 (+22.0%). Ratele regionale de motorizare s-au situat tot în acest interval sub nivelul național. În intervalul 2005 - 2011, rata de motorizare regională a crescut cu 36.8%. Pentru intervalul 2009 - 2013, distribuția ratei pe județele componente ale regiunii Nord-Vest, evidențiază o rată ridicată de motorizare în județele Cluj (235 în 2009 și 263 în anul 2013) și Bihor (212 autoturisme în anul 2009 și 239 în 2013), valori situate constant atât peste nivelul mediu regional, cât și național. **Cea mai mică rată** de motorizare din regiune s-a înregistrat în județul Bistrița-Năsăud (152 autoturisme în 2009 și 180 de autoturisme la 1000 de locuitori în 2013).

Infrastructura rutieră din comuna Șieui cuprinde o porțiune din drumul județean DJ 154 - Bistrița - Reghin, drum modernizat, asfaltat din anul 1970, care trece doar prin reședința de comună.

Accesul în comună se face cu ajutorul drumurilor comunale și drumurilor județene, conform datelor furnizate de Primăria comunei Șieui. Astfel, drumuri comunale există între Ruștior - Lunca (0.8 km asfaltat și 3.9 km pietruit), Șieui - Posmus, Șieui - Uila, Șieui - Batoș, Ruștior - Gledin, Sebiș - Gledin, Ruștior - Șieu și Lunca - Ardan. Drumurile județene sunt împărțite astfel: 12 km de drum asfaltat între Șieu - Șieui - Monor și 9 km între Șieui - Sebiș.

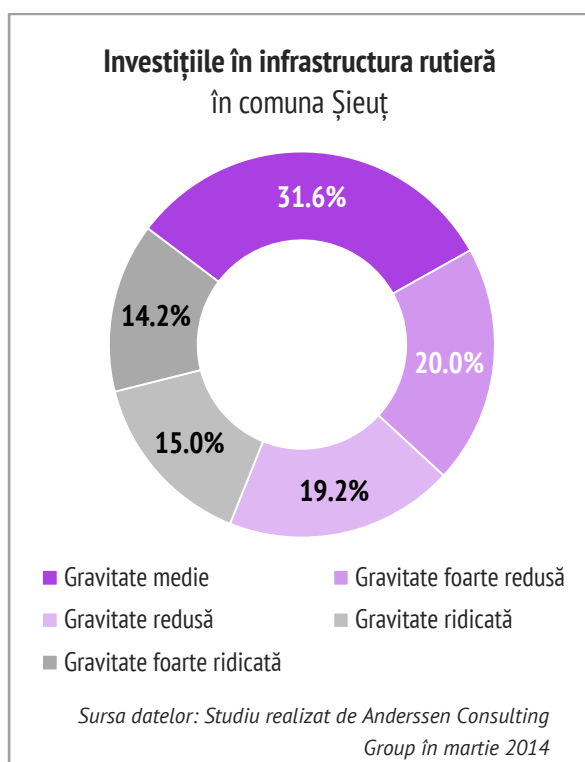
Existența drumurilor județene care traversează comuna facilitează legăturile de intercondiționalitate cu celelalte localități din județul Bistrița-Năsăud.

Transportul de persoane pe ruta Sebiș - Bistrița, Monor - Bistrița și Lunca - Bistrița, pentru perioada 2008 - 2010, a fost realizat de firmele S.C. Vanirotrans SRL și S.C. Iohanitas SRL cu 2 mașini, în 2011 și 2012 transportul persoanelor fiind oferit doar de firma S.C. Iohanitas SRL care a pus la dispoziția localnicilor 3 mașini.

Dirijarea circulației în comuna Șieui se realizează prin intermediul indicatoarelor rutiere.

Gradul de mulțumire al populației privind investițiile în infrastructura rutieră

Cantitatea și calitatea infrastructurii de transport, bazate pe investițiile în domeniu, precum și gradul de acces la aceasta reflectă nivelul de civilizație, deopotrivă cu disponibilitatea de evoluție și creșterea economică. În actualele condiții este necesar ca dezvoltarea și modernizarea infrastructurii regionale de transport să ia în considerare dinamica redusă a dezvoltării economice în zonele unde acest tip de infrastructură este slab dezvoltată.

Studiul realizat în anul 2014 în comuna Șieuț evidențiază faptul că **investițiile în infrastructura rutieră** (drumuri comunale și

județene) reprezintă o problemă cu gravitate medie (31.6%) pentru cei mai mulți localnici.

Doar 14.2% dintre respondenți consideră că investițiile în infrastructură reprezintă o problemă cu gravitate foarte ridicată în comuna Șieuț.

Serviciile de telecomunicații

Un factor important al sistemului de tehnologie informațională și de comunicații cât și al creării competitivității unei localități este accesul la informație. Rețelele bazate pe tehnologii informaționale și de comunicații au o contribuție importantă la intensificarea comunicației locale, la întărirea relațiilor existente sau la crearea unor noi relații, dar cea mai importantă contribuție a acestor rețele o oferă posibilitatea de a intra în legătură cu localitățile mai îndepărtate, cu diferite regiuni din țară, dar și cu alte țări de pe mapamond.

Noile tehnologii informaționale reprezintă instrumente puternice care pot fi folosite pentru rezolvarea mai multor probleme economico-sociale, deoarece creează noi oportunități de piață pentru companii și indivizi, eliminând barierele care suprimă în mod tradițional circuitul informației. Aceste tehnologii permit libera circulație a bunurilor, promovând eficiența ca scop final.

Dezvoltarea rețelelor bazate pe tehnologii informaționale și de comunicații este foarte

importantă mai ales în cazul localităților rurale izolate. Puterea din ce în ce mai mare a răspândirii computerului ca mod de lucru, prețurile din ce în ce mai scăzute, precum și penetrarea rapidă a telefoniei mobile au determinat necesitatea descrierii sectorului informatic prin intermediul unui sistem statistic de indicatori, care să permită realizarea de analize economice și să servească la fundamentarea deciziilor și politicilor economice.

Astfel, analiza dezvoltării sistemelor tehnologice și informaționale necesită evaluarea următoarelor domenii:

- ✚ rețeaua de cablu TV;
- ✚ rețeaua de telefonie fixă;
- ✚ acoperirea rețelelor de telefonie mobilă;
- ✚ serviciile poștale;
- ✚ internetul și calitatea acestuia, cât și punctele de informare din comună.

Gradul de acces al populației la serviciile de cablu TV

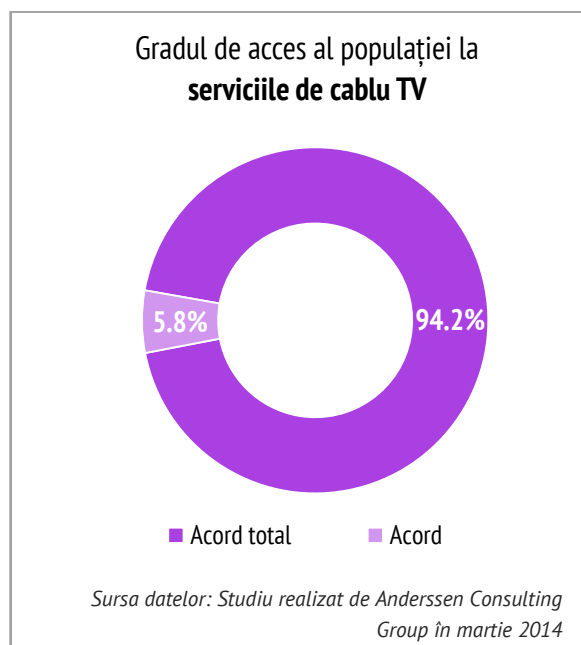
În anul 2014, în România existau 328 operatori de televiziune cu plată, dintre care 320 prin rețele de cablu, 5 prin rețele de satelit (DTH) și 3 prin tehnologie IP (IPTV).

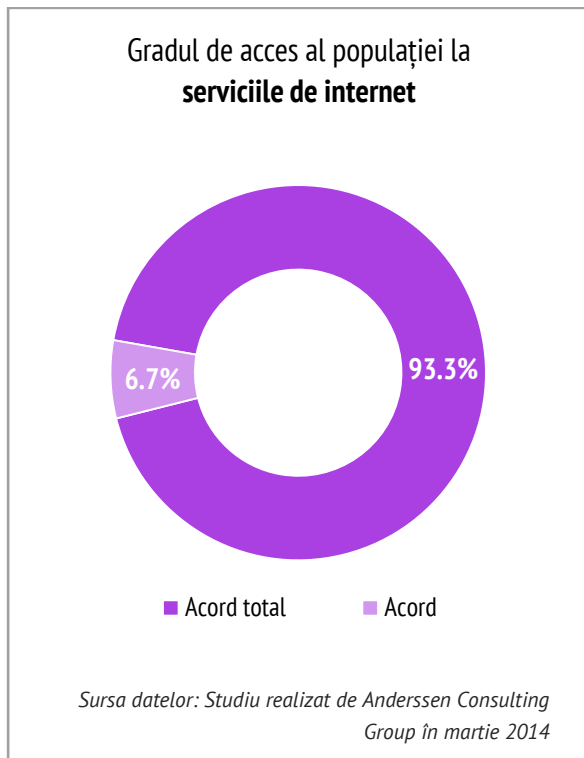
Aceste servicii de televiziune cu plată aveau 6.65 milioane abonați, dintre care 4.21 milioane abonați la cablu TV, 2.37 milioane conectați prin satelit și 65 000 abonați IPTV. Dintre abonații la televiziune prin cablu, în mediul urban existau 3.24 milioane abonați

(77.0% din totalul abonaților cablu TV), iar în mediul rural 0.97 milioane (23.0% din totalul abonaților cablu TV). Din totalul acestor abonați la cablu TV, doar 1.59 milioane au televiziune digitală prin cablu, restul de 2.26 milioane fiind abonați la televiziune prin cablu analogic.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Șieuț, realizat în martie 2014, cei mai mulți dintre respondenți se declară **foarte mulțumiți** de accesul la **serviciile de cablu TV** (94.2%). Restul persoanele chestionate s-au declarat mulțumite de serviciile de cablu TV existente în comună (5.8%).

Rețeaua de televiziune din comună este asigurată prin cablu de S.C. New Telecomunicații SA și prin Romtelecom - Dolce - TV, care deservește toate cele 4 sate ale comunei.

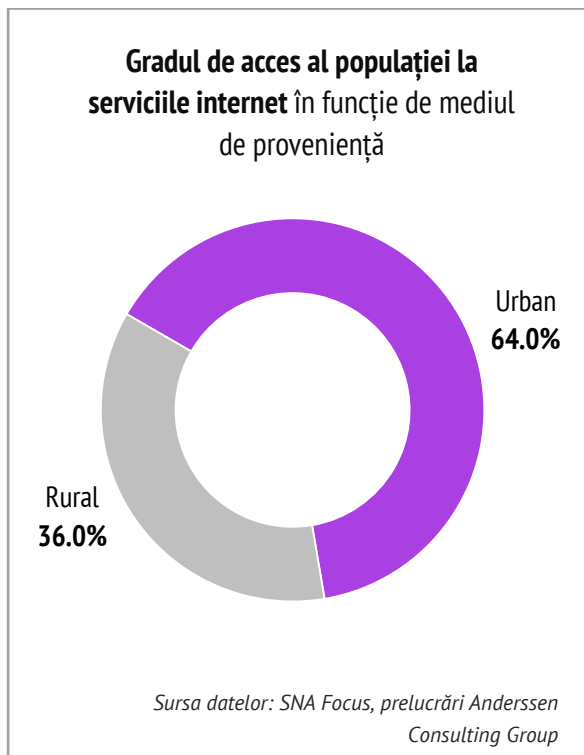
Gradul de acces al populației la serviciile de internet

Serviciile de internet oferă omului modern o multitudine de avantaje, care îi ușurează sau îi îmbunătățesc viața, cum ar fi: accesul rapid și facil la informații de interes public, socializare, acces la cursuri online, comerț electronic, publicitate etc.

Conform rezultatelor obținute în urma studiului asupra opiniei populației din comuna Șieuț, 93.3% dintre localnici susțin că sunt foarte mulțumiți de serviciile de internet, diferența până la 100.0% fiind reprezentată de persoanele care susțin că sunt mulțumite de serviciile de internet din comuna Șieuț.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Șieuț, comuna dispune de internet prin fibră optică, la care sunt conectate Primăria comunei cu un centru PAPI (sală de internet), biblioteca comunală, Școala Generală din Șieuț și Școala Generală din localitatea Sebiș. Conectarea la internet este oferită de rețeaua de televiziune S.C. New Telecomunicații SA.

Conform datelor furnizate de Studiul Național de Audiență asupra consumului de internet din România, în anul 2014, 68.0% din populația cu vârsta cuprinsă între 14 și 64 ani utilizează internetul. Din totalul acestora, **36.0% provin din mediul rural**, iar 64.0% din mediul urban. Potrivit aceluiași studiu, populația din mediul rural petrece zilnic, în medie, 295 minute pe internet, în timp ce în mediul urban media zilnică este de 261 minute.

MEDIU 15

Protecția mediului în România constituie o prioritate a dezvoltării economico-sociale ce are ca scop obținerea unui mediu curat și sănătos care să nu afecteze posibilitățile de dezvoltare a generațiilor viitoare. Este necesară asigurarea protecției mediului înconjurător și conservarea resurselor naturale, a apei, în concordanță cu cerințele unei dezvoltări economice și sociale durabile, precum și creșterea nivelului de educație și conștientizare a populației privind realizarea acestor obiective.

Pentru o protecție a mediului eficientă este necesar un complex de activități și acțiuni judicioase corelate în vederea îmbunătățirii condițiilor de mediu și sănătate a populației și care implică dezvoltarea unei mentalități adecvate a comunității, evaluarea cu realism a problemelor de mediu, stabilirea priorităților și elaborarea strategiilor corespunzătoare de

rezolvare a acestora și, nu în ultimul rând, schimbarea atitudinii și comportamentului față de mediul înconjurător și responsabilizarea civică, pentru transmiterea către generațiile viitoare a unui mediu curat și sănătos cu respectarea celor trei dimensiuni ale dezvoltării durabile: economică, ecologică și socială.

În România, problemele de protecție a mediului se pun cu acuitate, în special ca urmare a poluărilor locale, produse în principal în sectoarele exploatărilor petroliere și de minerit, în industriile de prelucrare a minereurilor și petrolului, termoenergetică, industria chimică, de prelucrare a lemnului și celulozei, metalurgie, siderurgie, industria electrotehnică și a construcțiilor de mașini, industria cimentului, sectorul transporturilor, gospodăria comunală, dar și în sectorul agricol.

Apa este un element esențial pentru viață și pentru procesele naturale. Existența noastră și activitățile noastre economice sunt în totalitate dependente de această prețioasă resursă. Este în egală măsură **factorul de mediu important** care susține dezvoltarea ecosistemelor și componenta cheie în schimbul de substanță și energie în ciclurile naturale.

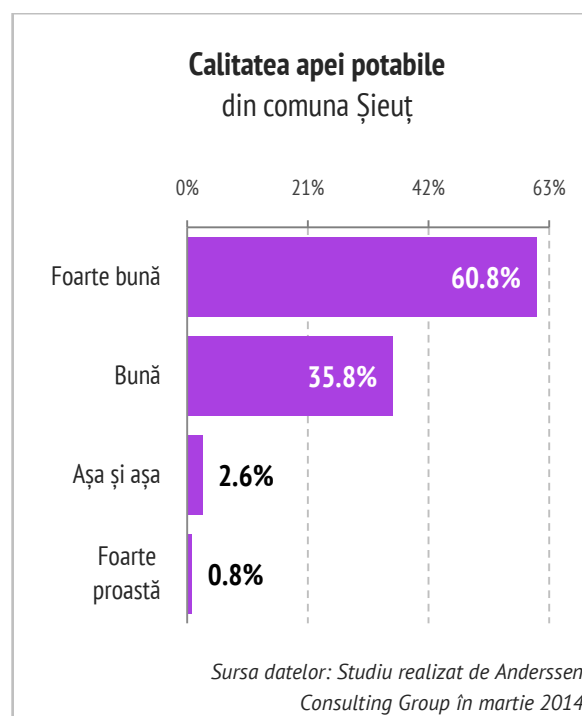
Mai mult decât atât, la nivel global, apa reprezintă o resursă limitată, fapt ce impune abordarea problemelor legate de aceasta, astfel încât, să se asigure resursele de apă pentru generațiile viitoare.

Principalele cauze ale poluării apei sunt reprezentate de:

- scurgerile accidentale de reziduuri de la diverse fabrici, dar și deversările deliberate a unor poluanți;
- scurgerile de la rezervoare de depozitare și conducte de transport subterane, mai ales produse petroliere;
- pesticidele și ierbicidele administrate în lucrările agricole care se deplasează prin sol, fiind transportate de apa de ploaie sau de la irigații până la pânza freatică;
- îngrășămintele chimice și scurgerile provenite de la combinatele zootehnice;
- deșeurile și reziduurile menajere;
- sarea presărată în timpul iernii pe șosele, care este purtată prin sol de apa de ploaie și zăpada topită;
- depunerile de poluanți din atmosferă sau de ploile acide.

Calitatea apei potabile din comuna Șieui

Conform rezultatelor obținute în urma studiului realizat asupra populației din comuna Șieui, în martie 2014, peste jumătate din totalul locuitorilor se declară **foarte mulțumiți de calitatea apei potabile** (60.8%).

Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care susțin că apa din comuna Șieui este de o calitate bună (35.8%).

2.6% din totalul persoanelor intervievate sunt de părere că apa potabilă de pe teritoriul comunei este de calitate acceptabilă și doar 0.8% consideră că apa potabilă este de calitate foarte proastă.

Poluarea reprezintă contaminarea mediului înconjurător cu materiale care interferează cu sănătatea umană, calitatea vieții sau funcția naturală a ecosistemelor. Chiar dacă uneori poluarea mediului înconjurător este un rezultat al cauzelor naturale, cea mai mare parte a substanțelor poluante provine din activitățile umane.

Atmosfera, clima, oceanele și ecosistemele s-au schimbat substanțial într-o perioadă foarte scurtă de timp. Mulți oameni de știință susțin că am intrat într-o nouă perioadă geologică, antropocenul, în care evoluția planetei e dictată de activitatea umană. Acțiunile pentru **reducerea poluării** sunt esențiale dacă vrem ca viața pe Pământ să continue. Ele pot fi întreprinse numai de guverne și sunt costisitoare. Ca rezultat al progreselor din industrie, agricultură și tehnologie, se creează cantități tot mai mari de noi deșeuri. Gazele, lichidele, deșeurile solide, deșeurile menajere și apele reziduale poluează mediul și în unele locuri nivelele de poluare sunt periculos de ridicate.

Într-un **mediu ecologic echilibrat**, deșeurile putrezesc producând materiale noi, utile. Un asemenea mediu, în care prosperă multe forme de viață, ar trebui să fie un model pentru viața modernă. Dacă vrem să trăim într-o lume sănătoasă, trebuie să minimizăm efectele reziduurilor produse de societate. Dacă reziduurilor li se permite să domine mediul, echilibrul natural este pierdut și acest dezechilibru poate avea efecte dezastruoase asupra animalelor, vegetației și chiar a vremii.

Gradul de mulțumire al populației comunei Șieuț privind poluarea

Rezultatele studiului realizat asupra opiniei populației în martie 2014 evidențiază faptul că, în comuna Șieuț, **poluarea nu reprezintă o problemă pentru comunitate**. Cei mai mulți localnici consideră că aceasta este o problemă cu gravitate foarte redusă (57.5%).

Poluarea în comuna Șieuț	
Gravitate foarte redusă	57.5%
Gravitate medie	18.3%
Gravitate redusă	14.2%
Gravitate ridicată	9.2%
Gravitate foarte ridicată	0.8%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Cei care acordă problemei poluării mediului din comuna Șieuț o gravitate medie reprezintă 18.3% din total. Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care consideră poluarea o problemă cu gravitate redusă la nivel local (14.2%).

Localnicii care consideră că poluarea reprezintă o problemă pentru comunitate reprezintă 10.0% din total. Dintre aceștia, 9.2% consideră poluarea o problemă cu gravitate ridicată la nivel local, iar 0.8% o problemă cu gravitate foarte ridicată. Potrivit studiului realizat, cei mai nemulțumiți de calitatea mediului din comuna Șieuț sunt localnicii din satele Șieuț, Sebiș și Lunca. Aceștia au vârsta cuprinsă între 35 - 44 ani și 55 - 64 ani.

Deșeurul este o parte dintr-o materie sau dintr-un material rezultat în urma unui proces tehnologic de realizare a unui produs neutilizabil în cursul aceluiași proces. În ecosistemele urbane și rurale rezultă zilnic cantități imense de deșeuri, care nu pun numai probleme de spațiu pentru depozitarea estetică, ci sunt și o sursă de poluare amenințând sănătatea oamenilor. Toate deșeurile degradează mediul înconjurător, contaminează apele subterane (modul de depozitare face posibilă infiltrarea apei de ploaie, care antrenează substanțe poluante și germeni patogeni).

Deșeurile menajere sunt reziduurile solide colectate de la locuințele populației, instituții, firme, fabrici, constituite din resturi alimentare, hârtie, plastic, material textil, sticlă, ambalaje, baterii și altele. Majoritatea acestor deșeuri nu sunt biodegradabile, iar procesul degradării aerobe și anaerobe de către microorganisme este dificil de realizat.

Reciclarea constă în recuperarea și prelucrarea unor materiale deja folosite pentru a face posibilă re folosirea lor. Reciclarea deșeurilor prezintă avantaje ecologice (înlătură poluarea mediului) și economice (economisirea de materii prime și energie). Colectarea, reciclarea și tratarea deșeurilor, reprezintă o prioritate și se regăsește în angajamentele asumate de România față de Uniunea Europeană. Prin transformarea deșeurilor în resurse utilizabile, reciclarea oferă o modalitate de administrare

a deșeurilor solide reducând poluarea, conservă energia și dezvoltă industriile manufacturiere mai competitive.

Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor

Potrivit datelor furnizate de Primăria comunei Șieuț, **la nivel local, în anul 2014**, salubritatea se efectua prin "Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Bistrița-Năsăud" și prin Asociația de dezvoltare intercomunitară pentru gestionarea integrată a deșeurilor municipale în județul Bistrița-Năsăud, prin SC Vitalia SRL.

Modul de colectare al deșeurilor în comuna Șieuț

Gravitate foarte redusă	49.2%
Gravitate redusă	24.2%
Gravitate medie	17.5%
Gravitate ridicată	8.3%
Gravitate foarte ridicată	0.8%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

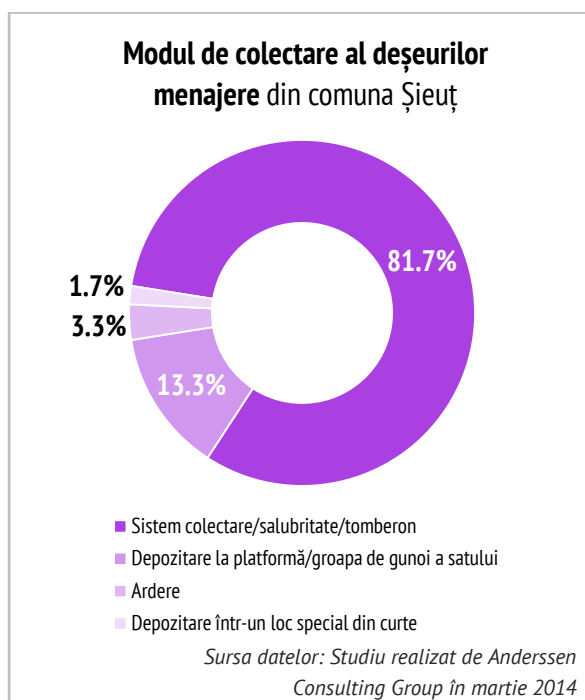
Rezultatele studiului realizat asupra opiniei populației în martie 2014 evidențiază faptul că, în comuna Șieuț, **modul de colectare al deșeurilor nu reprezintă o problemă pentru comunitate**. Cei mai mulți localnici consideră că aceasta este o problemă cu gravitate foarte redusă (49.2%). Următoarea pondere mai ridicată se înregistrează în rândul localnicilor care consideră că modul de colectare al deșeurilor reprezintă o problemă cu gravitate redusă la nivel local (24.2%).

Modul de colectare al deșeurilor menajere în comuna Șieuț

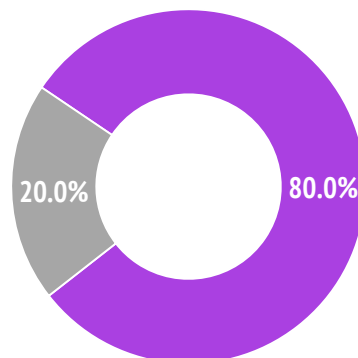
Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației, 81.7% dintre localnicii comunei Șieuț utilizau, în anul 2014, **un sistem centralizat de colectare al deșeurilor** rezultate în urma activităților gospodărești.

13.3% din populația comunei Șieuț a declarat că depozitează deșeurile menajere la platforma/ groapa de gunoi a satului.

În anul 2014, arderea gunoiului era practică de către 3.3% din populația comunei. Doar 1.7% dintre respondenți au declarat că deșeurile menajere sunt depozitate într-un loc special din curte.

Gradul de cunoaștere cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor

■ DA ■ NU

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Colectarea selectivă a deșeurilor din comuna Șieuț

Colectarea selectivă este una dintre etapele reciclării, alături de separarea și procesarea unora dintre componentele deșeurilor, în vederea transformării lor în produse utile. Aproape toate materialele care intră în componența deșeurilor (hârtia, sticla, ambalajele din plastic, cutiile metalice) pot face obiectul unui astfel de proces.

Potrivit studiului realizat în martie 2014, 80.0% dintre localnicii comunei Șieuț au afirmat că au auzit de acest sistem de colectare selectivă al deșeurilor menajere. Totuși, există o pondere de 20.0% care au declarat că nu au informații despre acest sistem.

Practicarea colectării selective a deșeurilor în gospodăriile comunei Șieuț

Organizarea colectării selective are ca scop principal organizarea colectării pe fluxuri de material. Conform Ordinului 1121/5.01.2006, colectarea selectivă se face prin containere diferențiate prin culorile care indică tipul de material al acestor deșeuri. Containerele și recipientele folosite pentru colectarea selectivă se inscripționează cu denumirea materialului.

Practicarea colectării selective a deșeurilor în gospodăriile comunei Șieuț

NU	77.5%
DA	22.5%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Potrivit datelor obținute în urma studiului realizat asupra opiniei populației, în 22.5% dintre locuințele comunei Șieuț **se practică colectarea selectivă a deșeurilor**. Majoritatea acestor gospodării se află în satele Sebiș și Șieuț. Printre localnicii care colectează selectiv se află și persoane cu vârsta peste 65 ani.

Din păcate, cea mai ridicată pondere se înregistrează în rândul localnicilor care nu practică colectarea selectivă a deșeurilor (77.5%). Cu toate acestea, în fiecare sat din comună există persoane care practică colectarea selectivă a deșeurilor, cele mai puține fiind în satul Lunca.

Energie verde/regenerabilă

Energia regenerabilă este considerată în practică, energia care provine din surse care, fie se regenerează de la sine în scurt timp, fie sunt surse practic inepuizabile. Astfel, energia luminii solare, a vânturilor, a apelor curgătoare, a proceselor biologice și a căldurii geotermale pot fi captate de către oameni utilizând diferite procedee. Utilizarea energiei regenerabile reduce poluarea.

Conform studiului realizat asupra opiniei populației, **40.0%** dintre localnicii comunei Șieuț au afirmat că **au cunoștințe cu privire la energia regenerabilă**. Dintre aceștia, cei mai mulți locuiesc în satul Sebiș și au vârsta cuprinsă între 45 și 54 ani.

Gradul de cunoaștere cu privire la energia verde/ regenerabilă

NU	60.0%
DA	40.0%

Sursa datelor: Studiu realizat de Anderssen Consulting Group în martie 2014

Localnicii care nu au cunoștințe despre energia verde reprezintă 60.0% din totalul celor chestionați. Din păcate, cea mai mare parte dintre aceștia este reprezentată de vârstnici. Energia regenerabilă nu este prezentă în gospodăriile localnicilor comunei Șieuț. Totuși, 10.0% dintre locuitori ar fi interesați să investească în acest domeniu, dacă se ivește oportunitatea.

Surse de poluare la nivelul comunei Șieuț

Poluarea desemnează orice activitate care, prin ea însăși sau prin consecințele sale, aduce modificări echilibrului biologic, influențând negativ ecosistemele naturale și/ sau artificiale cu urmări nefaste pentru activitatea economică, starea de sănătate și confortul speciei umane.

Conform inventarelor de emisii aferente anilor 2007 - 2012, principala sursă de poluanți emiși în atmosferă la nivelul comunei Șieuț provin din arderea combustibililor pentru încălzire și prepararea hranei în sectorul rezidențial. Astfel, conform datelor furnizate de Agenția de Protecție a Mediului Bistrița-Năsăud, la nivelul comunei Șieuț, principalii combustibili utilizați sunt lemnele și gazul petrolier lichefiat.

Consumul de lemne a crescut de 1.6 ori în anul 2011 comparativ cu anul 2007. La nivelul comunei, în anul 2011 s-au consumat 9 903 tone de lemne, toate acestea utilizate pentru încălzire și prepararea hranei. În perioada 2008 - 2010, în comună s-au consumat 9 600 tone de lemne anual pentru aceleași scopuri. Cu referire la consumul de gaz petrolier lichefiat, în perioada 2008 -

2011, pe teritoriul comunei Șieuț au fost consumate circa 83 tone de gaze anual. Din acest punct de vedere, comuna Șieuț se poate caracteriza ca o zonă care nu prezintă nivel de poluare ridicat al aerului, comparativ cu alte localități.

Utilizarea lemnului în sistemele de ardere produce, comparativ cu arderea altor combustibili, cantități mai mari din anumiți poluanți care ajung în atmosferă. Deoarece localitatea Șieuț utilizează preponderent combustibilul lemnos în zona rezidențială, reducerea acestor emisii se poate face prin:

- utilizarea de lemn uscat în locul celui umed;
- reducerea cantităților de combustibil folosit prin utilizarea unor sisteme de ardere performante;
- izolarea termică a locuințelor;
- întreținerea corespunzătoare a coșurilor, etc.

O altă posibilitate de a reduce emisiile ce provin din arderile rezidențiale în zona comunei Șieuț este extinderea utilizării gazelor naturale care produc cantități de poluanți mult mai mici comparativ cu lemnul sau motorina.

Surse de poluare la nivelul comunei Șieuț					
Anul	2007	2008	2009	2010	2011
Consum lemne (tone/an)	6050	9600	9600	9600	9903
Consum GPL (tone/an)	--	83	83	83	83

Sursa datelor: Agenția de Protecție a Mediului Bistrița-Năsăud

Calitatea corpului de apă "Șieu-izvoare-cf.Budac și afluenți"

Pentru protecția calității resurselor de apă aflate pe teritoriul administrativ al comunei Șieuț, în cadrul rețelei Sistemul Național de Monitoring Integrat este stabilită o secțiune de monitorizare calitativă pe râul Șieu, amonte Șieuț - aferentă corpului de apă puternic modificat "Șieu-izvoare-cf.Budac și afluenți". Acest corp de apă, cu lungimea de 125 km, corespunde tipologiei RO 01 și cuprinde o singură secțiune de urmărire a calității apei în care se desfășoară programele de monitoring. ("Șieu amonte de localitatea Șieuț").

Elemente biologice

La nivelul anului 2013, evaluarea calității elementelor biologice s-a realizat pe baza analizelor de ihtiofaună, zoobentos și fitobentos. Ihtiofauna a corespuns potențialului bun (IM=0.71). Conform metodologiei de evaluare, starea zoobentusului a corespuns potențialului moderat (IM=0.52). Nevertebratele bentonice au fost reprezentate de oligochete, efemeroptere, tricoptere, coleoptere și diptere. S-a observat dominarea elementelor limnofile, în majoritate beta-alfa-saprobe. Starea fitobentosului a corespuns potențialului moderat (IM=0.55). Fitobentos a fost foarte slab reprezentat, numărul maxim de specii fiind identificat în luna octombrie (9 taxoni). Diversitatea Shannon Weiner a variat în limitele potențialului moderat. Indicele biologic de diatomee s-a menținut în aceleași

limite ale potențialului moderat. Din punct de vedere biologic, potențialul corpului de apă a fost moderat în anul 2013 (zoobentos și fitobentos).

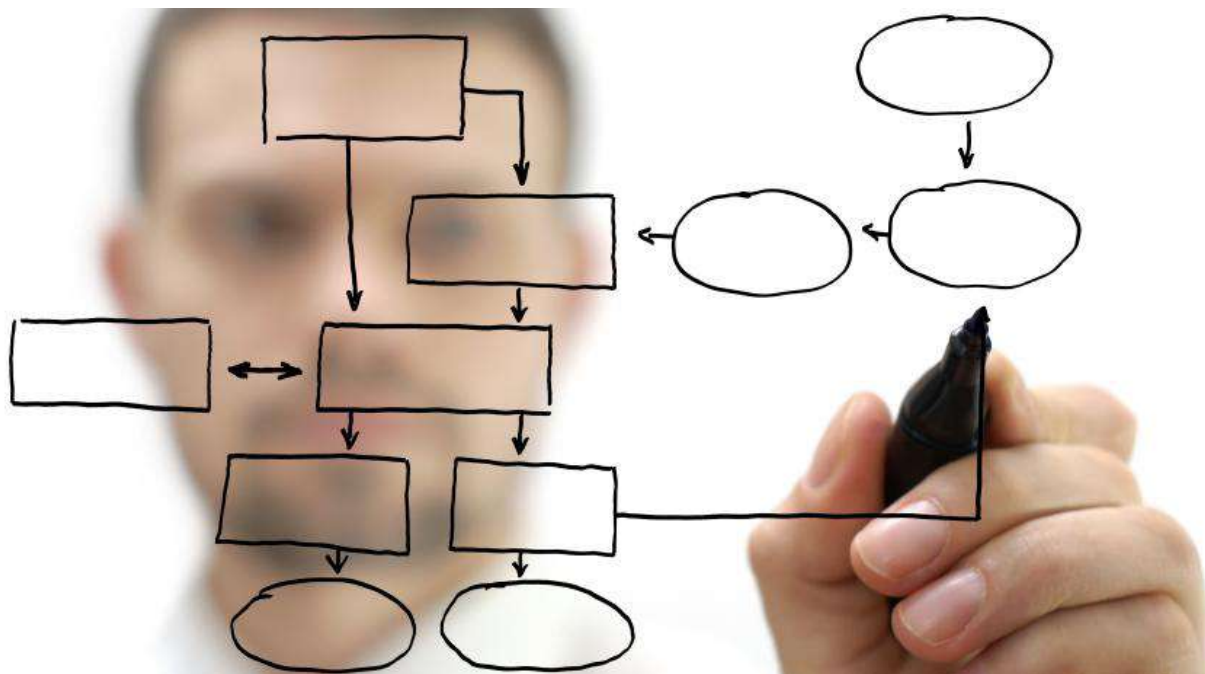
Elemente fizico-chimice generale

În anul 2013 parametrii monitorizați au înregistrat un potențial ecologic maxim după indicatorii specifici grupei "Stare de acidifiere", un potențial bun după grupa "Condiții de salinitate" și un potențial ecologic moderat după grupele "Condiții de oxigenare" și "nutrienți", acestea fiind determinate pentru încadrarea corpului de apă prin aplicarea principiului "cea mai defavorabilă situație". Evaluarea după elementele fizico-chimice generale determină încadrarea corpului de apă în potențialul ecologic moderat (PEMo).

Corpul de apă prezintă un potențial ecologic bun (PEB), din punct de vedere al grupei de "poluanți specifici", după indicatorii monitorizați.

Potențialul ecologic integral al corpului de apă înregistrat în anul 2013 este moderat (PEMo), fiind determinat de valorile obținute de elementele biologice și fizico-chimice suport înregistrate pe parcursul anului.

Din punct de vedere al substanțelor chimice prioritare, s-a observat o conformare cu standardele de calitate atât pentru valorile medii, cât și pentru valorile maxime înregistrate pentru indicatorii monitorizați. Corpul de apă a înregistrat o stare chimică bună.

ANALIZA SWOT

16

Pentru a putea propune opțiuni corecte, strategia de dezvoltare locală trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării comunității, analiză prin care sunt evidențiate cerințele, constrângerile și opțiunile de dezvoltare. Analiza SWOT nu este o simplă prezentare a factorilor care descriu situația economică și socială curentă și potențialul comunei, ea fiind un instrument de bază în procesul de identificare a celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la dezvoltarea economică și coeziunea socială în perioada următoare. Această analiză a resurselor de care dispune comunitatea va releva punctele tari și punctele slabe ale comunității și mediului ei, oportunitățile de dezvoltare și posibilele riscuri ce trebuie evitate. Utilitatea analizei SWOT constă în faptul că procesul decizional bazat pe această analiză trebuie să includă următoarele elemente:

- punctele tari;
- punctele slabe;
- oportunitățile;
- amenințările.

Punctele tari sunt acele valori sau competențe distinctive cu caracteristici legate de localizarea comunei, pe care aceasta le posedă la un nivel superior în comparație cu alte zone. Punctele slabe ale comunei sunt reprezentate de acei factori sau acele tendințe care creează obstacole în calea dezvoltării economico-sociale. Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi pozitivi pentru procesul de dezvoltare vizat, altfel spus șanse oferite de mediul extern a căror anticipare permite stabilirea strategiei. Amenințările includ factorii din afara sistemului analizat care ar putea să pună strategia de dezvoltare într-o poziție de risc. Aceștia sunt factori externi care nu pot fi controlați, dar care pot fi anticipați.

Avantajele analizei SWOT

Analiza SWOT este o metodă ce se folosește pentru formularea strategiei și selecției, fiind un instrument puternic ce implică un mare element subiectiv. Cel mai bine este atunci când acest instrument este folosit ca un ghid și nu ca o prescripție, având în vedere că dezvoltarea unei comunități se bazează pe punctele tari, corectând punctele slabe și luând măsuri de protecție împotriva slăbiciunilor interne și a amenințărilor externe. Amenințările oferă o imagine de ansamblu asupra mediului extern, recunosc și valorifică noile oportunități.

Analiza SWOT sprijină planificarea strategică prin următoarele metode:

- ✓ este o sursă de informare pentru planificarea strategică;
- ✓ construiește punctele tari ale teritoriului;
- ✓ reversează punctele slabe ale teritoriului;
- ✓ maximizează oportunitățile apărute din mediul extern;
- ✓ depășește amenințările mediului extern;
- ✓ ajută la identificarea competențelor de bază ale zonei;
- ✓ ajută la stabilirea obiectivelor pentru planificarea strategică;
- ✓ ajută la cunoașterea trecutului, prezentului și viitorului și astfel, valorifică datele din trecut și cele actuale.

Limitele analizei SWOT

Limitările analizei SWOT pot face ca Administrația Publică Locală a unui teritoriu să vadă unele circumstanțe ca fiind foarte simple, iar aceasta poate trece cu vederea unele contacte strategice fundamentale. Mai mult decât atât, categorizarea aspectelor ca puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări este un lucru foarte subiectiv, întrucât există un grad mare de incertitudine venită din mediul extern.

- se construiesc punctele tari
- se elimină punctele slabe
- se exploatează oportunitățile
- se îndepărtează amenințările

Pentru realizarea unei analize SWOT de succes trebuie să se țină cont de ceea ce dorește un teritoriu să obțină prin aceasta. O analiză SWOT trebuie să fie scurtă și simplă, dar să includă cele mai relevante detalii, prioritizând cei mai semnificativi factori care pot dezvolta, respectiv afecta teritoriul.

LOCALIZARE TERITORIALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Comună situată în apropierea râului Șieu;• Comună situată la o distanță de 31 km față de orașul Bistrița și la o distanță de 28 km față de orașul Reghin;• Acces la drumuri județene (DJ 154);• Acces la calea ferată electrificată;• Zonă cu un potențial ridicat de dezvoltare.	• Precipitații care, în general, depășesc media pe țară;• Zonă supusă riscurilor naturale: inundații și alunecări de teren.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Posibilitatea accesării fondurilor structurale în vederea valorificării resurselor zonei;• Existența programelor autorităților județene și naționale destinate dezvoltării zonelor rurale;• Posibilitatea încadrării ariilor geografice ale comunelor în ariile de eligibilitate ale programului de finanțare prin fonduri structurale ale Uniunii Europene.	• Ploile torențiale pe timp de vară care provoacă inundații;• Insuficiența resurselor financiare pentru contribuția proprie la proiectele finanțate prin Fonduri Structurale din mediul rural.

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI

- 75.6% din suprafața fondului funciar al comunei Șieuț este reprezentată de suprafața agricolă;
- Zonă cu potențial forestier ridicat, 70.0% din totalul suprafeței neagricole este ocupată cu păduri;
- În funcție de favorabilitatea condițiilor agropedoclimatice, coordonatele comunei Șieuț sunt propice pentru culturile agricole;
- Peste jumătate dintre culturile agricole de pe raza comunei sunt ocupate de porumb și cartofi, condițiile zonei fiind favorabile pentru cultivarea acestora;
- 78.7% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei consideră sectorul agricol prioritar pentru dezvoltarea locală;
- 80.0% din populația comunei consideră prioritară dezvoltarea sectorului agricol;
- Populația comunei deține și cultivă suprafețe mari de până la 10 hectare.

PUNCTE SLABE

- 43.3% dintre localnicii comunei știu de existența Asociațiilor Agricole din teritoriu, iar un procent de 19.2% dintre aceștia aparțin unei astfel de asociații;
- Lipsa echipamentelor specializate a micilor fermieri;
- Lipsa fondurilor agenților economici cu domeniul de activitate agricol;
- Neaplicarea de către populația comunei a metodologiilor agricole moderne, existând încă mentalitatea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic;
- Temerile micilor producători în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agricole realizate în gospodărie.

AGRICULTURĂ

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Dezvoltarea mediului non-guvernamental ce activează în domeniul agriculturii ecologice;• Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice;• Creșterea numărului de alimente tradiționale de calitate înregistrate la nivel național;• Creșterea anuală cu 10.0% a subvenției de la Uniunea Europeană pentru domeniul agricol;• Existența unui cadru legislativ favorabil pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole;• Existența Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;• Existența Programului Fermierul ce susține dezvoltarea mediului de afaceri în domeniul agriculturii;• Facilități legislative pentru arendarea suprafețelor agricole;• Sprijinul oferit din partea Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Bistrița pentru Consultanță Agricolă cu privire la accesarea fondurilor europene;• Existența Grupurilor de Acțiune Locală care sprijină micii fermieri;• Existența Planului Național pentru Dezvoltare Rurală.	• Inundațiile și alunecările de teren provocate de ploile torențiale;• Construcția de noi locuințe ce conduce la scăderea suprafeței agricole;• Cunoștințe insuficiente de antreprenariat a întreprinzătorilor din domeniul agricol la nivel național (2.6%) comparativ cu media Uniunii Europene (29.4%);• Eroziunea și degradarea calității solurilor ce conduc la scăderea randamentului;• Concurența acerbă de pe piața produselor agroalimentare;• Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene;• Cunoștințe insuficiente a agricultorilor în ceea ce privește elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale FEADR;• Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în rândul populației din mediul rural;• Reducerea subvențiilor pentru agricultură.

DEMOGRAFIE

PUNCTE TARI

- Diferența dintre populația feminină și cea masculină nu este semnificativă, ponderea bărbaților fiind cu doar 0.2% mai ridicată față de cea a femeilor;
- Densitatea populației din comună prezintă o valoare scăzută (42 pers/kmp), fiind inferioară celei de la nivel județean, regional și național;
- Ponderea persoanelor căsătorite din comună reprezintă mai mult de jumătate din totalul populației (78.4%);
- În anul 2013, numărul căsătoriilor s-a dublat față de anul 2008;
- Rata de nupțialitate din comuna (6.8‰) înregistrează o valoare mai ridicată comparativ cu cea de la nivel județean, regional și național;
- Rata de îmbătrânire demografică de 23.3%, ceea ce arată faptul că populația nu este îmbătrânită;
- În ceea ce privește rata de mortalitate, comuna Șieuiț înregistrează cea mai scăzută valoare (6.4‰) comparativ cu valorile înregistrate la nivel județean, regional și național;
- La nivelul anului 2013, s-a înregistrat un spor natural pozitiv, numărul născuților vii fiind mai ridicat comparativ cu cel al decedaților.

PUNCTE SLABE

- Vârsta medie a localnicilor din comuna Șieuiț este de 49 ani;
- Populația comunei Șieuiț a scăzut în anul 2014 cu 5.0% comparativ cu anul 2008;
- Rata de natalitate din comuna **Șieuiț** (8.7‰) înregistrează o valoare mai scăzută comparativ cu cea de la nivel național, regional și județean;
- Raportul de dependență demografică (53.8%) prezintă o valoare mai ridicată în comuna Șieuiț comparativ cu valorile înregistrate la nivel județean și național.

DEMOGRAFIE

OPORTUNITĂȚI

- Preocuparea permanentă a Autorităților Publice Locale cu privire la rezolvarea problemelor cu care se confruntă populația;
- Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate generală și infantilă;
- Menținerea tendinței de creștere a speranței de viață la naștere la nivel național;
- Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel național prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil;
- Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;
- Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.

AMENINȚĂRI

- Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai puțin numeroase comparativ cu cele adulte și vârstnice;
- Redresarea natalității nu mai poate împiedica scăderea și îmbătrânirea populației active până în anul 2025;
- Menținerea ratelor actuale de fertilitate (1.3 copii la o femeie) va conduce la un derapaj demografic în anii 2025-2030;
- Promovarea agresivă la nivel național a metodelor contraceptive;
- Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale.

MIGRAȚIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Pondere scăzută (20.2%) a persoanelor plecate să muncească în străinătate; • Existența până la 3 persoane din gospodăriile comunei plecate să muncească în afara țării.	• În perioada 2007 - 2013, numărul plecărilor cu reședința din comună a fost superior numărului stabilirilor cu reședința; • În perioada 2007 - 2013, în comuna Șieuț numărul stabilirilor cu domiciliul a fost inferior numărului plecărilor cu domiciliul; • În anul 2013, nu au existat persoane care să se stabilească cu reședința în comuna Șieuț.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Promovarea zonei de către populația plecată în afară; • Încurajarea tinerilor să rămână în mediul rural prin posibilitatea accesării fondurilor europene în vederea dezvoltării unei afaceri; • Majoritatea măsurilor din PNDR favorizează investițiile realizate de către tinerii din mediul rural, oferind posibilitatea reducerii migrației forței de muncă; • Mobilitatea populației este generatoare de aport de capital în zonă, de idei noi, tehnologii noi, respectiv inițiative de afaceri noi; • Potențiale noi influențe pozitive în zonă legate de cultură, civilizație, obiceiuri etc.	• Depopularea zonei; • Dispariția forței de muncă din mediul rural cu consecințe majore asupra economiei locale, dezvoltării sociale și a viitorului noilor generații; • Discrepanțele dintre mediul urban și cel rural determină migrarea în afara teritoriului a populației tinere; • Posibilitatea creșterii ratei de migrare a populației datorată absolvirii cursurilor de formare profesională necorelate cu domeniile de interes de pe plan local.

FORȚĂ DE MUNCĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Populația comunei este dispusă să facă naveta pentru asigurarea nevoilor zilnice chiar și pe distanțe mai mari de 40 km; • În luna iulie 2014, numărul șomerilor din comuna Șieuț era mai scăzut cu 17.1% comparativ cu luna iulie 2010.	• 21.4% dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei sunt informați cu privire la gradul de pregătire al forței de muncă de la nivel local; • În comuna Șieuț, numărul mediu al salariaților a scăzut în anul 2013 cu 21.7% față de anul 2007; • Întreprinzătorii locali susțin că forța de muncă din comună nu este calificată; • 88.3% dintre locuitori consideră că oferta locurilor de muncă din comună este foarte redusă; • 67.5% dintre localnicii comunei sunt nemulțumiți de oferta locurilor de muncă și de nivelul salariilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Posibilitatea de creare a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor; • Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate; • Creșterea vârstelor active de muncă atât pentru bărbați, cât și pentru femei.	• Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă; • Reducerea drastică a populației școlare, care pe termen lung are ca efect forța de muncă necalificată; • Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate.

NIVEL DE TRAI

PUNCTE TARI

- Comuna Șieui este evaluată de 75.8% dintre localnici ca fiind un loc bun în care să trăiești;
- Cei mai mulți localnici se declară foarte mulțumiți de modalitățile de petrecere a timpului liber din teritoriu;
- Serviciile privind siguranța publică sunt foarte apreciate de localnicii comunei, 83.3% dintre aceștia declarând că se simt în siguranță atunci când circulă pe stradă;
- 83.3% dintre localnicii comunei afirmă că sunt foarte mulțumiți de măsurile luate de autorități pentru siguranța tinerilor și a copiilor în spațiile publice din aer liber;
- Cea mai mare parte a populației consideră că va trăi mai bine peste 1 an, 10 și peste 20 ani;
- Cele mai multe gospodării din comuna Șieui sunt formate din 1 - 3 camere, în care locuiesc până la 6 persoane.

PUNCTE SLABE

- În perioada 2007 – 2012, în fiecare an, a existat cel puțin o infracțiune de natură economico-financiară;
- 27.5% dintre persoanele care locuiesc în comuna Șieui susțin că sunt nemulțumite de activitățile sportive și de recreere care se realizează la nivel local;
- Nivelul mediu al venitului pe gospodărie este de doar 835 lei;
- Cele mai multe persoane de pe teritoriul comunei susțin că veniturile din gospodărie nu ajung nici pentru strictul necesar (57.1%);
- Întreaga populație din comuna Șieui resimte o presiune financiară destul de accentuată.

NIVEL DE TRAI

OPORTUNITĂȚI

- Multiple programe de finanțare pentru dezvoltarea rurală;
- Menținerea tendinței de creștere a duratei medii de viață;
- Existența programelor comunitare și naționale pentru asigurarea accesului la educație a populației;
- Existența unor programe de formare profesională cu implicații în creșterea gradului de calificare al populației;
- Implicarea Autorităților Publice Locale în problemele comunității.

AMENINȚĂRI

- Criza economică care afectează nivelul de trai, veniturile populației și rata șomajului;
- Migrarea populației calificate;
- Lipsa unor măsuri și programe adecvate care să conducă la creșterea numărului de locuri de muncă;
- Depopularea zonei, risc datorat condițiilor de trai, economiei slab dezvoltate, locurilor de muncă insuficiente și veniturilor mici.

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

PUNCTE TARI

- Raportând numărul populației școlare la numărul sălilor de clasă, în anul 2013, în comuna Șieuț, într-o sală de clasă învățau, în medie, 14 elevi;
- La nivelul anului 2013, fiecare cadru didactic din comuna Șieuț predă, în medie, unui număr de 13 elevi;
- 62.5% dintre întreprinzătorii de pe teritoriul comunei consideră prioritară dezvoltarea sectorului educațional;
- 41.6% dintre localnicii comunei sunt de părere că numărul grădinițelor și școlilor este suficient, acestea fiind dotate corespunzător;
- 84.9% dintre locuitorii comunei Șieuț susțin că aceasta este un loc bun pentru creșterea și educarea copiilor;
- Cea mai mare parte din populația comunei consideră dezvoltarea sectorului educațional prioritară pentru îmbunătățirea nivelului de trai (65.0%).

PUNCTE SLABE

- În anul 2013, populația școlară a comunei a scăzut cu 9.3% comparativ cu anul 2007;
- În ceea ce privește numărul de calculatoare ce revin populației școlare, în anul 2013, 6 elevi foloseau același calculator din unitatea de învățământ a comunei;
- Potrivit datelor de la Institutul Național de Statistică, în cadrul unității de învățământ din comuna Șieuț nu există ateliere școlare.

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

OPORTUNITĂȚI

- Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură;
- Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și a formării profesionale;
- Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;
- Existența programelor educaționale pilot;
- Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate.

AMENINȚĂRI

- Scăderea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial datorată scăderii populației;
- Buget insuficient alocat învățământului generând recurgerea la finanțare prin aportul familiilor elevilor;
- Politica de salarizare existentă în domeniul educațional, cu influențe negative asupra calității actului didactic;
- Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere;
- Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale.

CULTURĂ

PUNCTE TARI

- Existența instituțiilor culturale de tradiție în fiecare dintre satele comunei;
- Organizarea evenimentelor culturale;
- Existența unei biblioteci în comună;
- Aproximativ jumătate din populația comunei Șieuț acordă o prioritate ridicată sectorului cultural în vederea îmbunătățirii nivelului de trai;
- Jumătate dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț consideră sectorul cultural prioritar pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună;
- Peste jumătate dintre localnicii intervievați se declară mulțumiți de manifestările culturale organizate în comuna Șieuț (69.2%);
- Cei mai mulți dintre localnici se declară foarte mulțumiți de divertisment și de activitățile culturale organizate în comună (39.2%).

PUNCTE SLABE

- Raportat la anul 2011, numărul volumelor existente în bibliotecile din comuna Șieuț a scăzut în anul 2012;
- Numărul cititorilor din comună a scăzut în anul 2013 cu 7.9% față de anul 2012 și cu 5.6% față de anul 2011;
- Lipsa personalului angajat în biblioteca din Șieuț.

CULTURĂ

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural;
- Existența programelor de finanțare naționale;
- Existența Fondurilor Structurale;
- Existența Programului Prioritar Național pentru reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale din mediul rural;
- Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea.

AMENINȚĂRI

- Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate;
- Lipsa interesului privind domeniul cultural, nerecunoscându-se aportul la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții;
- Fonduri insuficiente alocate sectorului cultural.

ECONOMIE

PUNCTE TARI

- Nici un agent economic local nu intenționează să concedieze personal în anul 2015;
- Toți întreprinzătorii din teritoriu se declară mulțumiți de implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- Cea mai mare parte dintre întreprinzătorii locali se declară mulțumiți de sprijinul oferit de Primar (80.0%), respectiv de angajații Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice (62.4%);
- Agenții economici locali au un grad de colaborare ridicat cu Primăria Șieuiș;
- Agenții economici își doresc să realizeze un parteneriat public-privat cu Primăria Șieuiș (93.3%);
- 61.0% dintre întreprinzători au un grad de colaborare ridicat cu firmele cu același domeniu de activitate;
- 5.6% dintre agenții economici locali susțin că piața de desfacere a produselor și/ sau a serviciilor este extinsă la nivel național;
- Cei mai mulți agenți economici din teritoriu își procură materia primă de la nivel local (72.2%);
- 73.3% dintre firmele locale știu de existența fondurilor externe nerambursabile ce pot fi accesate prin intermediul GAL.

PUNCTE SLABE

- Doar 2.8% dintre angajații întreprinzătorilor locali sunt tineri, cu vârsta sub 25 ani;
- 55.6% dintre agenții economici nu intenționează să angajeze personal în anul 2015;
- Principalele probleme cu care se confruntă agenții economici locali sunt: lipsa unei piețe de desfacere a produselor și calitatea proastă a infrastructurii rutiere;
- Mai mult de jumătate dintre întreprinzătorii locali nu colaborează cu Consiliul Județean și Prefectura Județului Bistrița-Năsăud;
- 38.9% dintre agenții economici nu colaborează cu firmele din domenii de activitate diferite;
- Cei mai mulți agenți economici își vând produsele și/ sau serviciile la nivel local (88.9%);
- Firmele existente la nivel local nu își promovează produsele prin publicitatea audio și video, internet ori presă scrisă;
- Marea parte a agenților economici utilizează fondurile proprii pentru dezvoltare, fără să fi utilizat fonduri publice;
- 52.9% dintre întreprinzătorii locali nu sunt informați cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria.

ECONOMIE

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie;
- Consolidarea programelor de pregătire, învățare continuă și dezvoltare a abilităților antreprenoriale;
- Dezvoltarea pachetelor de instrumente financiare pentru sprijinirea micilor afaceri;
- Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică;
- Creșterea permanentă a cererii de alimente de calitate pe piețele naționale și internaționale, inclusiv a cererii de alimente ecologice certificate;
- Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban;
- Existența programelor guvernamentale care susțin Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-urile);
- Politica Uniunii Europene cu privire la activitățile din domeniul cercetării și inovării din cadrul microîntreprinderilor.

AMENINȚĂRI

- Forță de muncă necalificată și insuficientă în mediul rural;
- Mediu politic instabil și dese schimbări în legislație (inclusiv cele din domeniul fiscal);
- Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase);
- Disparități între zonele rurale și cele urbane datorate slabei capacități în asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază;
- Efectele negative ale crizei economice asupra mediului de afaceri;
- Slaba informare a populației din mediul rural cu privire la procedurile de înființare a unei afaceri;
- Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări;
- Atractivitate scăzută a mediului de afaceri din cauza lipsei facilităților pentru investitori;
- Adaptabilitate scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;
- Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației.

SISTEMUL DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI

- Cea mai mare parte dintre locuitorii comunei consideră că numărul unităților sanitare este suficient (40.1%);
- Peste jumătate dintre agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei susțin domeniul medical, considerând că acesta este un sector important pentru dezvoltarea comunei (61.7%);
- Spirit de solidaritate al localnicilor față de persoanele vârstnice;
- Sprijin acordat de Primăria Șieuț grupurilor defavorizate din comună, în special persoanelor cu venituri reduse și bătrânilor;
- 62.2% dintre locuitorii comunei consideră că bătrânii ar trebui sprijiniți mai mult în viitor;
- Numărul de pensionari prezintă un trend descendent în perioada 2007 - 2013;
- Pensia lunară acordată persoanelor din Șieuț a crescut în perioada 2007 - 2013.

PUNCTE SLABE

- Existența unui singur medic de familie;
- În comuna Șieuț nu există medici stomatologi și nici farmaciști;
- Numărul persoanelor cu handicap a crescut cu 2.5% în anul 2012 comparativ cu anul 2011;
- La nivelul anului 2012, în comună existau 53 copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, dintre care, 46 erau în grija rudelor;
- Numărul persoanelor cu dizabilități a crescut în anul 2012 cu 16.6% față de anul 2011.

SISTEMUL DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Posibilitatea utilizării unor fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii de sănătate;• Existența unui sistem de monitorizare a asistenței sanitare;• Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;• Existența fondurilor bugetare destinate asistenței medicale;• Existența politicilor de stimulare a medicilor de a practica în mediul rural (programul „Renașterea Satului Românesc”);• Promovarea conceptului de familie;• Politici sociale cu susținere din partea Uniunii Europene;• Posibilitatea preluării modelelor de bună practică din țările dezvoltate ale Uniunii Europene cu privire la metodologia de abordare a problemei domeniului social;• Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social.	• Reacție neadecvată a cadrelor medicale la sistemul de norme sanitare impuse;• Migrația personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări;• Salarii mici în rândul specialiștilor din sănătate și asistență socială;• Lipsa capacităților și abilităților manageriale la nivelul sistemului de sănătate;• Deteriorarea spațiilor, aparaturii și serviciilor medicale din mediul rural din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos;• Probleme financiare majore ale sistemului public de sănătate;• Sporirea numărului de copii abandonați;• Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării;• Cadru legislativ deficitar în domeniul violenței domestice și al abuzurilor sexuale.

URBANISM

PUNCTE TARI

- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de alimentare cu apă a crescut în anul 2012 cu 0.8% față de 2007;
- Comparativ cu anul 2007, suprafața locuibilă existentă la nivel de comună a crescut cu 20.7% în anul 2013;
- 73.0% din totalul locuințelor comunei Șieuț dispun de bucătărie în interiorul locuinței;
- 61.9% dintre gospodăriile comunei sunt dotate cu baie în interior;
- 97.7% dintre locuințele din teritoriu sunt racordate la rețeaua de energie electrică;
- Peste 80.0% dintre locuințele comunei Șieuț dispun de alimentare cu apă și instalație de canalizare;
- Populația comunei consideră că starea utilităților de la nivel local nu reprezintă o problemă urgentă pentru comunitatea locală;
- Localnicii comunei sunt foarte mulțumiți de serviciile de cablu TV și internet;
- Investițiile în infrastructura rutieră reprezintă o problemă cu gravitate redusă (39.2%).

PUNCTE SLABE

- Doar 17.0% din suprafața drumurilor comunale sunt asfaltate;
- Populația deservită cu apă potabilă din comuna Șieuț a scăzut cu 1.1% în 2012 comparativ cu 2007;
- Numărul locuințelor existente în comună prezintă un trend descendent, numărul acestora fiind cu 0.9% mai scăzut în anul 2013 comparativ cu anul 2007;
- Doar 13.9% dintre locuințele comunei dispun de termoficare și centrală termică proprie;
- Principala sursă de încălzire a locuințelor din comuna Șieuț este soba pe lemne.

URBANISM

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru asfaltarea drumurilor comunale;
- Posibilitatea realizării de parteneriate public-private în vederea dezvoltării infrastructurii din comună;
- Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare (Programul Operațional Regional, Axa Nr. 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale);
- Existența surselor de apă potabilă ce pot sta la baza extinderii rețelelor de alimentare cu apă potabilă;
- Existența unor programe cu finanțare europeană orientate spre creșterea randamentului și eficienței energetice;
- Existența Master Planului pentru Sectorul Apă și Apă Uzată la nivel de județ;
- Existența Asociațiilor de Dezvoltare Intracomunitare;
- Existența Planului Național de Dezvoltare Rurală cu orizontul de timp 2014 - 2020.

AMENINȚĂRI

- Instabilitate legislativă și monetară;
- Instabilitate politică;
- Criza economică și financiară la nivel național și internațional;
- Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii;
- O pondere semnificativă a drumurilor comunale riscă să rămână nemodernizate din cauza posibilităților financiare reduse în mediul rural;
- Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației;
- Tendința de creștere a prețurilor resurselor energetice sub influența instabilității monedelor internaționale.

MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Peste jumătate din populația comunei Șieșu este mulțumită de calitatea apei potabile (60.8%); • Cei mai mulți localnici susțin că poluarea nu reprezintă o problemă pentru comunitate (57.5%); • Localnicii comunei Șieșu sunt mulțumiți de modul de colectare al deșeurilor din comună (73.4%); • 81.7% dintre locuitorii comunei utilizează un sistem centralizat de colectare al deșeurilor.	• Colectarea selectivă a deșeurilor se practică doar în 22.5% dintre locuințele comunei Șieșu; • Doar 40.0% dintre locuitori au auzit de energia verde/ regenerabilă; • Energia regenerabilă nu este prezentă în gospodăriile localnicilor comunei Șieșu; • Doar 10.0% dintre locuitori ar fi interesați să investească în energia verde dacă se ivește oportunitatea.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Posibilitatea accesării fondurilor europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din zona rurală; • Disponibilitatea finanțărilor prin Fondul de Mediu pentru realizarea proiectelor cuprinse în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului; • Existența programelor LIFE Mediu și Natura ale UE; • Receptivitatea populației la campaniile pentru promovarea colectării selective a deșeurilor.	• Deteriorarea calității apei pe termen lung, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat; • Nivel scăzut de educare al populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor și energiei regenerabile; • Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice; • Insuficiența preocupării agenților economici privind refolosirea ambalajelor.

PORTOFOLIU DE PROIECTE

17

Proiectele reprezintă o documentație tehnică și financiară, riguros alcătuită, pe baza căreia se poate realiza un sistem oarecare cu caracteristici și niveluri de performanță predeterminate și cu riscuri limitate, cu activități planificate și controlate. Scopul major al unui proiect este de a produce o schimbare.

Proiectele sunt văzute ca activități unice, orientate spre un obiectiv, cu un grad ridicat de noutate și cu o sarcină complexă de lucru. Ele sunt limitate în timp și din punct de vedere al resurselor materiale și umane, necesitând de obicei o colaborare interdisciplinară în cadrul unei structuri organizatorice speciale, în cazul de față, Primăria Șieuș. Sursele de finanțare ale proiectelor sunt diverse, avantajul României este că poate obține finanțări de la Uniunea

Europeană pentru atingerea obiectivului general european - dezvoltare durabilă.

Proiectele finanțate de Uniunea Europeană generează efecte asupra organizațiilor care le implementează, asupra factorilor interesați, dar și asupra regiunilor în care sunt implementate.

Definirea proiectelor ține strict de strategia de dezvoltare a colectivității, specific pentru comuna Șieuș. Prezentul document prezintă o serie de proiecte care urmează a fi realizate în perioada 2014 - 2020 de către Primăria comunei Șieuș pentru dezvoltarea strategică și îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor comunei. Definirea acestor proiecte pornește de la analiza datelor culese din teren, analiza datelor oficiale și a datelor furnizate de către primăria comunei.

Titlul proiectului: Modernizarea infrastructurii rutiere forestiere și agricole în comuna Șieuț, județul Bistrița-Năsăud

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea și reabilitarea infrastructurii rutiere forestiere și agricole în comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor pe drumurile forestiere și agricole din Șieuț;
- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate în comuna Șieuț;
- Dezvoltarea economico-socială a comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ, Buget Local, Buget de stat, Credite, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud

Activități principale:

- Reabilitare și pietruire/ asfaltare drumuri agricole și forestiere;
- Amenajare șanțuri pe lungimea drumurilor;
- Semnalizare corespunzătoare cu indicatoare.

Titlul proiectului: Modernizarea infrastructurii rutiere agricole în comuna Șieuț, județul Bistrița-Năsăud

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea și reabilitarea infrastructurii rutiere agricole în comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor pe drumurile agricole din comuna Șieuț;
- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate în comuna Șieuț;
- Dezvoltarea economico-socială a comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ, Buget Local, Buget de stat, Credite, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud

Activități principale:

- Reabilitare și pietruire/ asfaltare drumuri agricole;
- Amenajare șanțuri pe lungimea drumurilor;
- Semnalizare corespunzătoare cu indicatoare.

Titlul proiectului: Modernizarea infrastructurii rutiere locale în comuna Șieuț, județul Bistrița-Năsăud

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea și reabilitarea infrastructurii rutiere locale în comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor pe drumurile locale din comuna Șieuț;
- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate în comuna Șieuț;
- Dezvoltarea economico-socială a comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ, Buget Local, Buget de stat, Credite, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud

Activități principale:

- Reabilitare și pietruire/ asfaltare drumuri locale;
- Amenajare șanțuri pe lungimea drumurilor;
- Semnalizare corespunzătoare cu indicatoare.

Titlul proiectului: Modernizare străzi în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea și reabilitarea infrastructurii rutiere în comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea calității infrastructurii rutiere locale;
- Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate pe drumurile publice din comuna Șieuț;
- Creșterea potențialului economic al comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Reabilitare și asfaltare;
- Amenajarea trotuarelor aferente drumurilor publice;
- Amenajarea șanțurilor și podețelor aferente drumurilor publice;
- Montare parapeti de siguranță;
- Montare indicatoare rutiere.

Titlul proiectului: Rețele de canalizare și epurare a apelor uzate în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Asigurarea populației comunei Șieuț cu servicii de colectare a apelor uzate;
- Reducerea gradului de poluare la nivelul comunei;
- Eliminarea practicii de deversare a apelor uzate.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la rețeaua de canalizare;
- Montarea conductelor de colectare a apelor uzate în toate satele comunei;
- Montare stație de epurare a apelor uzate.

Titlul proiectului: Extindere și modernizare rețele de apă potabilă în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea calității apei distribuite cât și a rețelei de alimentare existente;
- Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comuna Șieuț la utilități;
- Asigurarea furnizării apei potabile la o presiune adecvată și fără întreruperi.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Extinderea rețelei de apă potabilă către gospodăriile neracordate în prezent;
- Asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la apă potabilă.

Titlul proiectului: Extinderea rețelei de iluminat public în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Satisfacerea cerințelor de vizibilitate pe drumurile publice din comuna Șieuț corespunzător cu norma română SR 13433/1999

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin extinderea rețelei de iluminat public;
- Asigurarea accesului neîngrădit al populației la infrastructura de bază;
- Reducerea numărului de accidente rutiere pe toate drumurile publice din comuna Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Aprobarea începerii proiectului;
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Contractarea proiectului;
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Auditul proiectului.

Titlul proiectului: Reabilitare și modernizare clădire Dispensar uman Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Acordarea de asistență medicală de specialitate pentru persoanele din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Dezvoltarea unui sistem de servicii medicale moderne, performante și accesibile tuturor categoriilor de persoane;
- Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor medicale din comuna Șieuț;
- Creșterea calității serviciilor medicale.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Reparația acoperișului dispensarului;
- Izolație termică interioară și exterioară;
- Dotarea dispensarului cu echipamente specifice.

Titlul proiectului: Reabilitare și modernizare clădire Dispensar sanitar-veterinar Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Acordarea de asistență medicală veterinară de specialitate la nivelul comunei Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Dezvoltarea unui sistem de servicii medicale veterinare, accesibile tuturor categoriilor de persoane din comuna Șieuț;
- Îmbunătățirea calității serviciilor sanitar - veterinare.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Reabilitare și extindere dispensar sanitar - veterinar;
- Racordarea clădirii la utilități;
- Dotarea cu echipamente medicale specializate;
- Modernizarea unităților prin dotarea cu aparate de aer condiționat și mobilier specializat.

Titlul proiectului: Lucrări de amenajare a cursurilor de apă necadastrate în localitatea Sebiș, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Atingerea gradului maxim de protecție la inundații a așezărilor umane și a bunurilor

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Diminuarea efectelor secetelor, tendințelor de aridizare, excesului de umiditate și a eroziunii solurilor;
- Utilizarea potențialului apelor;
- Satisfacerea cerințelor de mediu asupra resurselor de apă.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Contractarea unei firme specializate în execuția de lucrări de amenajare a cursurilor de apă;
- Regularizare debite;
- Corectare de cursuri ale apelor;
- Refacerea peisajelor aferente cursurilor de apă din comuna Sebiș.

Titlul proiectului: Lucrări de cadastru și Cartea funciară în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Eficientizare în derularea programelor Administrației Publice Locale

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Realizarea lucrărilor de cadastru, de la măsurare până la intabulare, conform standardelor europene;
- Aducerea la zi a situației teritoriului comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Realizare planuri topografice de situație în format fizic și digital;
- Comasare și/ sau alipire de terenuri sau parcele;
- Dezmembrare, parcelare și/ sau lotizare terenuri intravilane și extravilane;
- Elaborare și/ sau actualizare Carte funciară.

Titlul proiectului: Construire grădiniță cu 2 sau 3 grupe în localitatea Șieuț, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea mediului educațional din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea calității infrastructurii preșcolare din comuna Șieuț;
- Îmbunătățirea actului educațional din comună;
- Realizarea unui proces educațional optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Stabilirea necesarului de personal didactic și nedidactic;
- Dotarea cu echipamente specifice, mobilier și materiale didactice în sălile de grupă ale grădiniței;
- Achiziționarea auxiliarelor și ghidurilor informative și de sprijin a procesului didactic care să faciliteze asimilarea cunoștințelor și aplicarea deprinderilor și tehnicilor de lucru.

Titlul proiectului: Reabilitare și modernizare clădire Școala Primară din localitatea Ruștior, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului educațional din comună

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Creșterea calității serviciilor educaționale din comună;
- Creșterea competențelor profesionale în rândul tinerilor;
- Îmbunătățirea actului educațional din comună;
- Realizarea unui proces educațional optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Dotarea cu echipamente specifice, mobilier și materiale didactice la Școala Primară din Ruștior;
- Achiziționarea auxiliarelor și ghidurilor informative și de sprijin a procesului didactic care să faciliteze asimilarea cunoștințelor și aplicarea deprinderilor și tehnicilor de lucru.

Titlul proiectului: Reabilitare și modernizare clădire Școala Gimnazială din localitatea Sebiș, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului educațional din comună

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Creșterea calității serviciilor educaționale din comună;
- Creșterea competențelor profesionale în rândul tinerilor;
- Îmbunătățirea actului educațional din comună;
- Realizarea unui proces educațional optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Dotarea cu echipamente specifice, mobilier și materiale didactice la Școala Gimnazială din Sebiș;
- Achiziționarea auxiliarelor și ghidurilor informative și de sprijin a procesului didactic care să faciliteze asimilarea cunoștințelor și aplicarea deprinderilor și tehnicilor de lucru.

Titlul proiectului: Lucrări de îndiguire și apărare a malurilor Râului Șieu și afluenții acestuia, în localitatea Sebiș, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Atingerea gradului maxim de protecție la inundații a așezărilor umane și a bunurilor;

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Prevenirea calamităților naturale care pot afecta comuna Șieuț;
- Stabilizarea și prevenirea alunecărilor de teren și a inundațiilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Întărirea și întreținerea structurilor de apărare împotriva inundațiilor;
- Îmbunătățirea managementului debitelor și cursurilor de apă;
- Promovarea sistemelor de asigurare la dezastre;
- Educarea populației pentru situații de criză.

Titlul proiectului: Construirea și repararea de poduri în comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Reabilitarea infrastructurii rutiere din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea calității infrastructurii de transport în comuna Șieuț;
- Asigurarea desfășurării traficului rutier în condiții de siguranță;
- Dezvoltarea potențialului economic al comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Consolidarea și reabilitarea podurilor amplasate pe drumurile comunale;
- Îmbunătățirea viabilității și stării tehnice a podurilor;
- Amenajarea podurilor conform celor mai înalte standarde europene (ex: încadrarea în clasa de încărcare E).

Titlul proiectului: Modernizare bază sportivă în localitatea Șieuț, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea calității vieții localnicilor din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de recreere pentru locuitorii comunei Șieuț;
- Diversificarea activităților sportive din comună;
- Crearea unui punct de atracție modern pentru locuitorii comunei cât și pentru comunele alăturate.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Reabilitare/ amenajare tribune;
- Reabilitare terenuri sportive;
- Împrejmuire bază sportivă;
- Instalarea de stâlpi de iluminat nocturn a terenurilor de sport.

Titlul proiectului: Amenajare bază sportivă în localitatea Sebiș, comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Îmbunătățirea calității vieții localnicilor din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de recreere pentru locuitorii comunei Șieuț;
- Crearea unui punct de atracție și recreere modern pentru locuitorii satului Sebiș.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Amenajare spațiu pentru executarea construcțiilor;
- Construcție vestiare;
- Amenajare tribune;
- Amenajare terenuri sportive;
- Împrejmuire bază sportivă;
- Instalarea de stâlpi de iluminat nocturn a terenurilor de sport.

Titlul proiectului: Amenajare, în parteneriat public-privat, a unui câmp de panouri fotovoltaice la Sebiș

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Producerea de energie electrică în localitatea Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Reducerea costurilor pentru energia electrică la nivelul comunei Șieuț;
- Reducerea cheltuielilor bugetare prin racordarea instituțiilor publice la sistemul de distribuție a energiei electrice produse la nivelul comunei.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Amenajarea spațiului de amplasare a panourilor fotovoltaice în satul Sebiș;
- Achiziția și instalarea panourilor fotovoltaice;
- Asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării la sistemul de alimentare cu energie local.

Titlul proiectului: Amenajare centru civic, localitatea Șieuț

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Amenajarea de spații de recreere în comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea aspectului comunei;
- Îmbunătățirea mediului înconjurător;
- Dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi;
- Amenajarea unei parcări;
- Iluminat nocturn Centru Civic.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Reabilitare clădiri și fațade în centrul civic;
- Montarea băncuțelor și a stâlpilor de iluminat;
- Plantarea unor arbuști ornamentali;
- Amenajarea de spații verzi;
- Crearea de zone/ parcuri industriale.

Titlul proiectului: Construire de monumente ale Eroilor în satele Sebiș, Ruștior și Lunca

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Dezvoltarea infrastructurii culturale din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Crearea unui loc special amenajat pentru construirea monumentului Eroilor;
- Modernizarea infrastructurii de acces la monument;
- Introducerea monumentului istoric în circuitul turistic al comunei;
- Valorificarea potențialului turistic al zonei.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Amenajarea peisagistică a zonei verzi din jurul monumentului;
- Construirea de alei pietonale;
- Facilitarea accesului pietonal și stradal către monument.

Titlul proiectului: Reabilitarea și modernizarea potecii de munte „Plaiul Cătunesc Maria Tereza”, în parteneriat cu comunele Dumitrița, Bistrița-Bârgăului, Tiha Bârgăului, județul Bistrița-Năsăud și Poiana Stampei, Dorna Căndreni, Șaru Dornei, județul Suceava

Perioada de implementare: 2014 - 2020

Scop: Creșterea atractivității turistice a comunei Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Refacerea Plaiului Cătunesc al Mariei Tereza.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Refacerea unei poteci pentru echitație și/ sau biciclete care leagă Ardealul de Moldova și pornește din satul Sebiș de la poalele munților Călimani, continuă prin Poiana Tomii, Prisaca, Gisa Mică, Gisa Mare, Tarnița, Stegea, Cofuri, Pianu, Secu, Țiganca, Scurtu, Poiana Lungă, Dealul Bistricioarei, Fata Netedă, Tihu, Piatra lui Ilieș, Gruiu, Vârful Haitii, Dumitreleu, Bocscodaie, Vârful Negoiu, Pietriceaua, Iezeru, Cerdac, Cerbu-Neagra-Șarului, județul Suceava.

Titlul proiectului: Valorificarea produselor locale (lână, piei de animale, carne, lapte, fructe și fructe de pădure) prin parteneriate public-private, prin construirea de fabrici și unități de procesare, în cadrul UAT comuna Șieuț

Perioada de implementare: 2016 - 2020

Scop: Crearea unei rețele de promovare și valorificare a produselor locale din comuna Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Crearea unui cadru adecvat (fabrici și unități de procesare) pentru colectarea, prelucrarea și valorificarea produselor locale;
- Dotarea fabricilor și a unităților de procesare cu instalații de ultimă generație;
- Creșterea potențialului economic al comunei.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)ⁱ

Activități principale:

- Realizarea studiului de fezabilitate;
- Elaborarea proiectului tehnic;
- Aprobarea începerii proiectului;
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Contractarea proiectului și organizarea licitațiilor;
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Auditul proiectului.

Titlul proiectului: Dezvoltarea activităților de industrie mică locală prin valorificarea produselor secundare din lemn (mături din nuiele de mesteacăn, coșuri din corzi de alun, cozi unelte) și produse de artizanat și meșteșuguri tradiționale (război de țesut, piuă, vânătoare, cazane de rachiu)

Perioada de implementare: 2016 - 2020

Scop: Valorificarea superioară a moștenirii culturale și a resurselor naturale locale

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Dezvoltarea activităților de industrie mică locală și permiterea unui comerț civilizată pe raza localității;
- Identificarea și prezervarea moștenirii culturale în arta meșteșugurilor tradiționale prin inventarierea produselor, tehnicilor și metodelor de producție, persoanelor care dețin cunoștințe și deprinderile aferente;
- Oferirea unei alternative de promovare a produselor secundare din lemn, a produselor de artizanat și a meșteșugurilor tradiționale;
- Condiții corespunzătoare, la standarde europene, pentru valorificarea produselor secundare din lemn, a produselor de artizanat și a meșteșugurilor tradiționale.

Surse de finanțare potențiale: Fonduri proprii, POCU - Programul Operațional Capital Uman, PNDR - Planul Național de Dezvoltare Rurală

Activități principale:

- Realizarea studiului de fezabilitate;
- Elaborarea proiectului tehnic;
- Aprobarea începerii proiectului;
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Contractarea proiectului și organizarea licitațiilor;
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Auditul proiectului.

Titlul proiectului: Înființarea, prin parteneriat public-privat, a unor cariere din piatră naturală în localitățile Sebiș și Lunca din comuna Șieuf

Perioada de implementare: 2016 - 2020

Scop: Deschiderea unei cariere din piatră naturală pentru extracția pietrei necesare la construcții

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Extragerea rocii utile în carieră, precum și procesarea acesteia, pe baza celor mai bune tehnici disponibile și cu implementarea tuturor măsurilor necesare pentru protejarea sănătății populației și a stării și calității factorilor de mediu;
- Realizarea și operarea infrastructurii asociate activităților miniere, incluzând alimentarea cu apă tehnologică, instalațiile de alimentare cu energie electrică (generator), drumurile de exploatare, birourile și stația de concasare - sortare mobile;
- Limitarea sau eliminarea daunelor ecologice generate de activitățile miniere;

- Sprijinirea dezvoltării economice regionale în scopul promovării activităților de dezvoltare durabilă.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, fonduri proprii

Activități principale:

- Realizarea studiului de fezabilitate;
- Elaborarea proiectului tehnic;
- Aprobarea începerii proiectului;
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Contractarea proiectului și organizarea licitațiilor;
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Auditul proiectului.

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural în localitatea Șieuț, comuna Șieuț, județul Bistrița - Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Scop: Creșterea calității vieții socio-culturale prin accesul cetățenilor la vizionarea și efectuarea diverselor evenimente în satul Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Crearea unui cadru adecvat pentru diversificarea activităților socio-culturale și valorificarea tradițiilor zonei prin reabilitarea, modernizarea și dotarea caminului cultural din satul Șieuț;
- Promovarea mediului cultural și a valorilor acestuia;
- Îmbunătățirea nivelului de trai al populației și creșterea consumului de cultură în rândul locuitorilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locala (PNDL), Credite

Activități principale:

- Realizarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Realizarea lucrării de reabilitare, modernizare și dotare cu mobilier și sonorizare a căminului cultural din satul Șieuț;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural în localitatea Lunca, comuna Șieuiț, județul Bistrița - Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Scop: Creșterea calității vieții socio-culturale prin accesul cetățenilor la vizionarea și efectuarea diverselor evenimente în satul Lunca

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Crearea unui cadru adecvat pentru diversificarea activităților socio-culturale și valorificarea tradițiilor zonei prin reabilitarea, modernizarea și dotarea caminului cultural din satul Lunca;
- Promovarea mediului cultural și a valorilor acestuia;
- Îmbunătățirea nivelului de trai al populației și creșterea consumului de cultură în rândul locuitorilor.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locala (PNDL), Credite

Activități principale:

- Realizarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Realizarea lucrării de reabilitare, modernizare și dotare cu mobilier și sonorizare a căminului cultural din satul Lunca;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural în localitatea Ruștior, comuna Șieuiș, județul Bistrița – Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Creșterea calității vieții socio-culturale prin accesul cetățenilor la vizionarea și efectuarea diverselor evenimente în satul Ruștior.

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Crearea unui cadru adecvat pentru diversificarea activităților socio-culturale și valorificarea tradițiilor zonei prin reabilitarea, modernizarea și dotarea caminului cultural din satul Ruștior;
- Promovarea mediului cultural și a valorilor acestuia;
- Îmbunătățirea nivelului de trai al populației și creșterea consumului de cultură în rândul locuitorilor.

- Realizarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Realizarea lucrării de reabilitare, modernizare și dotare cu mobilier și sonorizare a căminului cultural din satul Ruștior;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locala (PNDL), Credite.

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare și dotare Școala Primară din localitatea Lunca, comuna Șieuiș, județul Bistrița - Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului educațional din satul Lunca.

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de învățământ pentru elevii Școlii Primare din satul Lunca;
- Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin sprijinirea noii generații de a învăța în condiții moderne și asigurarea condițiilor de recreere;

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locala (PNDL), Credite

- Realizarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Realizarea lucrării de reabilitare, modernizare și dotare cu mobilier și echipamente moderne în conformitate cu standardele europene a Școlii Primare din satul Lunca;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare și dotare Școala Gimnazială Șieuț, comuna Șieuț, județul Bistrița - Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Îmbunătățirea calității infrastructurii sistemului educațional din satul Șieuț

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de învățământ pentru elevii Școlii Gimnaziale Șieuț;
- Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin sprijinirea noii generații de a învăța în condiții moderne și asigurarea condițiilor de recreere.

- Realizarea documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Realizarea lucrării de reabilitare, modernizare și dotare cu mobilier și echipamente moderne în conformitate cu standardele europene a Școlii Gimnaziale Șieuț;
- Recepția lucrării și darea în folosință

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locala (PNDL), Credite

Titlul proiectului: Reabilitare, modernizare sistem de iluminat public în comuna Șieuț, județul Bistrița-Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Îmbunătățirea siguranței cetățenilor și gospodărirea acestora.

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea rețelei de iluminat public și creșterea randamentului energetic la sistemele de iluminat;
- Adaptarea rețelei de iluminat la standardele europene în acord cu CIE 115/1995;
- Creșterea gradului de confort al populației din punct de vedere al iluminatului public;
- Îmbunătățirea climatului de ordine publică și creșterea gradului de siguranță din comună.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite.

- Realizarea studiului de fezabilitate;
- Elaborarea proiectului tehnic;
- Elaborare notă de fundamentare;
- Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
- Obținerea acordului special de mediu;
- Execuția lucrării (reabilitarea rețelei de iluminat public din comuna Șieuț prin înlocuirea lămpilor vechi cu 450 de lămpi pe led);
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Titlul proiectului: Amenajare centru civic, localitatea Sebiș

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Scop: Amenajarea de spații de recreere în localitatea Sebiș

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea aspectului comunei;
- Îmbunătățirea mediului înconjurător;
- Dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi;

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Activități principale:

- Reabilitarea clădirii și pavarea curții din Centrul Civic;
- Reabilitarea monumentului eroilor și demararea unor activități pentru îmbunătățirea aspectului și condițiilor din Centrul Civic din satul Șebiș.

Titlul proiectului: Amenajare centru civic, localitatea Lunca

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Scop: Amenajarea de spații de recreere în localitatea Lunca

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Îmbunătățirea aspectului comunei;
- Îmbunătățirea mediului înconjurător;
- Dezvoltarea și modernizarea spațiilor verzi;

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Activități principale:

- Reabilitarea clădirii și pavarea curții din Centrul Civic;
- Demararea unor activități pentru îmbunătățirea aspectului și condițiilor din Centrul Civic din satul Lunca.

Titlul proiectului: Amenajare și construcții de trotuare și spații verzi în localitățile Șieuț, Rustior, Sebiș și Lunca

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Crearea unui aspect modern și îmbunătățirea sistemului de circulație în comuna Șieuț

Obiective specifice:

- Modernizarea comunei Șieuț în conformitate cu standardele europene;
 - Creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor pe drumurile comunale;
 - Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate în comuna Șieuț;
 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere din comuna Șieuț;
 - Dezvoltarea economico-socială a comunei Șieuț.
- Realizare studiu de fezabilitate;
 - Elaborare proiect tehnic;
 - Elaborare notă de fundamentare;
 - Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
 - Realizarea lucrării conform proiectului tehnic prin amenajarea spațiilor verzi și construcția trotuarelor;
 - Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
 - Recepția lucrării și darea în folosință.

Surse de finanțare: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Titlul proiectului: Construirea de capele mortuare în localitățile Șieuț, Ruștior, Sebiș și Lunca

Perioadă de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Construirea unor clădiri în care să se desfășoare ritualul de înmormântare al credincioșilor din comuna Șieuț

Obiective specifice:

- Respectarea de către locuitorii comunei Șieuț a normelor europene ce interzic păstrarea decedatului în locuință pe perioada celor trei zile de la deces la înmormântare;
- Desfășurarea priveghiului credincioșilor în condiții aliniate la standardele europene;
- Respectarea normelor de igienă, ecologice și de sănătate publică;
- Îmbunătățirea relației dintre biserică și comunitate.

- Realizare studiu de fezabilitate;
- Elaborare proiect tehnic;
- Aprobare începere proiect;
- Elaborare cerere de finanțare;
- Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
- Execuția lucrării (construcție de capele mortuare în toate satele din comuna Șieuț);
- Racordarea capelilor mortuare la utilitățile de bază;
- Dotarea corespunzătoare a capelilor mortuare;
- Monitorizarea, evaluarea și controlul lucrării;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Potențiale surse de finanțare: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Titlul proiectului: Amenajare și instalare de sisteme de supraveghere video

Perioadă de implementare: 2017 - 2020

Scop: Reducerea infracționalității și creșterea siguranței publice la nivelul comunei Șieuț

Obiective specifice:

- Protejarea populației împotriva faptelor antisociale;
- Asigurarea liniștii și confortului psihic în rândul cetățenilor;
- Reducerea numărului de infracțiuni la nivelul comunei;
- Creșterea calității vieții, a gradului de securitate socială, prin asigurarea condițiilor optime de viață cetățenilor;
- Dezvoltarea socio - economică a comunei.

Potențiale surse de finanțare: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Activități principale:

- Realizare studiu de fezabilitate;
- Elaborare proiect tehnic;
- Elaborare cerere de finanțare;
- Construire unitate de implementare a sistemului de supraveghere video;
- Achiziție și montaj;
- Dotarea acesteia cu echipament specific;
- Selecția și instruirea personalului operativ pentru Centrul de Comandă și Control.

Titlul proiectului: Construirea și repararea podurilor și podețelor din comuna Șieuț

Perioadă de implementare: 2017 - 2020

Scop: Îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier, asigurând o circulație rutieră fluentă în condiții de confort și siguranță

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea infrastructurii locale prin construcția și repararea podurilor și podețelor;
- Facilitarea transportului pe drumurile din comuna Șieuț.

Potențiale surse de finanțare: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL), Credite

Activități principale:

- Identificarea locațiilor;
- Realizare studiu de fezabilitate;
- Elaborare proiect tehnic;
- Elaborare cerere de finanțare;
- Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
- Procurarea avizelor necesare;
- Pregătirea terenurilor;
- Construcția podurilor și podețelor;
- Repararea podurilor și podețelor existente;
- Recepția lucrării și darea în folosință.

Titlul proiectului: Amenajare parcuri de joacă pentru copii în satele Șieuț, Lunca, Ruștior și Sebiș, comuna Șieuț, județul Bistrița - Năsăud

Perioada de implementare: 2017 - 2020

Activități principale:

Scop: Modernizarea infrastructurii comunitare a comunei Șieuț prin amenajarea unor parcuri de joacă pentru copii în cadrul satelor Șieuț, Lunca, Ruștior și Sebiș

Posibili parteneri: Guvernul României, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Uniunea Europeană

Obiective:

- Diversificarea activităților recreative și de divertisment în rândul copiilor din comuna Șieuț;
- Regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea de condiții de recreere în rândul preșcolărilor și școlărilor;
- Dezvoltarea socio-culturală a comunei Șieuț.

Surse de finanțare potențiale: Buget Local, Buget de stat, Buget Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Planul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), Programul Național de dezvoltare Locală (PNDL), Credite

- Realizare studiu de fezabilitate;
- Elaborare proiect tehnic;
- Elaborare notă de fundamentare;
- Concepția și alcătuirea caietului de sarcini în vederea realizării licitației pentru contractarea lucrării;
- Amenajarea locului de joacă cu alei pietonale;
- Racordarea iluminatului public la locul de joacă;
- Dotarea spațiului cu topogane, leagăne, balansoare etc.;
- Dotarea spațiului cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi etc.);
- Amenajare spații verzi (flori, arbori, arbuști etc.);
- Recepția lucrării de amenajare a unui parcurilor de joacă pentru copii din satele Șieuț, Lunca, Ruștior și Sebiș și darea în folosință.

Proiecte strategice propuse de populația comunei Șieuț

Potrivit studiului realizat asupra opiniei populației comunei Șieuț, în martie 2014, principalele proiecte strategice ce ar trebui implementate la nivel local sunt:

- Dezvoltare infrastructură rutieră;
- Dezvoltare infrastructură utilitară - apă, canalizare;
- Atragere de investitori și creare locuri de muncă;
- Reabilitare școală;
- Dezvoltare infrastructură comunitară;
- Racordare la rețeaua de gaz;
- Creare spații de joacă pentru copii/parcuri;
- Reabilitare Cămin Cultural;
- Dezvoltare sector agricol;
- Organizare evenimente culturale;
- Relansare sector industrial-construcție fabrici;
- Acordarea de ajutoare sociale;
- Suplimentare cadre medicale și didactice;
- Îmbunătățire servicii de salubritate;
- Amenajare păduri;
- Amenajare râuri;
- Îmbunătățire iluminat stradal;
- Reglementări cadastru.

Proiecte strategice propuse de agenții economici din comuna Șieuț

Agenții economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei Șieuț consideră că își pot dezvolta activitatea prin implementarea următoarelor proiecte strategice, rezultate în urma studiului realizat asupra mediului de afaceri local:

- ✓ Dezvoltarea sectorului agricol;
- ✓ Înființarea unei ferme de creștere a animalelor;
- ✓ Înființarea unei fabrici de procesare a laptelui și a cărnii;
- ✓ Achiziția de utilaje pentru întreținerea pășunilor;
- ✓ Achiziția de utilaje pentru producerea sucurilor;
- ✓ Depozit pentru fructe de pădure;
- ✓ Înființarea unui service auto;
- ✓ Amenajarea unui ștrand;
- ✓ Înființarea unei discoteci;
- ✓ Modernizarea cabinetului veterinar;
- ✓ Dezvoltarea și diversificarea activităților firmei;
- ✓ Dezvoltarea afacerii.

SURSE DE FINANȚARE

18

Programul Național de Dezvoltare Rurală contribuie la realizarea unei creșteri inteligente prin sprijinirea formelor de cooperare între instituțiile de cercetare și fermieri și alți actori ai economiei rurale dar și prin sprijinirea componentei de formare profesională, dobândire de competențe și diseminare a informației.

De asemenea, PNDR are în vedere o creștere durabilă care pune accent pe scăderea emisiilor de carbon și sprijinirea practicilor agricole prietenoase cu mediul. Nu în ultimul rând, sprijinul acordat investițiilor în infrastructura și economia rurală duce la reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă în zonele rurale, contribuind astfel la o creștere favorabilă incluziunii.

Urmând liniile trasate de această strategie ambițioasă, PNDR își propune să răspundă

obiectivelor generale ale Politicii Agricole Comune legate de securitatea alimentară, gestionarea durabilă a resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată, dar și obiectivelor specifice ale dezvoltării rurale. Astfel, abordând într-un mod strategic toate cele șase priorități de dezvoltare rurală, PNDR își propune să sprijine într-un mod sustenabil și inteligent dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale din România.

România se confruntă cu provocări enorme în atingerea potențialului său economic și social, în sectorul agro-alimentar și forestier, precum și la nivelul zonelor rurale. PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 50% din media UE și semnificativ mai mic în zonele rurale.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin:

- ❖ deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.);
- ❖ valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare;
- ❖ randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență;
- ❖ spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite;
- ❖ o piață a terenurilor nefuncțională;
- ❖ o modestă orientare către export;
- ❖ investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare;
- ❖ accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane;
- ❖ creșterea continuă a disparităților regionale;
- ❖ o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială;
- ❖ o administrație publică ineficientă;
- ❖ o serie de riscuri pentru oameni și mediu exacerbate de schimbările climatice și care reprezintă o amenințare pentru zonele rurale și, în general, a teritoriului național.

Măsura 7. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Zonele rurale din România prezintă o deosebită importanță din punct de vedere economic, social și din punct de vedere al

dimensiunii, diversității, resurselor naturale și umane pe care le dețin.

Pentru PNDR 2014-2020, din punct de vedere administrativ, spațiul rural românesc cuprinde 2861 comune. Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Infrastructura și serviciile de bază neadevate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România și care, cu atât mai mult, reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale.

În analiza nevoilor au fost identificate următoarele aspecte relevante pentru dezvoltarea spațiului rural românesc:

- ❖ dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele rurale;
- ❖ crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- ❖ conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- ❖ reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.

După cum se precizează și în Acordul de Parteneriat, aceste nevoi au fost identificate (OT9) iar prin intermediul FEADR se urmărește reducerea riscului de sărăcie în zonele rurale prin investiții în infrastructura la scară mică privind drumurile, apă/apă uzată, educație, patrimonial cultural precum și creșterea

accesului populației rurale la infrastructura de bază și servicii. Pentru diminuarea decalajelor care persistă încă între mediul rural și cel urban și pentru crearea unor condiții decente de viață la nivelul populației rurale, măsura va sprijini următoarele tipuri de acțiuni:

1. investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică din spațiul rural;
2. investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural din spațiul rural.

Prin activitățile prevăzute în prezenta măsură sunt vizate principalele obiective:

- crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, a infrastructurii fizice și a serviciilor de bază;
- creșterea atractivității zonelor rurale și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor;
- îmbunătățirea condițiilor sociale, economice și de mediu;
- protejarea și conservarea patrimoniului cultural rural;
- modernizarea așezămintelor culturale.

Dezvoltarea infrastructurii de bază

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitatea și, în general, condiții optime de trai.

Infrastructura asigură, de asemenea, premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

Situația actuală a României indică faptul că este nevoie de dezvoltarea infrastructurii de bază și servicii în zonele rurale. România, la nivelul anului 2011, dispunea de o rețea de drumuri comunale (cu o lungime de 31.639 km) din care 48% erau drumuri pietruite și 29% drumuri de pământ (fiind de multe ori impracticabile în perioadele cu precipitații).

În ceea ce privește accesul la rețelele de distribuție a apei/apă uzate, acesta rămâne redus (conform INS, numai 13,6% dintre localitățile rurale fiind conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă la nivelul anului 2012).

Chiar dacă în ultimii ani infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de apă uzată) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

În urma nevoilor identificate, pentru noua perioadă de programare se are în vedere înființarea sau, după caz, îmbunătățirea/extinderea rețelelor de alimentare cu apă/apă uzată/tratare a apei reziduale în vederea respectării angajamentelor de țară în conformitate cu Directiva 91/271/CEE și a rețelei de drumuri de interes local, întrucât acestea, împreună, pot contribui la eforturile comune de

asigurare a unei dezvoltări durabile în comunitățile rurale. Astfel, investițiile în infrastructura de apă/apă uzată contribuie în mod secundar la DI 5C.

Pentru o dezvoltare unitară a zonelor rurale și reducerea riscului de finanțare a unor investiții individuale, în ceea ce privește infrastructura de drumuri și infrastructura de apă/apă uzată, vor fi prioritizate acele investiții care vin în completarea celor finanțate prin POS Mediu și/sau POIM, precum și a celor care au în vedere conectivitatea drumurilor și rolul multiplu al acestora către diverse căi de transport.

Rezultatul acestor investiții va fi o infrastructură rutieră de interes local și o infrastructură de apă/apă uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale.

Totodată, accesul la educație și un nivel crescut de educație al populației rurale are un rol important în procesul de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale în mediul rural.

Infrastructura educațională/socială nu are capacitatea de a susține un nivel decent de trai. În acest context, educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura. Astfel, la nivelul creșelor, din 295 unități în anul 2011, doar 1% se aflau în mediul rural, în contextul în care, din totalul

copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 4 ani, 45.5% erau înregistrați în mediul rural. În ceea ce privește procentul de acoperire grădinițe în mediul rural, acesta era de doar 7.44% din numărul înregistrat la nivel național în anul școlar 2012-2013.

În comparație cu numărul mare de ferme, România are un număr mic de fermieri instruiți, un aspect puternic influențat de scăderea absolvenților de unități de învățământ cu profil agricol. Astfel, numărul unităților de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol a scăzut în ultimii 15 ani cu peste 80%, în 2011 fiind înregistrate în mediul rural 34 unități de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului. Lipsa unei pregătiri de specialitate, în contextul practicării agriculturii în zonele rurale, duce la un management deficitar al exploatațiilor agricole și la adâncirea sărăciei cu care zonele rurale se confruntă deja.

Toate acestea fac necesară continuarea efortului de a sprijini dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale în mediul rural în vederea facilitării accesului la servicii de educație și îngrijire a copilului, precum și a accesului la infrastructura educațională cu profil agricol în zonele rurale.

Prin sprijinul acordat acestor investiții va rezulta o infrastructură educațională

îmbunătățită și un sistem educațional mai atractiv și performant, corelat cu cerințele de pe piața muncii care va contribui la incluziune și dezvoltare economică.

Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural sau/și realizarea de investiții pentru conservarea moștenirii de interes local, așezăminte monahale inclusiv pentru modernizarea așezămintelor culturale

Identitatea culturală a satului românesc reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers.

O parte integrantă a moștenirii culturale o reprezintă așezămintele monahale. De-a lungul vremii acestea s-au constituit în centre de acumulare și diseminare a valorilor culturale, prin prezervarea culturii și transmiterea ei generațiilor următoare. Așezămintele monahale din România au ca specific păstrarea identității și tradiționalității naționale prin practicile meșteșugărești, culinare și agricole, dar și prin conservarea stilurilor arhitecturale specifice regiunilor în care sunt construite. Din totalitatea unităților de cult din România (18439), doar 1.9% sunt reprezentate de mănăstiri (1.5%), respectiv schituri (0.4%), iar aproape jumătate dintre mănăstirile din România (49.3%) și peste 56% dintre schituri sunt monumente istorice.

În contextul actual, restaurarea și conservarea așezămintelor monahale, se identifică în

perioada de programare 2014-2020, cu acțiuni de protejare a patrimoniului cultural al comunităților locale.

Pentru a păstra nealterată moștenirea rurală și identitatea națională, în următoarea perioadă de programare vor fi sprijinite acțiuni de protejare a patrimoniului cultural de interes local, inclusiv așezăminte monahale.

19. Dezvoltarea locală LEADER

LEADER este un instrument important pentru România în reducerea dezechilibrelor economice și sociale și a disparităților dintre urban-rural. Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local ce nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acestuia sub responsabilitatea comunității.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011-2012, teritoriul a fost acoperit de 163 de GAL-uri, pe o suprafață de cca. 142.000 km², reprezentând aproximativ 63% din teritoriul eligibil și circa 58% din populația eligibilă LEADER.

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității reprezintă o modalitate de acțiune ce permite partenerilor locali să identifice un set coerent de operațiuni adaptate priorităților specifice teritoriului și să le transpună în strategii de dezvoltare rurală, pentru a valorifica potențialul local, autentic al ariei teritoriale.

LEADER va contribui la dezvoltarea zonelor rurale și a orașelor mici, cu o populație de maximum 20.000 de locuitori, îndreptându-se în mod specific către nevoile de dezvoltare locală în domeniul educațional, al mediului de afaceri, agriculturii, sănătății, serviciilor sociale, infrastructurii, culturii și mediului, facilitând implementarea proiectelor cu o abordare inovativă multisectorială și transversală, pentru a sprijini nevoile populației din teritoriul eligibil LEADER și a îndeplini obiectivele Strategiei Europa 2020.

În conformitate cu prevederile Acordului de Parteneriat, ca parte a mecanismului de coordonare pentru AP se va stabili un grup interministerial care va analiza posibilele suprapuneri, sinergii sau complementarități

între Investițiile Teritorial Integrate Delta Dunării și alte strategii teritoriale de tip CLLD, inclusiv LEADER.

Ca un criteriu general de demarcație, FEDR, prin instrumentul de finanțare CLLD-POR, va sprijini acțiunile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității în mediul urban pentru localități cu peste 20.000 de locuitori, în timp ce FEADR va sprijini GAL-uri în zonele rurale și în orașele cu mai puțin de 20.000 de locuitori.

Pentru a asigura complementaritatea și coordonarea intervențiilor finanțate din LEADER și a celor finanțate din axa prioritară 5 a POCU în cadrul CLLD pentru zona rurală și cea urbană cu o populație sub 20.000 locuitori, va fi stabilit un mecanism de punere în aplicare ce va presupune într-o primă etapă prioritizarea în selecție a strategiilor de dezvoltare locală (SDL) care conțin măsuri destinate sprijinirii serviciilor sociale (infrastructură).

Suma de 25 Milioane EURO estimată în Acordul de Parteneriat pentru finanțarea acțiunilor de bandă largă, ar putea fi majorată până la 35 Milioane de Euro, în măsura în care se răspunde nevoilor identificate la nivelul strategiilor de dezvoltare locală.

În cadrul evaluării intermediare a PNDR, ar trebui inclusă o evaluare a zonelor rămase neacoperite, cu privire la realizarea obiectivelor UE 2020. În cazul în care nevoile

identificate nu sunt acoperite, suma alocată acestor tipuri de acțiuni poate fi suplimentată.

Finanțarea acțiunilor de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale este relevantă pentru a menține caracterul inovator al abordării LEADER, având în vedere experiența din perioada de implementare a PNDR 2007-2013. Totodată, programul LEADER, urmărind aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale U.E. și ale PNDR, presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora.

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Abordarea LEADER este susținută prin Prioritatea de dezvoltare rurală 6B "Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale", care răspunde următoarelor nevoi identificate prin analiza SWOT:

- ❖ Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială;
- ❖ Dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele LEADER;
- ❖ Crearea de locuri de muncă în zonele LEADER;
- ❖ Conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;

- ❖ Stimularea și consolidarea dezvoltării locale;
- ❖ Acces la rețele TIC.

Cele mai semnificative provocări pentru LEADER se regăsesc în următoarele domenii de acțiune:

- ❖ contribuția la diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători din spațiul LEADER;
- ❖ crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructura fizică locală la scară mică și a serviciilor de bază;
- ❖ creșterea atractivității zonelor LEADER și diminuarea migrației populației, în special a tinerilor;
- ❖ îmbunătățirea condițiilor sociale, economice și de mediu;
- ❖ protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural;
- ❖ diversificarea ofertei turistice, încurajarea inițiativelor de dezvoltare locală cu un grad ridicat de integrare economică și socială teritorială.

LEADER, ca abordare inovatoare, bazată pe cooperare și implementată într-o anumită regiune, generează valoare adăugată în respectiva regiune în special datorită implicării de jos în sus a populației și a participării integrate a reprezentanților sectoarelor economice. Valoarea adăugată a SDL poate fi generată atât de caracterul inovator al intervenției prin LEADER, cât și de impactul generat de aceasta la nivelul

respectivului teritoriu. Cuantificarea valorii adăugate se va realiza cu ajutorul indicatorilor specifici propuși în fiecare SDL.

LEADER generează valoare adăugată în teritoriu prin :

- ❖ Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;
- ❖ Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- ❖ Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;
- ❖ Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural;
- ❖ Dezvoltarea identității locale;
- ❖ Schimburi de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale.

Măsura 6. Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Srijinul acordat, în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 prin măsura 6 „Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor” se referă la:

a. Ajutor la înființarea întreprinderii pentru:

- ❖ tinerii fermieri;
- ❖ activități neagricole în zone rurale;
- ❖ dezvoltarea fermelor mici.

b. Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole;

c. Plăți pentru fermierii eligibili în cadrul schemei pentru micii fermieri care își transferă definitiv exploatația altui fermier

În urma analizei datelor statistice disponibile se poate aprecia faptul că în România, agricultura este caracterizată încă de un număr insuficient de tineri agricultori, aspect determinat atât de factori economici cât și sociali, precum și de fenomenul de îmbătrânire a populației de agricultori, ceea ce pe termen mediu și lung poate afecta performanța sectorului agricol. În cadrul Acordului de Parteneriat, s-a stabilit prioritatea de finanțare “acțiuni pentru facilitarea schimbului între generații, incluzând încurajarea instalării tinerilor fermieri cu competențe adecvate”. Astfel, reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole care dețin o pregătire adecvată (inclusiv în domeniul managementului unei afaceri), devine o necesitate a sectorului agricol, având ca rezultat încurajarea tinerilor agricultori să devină competitivi, ceea ce aduce o contribuție secundară la DI 2A, stimularea asocierii și participării acestora la lanțurile alimentare integrate (DI

3A), precum și îmbunătățirea vieții sociale a comunităților rurale, inclusiv prin absorbția forței de muncă din mediul rural, aducând o contribuție secundară la DI 6A.

În România, majoritatea fermelor individuale se caracterizează printr-o putere economică redusă și sunt orientate, cu preponderență, spre autoconsum. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește input-urile necesare cât și output-urile. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producție foarte diversificată, determinată de necesitățile gospodăriei, precum și printr-o dotare tehnică redusă și necorespunzătoare, ceea ce împiedică creșterea productivității și obținerea unui surplus de produse destinate vânzării.

Totodată, având în vedere contextul situației actuale de încetinire economică, a condițiilor economice dificile și a accesului limitat la capital identificat în SWOT, precum și faptul că Acordul de Parteneriat susține strategia agricolă națională de sprijinire și emancipare a fermelor mici și prin încurajarea inovării și a transferului tehnologic, este necesar un sprijin specific pentru dezvoltarea fermelor mici orientate spre piață.

Date fiind aceste aspecte, sub-măsura dedicată fermelor mici va contribui la creșterea veniturilor gospodăriilor agricole și ocuparea forței de muncă, ceea ce va

justifica o contribuție secundară a sprijinului prin intermediul submăsurilor dedicate exploatațiilor la DI 6A.

Orientarea acestor ferme către piață necesită schimbarea sistemului de producție și implicit cheltuieli financiare suplimentare, pe care fermierii nu și le pot permite, ceea ce ar conduce ca submăsura „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” să contribuie în mod secundar la D.I. 3A.

În cadrul fermelor de dimensiuni reduse, este pretabil sprijinul în sub-sectoarele agricole, care deși au înregistrat creșteri, încă se confruntă cu decalaje în raport cu cererea și piața comunitară. Sub-sectoarele ovine, caprine înregistrează creșteri la nivel de efective, însă producția de carne rămâne scăzută în special în comparație cu UE.

Menținerea ritmului de creștere înregistrat în sectorul apicol, este posibilă inclusiv din perspectiva numărului ridicat de tineri apicultori, orientați către afaceri de mici dimensiuni în acest sector. Prin stabilirea unor planuri de afaceri la nivelul fermelor de dimensiuni reduse în aceste sectoare, care necesită valori ale sprijinului relativ scăzute, submăsurile dedicate tinerilor fermieri și fermelor mici pot acorda un sprijin adecvat pentru susținerea acestor sectoare.

Având în vedere faptul că, în cea mai mare parte, activitatea agricolă are un caracter sezonier, promovarea ocupării forței de

muncă și a spiritului antreprenorial, precum și reducerea fluctuațiilor sezoniere a locurilor de muncă devine un obiectiv important.

Diversificarea economică asigură creșterea veniturilor gospodăriilor agricole și ocuparea forței de muncă, contribuind la un mai bun echilibru teritorial, atât din punct de vedere economic și social, precum și la dezvoltarea durabilă în zonele rurale.

Lipsa de capital din zonele rurale, dar și cunoștințele reduse din domeniul managementului unei afaceri din alt domeniu decât cel agricol, este necesar un sprijin comunitar și național susținut pentru dezvoltarea activităților non-agricole, care să conducă la crearea de locuri de muncă, la creșterea veniturilor populației rurale și la diminuarea disparităților dintre rural și urban.

Așadar, sprijinul pentru crearea de noi activități non - agricole viabile, acordat în special fermierilor de mici dimensiuni sau membrilor familiilor lor și în general, micilor întreprinzători este esențială pentru diversificarea economiei rurale, absorbției de forță de muncă neremunerată, excedentară, din agricultură și dezvoltarea economică a zonelor rurale. Investițiile privind creșterea participării pe piață și diversificarea activităților agricole aduc o contribuție în plan secundar a măsurilor de dezvoltare a afacerilor non-agricole la D.I. 2A.

Măsura 4. Investiții în active fizice

Sprijinul acordat, în conformitate cu art. 17 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 prin măsura 4 „Investiții în active fizice”, are în vedere:

- ❖ ameliorarea nivelului global de performanță și de sustenabilitate al exploatațiilor agricole;
- ❖ prelucrarea și/sau dezvoltarea produselor agricole, cu excepția produselor pescărești;
- ❖ infrastructura necesară pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea agriculturii și a silviculturii, inclusiv accesul la suprafețele agricole și forestiere, consolidarea și ameliorarea terenurilor și furnizarea și economisirea energiei și a apei.

Așa cum reiese din Acordul de Parteneriat și din analiza SWOT, există o serie de nevoi ce trebuie rezolvate, cum ar fi:

1. înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante, sisteme eficiente de irigare la nivelul fermei (tehnologii de irigare la nivelul fermei care să conducă la economisirea apei) care vor contribui în mod secundar la DI 5A;
2. creșterea productivității exploatațiilor agricole;
3. stimularea cultivării și depozitării de legume–fructe (soiuri autohtone, adaptate condițiilor pedoclimatice, construcții, spații protejate de cultivare a legumelor), a culturilor de câmp (soiuri autohtone),

creșterii efectivelor de animale (suine, bovine și păsări) și valorificarea raselor autohtone;

4. diversificarea activităților din cadrul exploatațiilor agricole și adăugarea de plus valoare produselor agricole;

5. stimularea asocierii și a investițiilor care deservește formele asociative ale fermierilor;

6. dezvoltarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere.

Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite, utilizate în majoritatea exploatațiilor agricole și a unităților de profil, se reflectă în nivelul redus al productivității muncii din sector și în calitatea produselor. Prin urmare, se impune introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul (DI secundar 5B, 5C) care să contribuie la creșterea nivelului global de performanță al exploatațiilor, în special al celor de dimensiuni medii, potențial viabile pentru investiții care au cea mai mare nevoie.

Totodată, promovarea investițiilor în diversificarea activităților din cadrul fermei (cum ar fi procesarea la nivel de fermă și adăugarea de plus valoare produselor agricole) va asigura creșterea viabilității economice a acestora și crearea de venituri pentru fermieri.

Un rol important îl au cooperativele și grupurile de producători care vor fi încurajate și prioritizate în a realiza

investiții. Astfel va fi abordată într-un mod coerent problematica consolidării și restructurării fermelor de mici dimensiuni putând astfel, prin intermediul cooperativelor și a grupurilor de producători, să poată beneficia de sprijin pentru acțiunea împreună pentru o mai bună integrare pe piață (DI secundar 3A).

Numărul unităților de procesare înregistrează, în continuare, declin din cauza destrămării lanțurilor mari de producție integrate pe verticală și costurilor ridicate de conformare la standardele europene.

Se impune crearea de noi locuri de muncă care să absoarbă forța de muncă excedentară din agricultura de (semi)subzistență, prin stimularea creării de noi unități de procesare a produselor agricole. Totodată, modernizarea și dezvoltarea unităților procesatoare existente va contribui la creșterea valorii adăugate a produselor agricole și va permite o mai bună promovare a lanțurilor alimentare.

Este nevoie de o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțurilor alimentare. Pentru producătorii mai mici, accentul va fi pus pe stimularea asocierii și accesarea sprijinului pentru investiții colective în interesul membrilor, în timp ce pentru marii actori este nevoie de investiții în modernizare și în conformitatea cu cerințele UE, cu accent pe

sectoarele care oferă cea mai mare valoare adăugată și înregistrează cerere pe piață.

Fragmentarea excesivă a proprietăților și exploatațiilor agricole și forestiere a făcut ca infrastructura ce deservea sistemele agricole și forestiere (rețeaua de drumuri de acces, sistemele de îmbunătățiri funciare și irigații, sistemele de prevenire a inundațiilor, etc.) concepute în cea mai mare măsură în perioada economiei planificate, să nu mai corespundă noilor structuri de exploatare rezultate (ex: amenajările pentru irigații, investițiile cu potențial de economisire a apei, precum depozitarea apei sau drumurile de acces).

În ceea ce privește accesibilizarea fondului forestier, nivelul țintă presupune o creștere cu cel puțin 50% a densității medii actuale. Pentru eficientizarea exploatărilor forestiere și reducerea eroziunii solului (ca urmare a distanțelor lungi de colectare a lemnului) este necesar ca distanța medie de colectare a lemnului să nu depășească 1,2 km, ceea ce corespunde unei densități medii de drumuri forestiere de 8-9 m/ha.

Suprafața irigată în anul 2012 a reprezentat cca. 50% din cea irigată în 2007, fiind mult sub necesar. Cu toate că suprafața amenajată pentru irigații nu a scăzut, suprafața irigată efectiv în anul 2012 față de anul 2007 a scăzut din diferite cauze, printre care ar fi lipsa capitalului pentru investiții în modernizarea infrastructurii secundare de

irigații și dotarea cu tehnologii noi care să conducă la reducerea pierderilor de apă, costul apei din cauza liberalizării prețurilor energiei electrice pentru irigații și schimbarea structurii culturilor.

Schimbările climatice manifestate prin secetă au impact asupra resurselor de apă disponibile, în special, în mediul rural. Competitivitatea sectorului agricol și forestier este în mare măsură afectată de slaba adaptare a infrastructurii existente la noile structuri agricole și forestiere, astfel încât sectoarele rămân vulnerabile condițiilor climatice (alternarea situațiilor de secetă cu inundațiile frecvente), cu efecte economice însemnate asupra viabilității economice a fermelor. În contextul încălzirii globale această problemă devine mult mai acută.

Există o gamă variată de resurse de energie regenerabilă din agricultură (resturile vegetale rezultate în urma recoltării produselor agricole sau deșeurile rezultate din creșterea animalelor), însă nivelul de utilizare și valorificare este redus ca urmare a limitărilor tehnologice, a eficienței economice și a restricțiilor de mediu. Aceste resurse alături de celelalte resurse regenerabile (energia solară, eoliana, geotermală etc.), pot servi la obținerea de energie regenerabilă pentru a fi utilizată în propriul proces productiv al fermelor sau unităților procesatoare, contribuind, în acest fel, la reducerea costurilor cu energia

(electricitatea și agentul termic). Investițiile în obținerea și consumul energiei regenerabile vor contribui, în plan secundar, la DI 5C.

Metodele inadecvate de gestionare a gunoiului de grajd constituie un important factor de risc nu doar pentru emisiile de gaze cu efect de seră (GES), dar și pentru poluarea punctiformă a apei. Pentru a menține nivelul actual al emisiilor de gaze cu efect de seră din agricultură, în contextul intensivizării agriculturii există de asemenea, nevoia de reducere a amprentei GES a utilajelor folosite în agricultură, utilizarea unor tehnologiilor și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Măsura 9. Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători

Procesul de retrocedare a terenurilor agricole din proprietatea statului în proprietate privată a condus la înființarea de exploatații agricole de dimensiuni mici față de media UE 27. Dimensiunea medie a unei exploatații românești (3.4 ha SAU/fermă), de peste 4 ori mai mică decât cea europeană (14.3 ha SAU), iar gradul de fragmentare este unul foarte ridicat, suprafața medie a parcelei fiind de 0.45 ha, fiecare fermier deținând în medie 48 parcele (2013).

Conform RGA 2010, față de 2002, la nivel național modificările structurale nu au fost semnificative. Astfel, fermele mici, sub 5 ha, reprezintă 92.9% din totalul exploatațiilor și utilizează 29.7% din SAU. Fermele mari, peste 50 ha, mult mai puține la număr (aprox. 21 mii), gestionează 52 % din SAU.

Această structură, nefavorabilă în principal exploatațiilor agricole mici, precum și cooperarea insuficientă a producătorilor agricoli, a determinat o slabă dezvoltare a sectorului. Creșterea competitivității acestui sector este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de asocierea producătorilor agricoli, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata. De asemenea, lipsa susținerii financiare a înființării și funcționării formelor de asociere a condus la menținerea unei dualități formată, pe de o parte, din exploatațiile de subzistență și semisubzistență, iar pe de altă parte din exploatațiile comerciale.

La aceasta s-au adăugat reticența și interesul scăzut al producătorilor agricoli față de formele asociative, datorită: nivelului de conștientizare (lipsa informațiilor și a experienței în astfel de activități,

conștientizarea redusă a fermierilor în ceea ce privește avantajele rezultate dintr-o acțiune comună); aspectelor economice și legislative (insuficiența surselor de finanțare pentru începerea unei activități economice, lipsa de interes a unităților de prelucrare a produselor primare din sectorul agricol pentru a încheia contracte comerciale, modificarea continuă a legislației în domeniu); aspectelor privind pregătirea, consilierea și consultanța (gradul diferit de pregătire al persoanelor implicate în formele asociative, precum și înțelegerea diferită a scopurilor și principiilor de funcționare ale acestora, insuficiența serviciilor de consiliere și concentrarea acestora pe aspectul cantitativ și nu pe cel calitativ și economic).

Deși în PNDR 2007-2013 exista o măsură tranzitorie 142 „Înființarea grupurilor de producători”, totuși reprezentativitatea lor este foarte scăzută, astfel că în noiembrie 2013 erau recunoscute 149 de grupuri și organizații de producători, fiind selectate pentru finanțare 72 de grupuri de producători pentru cereale și plante oleaginoase, lapte și produse lactate, carne de porc, carne de pasăre și ouă, carne ovine și caprine, miere și produse din miere etc.

Cel mai important factor din perioada anterioară de programare care a avut efecte negative asupra înființării grupurilor de producători a fost de ordin legislativ. Astfel, în următoarea perioadă de programare (2014-2020) se urmărește modificarea

legislației în scopul facilitării constituirii formelor asociative de acest tip.

În urma analizei relației dintre exploatațile de mici dimensiuni cu piața, se impune în continuare identificarea oportunităților pentru o mai bună valorificare a producției agricole. În contextul în care asocierea în grupuri de producători a constituit o pârgă în procesul de transformare a fermelor de dimensiuni mici în ferme familiale comerciale, această măsură este extrem de importantă.

Măsura 8. Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

Gestionarea pădurilor din România se realizează în baza a 11 principii de bază definite de Codul Silvic, care au în vedere respectarea celor șase criterii de gestionare durabilă a pădurilor definite de Conferința Ministerială pentru Protecția Pădurilor în Europa, precum și a celor trei principii directe stabilite la nivel european prin noua strategie a Uniunii Europene pentru păduri și sectorul forestier, acestea constituind, de asemenea, baza noii strategii a silviculturii din România, aflată în faza de definitivare.

Suprafața totală a Fondului Forestier Național (FFN) și a Vegetației Forestiere din Afara Fondului Forestier Național (VFAFFN) s-a menținut la un nivel constant în timp, astfel că la nivelul anului 2012 aceasta era de 6.746.906 ha (INS), reprezentând cca 28.3% din suprafața totală a fondului funciar național, sensibil sub media europeană de 37.6%, și cu cca. 7.800 de ha mai mică decât la nivelul anului 2006.

Conform analizelor efectuate de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, o pondere a suprafeței ocupată de păduri de aproximativ 35% din totalul FFN este considerată pentru spațiul geografic românesc valoarea „optimă” pentru asigurarea unei folosințe și gospodării durabile a terenului.

În comparație cu distribuția proporțională relativ egală a principalelor forme de relief la nivelul fondului funciar național, la nivelul FFN și VFAFFN se constată un dezechilibru evident în ceea ce privește repartitia acestora pe principalele forme de relief, cu marea majoritate a pădurilor localizate în zonele de munte (52%) și deal (37%) și cu un deficit pregnant de suprafețe acoperite cu pădure în zona de câmpie (11%). În conformitate cu prevederile Codului Silvic, județele în care suprafața pădurilor reprezintă mai puțin de 16% din suprafața totală a fondului funciar sunt considerate zone deficitare în păduri. Astfel, în baza informațiilor statistice referitoare la

suprafața fondului funciar după modul de folosință (INS - 2011), 14 județe sunt considerate a fi deficitare în păduri.

Creșterea suprafeței ocupate cu păduri este unul dintre obiectivele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030 și Strategiei Naționale a României privind Schimbările Climatice 2013 - 2020, precum și o obligație și prioritate națională definită în cadrul Codului Silvic.

Conform scenariilor climatice, în România se așteaptă ca temperatura medie anuală spre sfârșitul secolului XXI să crească cu cca. 4 - 4.5°C, spre deosebire de marea majoritate a zonei temperat continentale unde se așteaptă o creștere medie de 3 - 4°C. De altfel, tendința de creștere a temperaturilor și scădere a nivelului precipitațiilor în România se poate observa deja și din evoluțiile înregistrate în ultimii ani. Primele 5 cele mai călduroase și mai secetoase luni iulie din ultimii 61 de ani au fost înregistrate în ultimele 2 decenii.

Împădurirea terenurilor agricole și neagricole este o măsură menită, în principal, să contribuie la reducerea concentrației de gaze cu efect de seră din atmosferă prin captarea CO₂, la reducerea eroziunii solului, creșterea retenției apei în sol, precum și la adaptarea agriculturii din România la schimbările climatice așteptate. Astfel, trupurile de pădure, perdelele sau

cordoanele forestiere de protecție nou create pe terenurile agricole și neagricole, mai ales în zonele de câmpie, vor avea efecte pozitive asupra climatului local, contribuind la combaterea efectelor secetelor excesive, ameliorarea climatului local și a regimului hidric edafic, reducând evaporația și transpirația la nivelul plantelor. În regiunile de munte și deal, crearea de suprafețe împădurite contribuie la reducerea eroziunii solului, îmbunătățirea capacității de retenție a apei și atenuarea riscului la inundații și a efectelor negative ale viiturilor. Pe lângă influența pozitivă asupra condițiilor de climă, pădurile nou create contribuie și la creșterea diversității biologice la nivel local prin refacerea habitatelor și ecosistemelor și crearea de zone de tranziție propice dezvoltării populațiilor de insecte, păsări și mamifere. Prin funcțiile de natură ecologică, socială și economică, pădurile furnizează și alte bunuri și servicii pentru societate, cum ar fi produsele lemnoase și nelemnoase, spațiu de recreere, înfrumusețarea peisajului, care completează raționamentul intervenției prin această măsură.

Împădurirea terenurilor agricole și neagricole va contribui, în principal, la nevoia de creștere a suprafețelor împădurite. Totodată, prin efectele benefice asupra componentelor de mediu locale, măsura se adresează, în mod secundar, nevoilor de protecție și îmbunătățire a resurselor de sol, de adaptare la efectele schimbărilor

climatice, precum și de reducere a nivelului de emisii GES.

Cerințele fișei sub-măsurii „Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite” referitoare la împădurirea, întreținerea plantațiilor și îngrijirea arboretelor au în vedere crearea de suprafețe de pădure adaptate condițiilor de mediu locale, urmărindu-se astfel aplicarea principiilor și criteriilor de creare și gestionare durabilă a pădurilor stabilite la nivel european și național.

În vederea susținerii obiectivelor legate de conservarea biodiversității locale pe suprafețele de pădure nou înființate, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va putea fi cumulat cu sprijinul acordat prin plățile pentru anagajamentele de silvomediu, în condițiile cumulative prevăzute de prevederile fișelor celor două măsuri.

Prin realizarea de trupuri de pădure și perdele forestiere în baza măsurii 8 se asigură condițiile creării de zone de tranziție propice conservării și dezvoltării biodiversității locale, susținută în principal prin trupurile de pădure existente, pentru care sprijinul acordat în baza măsurii 15 contribuie suplimentar la obiectivele de conservare și dezvoltare a biodiversității. În acest fel cele două măsuri (M08 și M15) contribuie în mod sinergic la obiectivul gestionării durabile a ecosistemelor forestiere și conservarea și dezvoltare a biodiversității specifice terenurilor forestiere.

IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

19

Elaborarea și implementarea unei strategii de dezvoltare locală

Strategiile de dezvoltare locală urmăresc integrarea pe orizontală a planificării dezvoltării economice, sociale și spațiale la nivel zonal, județean, regional, național și european, dar și integrarea pe verticală a dezvoltării pe sectoare de activitate.

Politica de dezvoltare are la bază un ansamblu de măsuri guvernamentale ce au drept scop sprijinirea creșterii economice și îmbunătățirea condițiilor de viață, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local, având ca obiective principale:

- ✚ diminuarea dezechilibrelor existente, cu accent pe stimularea dezvoltării

echilibrate și pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare întârziată) și prevenirea creării de noi dezechilibre;

- ✚ pregătirea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare a României în Uniunea Europeană și de acces la fondurile europene;
- ✚ integrarea politicilor sectoriale la nivel regional și local, precum și stimularea cooperării interne și internaționale în vederea dezvoltării economice și sociale durabile.

Aceste obiective sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea însă fiind

dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

- ✚ principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivel central/ guvernamental la cel regional și local;
- ✚ principiul parteneriatului, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
- ✚ principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;
- ✚ principiul co-finanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare.

Documentele de programare ale politicii naționale în perspectiva aderării României la UE au ca document principal Planul Național de Dezvoltare, ce conține prioritățile strategice de dezvoltare, regionale și sectoriale, pentru o perioadă dată. Planurile Naționale de Dezvoltare sunt elaborate pe baza Planurilor Regionale de Dezvoltare și reflectă Strategia Națională de Dezvoltare și Programele Operaționale regionale și sectoriale. Planurile Regionale de Dezvoltare integrează la rândul lor planurile cu caracter strategic, elaborate atât la nivel de regiune pe domenii specifice, dar și la nivel județean și local.

Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen lung, care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a

acțiunilor. Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală sunt:

- ✚ Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practici existente, cât și pe introducerea de noi oportunități pentru acțiune;
- ✚ Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- ✚ Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe problemele izolate;
- ✚ Sprijinul politic este o componentă esențială;
- ✚ Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes;
- ✚ Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Planificarea strategică este dedicată formulării viziunii, spre deosebire de eforturile și acțiunile dedicate rezolvării imediate a problemelor ce caracterizează planificarea de acțiune.

Principiile care vor fundamenta procesul de planificare strategică sunt: diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparența, toate fiind componente ale încrederii civice.

Scopul strategiei de dezvoltare este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza

activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor existente la nivel local, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

Obiectivul strategiei este de a oferi Consiliului Local și Primăriei comunei Șieuț un instrument metodologic și legal, pe baza căruia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de politici, programe și proiecte pe termen mediu.

Statutul României de Stat Membru al Uniunii Europene determină coordonarea politicilor naționale cu cele europene, fapt care exercită un impact asupra resurselor și condițiilor din țara noastră, până la nivel local. Sub influența acestui complex proces, Administrația Locală își reconsideră avantajele competitive, cu scopul de a asigura o bună dezvoltare economică și o calitate corespunzătoare a vieții în comunitate.

Pentru aceasta, trebuie luate în considerare un set de principii și câteva obiective specifice.

Principii

1. Durabilitate - condiții mai bune de trai pentru populația săracă precum și un minimum de condiții necesare pentru un trai

decent și pentru sănătatea și bunăstarea tuturor;

2. Competitivitate - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;

3. Sprijin financiar - putere financiară care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

4. O bună administrare - reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Obiective

1. Să direcționeze comunitatea spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;

2. Să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;

3. Să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;

4. Să determine eficientizarea managementului.

Pre - condiții de implementare a strategiei

Pentru implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală din comuna Șieuț, trebuie îndeplinite o serie de pre-condiții care împreună să conveargă către același cadru

optim de materializare a viziunii de dezvoltare locală.

Pe baza expertizei acumulate în ultima perioadă de programare de către toți actorii implicați (comunitatea, mediul de afaceri și administrația publică locală, consultanții, mediul politic la toate nivelurile, inclusiv cel care generează repercusiuni asupra politicilor publice la nivel macro) se poate concluziona că există trei pre-condiții sine qua non de creare a cadrului general al implementării strategiei de dezvoltare:

1. **Existența Strategiei** de Dezvoltare Locală asumată de către toți actorii locali;
2. **Existența capacității operaționale și financiare** de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
3. **Existența spațiului temporal optim** de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală.

Alături de cele trei pre-condiții sine qua non, mai există **trei pre-condiții de tip orizontal**:

1. Comunicarea demersurilor de întreprins în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală;
2. Transparența în deciziile coroborate care constituie chiar actul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
3. Susținerea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală de către toate mediile beneficiare.

Monitorizarea strategiei

O Strategie de Dezvoltare Locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

- a) definirea zonei și a populației care fac obiectul strategiei;
- b) analiza necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv o analiză a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor;
- c) o descriere a strategiei și a obiectivelor acesteia, o descriere a caracterului integrat și inovator al strategiei și o ierarhizare a obiectivelor, incluzând ținte măsurabile pentru realizări și rezultate. În ceea ce privește rezultatele, țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi;
- d) o descriere a procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- e) un plan de acțiune care să demonstreze modul în care obiectivele sunt transpuse în acțiuni;
- f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;
- g) planul financiar al strategiei, inclusiv alocarea planificată din fiecare fond ESI în cauză.

IRD (Integrated Rural Development) Duhallow a elaborat un sistem interesant pentru îmbunătățirea legăturilor dintre obiectivele

generale ale propriei strategii de dezvoltare locală și proiectele efective puse în aplicare, într-un mod care asigură controlul comunității și îmbunătățirea stabilirii obiectivelor și a monitorizării. În principiu, obiectivele generale ale strategiei sunt dezvoltate după un proces lung de consultări cu comunitatea asupra celor patru domenii principale: îmbunătățirea calității vieții, încurajarea creativității, creșterea economică și mediul de viață. Este efectuată o evaluare a necesităților regiunii legate de resursele sociale, economice și de mediu, utilizând abordarea privind dezvoltarea comunității bazată pe atuurile, care se concentrează pe atuurile zonei și pe atuurile potențiale (mai degrabă decât pe slăbiciuni și lacune).

Implementarea măsurilor și acțiunilor stabilite în cadrul unei Strategii de Dezvoltare Locală presupune un proces de planificare judicioasă bazată pe obiectivele și nevoile locale dar, mai ales, pe resursele materiale, financiare și umane disponibile. Programele și măsurile concrete ce se înscriu în cadrul larg al strategiei, vizează elaborarea de planuri de acțiune, care pot fi revizuite anual.

În aceste condiții, **monitorizarea** și evaluarea măsurilor asumate reprezintă o activitate de maximă importanță care permite analiza impactului politicilor adoptate și redefinirea priorităților, în funcție de realitățile și evoluția nevoilor sociale.

Monitorizarea se realizează pe trei niveluri:

- ❖ **Monitorizarea generală** - este realizată de către instituția care generează procesul de planificare (de obicei Consiliul Local);
- ❖ **Monitorizarea sectorială** - este realizată de către persoanele desemnate ca lideri de grup tematic sau un serviciu specializat (cu competențe în respectivul domeniu) din cadrul primăriei;
- ❖ **Monitorizarea la nivel de proiecte de dezvoltare** - este realizată de către coordonatorii echipelor de implementare a proiectelor desemnați la nivelul comunității.

Monitorizarea unei strategii are caracter periodic și obligatoriu și presupune întocmirea de rapoarte periodice privind gradul de îndeplinire al obiectivelor generale și specifice.

Monitorizarea procesului de planificare strategică poate fi făcută în perioada de implementare a strategiei de dezvoltare (monitorizare imediată), la sfârșitul acesteia (monitorizare finală) sau după perioada propusă pentru implementarea planului de acțiuni (monitorizare ex-post), cu scopul de a ajuta la o mai bună direcționare a implementării strategiei de dezvoltare.

Rezultatele monitorizării se aduc la cunoștința inițiatorului procesului de planificare, în vederea definirii altor direcții de acțiune, măsuri sau acțiuni ce vor face obiectul unei noi strategii.

ACȚIUNI DE ÎNTEPRINS PE TERMEN SCURT (2015 - 2016)	
ACȚIUNI	RESPONSABILI
Numirea unei comisii de monitorizare și actualizare de către Primarul comunei Șieuț	Primarul comunei Șieuț
Sortarea proiectelor de către comisie și stabilirea responsabilităților fiecărei direcții din cadrul Primăriei comunei Șieuț	Comisia de monitorizare și actualizare
Finalizarea proiectelor aflate în implementare în actuala perioadă de programare	- Compartimentele de specialitate ale Primăriei comunei Șieuț numite prin Dispoziție a Primarului - Consultanți externi
Pregătirea documentațiilor necesare pentru a aduce proiectele din lista de proiecte prioritare a comunei în stadiul de maturitate pentru a putea fi depuse pentru finanțare (Pre-SF, SF, PT, plan de afaceri, cerere de finanțare etc.)	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare
Realizarea de acorduri de parteneriat între Consiliul Local și parteneri din învățământ și mediul de afaceri pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	- Comisia de monitorizare și actualizare - Mediul de afaceri - Instituții de învățământ și/ sau de cercetare
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/ implementare a strategiei (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	- Consiliul Local al comunei Șieuț - Comisia de monitorizare și actualizare
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi
Elaborarea de strategii sectoriale de dezvoltare și alte studii de planificare strategică	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi
Evaluarea intermediară a strategiei	- Comisia de monitorizare și actualizare - Evaluator independent

ACȚIUNI DE ÎNȚEPRINS PE TERMEN MEDIU (PREGĂTITOARE PENTRU URMĂTOAREA PERIOADĂ DE PROGRAMARE ÎN CONCORDANȚĂ CU STRATEGIA 2020)	
ACȚIUNI	RESPONSABILI
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public-private pentru dezvoltarea proiectelor mari de infrastructură de la nivelul comunei	Comisia de monitorizare și actualizare
Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/înlăturarea barierelor administrative, etc.)	Comisia de monitorizare și actualizare
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Comisia de monitorizare și actualizare
Implementarea proiectelor prioritare	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel județean, regional, național și transfrontalier	Comisia de monitorizare și actualizare
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres	- Comisia de monitorizare și actualizare - Structurile parteneriale formate la nivelul comunei pentru planificare strategică (Grupuri de Lucru Sectoriale) - Consultanți externi
Evaluarea intermediară periodică a strategiilor de dezvoltare sectoriale și a altor studii de planificare strategică (la maxim 4 ani)	- Comisia de monitorizare și actualizare - Evaluator independent
Revizuirea strategiilor de dezvoltare și ale altor studii de planificare strategică pe baza evaluării, luarea de măsuri corective, dacă este cazul și actualizarea periodică a acestora (la maxim 4 ani)	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi
Evaluarea intermediară periodică a strategiei (la maxim 4 ani)	- Comisia de monitorizare și actualizare - Evaluator independent
Revizuirea strategiei pe baza evaluării, luarea de măsuri corective, dacă e cazul și actualizarea periodică a strategiei (la maxim 4 ani)	- Comisia de monitorizare și actualizare - Consultanți externi

Indicatori de evaluare a implementării strategiei

Agricultură

- ✚ Suprafața fondului funciar;
- ✚ Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;
- ✚ Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;
- ✚ Principalele culturi agricole;
- ✚ Asociații Agricole pe raza comunei;
- ✚ Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;
- ✚ Importanța sectorului agricol pentru populația comunei;
- ✚ Importanța sectorului agricol pentru agenții economici din teritoriu.

Analiza cadrului demografic

- ✚ Evoluția populației din comună;
- ✚ Distribuția populației pe sate;
- ✚ Distribuția populației pe sexe;
- ✚ Distribuția agenților economici pe sexe;
- ✚ Densitatea populației;
- ✚ Structura populației după religie;
- ✚ Structura populației pe grupe de vârstă;
- ✚ Piramida vârstelor;
- ✚ Rata de îmbătrânire demografică;
- ✚ Vârsta medie;
- ✚ Distribuția populației pe grupe de vârstă;

- ✚ Distribuția agenților economici pe grupe de vârstă.

Mișcarea naturală a populației

- ✚ Evoluția sporului natural;
- ✚ Numărul nașcuților vii în funcție de reședință;
- ✚ Numărul persoanelor decedate în funcție de reședință;
- ✚ Evoluția nupțialității și divorțialității;
- ✚ Distribuția populației în funcție de starea civilă;
- ✚ Analiza indicatorilor socio-demografici;
- ✚ Rata de natalitate;
- ✚ Rata de mortalitate;
- ✚ Rata de nupțialitate;
- ✚ Rata de divorțialitate;
- ✚ Raportul de masculinitate;
- ✚ Raportul de dependență demografică.

Mișcarea migratorie a populației

- ✚ Evoluția plecărilor și stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația externă);
- ✚ Evoluția plecărilor și stabilirilor cu reședința;
- ✚ Ponderea persoanelor plecate la muncă în străinătate;
- ✚ Țările în care sunt plecate să muncească persoanele din gospodărie.

Forță de muncă

- ✚ Numărul de salariați;
- ✚ Gradul de informare al agenților economici cu privire la oferta forței de muncă de la nivel local;
- ✚ Caracteristicile forței de muncă de la nivel local;
- ✚ Capacitatea populației de a-și găsi un loc de muncă pe termen scurt, mediu și lung;
- ✚ Capacitatea populației de a-și găsi un loc de muncă pe termen scurt, mediu și lung în funcție de zonă;
- ✚ Distanța la care populația ar fi dispusă să lucreze pentru asigurarea nevoilor zilnice;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind locurile de muncă;
- ✚ Numărul de șomeri.

Nivelul de trai

- ✚ Numărul de persoane aflate în gospodăriile comunei;
- ✚ Numărul mediu de camere din care este compusă locuința;
- ✚ Repartizarea populației după nivelul venitului;
- ✚ Aprecieri asupra veniturilor din gospodărie;
- ✚ Evaluarea comunei ca loc unde să trăiești;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber;

- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice;
- ✚ Viziunea asupra nivelului de trai pe termen scurt, mediu și lung;
- ✚ Numărul infracțiunilor din comună.

Educație și învățământ

- ✚ Populația școlară;
- ✚ Infrastructura de învățământ;
- ✚ Unități școlare;
- ✚ Săli de clasă și cabinete școlare;
- ✚ Laboratoare școlare;
- ✚ Săli de gimnastică;
- ✚ Ateliere școlare;
- ✚ Terenuri de sport;
- ✚ Numărul calculatoarelor;
- ✚ Personalul didactic pe niveluri de educație;
- ✚ Importanța educației pentru populația comunei;
- ✚ Importanța educației pentru agenții economici;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind învățământul și educația;
- ✚ Opinia populației asupra comunei ca loc de creștere și educare a copiilor.

Cultură

- ✚ Patrimoniul cultural;
- ✚ Evenimente organizate în comună;
- ✚ Infrastructura culturii;
- ✚ Numărul bibliotecilor;
- ✚ Numărul volumelor din biblioteci;
- ✚ Numărul cititorilor activi;
- ✚ Personal angajat în biblioteci;
- ✚ Evenimente culturale;
- ✚ Importanța sectorului cultural pentru populația comunei;
- ✚ Importanța sectorului cultural pentru agenții economici;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind cultura și divertismentul;
- ✚ Gradul de acces al populației la manifestări culturale.

Economie

- ✚ Agenți economici din comună;
- ✚ Domeniile de activitate ale agenților economici;
- ✚ Numărul unităților economice înmatriculate, lichidate/ dizolvate și radiate;
- ✚ Numărul de angajați ai agenților economici;
- ✚ Numărul de angajați ai agenților economici pe sexe;
- ✚ Numărul de angajați ai agenților economici pe categorii de vârstă;
- ✚ Intenția agenților economici de a angaja personal;
- ✚ Intenția agenților economici de a concedia personal;

- ✚ Cifra de afaceri a agenților economici;
- ✚ Procentul alocat investițiilor din profitul anual;
- ✚ Forma de organizare juridică a agenților economici;
- ✚ Gradul de mulțumire al agenților economici cu privire la implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- ✚ Proiecte propuse de agenții economici pentru dezvoltarea mediului de afaceri;
- ✚ Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- ✚ Implicarea Primarului în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- ✚ Probleme întâmpinate în derularea activității zilnice a agenților economici;
- ✚ Posibilitatea realizării unui parteneriat public-privat între agenții economici și Primărie;
- ✚ Gradul de colaborare dintre agenții economici și Primărie;
- ✚ Gradul de colaborare dintre agenții economici și Consiliul Județean;
- ✚ Gradul de colaborare dintre agenții economici și Prefectura Județului;
- ✚ Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu același domeniu de activitate;
- ✚ Gradul de colaborare dintre agenții economici și firmele cu domenii de activitate diferite;

- ✚ Piața de desfacere a produselor și/ sau a serviciilor agenților economici;
- ✚ Sursa de proveniență a materiilor prime ale agenților economici;
- ✚ Probleme întâmpinate în dezvoltarea afacerii și gradul de influență al acestora;
- ✚ Lipsa spațiilor de depozitare;
- ✚ Lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor;
- ✚ Accesul la diferite surse de finanțare (credite/ fonduri externe);
- ✚ Nivelul de pregătire al forței de muncă;
- ✚ Infrastructura de transport;
- ✚ Fiscalitatea existentă la nivel local;
- ✚ Birocrația existentă la nivel local;
- ✚ Tipuri de servicii necesare în dezvoltarea activității;

- ✚ Informare cu privire la oportunitățile de finanțare;
- ✚ Sprijin pentru pregătirea de aplicații de finanțare;
- ✚ Educație/ formare profesională continuă;

- ✚ Consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme;
- ✚ Consultanță pentru dezvoltarea strategică a afacerilor;
- ✚ Identificarea de parteneri interni;
- ✚ Studii de piață cu privire la produse și servicii;
- ✚ Identificarea de parteneri externi;
- ✚ Consultanță în domeniul achizițiilor publice și private;
- ✚ Planificarea producției;
- ✚ Modalități de promovare a produselor și/ sau a serviciilor agenților economici;
- ✚ Principalele surse de finanțare ale agenților economici;
- ✚ Fonduri proprii;
- ✚ Fonduri europene;
- ✚ Credite bancare;
- ✚ Fonduri publice;
- ✚ Accesul agenților economici la serviciile de consultanță în vederea obținerii surselor de finanțare;
- ✚ Gradul de cunoaștere al agenților economici privind fondurile externe nerambursabile accesate prin intermediul GAL;
- ✚ Stadiul de pregătire, accesare și implementare al proiectelor de finanțare;
- ✚ Suma alocată din fonduri proprii pentru dezvoltarea afacerii;
- ✚ Gradul de informare al agenților economici cu privire la proiectele pe care le realizează Primăria.

Sistemul de sănătate și asistență socială

- ✚ Infrastructura sanitară;
- ✚ Medici de familie;
- ✚ Personal sanitar mediu;
- ✚ Persoane înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- ✚ Persoane bolnave înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;

- ✚ Numărul de trimiteri înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- ✚ Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- ✚ Persoane cu dizabilități;
- ✚ Număr copii asistați social;
- ✚ Număr adulți asistați social;
- ✚ Număr vârstnici asistați social;
- ✚ Persoane cu handicap;
- ✚ Număr copii cu handicap;
- ✚ Număr adulți cu handicap;
- ✚ Copii aflați în plasament familial;
- ✚ Familii cu risc social;
- ✚ Familii fără venit;
- ✚ Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat;
- ✚ Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbune;

- ✚ Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei;
- ✚ Importanța sectorului medical pentru populația comunei;
- ✚ Importanța sectorului medical pentru agenții economici;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical;
- ✚ Grupuri defavorizate care ar trebui sprijinite mai mult în viitor;
- ✚ Sprijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate din comună;
- ✚ Evoluția numărului de pensionari și cuantumului pensiilor.

Urbanism

- ✚ Gospodăria apelor și canalizarea;
- ✚ Accesul la apă potabilă;
- ✚ Alimentarea cu apă în locuință;
- ✚ Instalație de canalizare în locuință;
- ✚ Rețeaua de apă;
- ✚ Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de apă;
- ✚ Suprafața locuibilă existentă (proprietate privată și publică);
- ✚ Locuințe existente (proprietate privată și publică);
- ✚ Locuințe terminate;
- ✚ Autorizații de construire;
- ✚ Dotarea locuințelor;
- ✚ Bucătărie în locuință;
- ✚ Baie în locuință;
- ✚ Termoficare și echipare energetică;
- ✚ Instalație electrică în locuință;

- ✚ Termoficare și centrală termică proprie;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților;
- ✚ Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci;
- ✚ Sistemul de salubritate;
- ✚ Iluminatul public;
- ✚ Infrastructura rutieră;
- ✚ Circulație și transporturi;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind investițiile în infrastructura rutieră;
- ✚ Serviciile de telecomunicații;
- ✚ Gradul de acces al populației la serviciile de cablu tv;
- ✚ Gradul de acces al populației la serviciile de internet;
- ✚ Gradul de acces al populației la serviciile de internet în funcție de mediul de proveniență.

Mediu

- ✚ Calitatea apei potabile din comună;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind poluarea;
- ✚ Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor;

- ✚ Modul de colectare al deșeurilor menajere;
- ✚ Colectarea selectivă a deșeurilor;
- ✚ Practicarea colectării selective a deșeurilor în gospodărie;
- ✚ Energie verde/ regenerabilă;
- ✚ Gradul de cunoaștere cu privire la energia verde/ regenerabilă;
- ✚ Interesul localnicilor de a investi în energia verde/ regenerabilă;
- ✚ Surse de poluare la nivelul comunei;
- ✚ Consumul de lemne;
- ✚ Consumul GPL;
- ✚ Calitatea corpului de apă "Șieu-izvoare-cf.Budac și afluenți";
- ✚ Elemente biologice;
- ✚ Elemente fizico-chimice generale.

Surse de informații în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Șieut 2014 - 2020

Site-uri

<http://primariasieut.ro/>
<http://www.fonduri-ue.ro/>
<http://www.mae.ro>
<http://www.pndr.ro/>
<http://www.fonduri-structurale.ro/>
<http://www.infocercetare.ro/ro/>
<http://www.brat.ro/>
<http://www.apdrp.ro/>

Bibliografie

- ✓ Institutul Național de Statistică al României (accesat în noiembrie 2014);
- ✓ Primăria comunei Șieut;
- ✓ Lista Firmelor din România;
- ✓ Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR);
- ✓ Planul Național de Dezvoltare 2007 - 2013;
- ✓ Documentul de Politică Industrială a României pentru perioada 2005-2008;
- ✓ Strategia Națională în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării pentru perioada 2007 - 2013;
- ✓ Strategia Națională de Gestionare a Siturilor Contaminate;
- ✓ Strategia Națională de Management a riscului la inundații;
- ✓ Documentele Cadru de Implementare ale Programelor Operaționale 2007 - 2013;
- ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2014- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2020 (CSDTR 2020);
- ✓ Cadrul Național Strategic de Referință 2007 - 2013;
- ✓ Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană ale Polilor de Creștere și Dezvoltare din România;
- ✓ Planurile de acțiune regionale ale regiunilor de dezvoltare din România;
- ✓ Planul de Amenajare a Teritoriului Regional;
- ✓ Council Decision of 6 October 2006 on Community Strategic Guidelines on Cohesion, OJ L 291/11 of 21.10.2006;
- ✓ Council Regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006 - general provisions on the European Regional Development Fund;
- ✓ Regulation (EC) No. 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006, OJ L 210/1 of 31.07.2006;
- ✓ „Fostering the urban dimension: analysis of the operational programmes co-financed by the European Regional Development Fund (2007-2013). Working document of the Directorate General for Regional Policy, Brussels, 25.11.2008;
- ✓ Communication from the Commission, „The regions for economic change”, COM (2006).

ANEXE

Nume operator _____

Nr. chestionar _____

Nr. bază _____

CHESTIONAR Sondarea Opiniei Publice

„Strategia de dezvoltare locală a comunei Șieș, jud. Bistrița-Năsăud”

Bună ziua! În vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Șieș jud. Bistrița-Năsăud, Primăria Șieș a contractat în urma unei proceduri de achiziții publice serviciile pentru realizarea acestui document. Pentru fundamentarea acestuia vom realiza o cercetare pe bază de anchetă la nivelul populației, motiv pentru care vă solicităm sprijinul și implicarea în acest demers, în măsura în care aveți disponibilitatea și dorința să o faceți. Vă mulțumim anticipat!

f1. Aveți statutul de locuitor permanent/flotant al Comunei Șieș? ☐ Da ☐ Nu - STOP INTERVIU	f2. Sunteți major? (vârsta ≥ 18 ani) ☐ Da ☐ Nu - STOP INTERVIU
f1.1. De câți ani locuiți în comuna Șieș? _____ ani	

Aspecte generale

q1. Cum apreciați inițiativa autorităților publice locale de a identifica opinia cetățenilor vis-a-vis de dezvoltarea comunei Șieș?

1. foarte necesară 2. necesară 3. puțin necesară 4. deloc necesară

q2. Care sunt principalele 3 aspecte pozitive ale comunei Șieș?

q2a 1.

q2b 2.

q2c 3.

q3. În general, cum ați evalua comuna și localnicii din comuna Șieș ca loc unde să trăiești?

1. Excelent 2. Bun 3. Satisfăcător 4. Nemulțumitor

q4. Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului de a gestiona dezvoltarea comunei Șieș și realizarea proiectelor strategice?

1. foarte ridicată 2. ridicată 3 scăzută 4 foarte scăzută

q5. Cum evaluați capacitatea Consiliului Local de a gestiona dezvoltarea comunei Șieș și realizarea proiectelor strategice?

1. foarte ridicată 2. ridicată 3 scăzută 4 foarte scăzută

q6. Cum apreciați că veți trăi peste.....?

q6a. 1 an 1. mult mai bine 2. mai bine 3. aproximativ la fel 4. mai rău 5. mult mai rău

q6b. 10 ani 1. mult mai bine 2. mai bine 3. aproximativ la fel 4. mai rău 5. mult mai rău

q6c. 20 ani 1. mult mai bine 2. mai bine 3. aproximativ la fel 4. mai rău 5. mult mai rău

q7. Care dintre următoarele sectoare de activitate considerați că ar trebui dezvoltate astfel încât să dezvolte nivelul de trai al comunei Șieș? (răspuns multiplu - acordați note de la 1 la 3 în funcție de importanța priorității - (1 prioritate minimă - 3 prioritate maximă)

	1	2	3		1	2	3
☐ 1. Educația				☐ 6. Construcții civile și industriale			
☐ 2. Cultura				☐ 7. Industria			
☐ 3. Sănătatea				☐ 8. Prestări de servicii			
☐ 4. Comerțul				☐ 9. Agricultură			

q8. Acordați note de la 1 la 5 la următoarele aspecte în funcție de gravitatea acestora, dacă se potrivesc comunei Șieș.

(1=problemă cu gravitate foarte redusă, 5=problemă foarte gravă)

Nota acordată

	1	2	3	4	5
☐ locuri de muncă: numărul locurilor de muncă / nivelul salariilor / numărul persoanelor asistate social / șomeri	1	2	3	4	5
☐ investițiile în comună: investiții private sau publice în comună	1	2	3	4	5
☐ investițiile în comună: starea proastă a drumurilor comunale (județene)	1	2	3	4	5
☐ starea utilităților: alimentarea cu apă / canalizare / energie electrică / gaz / iluminat public	1	2	3	4	5
☐ poluarea: aerului (noxe) / apelor / fonica / solului	1	2	3	4	5
☐ modul de colectare al deșeurilor: / numărul dotărilor și echipamentelor pentru colectarea deșeurilor	1	2	3	4	5
☐ învățământ și educație: numărul de grădinițe / școli / licee din comună / condițiile și dotările din grădinițe / școli / licee	1	2	3	4	5
☐ sănătate: numărul unităților sanitare / cabinete stomatologice / farmacii; dotările din unitățile sanitare	1	2	3	4	5
☐ timp liber: numărul de parcuri pentru promenadă; parcuri de joacă pentru copii; dotări parcuri	1	2	3	4	5
☐ cultură și divertisment: numărul de spații culturale pentru petrecerea timpului liber (cămin cultural/ casă de cultură/ palat al copiilor) / condițiile și dotările din spațiile culturale pentru petrecerea timpului liber / cofetării / cinematografe	1	2	3	4	5
☐ sport și recreere: numărul de săli de sport din comună / terenuri de sport din comună și starea lor	1	2	3	4	5

Infrastructura. Infrastructură de utilități. Protecția mediului – particularități

q9. Cum apreciați calitatea apei potabile din comuna Șieuiț?

1. foarte bună 2. bună 3. așa și așa 4. proastă 5. foarte proastă

q10. Locuința dvs. este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice?

1. Da 2. Nu

q11. Cum este asigurată încălzirea locuinței dvs. în perioadele reci?

1. sobă pe lemne 2. sobă pe gaz 3. centrală proprie 4. Calorifere / alte echipamente electrice 5. Nu am căldură

q12. În acest moment ce faceți cu deșeurile menajere rezultate în urma acțiunilor gospodărești?

1. le depozităm la platforma / groapa de gunoi a comunei / satului
 2. le depozităm într-un loc special în curte
 3. îl ardem
 4. sistem colectare/ Salubritate/Tomberon

q13. Ați auzit de colectarea selectivă a deșeurilor?

1. Da 2. Nu

q13.da. În gospodăria dvs. se practică colectarea selectivă a deșeurilor?

1. Da 2. Nu

q14. Ați auzit de energie regenerabilă/ verde/ nepoluantă?

1. Da 2. Nu

q14.a În gospodăria dvs. aveți surse de astfel de energie?

1. Da 2. Nu

q14 b. Sunteți interesat să investiți în acest domeniu în următorii 7 ani dacă se ivește oportunitatea?

1. Da 2. Nu

Dezvoltare socială – particularități

q15. Credeți că la nivelul comunei Șieuiț populația care are capacitate de muncă își poate găsi un loc de muncă?

1. Într-o perioadă scurtă de timp (1-3 luni) 2. Într-o perioadă lungă de timp (4-6 luni) 3. Nu, oferta locurilor de muncă este foarte redusă

q16. La ce distanță de casă ați fi dispus să lucrați pentru a vă asigura nevoile zilnice? _____ km

q17. Cum caracterizați comuna Șieuiț ca loc unde să vă creșteți și să vă educați copiii?

1. Excelent 2. Bun 3. Satisfăcător 4. Nesatisfăcător

q18. Considerați că Primăria și Guvernul sprijină următoarele grupuri defavorizate în comuna Șieuiț? (unde, 1=da, 2=nu)

1. bătrâni	☐ 1	☐ 2
2. persoane cu dizabilități	☐ 1	☐ 2
3. copii instituționalizați	☐ 1	☐ 2
4. persoane cu venituri reduse (ex. ajutor social pentru încălzire etc.)	☐ 1	☐ 2
5. șomeri înregistrați / neînregistrați	☐ 1	☐ 2

q19. Care dintre grupurile defavorizate menționate mai sus considerați că ar trebui sprijinite mai mult în viitor? _____ (alegeți o singură variantă și notați codul grupului)

Teren agricol. Activitate agricolă

q20. Dvs. sau familia dvs. aveți teren agricol?

1. Da 2. Nu

q20.1 Ce suprafață de teren agricol aveți? ha, din care cultivat ha

q20.2 Care sunt principalele culturi de pe terenul dvs. agricol?

a. _____ b. _____ c. _____

q20.3 Care este motivul pentru care dvs. sau familia dvs. nu deține teren agricol?

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Șieuiț pentru perioada 2014-2020

q21. În comuna / satul dvs. există asociații agricole?

1. Da 2. Nu

q21.1 Dvs. sau un membru al familiei sunteți membru al unei asociații agricole?

1. Da 2. Nu

q22. Vă rugăm să vă exprimați acordul/dezacordul față de următoarele afirmații:

(unde: 1=acord total, 2=acord, 3=dezacord, 4=dezacord total)

1. În comună există suficiente magazine/ puncte comerciale	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. În comună se organizează suficiente manifestări culturale	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. În comună populația are acces la servicii de telefonie și internet	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. În comună populația are acces la servicii cablu TV	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. În comună mă simt în siguranță circulând pe stradă	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. În comună copiii și tinerii sunt în siguranță în spațiile publice din aer liber	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Administrația publică locală

q23. Considerați că angajații primăriei vă sprijină în problemele zilnice?

☐ 1. în foarte mare măsură	☐ 2. în mare măsură	☐ 3 în mică măsură	☐ 4 în foarte mică măsură

q24. Considerați că primarul se implică activ în rezolvarea problemelor dumneavoastră?

☐ 1. în foarte mare măsură	☐ 2. în mare măsură	☐ 3 în mică măsură	☐ 4 în foarte mică măsură

q25. Care considerați că trebuie să fie sursa fondurilor ce vor sta la baza dezvoltării strategice a comunei Șieuiț?

1. Taxele și impozitele locale	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
2. Creditele	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
3. Fondurile europene	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
4. Fondurile guvernamentale	☐ 1. Da	☐ 2. Nu
5. Fondurile din parteneriatele public-private	☐ 1. Da	☐ 2. Nu

q26. Aveți cunoștință despre proiectele pe care autoritățile publice locale le dezvoltă la nivelul comunei Șieuiț?

1. Da 2. Nu

q27. Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comunitatea dumneavoastră?

1. Da 2. Nu

q28. Ce proiecte importante credeți că ar fi nevoie să fie realizate în comuna Șieuiț?

(unde, 1=foarte necesar, 2=necesar, 3=puțin necesar, 4=deloc necesar)

a.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
b.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
c.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
d.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
e.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

q29. Vârsta respondentului (ani împliniți – vârsta în clar): _____

q29.a.

1. 18-24 ani 2. 25-34 ani 3. 35-44 ani 4. 45-54 ani 5. 55-64 ani 6. Peste 65 de ani

q30. Sexul respondentului:

1. Bărbat 2. Femeie

q31. Ocupație

☐ 1. elev(ă) / student(ă)	☐ 6. muncitor pe cont propriu/cu ziua
☐ 2. om de afaceri / patron	☐ 7. șomer înregistrat
☐ 3. angajat în mediul privat	☐ 8. fără loc de muncă
☐ 4. angajat la stat	☐ 9. Pensionar
☐ 5. meșteșugar / liber profesionist	☐ 99.nu răspund

q32. Ultimele studii absolvite

☐ 1. cel mult 4 clase primare	☐ 6. școală postliceală
☐ 2. gimnaziu (clasele V-VIII)	☐ 7. studii universitare
☐ 3. ucenici / treapta I liceu (9-10 clase) / profesională	☐ 8. studii postuniversitare
☐ 4. liceu (9-12 clase)	☐ 99.nu răspund
☐ 5. școala de măști	

q33. Starea civilă

☐ 1. necăsătorit(ă)	☐ 2. căsătorit(ă)	☐ 3. concubinaj	☐ 4. divorțat(ă)	☐ 5. văduv(ă)

q34. Câte persoane locuiesc în momentul de față în gospodăria dumneavoastră?persoane

q34.1 Din care:adultți >>> Femei..... Bărbați

q34.2. Din care:copii >>> Fete..... Băieți

q35 Din gospodăria dvs. există persoane plecate la muncă în străinătate?

1. da → 2. nu

q35.1.Câte persoane? _____; q35.2. În ce țară/țări? _____

q36. Din câte camere este compusă locuința dvs.? (camere efective, fără bucătărie, baie, holuri etc.)?camere

q37. Care este cu aproximație venitul lunar pe gospodărie, indiferent de sursele de proveniență?lei

1. 0-250 lei 2. 251-500 lei 3. 501-1000 lei 4. 1001-1500 lei 5. >1500 lei

q38. Cum apreciați, în prezent, nivelul veniturilor din gospodăria dvs.?

☐ 1. veniturile gospodăriei nu ne ajung nici pentru strictul necesar
☐ 2. veniturile gospodăriei ne ajung numai pentru strictul necesar
☐ 3. veniturile gospodăriei ne ajung pentru un trai decent
☐ 4. veniturile gospodăriei ne ajung și pentru bunuri mai scumpe, dar cu efortul de a reduce alte cheltuieli
☐ 5. veniturile gospodăriei ne ajung pentru tot ce ne trebuie fără restricții

q39. Zona în care respondentul locuiește

1. Șieuț 3. Sebiș
 2. Ruștior 4. Lunca

Nume și prenume respondent:

Număr telefon:

Data completării: __/03/2014

Ora completării: _____

CHESTIONAR**Sondarea Opiniei Publice Mediu de Afaceri
COMUNA ȘIEUȚ**

Bună ziua! În vederea elaborării Studiului pe mediul de afaceri care face din metodologia strategiei de dezvoltare locală a comunei vom realiza o cercetare pe bază de anchetă la nivelul agenților economici, motiv pentru care vă solicităm sprijinul și implicarea în acest demers. Vă mulțumim anticipat!

1. Date de identificare și încadrare

- 1.1. Numele firmei: _____
- 1.2. Anul înființării: _____
- 1.3. Forma de organizare juridică: SRL SA AF PFA I.I.
- 1.4. Ce activitate prestați în prezent? _____
- 1.5. Numele și prenumele dvs. _____ Nr. Telefon _____
- 1.6. Ce funcție dețineți în firmă? _____
- 1.7. Vârsta:
☐ 1. 18 - 24 ani	☐ 4. 45 - 54 ani
☐ 2. 25 - 34 ani	☐ 5. 55 - 64 ani
☐ 3. 35 - 44 ani	☐ 6. 65 și peste
- 1.8. Sex:
☐ 1. Bărbat	☐ 2. Femeie
- 1.9. Ultimul nivel de studii absolvit:
☐ 1. școală generală	☐ 4. postliceală
☐ 2. școală profesională	☐ 5. studii superioare
☐ 3. liceu	☐ 6. studii postuniversitare
- 1.10. Ce calificare ați obținut în urma studiilor? _____
- 1.11. Unde este înregistrat sediul firmei?
☐ 1. Șieuț	☐ 3. Sebiș
☐ 2. Ruștior	☐ 4. Lunca

2. Aspecte generale

- 2.1. Ce vă place cel mai mult în comuna Șieuț?
- a. _____
- b. _____
- c. _____
- 2.2. Cum apreciați inițiativa Primăriei de a identifica opinia oamenilor de afaceri cu privire la dezvoltarea comunei Șieuț?
☐ 1. foarte necesară	☐ 2. necesară	☐ 3. puțin necesară	☐ 4. deloc necesară
- 2.3. Cum evaluați capacitatea Primăriei de a gestiona dezvoltarea comunei Șieuț?
☐ 1. foarte ridicată	☐ 2. ridicată	☐ 3. scăzută	☐ 4. foarte scăzută
- 2.4. Cât de mulțumit(ă) sunteți de implicarea Primăriei în susținerea mediului de afaceri local?
☐ 1. foarte mulțumit(ă)	☐ 2. mulțumit(ă)	☐ 3. nemulțumit(ă)	☐ 4. foarte nemulțumit(ă)
- 2.5. Ce ar trebui să facă Primăria în perioada următoare pentru dezvoltarea activității dvs.?
- a. _____
- b. _____
- c. _____
- 2.6. Considerați că angajații Primăriei vă sprijină în rezolvarea problemelor zilnice?
☐ 1. în foarte mare măsură	☐ 2. în mare măsură	☐ 3. în mică măsură	☐ 4. în foarte mică măsură
- 2.7. Considerați că Primarul se implică activ în rezolvarea problemelor dvs.?
☐ 1. în foarte mare măsură	☐ 2. în mare măsură	☐ 3. în mică măsură	☐ 4. în foarte mică măsură

2.8. Ce greutăți întâmpinați în derularea activității firmei?

- a. _____
- b. _____
- c. _____

2.9. Ați fi dispus să demarați un parteneriat public - privat cu Primăria Comunei Șieut?

1. DA 2. NU

2.10. Unde vă vindeți produsele și serviciile? (Bifați opțiunile dvs.)

1. la nivel local (sat și comune alăturate) 3. la nivel regional
2. la nivel județean 4. la nivel național

2.11. De unde vă procurați materiile prime și serviciile necesare activității dvs.? (Bifați opțiunile dvs.)

1. din zonă, de la firme specializate 3. de la ferme mici, producători individuali
2. de pe piața comunitară sau din import 4. firma produce singură materia primă

2.12. Cum colaborați cu următoarele firme?

	Foarte bine	Bine	Slab	Deloc
Din același domeniu de activitate				
Din domenii de activitate conexe sau diferite				

2.13. Cum colaborați cu următoarele instituții?

	Foarte bine	Bine	Slab	Deloc
Primăria				
Consiliul Județean				
Prefectura				
Direcția Sanitar Veterinară (DSV)				
Direcția Agricolă și Dezvoltare Rurală (DADR)				
Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)				
APDRP (Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - AFIR)				

2.14. Ce obstacole ați întâmpinat în dezvoltarea afacerii și cât de mult v-au afectat?

	Foarte mult	Mult	Puțin	Deloc
1. lipsa spațiilor de depozitare				
2. lipsa spațiilor pentru creșterea animalelor				
3. accesul la diferite surse de finanțare (credite, fonduri externe rambursabile /nerambursabile, etc.)				
4. nivelul de pregătire al forței de muncă				
5. infrastructura de transport				
6. fiscalitatea existentă la nivel local				
7. birocrăția existentă la nivel local				

2.15. Ce părere aveți despre apariția altor firme, în comună, indiferent de domeniul de activitate? (Bifați opțiunea dvs.)

1. un risc deoarece crește concurența
2. o oportunitate de a promova produsele împreună

3. Dezvoltare economică**3.1. Cum a evoluat cifra de afaceri a firmei în ultimii 3 ani?**

1. a crescut 2. a stagnat 3. a scăzut

3.2. Ce procent din profitul anual este alocat pentru dezvoltare (reinvestit)?

1. sub 5% 2. între 5% - 10% 3. peste 10%

3.3. Ce prioritate ar trebui acordată fiecărui sector de activitate în vederea dezvoltării nivelului de trai din comuna dvs.? (1 prioritate minimă - 3 prioritate maximă)

	1	2	3
☐ 1. Educația			
☐ 2. Cultura			
☐ 3. Sănătatea			
☐ 4. Comerțul			

	1	2	3
☐ 5. Construcții civile și industriale			
☐ 6. Industria			
☐ 7. Prestări de servicii			
☐ 8. Agricultură			

3.4. De care dintre următoarele servicii estimați că ați avea nevoie în următorii 5 ani?

	Foarte mare măsură	Mare măsură	Mică măsură	Foarte mică măsură	Deloc
1. Consultanță pentru rezolvarea anumitor probleme					
2. Consultanță pentru dezvoltarea strategică a afacerilor					
3. Consultanță în domeniul achizițiilor publice și private					
4. Planificarea producției					
5. Educație/ formare profesională continuă					
6. Studii de piață cu privire la produse și servicii					
7. Identificarea de parteneri interni					
8. Identificarea de parteneri externi					
9. Informare cu privire la oportunitățile de finanțare					
10. Sprijin pentru pregătirea de aplicații de finanțare					

3.5. Cum anume vă promovați produsele? (Bifați opțiunile dvs.)

1. prin publicitate exterioară - afișe, fluturași, bannere
2. prin intermediul clienților, persoanelor din zonă
3. prin publicitate în presa scrisă
4. prin publicitatea audio și video
5. website- uri
6. Altele _____

4. Proiecte de finanțare

4.1. Care sunt sursele dvs. de finanțare? Bifați căsuțele corespunzătoare.

Fonduri proprii	Fonduri publice	Fonduri europene	Credite bancare
☐	☐	☐	☐

4.2. Ați apelat până în prezent la servicii de consultanță în vederea obținerii unor surse de finanțare interne sau externe, ori în vederea extinderii activității firmei dvs.? (Bifați opțiunea dvs.)

1. da, am apelat
2. încă nu, dar mă gândesc să apelez în viitorul apropiat
3. nu apelez pentru că momentan nu am nevoie
4. nu am apelat și nu voi apela niciodată

4.3. Știți că există fonduri externe nerambursabile ce susțin dezvoltarea întreprinderilor și care pot fi accesate direct de reprezentanții mediului de afaceri în cadrul Grupului de Acțiune Locală din care comuna Șieut face parte?

1. DA
2. NU

4.3.1. În prezent firma pe care o reprezentați:

☐ 1. are în vedere pregătirea unui proiect și se informează cu privire la condițiile de eligibilitate	☐ 4. are un proiect de finanțare aprobat
☐ 2. are proiect în pregătire	☐ 5. are un proiect de finanțare implementat
☐ 3. are un proiect de finanțare depus și așteaptă aprobarea acestuia	☐ 6. nu este interesată

4.4. Dacă vi se oferă suma de 200.000 EURO nerambursabili ce proiecte ați face în comuna Șieut?

4.5. Ce sumă din fonduri proprii intenționați să cheltuiți pentru dezvoltarea afacerii? (EURO)

4.6. Aveți cunoștință despre proiectele pe care Primăria le realizează la nivelul comunei Șieuț?

 1. DA 2. NU

4.7. Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comuna Șieuț?

 1. DA 2. NU

4.8. Ce proiecte importante credeți că ar fi trebui să fie realizate în comuna Șieuț?

5. Dezvoltarea resurselor umane

5.1. Câți angajați are firma dvs.? _____ angajați

Din care: bărbați _____ femei _____

5.1.1. În următoarele 12 luni aveți intenția de a angaja personal?

 1. DA 2. NU

Dacă DA. Care este motivul? _____

5.1.2. În următoarele 12 luni aveți intenția de a concedia personal?

 1. DA 2. NU

Dacă DA. Care este motivul? _____

5.2. Câți angajați aveți pe fiecare categorie de vârstă?

sub 25 ani	între 25 - 40 ani	între 40 - 55 ani	peste 55 ani

5.3. Câți angajați aveți cu următoarele studii?

Studii generale		Liceu		Superioare	
Necalificați	Calificați	Necalificați	Calificați	Necalificați	Calificați

5.4. Aveți informații cu privire la oferta de forță de muncă la nivel local?

 1. DA 2. NU

5.5. Cum ați caracteriza forța de muncă disponibilă la nivel local? (Bifați opțiunile dvs.)

1. Pregătită 4. Insuficientă 7. Altele _____

2. Nepregătită 5. Calificată _____

3. Suficientă 6. Necalificată _____

5.6. Care din următoarele cursuri considerați că sunt necesare pentru dvs. și personalul din firma dvs.?

1. cursuri de pregătire practică a angajaților 3. cursuri pentru desfacerea produselor

2. cursuri de administrarea afacerii 4. cursuri de atragere de surse de finanțare

Data completării: ___/___/2014

Ora completării: _____

Anderssen Consulting Group
Iași, Str. Eternitate, Nr. 76,
Clădirea Axa Business Center, Et. 2
Tel/Fax: 0232 242979
E-mail: office@anderssen.ro

website: www.anderssen.ro